

የ2005 ዓ.ም. የኢትዮጵያ ግብርና ናሙና ጥናት የመረጃ አሰባሰብ መመሪያ

I. መግቢያ

የኢትዮጵያ ኢኮኖሚ መሰረት የሆነው ግብርና በአብዛኛው በግል ባለይዞታ ይካሄዳል። በሀገሪቱ ኢኮኖሚና ማህበራዊ ኑሮ ዕድገትም ከፍተኛውን ድርሻ ያበረክታል። የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግስት ለዚህ ክፍለ ኢኮኖሚ ከፍተኛ ትኩረት በመስጠት ገጠሩን ማዕከል ያደረገ የልማት ስትራቴጂ በመንደፍ በአሁኑ ወቅት የምግብ ዋስትናን ለማረጋገጥ፣ ምርታማነቱ በዝቅተኛ ደረጃ የሚገኘውን ግብርና ለማሻሻልና የሕዝቡን የኑሮ ደረጃ ከፍ ለማድረግ የተለያዩ ጥናቶችን በማካሄድና ተገቢ እርምጃዎችንም በመውሰድ ላይ ይገኛል። ወደፊትም መንግስት ለሀገሪቱ ዕድገት ለሚያወጣቸው ዕቅዶችና ፖሊሲዎች የግብርናውን ክፍለ ኢኮኖሚ እንቅስቃሴ የሚጠቁሙ ስታቲስቲካዊ መረጃዎች ያስፈልጋሉ።

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ ለዚሁ ዓላማ የሚሆን መረጃ ለመሰብሰብ በየዓመቱ የግብርና ናሙና ጥናት ማካሄዱ የሚታወስ ነው። በዚሁ መሰረት በ 2005 ዓ.ም የግብርና ናሙና ጥናት መረጃዎችን መሰብሰብ ይቻል ዘንድ የመረጃ መሰብሰቢያ ቅጾችንና የመረጃ አሰባሰብ መመሪያዎችን አዘጋጅቷል። ጥናቱም በገጠር የግል የግብርና ይዞታዎችን ብቻ ይመለከታል።

በዚህ ጥናት የሚሰበሰቡት ዋና ዋና የመረጃ ዓይነቶች የሚከተሉት ይሆናሉ፡-

1. የእርሻ ሥራ ሁኔታ
 - ሀ. የዘር አጠቃቀም በሰብል ዓይነት
 - ለ. የመስኖ አጠቃቀም በሰብል ዓይነት
 - ሐ. የማዳበሪያ አጠቃቀምና መጠን በሰብልና በማዳበሪያ ዓይነት
 - መ. ፀረ-ሰብል ተባይ፣ ፀረ- አረምና ፀረ-ሰብል በሽታ መድኃኒት አጠቃቀም በሰብል ዓይነት።
2. የመሬት አጠቃቀም
 - ሀ. በጊዜያዊ ሰብል የተያዘ መሬት ስፋት
 - ለ. በቋሚ ሰብል የተያዘ መሬት ስፋት
 - ሐ. በግጦሽ የተያዘ መሬት ስፋት
 - መ. የአዳሪ መሬት ስፋት
 - ሠ. በደን ...ወዘተ የተያዘ የመሬት ስፋት
3. የተመረተ ምርት መጠን በሰብል ዓይነት
4. የቤት እንስሳት ብዛት (በአገልግሎት ዓይነት፣ በዕድሜና በጾታ
5. ንብ የያዙ ቀፎዎች ብዛት፣ በዓይነትና የማር ምርት መጠን
6. የሰብል ምርትና የቤት እንስሳት ተዋጽዖ አጠቃቀም

በዚህ መሰረት በግብርና ናሙና ጥናት አማካይነት የሚሰበሰቡትን መረጃዎች ደረጃና ጥራት ለመጠበቅና የሚገኙትን ውጤቶች አስተማማኝ ለማድረግ ይቻል ዘንድ በሥራው ላይ ለሚሰማሩ ሰራተኞች አንድ ዓይነት መመሪያ ማዘጋጀት በማስፈለጉ ይህ መመሪያ ተዘጋጅቷል። በመሆኑም በመረጃ አሰባሰብም ሆነ በቁጥጥሩ ሥራ የሚሰማሩ የመስክ ሠራተኞች በሙሉ በዚህ መመሪያ ውስጥ በዝርዝር የቀረቡትን፤

ሀ/ አጠቃላይ መመሪያ

ለ/ የቅጾች አሞላልና

ሌሎች ተጨማሪ መመሪያዎችን በሚገባ አስቀድሞ ማንበብና መረዳት ይኖርባቸዋል። በሥልጠናው ወቅት ከውይይት የሚገኙ ጠቃሚ ሃሳቦች ስለሚኖሩ የተገኙትን ሃሳቦች በማስታወሻ መመዝገብ ያስፈልጋል። ከዚህም በተጨማሪ መረጃ በሚሰበሰብበት ጊዜ በመመሪያው ላይ የሰፈሩትን ሃሳቦች በሙሉ ማስታወስ ስለሚያስችግር መመሪያውን መያዝ ተገቢ ይሆናል።

II. አጠቃላይ መመሪያ

2.1 የመረጃ ሰብሳቢው ተግባርና ኃላፊነት

በግብርና ናሙና ጥናት የተሠማራ መረጃ ሰብሳቢ ለጥናቱ መሳካት ከፍተኛ ሚና ይጫወታል። መረጃ ሰብሳቢው የመረጃ አሰባሰቡን ተግባር በቅንነት፤ በታማኝነትና በታታሪነት ማከናወን ይገባዋል። መረጃ ሰብሳቢው ከተመደበበት ቦታ ነዋሪ ሕዝብ ጋር ተግባብቶ የሕዝቡን ትብብር ለማግኘትና የመረጃ አሰባሰቡን ተግባር ለማከናወን ይችል ዘንድ ከመጥፎ ድርጊቶች ሁሉ እንዲርቅ ያስፈልጋል። በተጨማሪም ማንኛውም መረጃ ሰብሳቢ በሥራው ወቅት ከሥራው ጋር ግንኙነት በሌላቸው ተግባራት / በንግድ ፣ በፖለቲካ ወይም በሐይማኖት ቅስቀሳዎች እና በመሳሰሉት/ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ መሰማራት በሥራው ላይ ተፅዕኖ ስለሚያስከትል አጥብቆ የተከለከለ መሆኑን ማወቅ ይኖርበታል።

መረጃ ሰብሳቢው ሥራውን ለማከናወን በየቤተሰቡ በሚደርስበት ወቅት ሰላምታ በመስጠት እራሱን ማስተዋወቅና ስለመጣበት ዓላማ ገለጻ ማድረግ አለበት። በጥናቱ የሚጠየቅ ማንኛውም ጥያቄ በመመሪያው መሠረት መሆን እንዳለበት በመገንዘብ ለጥናቱ አግባብ የሌለውን ጥያቄ መጠየቅ አይኖርበትም። በአጠቃላይ ሥራው ጥንቃቄ የሚፈልግ ስለሆነ መረጃ ሰብሳቢው ታታሪ ፣ ትሁት፣ ቀልጣፋና ተግባቢ መሆን ይኖርበታል።

መረጃ ሰብሳቢው የተለያዩ መጠይቆችንና ቅጾችን በመሙላት መረጃዎችን ሲመዘግብ ጽሑፉ ንጹሕ፣ የሚታይና የሚነበብ መሆን አለበት። እንደዚሁም መረጃ የተሞላባቸውን ቅጾች ሁሉ በመመርመር አስፈላጊውን ዕርማት ማድረግ ያለበት ከመሆኑም በላይ ካስፈለገ ወደ ቤተሰቡም በመመለስ በስህተት የተመዘገቡ፣ የማይመሳሰሉ፣ እርስ በእርስ የማይጣጣሙ፣ ለማንበብ የሚያስችግሩ...ወዘተ መልሶችን

ማስተካከል ይገባል። ለጥናቱ የሚሰጡትን ዶክመንቶችና ሌሎች ዕቃዎች በጥንቃቄ መያዝ አለበት። በመረጃ አሰባሰብ ወቅትም የሚሰበሰቡትን መረጃዎች በሚስጥር መጠበቅና (ከተቆጣጣሪውና አስተባባሪው) በስተቀር ለማንም ግለሰብ ማሳየት አይገባውም። ከዚህም ሌላ በሥራ ወቅት ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ዶክመንቶችና ቁሳቁሶች (መጠይቆች፣ መመሪያዎች፣ ኮምፓስ GPS፣ ሜዛን፣ ሜትር፣ እርሳስ፣ መቅረጫ... ወዘተ) ከመረጃ ሰብሳቢው እጅ ሊለዩ አይገባቸውም።

2.2 መረጃ ለመሰብሰብ የሚያስችሉ ዘዴዎች

ሀ. መልስ ሰጪውን ስለመቅረብ

በቅድሚያ መረጃ ሰብሳቢው ለመልስ ሰጪው እንግዳ ስለሆነ ጥሩ የመግባባትና የመተማመን ሁኔታ እንዲፈጠር ጥረት ማድረግ አለበት። ሰላምታ ከተለዋወጠና በትህትና ከቀረበ በኋላ ስሙንና የላከውን መሰሪያ ቤት በመንገር መታወቂያውን በማሳየት የመጣበትን ምክንያት ማስረዳት አለበት። መልስ ሰጪዎች ብዙውን ጊዜ ለምን እነሱ እንደተመረጡ ስለሚጠራጠሩና ስጋት ሊያድርባቸው ስለሚችል የተመረጡት በአጋጣሚ መሆኑንና የተሰበሰበውም መረጃ በሚስጥር እንደሚጠበቅ መግለጽ ያስፈልጋል።

ለ. በግል ስለማነጋገር

መረጃ ሰብሳቢው ለጥያቄዎች ሁሉ በትክክል መልስ ማግኘት የመጀመሪያ ዓላማው ሲሆን መልስ ሰጪው የሚሰጠው መልስ ለጥናቱ አስፈላጊ መሆኑን በመግለጽ ትክልልኛ መልስ እንዲሰጥ ማግባባት ያስፈልጋል። መልስ ሰጪውም ፈቃደኛ ከሆነ በኋላ ቃለ መጠይቁ በግል ሆኖ ሊመለስ በሚችልበት ቦታ መደረግ አለበት። ምክንያቱም በቃለ መጠይቁ ወቅት የሌሎች ሰዎች መገኘት በመልሶች ላይ ተጽዕኖ ሊያሳድር ስለሚችል ነው።

ሐ. የቃለ መጠይቁን ሁኔታ ስለመቆጣጠር

አንዳንድ ጊዜ መልስ ሰጪው ጥያቄዎችን በቀጥታ መመለስ ሳይችል/ ሳይፈልግ ይቀርና ወደ ሌላ አርዕስት በመግባት ለመመለስ ይሞክራል። በሌላ በኩል ደግሞ የማይስማማ መልስ ይሰጥ ይሆናል። በዚህ ጊዜ ወዲያውኑ ማስቆም ወይም ኃይለቃል መናገር አያስፈልግም፤ የሚለውን ማዳመጥና ዘዴ በተሞላበት መንገድ ተገቢውን ጥያቄ በመጠየቅ ትክክለኛውን መልስ እንዲሰጥ ማድረግ ያስፈልጋል።

መ. ጥያቄዎችን ስለመጠየቅ

የጥያቄዎቹን አቀራረብና ቅደም ተከተል መለወጥ አሻሚ ትርጉም ወይም ትክክለኛ ያልሆነ መልስ ሊያስከትል ስለሚችል ጥያቄዎቹ በተሰጠው መመሪያ መሠረት መጠየቅ አለባቸው። ስለዚህ ጥያቄዎችንም እንደቅደም ተከተላቸው በመጠየቅ መልሶቹ በንጽህናና በጥንቃቄ መሞላት አለባቸው።

ሠ. ጥያቄዎችን ስለመድገም

መልስ ሰጪው፡-

1. አላውቅም ቢል ፤
2. የማይስማማ መልስ ቢሰጥ፤
3. ጥያቄውን አልመልስም ቢል

መረጃ ሰብሳቢው ጥያቄውን እንዳለ ዝግ ብሎና ጥርት አድርጎ በመድገም መልስ ሰጪው እንዲያስብ ጊዜ መስጠት አለበት፡፡ በተደጋጋሚ ተጠይቆ መልስ ሰጪው ካቃተው ሁኔታውን መዝግቦ ወደ ሚቀጥለው ጥያቄ ማለፍ ይገባል፡፡ የተለያዩ ባለይዞታዎች ሲጠየቁ አንድ የተወሰነ ጥያቄ ላይ ተመሳሳይ ችግር ካሳዩ ጥያቄው በትክክል ያልተቀመጠ ሊሆን ስለሚችል ይህ ሁኔታ ለተቆጣጣሪው ወዲያውኑ ሪፖርት መደረግ አለበት፡፡

ረ. የማውጣት ጥያቄ ስለማቅረብ

የማውጣት ጥያቄ ማለት መልስ ሰጪው ለቀረበለት አጠቃላይ ጥያቄ በሰጠው መልስ ላይ ተጨማሪ ማብራሪያ እንዲሰጥ የሚደረግበት ዘዴ ነው፡፡ መረጃ ሰብሳቢው የማውጣት ጥያቄ የሚጠቀመው፤

1. መልስ ሰጪው ከተጠየቀው ጥያቄ ጋር የማይስማማ መልስ ሲሰጥ፤
2. መልሱ ግልጽ ሳይሆን ሲቀር፤
3. መልሱ ያልተሟላ ሲሆን፤
4. መልሱ ትክክል መሆኑ ሲያጠራጥር ነው፡፡

ሆኖም የማውጣት ጥያቄዎች መልሶችን መጠቀም የለባቸውም ፡፡ ይህንንም ለማስወገድ መልስ ሰጪው በሰጠው መልስ ላይ እንዲመረኮዝ ማድረግ ያስፈልጋል፡፡ የማውጣት ጥያቄዎች የሚከተሉትን ይመስላሉ፡፡

1. በተጨማሪ ሊያስረዱኝ ይሞክራሉ ?
2. ይቅርታ ስላልሰማሁዎ ሊደግሙልኝ ይችላሉ?
3. በምን ዓይነት መንገድ?
4. ስለማያስችኩል እስቲ ቀስ ብለው አስበውበት ይንገሩኝ?
5. እስቲ ሌላ ምን እንዳሰቡ ይንገሩኝ?... ወዘተ

መጠየቅ የሌለባቸው ጠቋሚ የጥያቄ ዓይነቶች ደግሞ የሚከተሉትን ይመስላሉ፡፡

1. ያለዎት ማሳ ይህ ብቻ ነው አይደል?
2. እዚህ ማሳ ላይ ማዳበሪያ አይጠቀሙም መሰለኝ ይጠቀማሉ?
3. ያሉዎት በጎች እነዚህ ብቻ ናቸው?

ሰ. ቃለ መጠይቁን ስለማጠናቀቅ

ቃለ መጠይቁ ከተፈጸመ በኋላ መልስ ሰጪው ባለበት መረጃ ሰብሳቢው መጠይቁን እንደገና በማየት የተዘለሉ ጥያቄዎች ካሉ ለነሱ መልስ ለማግኘት መሞከር አለበት፡፡ በመጨረሻም መልስ ሰጪው ላደረገው ትብብር በማመስገን ለሌሎች ተመሳሳይ መጠይቆች ወይም ተግባሮች ለምሳሌ፡- ለማሣ ስፋት ልኪ፣ ለሰብል አጨዳ፣ ለቤት እንስሳት ጥናት...ወዘተ ሌላ ቀን የሚመለስ መሆኑን ነግሮ መሰናበት ያስፈልጋል፡፡

III. የ2005 ዓ/ም ሰብል ምርት ትንበያ ጥናት ዓላማዎች

በ2005 ዓ.ም. በመስከረም ወር መጀመሪያ ጀምሮ እስከ ጥቅምት 15 2005 ዓ.ም. የሀገሪቱን ክልሎች በሙሉ በሚሸፍኑ በናሙና በተመረጡ ቆጠራ ቦታዎች/መንደሮች የሚካሄደው የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል፡፡

1. የዚህ ጥናት መሠረታዊ ዓላማ በ2005 ዓ.ም ሊገኝ የሚችለውን ምርት በመገምገም በምርት ዘመኑ ሊመረት የሚችለውን ጠቅላላ የምርት መጠን (Total Production Forecast) ከወዲሁ በመገመትና ወደፊት በሀገሪቱ ሊመረት የሚችለውን የምርት መጠን መተንበይ እንዲሁም
2. በ2005 ዓ.ም ምርት ዘመን ትርፍ ምርት ሊያመርቱ የሚችሉትንና የምርት አጥረት ሊደርስ የሚችልባቸውን ክልሎች መለየት የሚያስችሉ የትንበያ መረጃዎችን ማቅረብ ናቸው፡፡ በሰብል ትንበያ ጥናት የሚገኙ የትንበያ መረጃዎች ከሚሰጡት በዛ ያሉ ጥቅሞች መሀል በተለይ መንግስት ለሚነድፋቸው አዳዲስ ፖሊሲዎችና የረዥምና የአጭር ጊዜ ዕቅዶች ከሚሰጡት ጥቅም ጥቂቶቹ የሚከተሉት ናቸው፡፡

ሀ. በሀገር ውስጥ ለምግብ ፍጆታ የሚውለው ሰብል በቂ ወይም አነስተኛ መሆኑን በቅድሚያ በመገመት በሰብል ምርት ወደፊት በሀገሪቱ ሊደርስ የሚችለውን አጥረት ወይም ትርፍ ለመገምገም ወደ ሀገር ውስጥ ለማስገባትም ሆነ ከሀገር ውስጥ ወደ ውጭ ለመላክ (Import Export) ወቅታዊ እርምጃዎች ለመውሰድ መንግስት አስፈላጊውን ቅድመ ዝግጅት እንዲያደርግ የወደፊቱን በቅድሚያ በማሳወቅ የትንበያ መረጃዎች ትልቁን ሚና ይጫወታሉ፡፡

ለ. የትንበያ መረጃዎችን በምርት ዘመኑ በሀገሪቱ ትርፍ ምርት ሊያመርቱ የሚችሉ ክልሎችን በመጠቀም በክልሎቹ በሚገኘው ትርፍ ምርት ምክንያት ሊደርሱ የሚችሉ የተለያዩ

ችግሮችን ለምሳሌ በሰብል ማከማቻ ችግር ምክንያት የምርት ብክነት እንዳይኖር ጊዜያዊ ማከማቻዎችን ለመስራት እንዲሁም ትርፍ ምርት በመኖሩ ምክንያት ሊደርስ በሚችለው የሰብል ዋጋ መውደቅ ገበሬው እንዳይጎዳ መንግስት ሊወስድ የሚገባውን እርምጃ በቅድሚያ መንደፍ ያስችላሉ።

ሐ. በአንፃሩ የምርት እጥረት ሊደርስባቸው የሚችሉ ክልሎችን በመጠቀም መንግስት በክልሎቹ ሊደርስ የሚችለውን የሰብል ምርት እጥረት ከወዲሁ በመረዳት እጥረቱ ሊወገድ የሚችልበትን መንገድ ለመተለም ቅድመ ሁኔታዎችን እንዲያመቻች በማስጠንቀቅ ወደፊት ሊገጥም የሚችለውን ችግር ለማስወገድ የሚወሰዱ እርምጃዎችን ለመንደፍ ይጠቅማሉ... ወዘተ

በመሆኑም ከላይ የተዘረዘሩትን የጥናቱን ዓላማዎች ለማሟላት የሚከተሉት የመረጃ ዓይነቶች ተጨባጭ (Objective) እና ቃለ መጠይቅ (Subjective) የመረጃ አሰባሰብ ዘዴዎችን በመጠቀም ጥናቱ በሚካሄድባቸው ቆጠራ ቦታዎች ይሰበሰባሉ።

ሀ. የታረሰ መሬት ስፋት በሰብል ዓይነት ፤

ለ. የሚጠበቀው የምርታማነት ለውጥ ከአለፈው ዓመት ጋር ሲወዳደር በመቶኛ፤

በዚህም መሠረት ከላይ የተዘረዘሩት መረጃዎች ከመስክ ከተሰበሰቡና ከተቀነባበሩ በኋላ ከዋናው መኸር ወቅት አስቀድሞ በሀገር አቀፍ በክልልና በዞን ደረጃ (National, Regional & Zonal) ተተንትነው ይዘጋጃሉ።

IV. የ2005 ዓ.ም. የግብርና ናሙና ጥናት ዓላማዎች

በመላ ሀገሪቱ በናሙና በተመረጡ የቆጠራ ቦታዎች የሚካሄደው የግብርና ናሙና ጥናት የሚከተሉት ዋና ዋና ዓላማዎች ይኖሩታል።

ሀ. በሀገሪቱ የተመረተውን አጠቃላይ የሰብል ምርት መጠንና በሰብል የተያዘ መሬት ስፋትን ለማወቅና በክልሎችና ዞኖች ደረጃ ያለውን ሁኔታ ለማወዳደር የሚያስችል መረጃ ለማግኘት፤

ለ. ከአንድ ሄክታር ላይ የሚገኘውን ምርት / Yield / ምን ያህል እንደሆነና በክልሎችና በዞን ያለውን ልዩነት ለማወዳደር የሚረዳ መረጃ ለማግኘት፤

ሐ. ከዓመት ወደ ዓመት ያለውን የምርት መጠንና የታረሰ መሬት ስፋት ለውጥ ለመገምገም የሚያስችል መረጃ ለማግኘት፤

መ. የተገኘውን የሰብል ምርት ከፍላጎት አንጻር በመገምገም በክልልና በዞኖች ደረጃ ትርፍ አምራች የሆኑና በሰብል ምርት ራሳቸውን ያልቻሉትን አካባቢዎች ለይቶ ለማወቅ የሚያስችል መረጃ ለማግኘት ፤

ሠ. የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታን /ጥቅም ላይ የዋለ የማዳበሪያ፣ምርጥ ዘር፣የአካባቢ ዘር የፀረ ሰብል መድሐኒት፣ ዓይነትና መጠን እንዲሁም የመስኖ አጠቃቀም /ለማወቅ የሚያስችል መረጃ ለማግኘት፤

ረ. በሀገሪቱ ውስጥ ያለውን የመሬት አጠቃቀም ለማወቅ፣/በሰብል የተያዘ፣ዕዳሪ፣ የግጦሽ መሬትና ሌሎች/

ሰ. በሀገሪቱ ያሉትን የቤት እንስሳትና ዶሮዎች ብዛት በዓይነት፣ በዕድሜ፣ጾታና በአገልግሎት ለማወቅ፤

ሸ. ንብ የያዙ ቀፎዎች ብዛት በዓይነትና የማር ምርት መጠን መረጃ ለማግኘት ይሆናል፡፡ በአጠቃላይ የግብርናው ክፍለ ኢኮኖሚ ለጠቅላላ የሀገር ውስጥ ምርት የሚያደርገውን አስተዋጽኦ ለመገምገም ሀገሪቱ ለምታዘጋጀው የአጭርና የረጅም ጊዜ የልማት ዕቅድ የሚረዱ መረጃዎችን ለመስብሰብ ነው፡፡

V. ጽንሰ ሃሳቦችና ፍችዎቻቸው

መረጃዎች ደረጃቸውና ጥራታቸው ተጠብቆ እንዲሰበሰቡ ለማድረግ አንድ ዓይነት ጽንሰ ሐሳብና ፍች መጠቀም ያስፈልጋል፡፡ በግብርና ናሙና ጥናት የምንጠቀምባቸው ዋና ዋና ጽንሰ ሃሳቦችና ፍችዎቻቸው ከዚህ በታች ቀርበዋል፡፡ መረጃ ሰብሳቢዎችም ሆኑ ሌሎች በጥናቱ የሚሰማሩ ሁሉ መመሪያውን በዝርዝር መገንዘብና መረጃዎቹ በመመሪያው መሠረት መሰብሰባቸውን ማረጋገጥ ይኖርባቸዋል፡፡

1. ቤተሰብ

ቤተሰብ ማለት በአንድ ቤት ወይም በተቀራረቡ ቤቶች ውስጥ አብረው የሚኖሩትንና ምግባቸውን በአንድ ላይ አብስለው በአንድነት የሚመገቡትን ሰዎች ያጠቃልላል፡፡ የቤተሰብ አባላት በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱትንና የማይዛመዱትን ሊያጠቃልል ይችላል፡፡ በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱት ባል፣ሚስት፣ልጆች፣የባል ወይም የሚስት አባት፣እናት ፣እህት፣ ወንድም ... ወዘተ ናቸው፡፡ በሥጋ ወይም በጋብቻ የማይዛመዱ ሌሎች የቤተሰብ አባላት ለምሳሌ በቤት ሠራተኝነት ፣በዘበኝነት የሚያገለግሉ ግለሰቦች ከቤተሰቡ ጋር አብረው የሚኖሩና የሚመገቡ ከሆነ እንደቤተሰብ አባል ይቆጠራሉ፡፡

የቤተሰብ አባላት ብዛት ሊለያይ ይችላል፡፡ ይኸውም አንድ ሰው ብቻውን እንደአንድ ቤተሰብ ሊቆጠር ይችላል ወይም ሌሎች ሰዎች እንደዘበኞች ፣ ጥገኞች፣... ወዘተ ከላይ ከተጠቀሱት ጋር የሚኖሩና

በአንድነት የሚመገቡ ከሆነ እንደ አንድ ቤተሰብ ይቆጠራሉ። ነገር ግን ከጥናቱ በፊት ቤተሰቡን ትቶ በእንግድነትወደ ሌላ ቤተሰብ ሔዶ ለስድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ ከተቀመጠ አሁን ለሚገኝበት ቤተሰብ እንግዳ መሆኑ ቀርቶ የቤተሰብ አባል ይሆናል ማለት ነው።

ጋብቻው በአንድ ሚስት ብቻ የተመሠረተ ከሆነ ቤተሰቡ ባልን፣ ሚስትን ፣ ልጆችን ፣ የጉዲፈቻ ልጆችን፣ ሌሎች ዘመዶችንና ዘመድ ያልሆኑትን (የቤት ሠራተኞችን ...ወዘተ) ሊያጠቃልል ይችላል። ነገር ግን ጋብቻው ከብዙ ሚስቶች ጋር የተመሠረተ ከሆነ (ከአንድ በላይ ሚስቶች ካሉት) የሰውዬው ሚስቶች ከነልጆቻቸውና ዘመዶቻቸው... ወዘተ በአንድ ቤት ወይም በተቀራረቡ ቤቶች የማይኖሩና ምግባቸውንም በአንድነት አብስለው የማይበሉ ከሆነ ባልየው አሁን በሕይወት ካሉት ውስጥ በቅድሚያ ካገባት ሚስቱ ጋር እንደ አንድ ቤተሰብ ተቆጥሮ ሌሎች የሰውዬው ሚስቶች የየራሳቸው ቤተሰብ እንዳላቸው ሆነው ይወሰዳሉ።

2. መደበኛ የቤተሰብ አባል

አንድ ሰው መደበኛ የቤተሰብ አባል ነው የሚባለው ቢያንስ ስድስት ወር ሙሉ ያለማቋረጥ ከቤተሰቡ ጋር የኖረ እንደሆነ ነው። ከቤተሰቡ ጋር ለዘለቄታው ለመኖር የመጡ ሁሉ ከቤተሰቡ ጋር መኖር ከጀመሩ ስድስት ወር ባይሞላቸውም እንደቤተሰቡ መደበኛ አባል ይቆጠራሉ። ከስድስት ወር በታች ከቤተሰቡ ለጊዜው ተለይተው የቆዩ የቤተሰብ አባላት የዚሁ ቤተሰብ አባል ሆነው መቆጠር አለባቸው። ነገር ግን ከቤተሰቡ ተለይተው ከሄዱ ስድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ የሆናቸው ወይም ከስድስት ወር በላይ ለመቆየት አቅደው የሄዱ ከቤተሰቡ ከወጡ ስድስት ወር ባይሞላቸውም እንደቤተሰቡ መደበኛ አባል አይቆጠሩም።

የሚከተሉት የቤተሰብ አባላት እንደመደበኛ የቤተሰብ አባል መቆጠር ይኖርባቸዋል

- ሀ. ጥናቱ በሚካሄድበት ጊዜ ከቤተሰቡ ጋር ቢያንስ ለስድስት ወር የኖሩ ሁሉ፤
- ለ. ከቤተሰቡ ጋር መኖር ከጀመሩ ስድስት ወር ባይሞላቸውም ከቤተሰቡ ጋር ለስድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ ለመቆየት ዕቅድ ያላቸው ሁሉ ለምሳሌ ባል አግብታ ከወላጆቿ ቤት ወደ ባሏ የሄደች ስድስት ወር ባይሞላትም የባሏ ቤተሰብ መደበኛ አባል ትሆናለች ማለት ነው። እንዲሁም ሥራ አግኝቶ ለዘለቄታው ለመኖር ወደ ሌላ ቤተሰብ የሄደ ስድስት ወር ባይሞላውም በጥናቱ ጊዜ የተገኘበት ቤተሰብ አባል ይሆናል፤
- ሐ. የቤት ሠራተኞች አብዛኛውን ጊዜ ከቤተሰቡ ጋር የሚያድሩና ሌላ መኖሪያ የሌላቸው ሁሉ፤

መ. ጥናቱ በሚካሄድበት ጊዜ ከስድስት ወር ላነሰ ከቤተሰቡ ለጊዜው የተለዩ ለምሳሌ በዕረፍት ላይ ያሉ፣ ለዓመት በዓል ወደ ሌላ ቦታ የሄዱ፣ ሆስፒታል የገቡ ፣ ዘመድ ለመጠየቅና ከሥራቸው ጋር በተያያዘ ጉዳይ ወደ ሌላ ቦታ ለጊዜው የሄዱትን አባላት ሁሉ ያጠቃልላል፤

ሠ. ሌላ መኖሪያ ሥፍራ የሌላቸውና ጥናቱ በሚካሄድበት ወቅት ከቤተሰቡ ጋር የሚኖሩ አባላት ሁሉ ለምሳሌ የተለያዩ ቤቶችን እያቀያየሩ የሚኖሩና መደበኛ መኖሪያ የሌላቸው ግለሰቦች በጥናቱ ወቅት በሚገኙበት ቤተሰብ እንደመደበኛ አባል ተቆጥረው ይመዘገባሉ፤

ረ. ተማሪዎች ከቤተሰቦቻቸው፣ ከወላጆቻቸውና ከመደበኛ መኖሪያቸው ተለይተው በመደበኛ ትምህርት ቤቶች፣ በኮሌጆች ፣ በዩኒቨርሲቲዎች፣... ወዘተ ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ የሚገኙ በሙሉ ትምህርታቸውን በሚከታተሉበት አካባቢ (ከተማ) መደበኛ ነዋሪዎች ሆነው መቆጠር አለባቸው። በአዳሪ ትምህርት ቤት የሚማሩ ተማሪዎች እንዲሁም ከወላጆቻቸው ተለይተው ቤት ተከራይተው ወይም ከዘመድ ተጠግተው እየኖሩ የሚማሩ ተማሪዎች ምንም እንኳን በየሣምንቱ ወይም በየአሥራ አምስት ቀኑ ስንቅ ለማምጣት ወይም ወላጆቻቸውን ለመጠየቅ ወደ ቤተሰቦቻቸው ቢሄዱም በሚኖሩበት አካባቢ መደበኛ የቤተሰብ አባል ሆነው መቆጠር አለባቸው ። ነገር ግን ከመደበኛ መኖሪያቸው በየቀኑ ወደ ትምህርት ቤት እየተመላለሱ የሚማሩ ተማሪዎች ሁሉ የሚኖሩበት ቤተሰብ መደበኛ አባል ሆነው መቆጠር አለባቸው።

3. የቤተሰብ ኃላፊ

የቤተሰብ ኃላፊ ማለት የአንድ ቤተሰብ መደበኛ አባል የሆነ/ች በቤተሰቡ አባላት እንደ ኃላፊ የሚቆጠር / የምትቆጠር ማለት ነው። ከአንድ በላይ ሚስቶች ያሉት ሰው የቤተሰብ ኃላፊ ሆኖ የሚመዘገበው አሁን በሕይወት ካሉት ውስጥ በቅድሚያ ካገባት (አንጋፋ) ሚስቱ ጋር ይሆናል። ለሌሎቹ ሚስቶች ግን የቤተሰብ ኃላፊ ማን እንደሆነ ተይጠቆ ይመዘገባል። ይህም የሚሆነው ባልየው በሚያሻማ መልኩ ከሁሉም ሚስቶቹ ጋር የሚኖር ከሆነ ነው።

4. የግብርና ይዞታ፡ ይዞታ ማለት በግለሰብ ወይም በማሕበር ወይም በድርጅት ሙሉ በሙሉ ወይም በክፊል ለግብርና ምርት ማግኛ የሚውል መሬት(በሰብል የተያዘ መሬት) ፣ የቤት እንስሳት፣ ቀፎ(ንብ ያለበት) ... ወዘተ ነው። ይዞታ የሰብል ብቻ ወይም የቤት እንስሳት ብቻ ወይም የሁለቱም በቅንጅት መሆን ይችላል። በተጨማሪም ይዞታ የመሬት ስፋት ማነስ ወይም መብዛት እንዲሁም የቤት እንስሳት ቁጥር ማነስ ወይም መብዛት አይወስነውም።

የባለይዞታው መሬት ወይም የቤት እንስሳት ወይም ሁለቱም በአንድ ወይም ከአንድ በላይ በሆኑ የተለያዩ ቦታዎች ሊኖሩ ይችላሉ። ሆኖም በተለያየ ቦታ ያለው መሬት በአንድ ባለይዞታ ሥር የሚያደርገው በገንዘብም ሆነ በቴክኒክ በበላይነት የሚቆጣጠረው አንድ አስተዳደር መኖሩ ነው። አንድ ይዞታ ከአንድ በላይ በሆኑ ባለይዞታዎች ቁጥጥር ሥር ሊሆን ይችላል። ይህም ማለት አንድ ይዞታ ላይ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ባለይዞታዎች ሊያዙበት ይችላሉ።

5. የግብርና ባለይዞታ፡- ባለይዞታ ማለት በሰብል የተያዘ የእርሻ መሬት ወይም የቤት እንስሳት (ንብ) ወይም የሁለቱም ባለቤት የሆነ ወይም በንብረቱ አጠቃቀምና አያያዝ ሙሉ ኃላፊነት ያለው ግለሰብ፣ማህበር ወይም ድርጅት ነው።

ባለይዞታው በመሬት ላይ የሚዘራውን የሰብል ዓይነት እንዲሁም የሚያረባቸውን የቤት እንስሳት ዓይነት እንደአስፈላጊነቱ በሚያመችና በሚጠቅም መንገድ ለማስተዳደር ሙሉ መብት ሊኖረው የሚችል ነው። ይህም ማለት ባለይዞታው መቼ የት ምን ዓይነትና እንዴት ሰብል ማምረትና የቤት እንስሳት ማርባት እንዲሁም ውጤቱን እንዴት መጠቀም እንዳለበት የመወሰን መብት ያለው ነው።

ባለይዞታው በይዞታው ላይ በሌሎች ሠራተኞች የሚሠራውን ሥራ በበላይነት ለመቆጣጠርም ሆነ ትዕዛዝ ለመስጠት ይችላል። በተጨማሪ አንድ ይዞታን በጋራ የሚያስተዳድሩ ከአንድ በላይ ሰዎች ቢኖሩ ይዞታው በአንደኛው ስም ተመዝግቦ በአስተያየት መልክ ይዞታው በጋራ በስንት ባለይዞታዎች ቁጥጥር ሥር መሆኑን መግለጽ አስፈላጊ ነው። አንድ ባለይዞታ የይዞታው ባለቤት / Owner / ሊሆን ወይም የይዞታው ባለቤት ላይሆን ይችላል።

6. ፓርስል፡-ፓርስል ማለት የአንድ ይዞታ አካል ሆኖ ከይዞታው ውጭ በሆኑ እንደ መሬት ፣ውሀ፣መንገድ፣ደንና በመሳሰሉት ሙሉ በሙሉ የተከበበ መሬት ነው። አንድ ፓርስል አንድ ማሳ ወይም ከአንድ በላይ የሆኑ ማሳዎች /መሬት አጠቃቀም ሊይዝ ይችላል። በተጨማሪም በአንድ ፓርስል የተለያዩ ሰብሎች ሊዘሩ ይችላሉ። ለበለጠ ማብራሪያ ገጽ 42 እና 43 ይመልከቱ።

7. ማሳ፡- ማሳ ማለት በአንድ የሰብል ዓይነት ወይም በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ አንድ ሙሉ ፓርስል ወይም የአንድ ፓርስል ክፋይ ወይም አካል ነው። ለበለጠ ማብራሪያ ገጽ 42 እና 43 ይመልከቱ።

8. ሌላ የመሬት አጠቃቀም በሰብል ከተያዙ ማሳዎች ውጭ ያሉት የመሬት አጠቃቀሞች (ለምሳሌ፡- እዳሪ፣ በደን ፣በግጦሽ...ወዘተ የተያዘ) በጥቅል የሚጠሩበት ነው።

9. ሰብል:- በዚህ ጥናት ሰብል የምንላቸው ለምግብና መጠጥ የሚሆኑትን እንዲሁም ትምባሆን ፣ ጥጥና ቅመማ ቅመሞችን ያጠቃልላል፡፡

10. የመኸር ሰብል:- ለዚህ ጥናት የመኸር ሰብል ማለት ከመስከረም 1 እስከ የካቲት 30 የሚሰበሰብ ማንኛውም ጊዜያዊ ሰብል ነው፡፡ የሰብሉ የዘር ወቅት ግን ከተጠቀሰው ጊዜ ውጭ ሊሆን እንደሚችል መገንዘብ ያስፈልጋል፡፡

11. የበልግ ሰብል:- ለዚህ ጥናት የበልግ ሰብል ማለት ከላይ ከተጠቀሰው የመኸር ጊዜ ውጪ የሚሰበሰብ ማንኛውም ጊዜያዊ ሰብል ነው፡፡

ማስታወሻ

የመኸርና የበልግ ሰብሎች ከላይ በተጠቀሱት ጊዜያት ውስጥ በዝናብ፣ በውሃ ሸሽ፣ በመስኖ... ወዘተ የሚመረቱ ሰብሎችን እንደሚያጠቃልሉ መገንዘብ ያስፈልጋል፡፡ ይሁንና ቋሚ ሰብሎች የመኸርና በልግ ተብለው እንደማይከፋፈሉ ማስታወስ ይገባል፡፡

12. ጊዜያዊ ሰብል

ጊዜያዊ ሰብል ማለት ተዘርቶ ወይም ተተክሎ ከአንድ ዓመት ባነሰ ጊዜ ምርቱ የሚሰበሰብና ከተሰበሰበ በኋላም ተክሉ የሚከሰም ማንኛውም የሰብል ዓይነት ነው፡፡ ለምሳሌ ጤፍ፣ በቆሎ፣ . . . ወዘተ ወይም ተተክሎ ከአንድ ዓመት በላይ ቢቆይም ምርቱ ሲሰበሰብ ተክሉ የሚከሰም ሰብል ጊዜያዊ ሰብል ይባላል፡፡ ለምሳሌ ጎመንናካሳሻ. . . ወዘተ

13. ቋሚ ሰብል:- ቋሚ ሰብል ማለት የተተክለበትን ወይም የተዘራበትን መሬት ከአንድ ዓመት በላይ የሚይዝና ፍሬው ከተለቀመ በኋላ መዘራት ወይም መተክል ሳያስፈልገው በርከት ላሉ ዓመታት ፍሬ በመስጠት የሚቆይ የሰብል ዓይነት ነው፡፡ ለምሳሌ ቡና፣ ብርቱካን፣ ሻይ... ወዘተ

14. ድብልቅ ሰብል:- ድብልቅ ሰብል ማለት በአንድ ማሣ ላይ የሚገኙ የጊዜያዊና የጊዜያዊ ሰብል ወይም የጊዜያዊና የቋሚ ሰብል ወይም የቋሚና ቋሚ ሰብል ድብልቅ ማለት ነው፡፡

15. የዘር ዓይነት:- የዘር ዓይነቶች በሁለት ይከፈላሉ፡፡ እነርሱም በአካባቢ ከሚመረተው ሰብል ገበሬዎች ለዘር የሚጠቀሙበትና ከፍ ያለ ምርት የሚያስገኝ ጥራት ያለው የተሻሻለ / ምርጥ / ዘር ናቸው፡፡

በኢትዮጵያ አብዛኛውን ጊዜ የተሻሻለ ወይም /ምርጥ ዘር/ የሚቀርበው በኢትዮጵያ ምርጥ ዘር ድርጅት በኩል ነው፡፡ በተጨማሪም መንግሥታዊና መንግሥታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች

ለምሳሌ ከግብርናና ገጠር ልማት ሚኒስቴር ፣ ከዕርዳታ ሰጪ ድርጅቶች ምርጥ ዘር ሊገኝ ይችላል።

ምርጥ ዘር የምንለው ለአንድ ጊዜ ብቻ ጥቅም ላይ ለማዋል በቀጥታ ከላይ ከተጠቀሱት ምንጮች የተገኘውን ብቻ ነው።

16. ፀረ-ተባይ:- ፀረ-ተባይ ማለት ሰብልን በመብላት ምርት እንዲቀንስ ወይም እንዲጠፋ የሚያደርጉ ተባዮችን ለማጥፋት የሚጠቅም ማንኛውም ዓይነት የኢንዱስትሪ ውጤት የሆነ መድኃኒት ነው። ለምሳሌ ፀረ-ተምች፣ ፀረ-አንበጣ...ወዘተ።
17. ፀረ በሽታ:- ፀረ-በሽታ ማለት የሰብል ልዩ ልዩ ክፍሎችን /ቅጠል፣ ግንዱን ወይም ሥሩን / በማጥቃት ምርት እንዲቀንስ ወይም እንዲጠፋ የሚያደርገውን ማንኛውንም የሰብል በሽታ ሊከላከል የሚችል የኢንዱስትሪ ውጤት የሆነ መድኃኒት ነው።
18. ፀረ-አረም:- ፀረ-አረም ማለት ከባለይዘታው ቁጥጥር ውጪ በሰብል በተያዘው ማሣ ውስጥ ሳይፈለግ በመብቀልና ለሰብሉ ምርታማነት አስፈላጊ የሆኑትን ሁሉ በመሻማት ሰብሉ እንዲጠፋ ወይም ምርቱ እንዲቀንስ የሚያደርጉትን ዕጽዋት የሚያጠፋ የኢንዱስትሪ ውጤት የሆነ መድኃኒት ነው።
19. መስኖ:- መስኖ ማለት ምርትን ለማምረት ወይም ለመጨመር ሆን ተብሎ በሰው ሠራሽ ዘዴ ማለትም በቦይ፣ በቦቴ፣ ውኃ በማጋዝ ፣ በኩሬ፣ ውሃ በማቆርና በመሳሰሉት በመጠቀም ማሣው በቂ ውሃ እንዲያገኝ ማድረግ ነው። ሆኖም በዝናብና በጎርፍ መጥለቅለቅ የሚገኘው ውኃ እንደመስኖ ውሃ አይቆጠርም።
20. ሰብል ማምረት:- በእርሻ ሥራ ተሰማርቶ ቋሚ ፣ ጊዜያዊ ወይም ድብልቅ ሰብሎች የማምረት ተግባር ነው።
21. የቤት እንስሳት ማርባት /ከብት ማርባት/ ንብ ማነብ የዳልጋ ከብት ፣ የጋማ ከብት፣ በግ፣ ፍየል፣ ዶሮዎችና ንብ በተናጠል ወይም በጣምራ የማርባት ወይም የማደለብ ወይም በፀጉራቸው የመጠቀም ተግባር ነው። ሆኖም የእርሻ በሬ ወይም ለመጓጓዣ የሚጠቅሙ የቤት እንስሳት ብቻ መኖር የከብት እርባታ ሥራ እንዳለ አያስቆጥርም። የቤት እንስሳት ቆጠራ በሚደረግበት ጊዜ ግን መረጃ በሚሰበሰብበት ቅጽ ላይ እነዚህ እንስሳት እንደሚመዘገቡ /እንደሚቆጠሩ መገንዘብ ያስፈልጋል።
22. የቤት እንስሳት:- በዚህ ጥናት የቤት እንስሳት የዳልጋ ከብቶችን ፣ በጎችን ፣ ፍየሎችን ፣ ፈረሶችን ፣ በቅሎዎችን ፣ አህዮችን ፣ ግመሎችን፣ አሳማዎችን ፣ ዶሮዎችንና ንቦችን ያጠቃልላል።

23. ዕድሜ:- አንድ ሰው ከተወለደበት ጊዜ ጀምሮ ጥናቱ እስከሚካሄድበት ቀን ድረስ ያለው የዓመት ብዛት ነው። ዕድሜ የሚመዘገበው በሙሉ ዓመት ሲሆን በሙሉ ዓመት ማለት ከሙሉ ዓመት በተጨማሪ ያሉትን ወሮችና ቀኖች በመተው የሚገኘው ዓመት ነው።

የቤተሰብ አባላትን ዕድሜ በትክክል ለማወቅ ከሚያስችሉ ዘዴዎች አንዱ ከቤተሰቡ አባላት መካከል የአንዱን ዕድሜ በትክክል በማወቅ የሌሎችን ዕድሜ ለመገመት ማስቻሉ ነው። በተለይ የሥጋ ዝምድና ያላቸው አባላት በስንት ዓመት እንደሚበላለጡ ስለሚታወቅ የአንዱን ዕድሜ ማወቅ የሌላውን ዕድሜ ለማስላት ያስችላል ። በተጨማሪም አንዳንድ ሴቶች ዕድሜያቸውን በትክክል ባያውቁም ካገቡ በኋላ ለስንት ዓመት በትዳር ላይ እንደቆዩ ስለሚያውቁ ሲያገቡ የስንት ዓመት ዕድሜ እንደነበራቸው በመጠየቅ አሁን ያላቸውን ዕድሜ ማወቅ ይቻላል። በትዳር ላይ ስንት ዓመት እንደቆዩ የሚገልጸው መረጃም የልጆቻቸውን ዕድሜ ለማወቅ ያስችላል። በተጨማሪም አንዳንድ የቤተሰብ አባላት ዕድሜያቸውን ከአንዳንድ ካለፉና ከሚታወቁ ድርጊቶች ጋር በማነጻጸር መናገር ይችሉ ይሆናል። እነዚህ ድርጊቶች ከተፈጸሙ ስንት ዓመት እንዳለፈ ማወቅ የአባላቱን ዕድሜ ለማወቅ ይረዳል። በዚህ መመሪያ መጨረሻ ዕድሜን በስሌት ለማወቅ እንዲረዳ አንዳንድ ታሪካዊ ድርጊቶች የተፈጸሙበትን ጊዜ የሚገልጽ መረጃ ተዘርዝሯል። ብዙ ግለሰቦች ዕድሜያቸውን በዜሮ ወይም በአምስት በሚያልቁ አሀዞች መናገር ስለሚቀላቸው ትክክለኛውን ዕድሜ ለማወቅ ተገቢውን ጥረት ማድረግ ያስፈልጋል።

24. ኩንታል: ኩንታል ማለት መቶ ኪሎ ግራም የሚመዝን ክብደት ማለት ነው።

25. ሄክታር: ሄክታር ማለት 10,000 (አሥር ሺህ) ሜትር ካሬ ስፋት ያለው መሬት ነው።

26. የወተት ላሞች: የወተት ላሞች በጥናቱ ወቅት ወተት በመስጠት ላይ ያሉትን ፣እርጉዝ የሆኑትን በተጨማሪም ከጥናቱ በፊት ወተት ሲሰጡ የነበሩና ወደፊት ይሰጣሉ ተብለው የሚገመቱትን ያጠቃልላል።

27. የግጦሽ መሬት: የግል ይዞታ አካል ሆኖ ጥናቱ በሚካሄድበት ወቅት ግለሰቡ ለግጦሽ የሚገለገልበት መሬት ማለት ነው።

28. እዳሪ መሬት: እዳሪ መሬት ሰብል ሲመረትበት ቆይቶ መሬትን ለማዳበር ሆን ተብሎ ቢያንስ ለአንድ የሰብል ወቅት ሳይታረስ የሚቆይ ወይም በማሳ ምዝገባ ወቅት በማንኛውም ሰብል ያልተያዘ መሬት ነው። ሆኖም በዋናው መኸር_ ወቅት ለበልግ ሰብል ማምረቻ ተብሎ የተቀመጠ ማሳ/ መሬት እንደ እዳሪ መሬት አይቆጠርም። በሌላ የመሬት አጠቀቀም እንደተያዘ መመዝገብ አለበት። ለበልግ የተቀመጠ በሚል ለብቻው እንዲመዘገብ መደረግ አለበት

29. በኮንትራት ወይም በኪራይ የተያዘ መሬት፡ የሌላ ሰው የሆነና ባለይዘታው ኪራይ (በገንዘብ ወይም በዓይነት) እየከፈለ የሚጠቀምበት መሬት ማለት ነው።

30. በግል የተያዘ መሬት፡ ባለይዘታው ለመንግስት ግብር እየከፈለ የግብርና ሥራ የሚያከናውንበት የግሉ (የራሱ) የሆነ መሬት ማለት ነው። ግብር መክፈል ግዴታ ቢሆንም በተለያዩ ምክንያት ግብር ባይከፍሉም እንኳ ይዘታ እስካላቸው ድረስ በጥናቱ ይሸፈናሉ።

31. ብስባሽ ማዳበሪያ ፡ የተለያዩ ዕዕዋትና ትቅጠላ ቅጠሎች ሆን ተብሎ በጉድጓድና በሌሎች ቦታዎች እንዲብላሉ ከተደረገ በኋላ በማዳበሪያነት እንዲውሉ ሲደረግ ነው።

32. ዓምድ፡ ዓምድ ማለት በቅጹ ወይም በመጠይቁ ለሚሰበሰቡት መረጃዎች አርዕስት የአርዕስቱ ማብራሪያና በአርዕስቱ ለሚጠየቁ ጥያቄዎች መልሶች መጻፊያ የተሰጠ ክፍት ቦታ ነው። በዓምዶቹ መረጃዎች በፊደል ወይም በአኃዝ ብቻ ወይም በሁለቱም እንደ አስፈላጊነቱ ሊሰፍሩ ይችላሉ። በቁጥር የሚገለጹ መረጃዎች በዓምዱ ውስጥ ከቀኝ በመጀመር ወደ ግራ ይሞላሉ። ይህ አሠራር በሙሉ ቁጥርና በዴሲማል ለሚገለጹ መረጃዎች በሙሉ ያገለግላል። የሚከተለውን ምሳሌ ይመልከቱ። 198 ኪሎ ከ760 ግራም 6 ኪሎ ከ75 ግራምና 20 ኪሎ ከ5 ግራም በሚከተለው ሁኔታ በተገለጸው የቁጥሮች አጻጻፍ ይሰፍራሉ።

←

ኪ.ግ	ግራም
198	760
6	075
20	005

33. ቤሪንግ ፡ በማሣ ልክቶሽ ወቅት የሰሜንን አቅጣጫ መነሻ በማድረግ ከአንዱ ማዕዘን ወደ ሌላው ማዕዘን ኮምፓስ በማንብብ የሚገኘው ዲግሪ ቤሪንግ ይባላል።

34. የግብርና ናሙና ጥናት ፡ ከአጠቃላይ የግብርና ስብስብ /Population or Universe/ ውስጥ የስብስቡን ባህሪያት ሊይዝና ሊወክል የሚችል በሳይንሳዊ የአመራረጥ ዘዴ የሚመረጥ የስብስቡ አካል ናሙና ሲባል ይህን የአመራረጥ ዘዴ በመጠቀም የሚካሄደው ጥናት ደግሞ የግብርና ናሙና ጥናት ይባላል።

35. የእርሻ ሥራ ፡ የእርሻ ሥራ ማለት ማረስ፣መጠቅጠቅ፣ማበራየት፣ማጨድ... ወዘተ ማለት ነው። የቤት እንስሳት የእርሻ ሥራ

ሰርተዋል የሚባለው የማረስ ወይም የመጠቅጠቅ ወይም የመውቃትና ሌሎች ለእርሻ አጋዥ የሆኑ ሥራዎችን ለምሳሌ የማጓጓዝ ሥራ የሰሩ እንደሆነ ነው።

36. የተፈጥሮ ማዳበሪያ ፤ ከፍግ ፣ ከብስባሽ ወይም ከሌሎች ተፈጥሮ ሰራሽ ነገሮች የሚገኝና የሰብል ምርትን ለማሻሻል የሚረዳ የማዳበሪያ ዓይነት ነው። አርጋም የተፈጥሮ ማዳበሪያ ሆኖ ይቆጠራል።

37. ኬሚካል ማዳበሪያ ፤ በኢንዱስትሪ ወይም በፋብሪካ የተመረተና የሰብል ምርትን ለማሻሻል የሚረዳ የማዳበሪያ ዓይነት ነው።

38. ኤክስቴንሽን

38.1 በኤክስቴንሽን ንግግራም የታቀፈ ባለይዞታ የሚከተሉትን መስፈርቶች ከሞላ ጎደል ነው።

ሀ. በቀረቡ የኤክስቴንሽን ፖሎጂዎች ተሳታፊ ለመሆን ተመዝግቦ በአካባቢው በተመደቡ የልማት ሠራተኞች አማካይነት የሚሰጡትን ተግባር ተኮር የሆኑ ስልጠናዎችንና የምክር አገልግሎት ሲያገኝና ተግባሩ ሲገኝ ነው።

ለ. ዘመናዊ የግብርና አሥተራረስ ዘዴና የግብርና ግብዓቶችን ለምሳሌ ማዳበሪያ ፣ ምርጥ ዘር፣ ፀረ-አረምና ፀረ -ሰብል መድኃኒቶችን እንደ አካባቢው ተጨባጭ ሁኔታ ከባለሙያው ወይም ከሰለጠነ ገበሬ እየተማረ በሥራ ላይ የሚያውልና የሚጠቀም ሆኖ ሲገኝ፤

38.2 በኤክስቴንሽን ንግግራም የታቀፈ በሰብል የተያዘ ማሳ የሚከተሉትን ሁኔታዎች ከሞላ ጎደል ያያዝ ነው።

ሀ. የአተራረስ ዘዴው በተሰጠው ሥልጠናና የምክር አገልግሎት መሰረት የተከናወነ ሲሆን፣ ማለትም በመስመር የመዝራትና የአረምና ተባይ ቁጥጥር ሥርዓት ያለው ሆኖ ሲገኝ፤

ለ. በባለሙያው /ልማት ሠራተኛው/ በሚሰጠው ሥልጠናና ሙያዊ ምክርን በመመርኮዝ የሚያስፈልጉ የግብርና ግብዓቶች እንደ ማዳበሪያ/ ምርጥ ዘር/ ፀረ-ተባይ/ፀረ-አረም/ፀረ-ሰብል መድኃኒቶች ጥቅም ላይ የዋሉበት ማሳ ሆኖ ሲገኝ፤

ማስታወሻ፡- ለአገዳ ሰብሎች በኤክስቴንሽን ንግግራም ለመታቀፍ ቢቻል ግማሽ ሄክታር ስፋት ያለው መሬት ቢያስፈልግም በዚህ ጥናት ግን ከግማሽ ሄክታር ቢያንስም በኤክስቴንሽን ጥናቱ እስክታቀፈ ድረስ ይመለከተዋል።

39. ክትር ፤ አፈር በጎርፍ እንዳይታጠብ ለማድረግ በእርከኖች ዳርና ዳር በድንጋይ ወይም በአፈር የሚሠራ ካብ/ ግንብ ነው።

40. አግድመት እርሻ ፤ በተዳፋት መሬት ላይ አፈሩ እንዳይታጠብ ወይም እንዳይሸሸር ወደ ጎን የሚካሄድ የአስተራረስ ዘዴ ነው።

41. ባህላዊ ቀፎ ፤ ማለት ከተለያዩ ነገሮች/ለምሳሌ ፣ ከሸንቦቆ፣ ከቀርከሃ ፣ እንጨት፣ ከተባረባሪ ዛፍ፣ ከእንሥራ ...ወዘተ/የተሰራና ማር የሚመረትበት ማለት ነው።
42. መለስተኛ ዘመናዊ /የሽግግር/ ቀፎ ፡ ማለት በግብርና ሚኒስቴር ወይም አግባብ ባላቸው መሥሪያ ቤቶች የሙያ ድጋፍ ተሰርቶ ከባህላዊ ቀፎ የተሻለ ምርት የሚሰጥ ማለት ነው። ከዚህ በተጨማሪ
 - ገበሬው በቀላሉ ሊሠራው የሚችል
 - በሣጥን መልክ የተሰራ አንድ ቀፎ ብቻ የሆነ
 - በአንድ ዘንግ ጠርዝ ስም በማጣበቅ ንቦች እንጀራው ተጋግሮ ለዕንቁላል መጣያና ማር መሥሪያ አንዲገለገሉበት ወደ ቀፎ በመጨመር የሚዘጋጅ የቀፎ ዓይነት ነው።
43. ዘመናዊ ቀፎ ፡ ማለት በግብርና ሚኒስቴር ወይም አግባብ ባላቸው መሥሪያ ቤቶች ባለሙያ ተሰርቶ ከፍተኛ ምርት የሚሰጥ ማለት ሲሆን በሳጥን መልክ የተሰራና ከ3-5 ቀፎዎች አደራርቦ ማስቀመጥ የሚቻልበት ነው። በተጨማሪም የራሱ የሆነ በሽቦ የተሰራ የእንጀራ መጋገሪያ ፍሬም ያለውና እንጀራው በባለሙያ ከተሰራ በኋላ ወደ ቀፎው በመጨመር በቀጥታ ንቦች ዕንቁላልና ማር እንዲሰሩበት ተደርጎ የተዘጋጀ የንብ ቀፎ ነው።
44. ጂ.ፒ.ኤስ (G.P.S) ፡ ጂ.ፒ.ኤስ ማለት ምድርን በቀን ሁለት ጊዜ የሚዘሩና መረጃዎችን ወደ መሬት የሚያስራጩ ከ24 በላይ ሳተላይቶችን የያዘ ሲስተም ነው።
45. የቆጠራ ቦታ ፡- በገጠር ከ150-200 ቢተሰቦችን የያዘ ፡ በከተማ ደግሞ እስከ 200 ቤቶችን የያዘ የአንድ ቀበሌ ክፋይ መሬት ነው።

VI. በጥናቱ የሚሸፈኑ ሰብሎችና ለሰብል ብልሽት ምክንያቶች ኮዶች ዝርዝር

የሰብል ስም	የሰብል ኮድ
ሀ. የብርዕና አገዳ ሰብሎች	
ጤፍ	07
ገብስ/ገራሚ/ዋስራ	01
ስንዴ/ዱራኛ/ማሾ	08
በቆሎ	02
ማሽላ/ዘንጋዳ/	06
ዳጉሣ	03
አጃ	04
ሩዝ	05
ሌሎች...ይገለጹ	120
ለ. ጥራጥሬ	
ባቄላ	13
አተር	15
አኩሪ አተር	18
ሽምብራ	11
ምስር	14
ንያ	16
ቦሎቄ/አደንንጋሬ	12
ግብጦ	17
አብሽ	36
ሌሎች...ይገለጹ	118
ሐ. የቅባት እህሎች	
ኑግ	25
ሠሊጥ	27
ሱፍ	28
ተልባ	23
ጎመን ዘር	26
ለውዝ	24
ሌሎች...ይገለጹ	119

የሰብል ስም	የሰብል ኮድ
መ. አትክልት	
የአበሻ ጎመን	56
ጥቅል ጎመን	52
ሠላጣ	57
ሕስጣ	69
ምርበሬ	38
ቃሪያ	59
ቲማቲም	63
አበባ ጎመን	54
ፎሶሊያ/ፋጆሊ/	70
ዱባ	61
ሌሎች...ይገለጹ	123
ሠ. ሥራሥር	
ቀይ ሽንኩርት	58
ነጭ ሽንኩርት	55
ካሮት	53
ቀይ ሥር	51
ድንች	60
ስኳርድንች	62
ጎደሬ	64
ሌሎች...ይገለጹ	98
ረ. ቅመማ ቅመም	
ጥቁር አዝመድ	31
ነጭ አዝመድ	40
ዝንጅብል	37
ዕርድ	39
ኮረሪማ	33
ድንብላል	79
ሌሎች...ይገለጹ	117
ሰ. ካሽ ክሮፕ	
ጥጥ	73
ትምባሆ	78
ሌሎች...ይገለጹ	121

ቋሚ ሰብሎች

የሰብል ስም	የሰብል ኮድ
ሀ. ፍራፍሬ እና ካሽ ክሮፕ	
ቡና	72
ጫት	71
ጌሾ	75
ሸንከራ አገዳ	76
ብርቱካን	47
ሙዝ	42
ሎማ	44
ፖፓ	48
ማንጎ	46
ዘይቱን	65
አቮካዶ	84
አናናስ	49
ኮክ	66
እንሰት	74
መንደሪን	45
ትርንጎ	50
ወይን	43
ከርቡሽ/ሀብሀብ/	83
እንጆሪ	113
ሌሎች...ይገለጹ	115
ለ. ቅመማ ቅመም	
ቁንዶ በርበሬ	32
ቀረፋ	35
ጥምዝ ቅመም	116
ጤናዳም	81
እንስላል	20
ሌሎች...ይገለጹ	117

ማስታወሻ:-

ከላይ በተዘረዘሩት ሰብሎች የተያዙ ማሳዎች በሙሉና ሌሎች የመሬት አጠቃቀም የማሳ ልኪ ይደረግላቸዋል፡፡

ሌላ የመሬት አጠቃቀም ስምና ኮድ

	ኮድ
እዳሪ መሬት	86
በደን የተያዘ (ባህር ዛፍን ጨምሮ)	89
የግጦሽ መሬት (ድርቆሽ)	85
ለበልግ ታርሶ የተዘጋጀ መሬት	124
ሌሎች (ይገለጻሉ).....	99

ማስታወሻ: በሌሎች የሚጠቃለሉት ቤት ፣አውድማ ፣ረግረጋማ መሬት፣ኩሬ . . . ወዘተ የመሳሰሉት የባለይዘታው ይዘታ የሆኑ ናቸው፡፡

ለሰብል ብልሽት ምክንያቶች እና ኮዶች ዝርዝር

ተ.ቁ	የብልሽት ምክንያት	ኮድ
1	ፀረ-አዝርዕት በሽታዎች.	01
2	ውርጭ.	02
3	ጎርፍ	03
4	አንበጣ.	04
5	ፀረ- አዝርዕት ተባዮች.	05
6	የዝናብ እጥረት	06
7	የዝናብ ብዛት.	07
8	የዱር አራዊት	08
9	ወፍ	09
10	በረዶ	10
11	አረም.	11
12	የዘር ዕጥረት.	12
13	የእርሻ መሬት ለምነት መቀነስ.	13
14	በአካባቢው የፀጥታ ሁኔታ አለመረጋጋት. . .	14
15	ጥሩ ያልሆነ ዘር በመዝራት	15
16	ሌሎች ምክንያቶች ናቸው፡፡	16

ማስታወሻ:-

በተራ ቁጥር 12 እና 13 የተጠቀሱት የምርታማነት መቀነስ ምክንያቶች ቢሆኑም በዚህ ጥናት ግን እንደብልሽት ምክንያት ተቆጥረው ይመዘገባሉ፡፡

በባለይዘታው ቁጥጥር ሥር የሚገኙትን ይዘታዎች በቅጽ 2005/2ሀ መዝግቦ ቁጥር ለመስጠት እንዲረዳ በቅድሚያ ስለፓርስልና ማሣ ቁጥር አሰጣጥ ማወቅ አስፈላጊ በመሆኑ በተራ ቁጥር XI ምሳሌ መመልከት ያስፈልጋል።

VII. የ2005 ዓ.ም. የግ.ና.ጥ. የቆጠራ ቦታ ካርታ አጠቃቀም፣ የቤተሰቦች አመዘጋገብ እና አመራረጥ መመሪያ

መግቢያ

የ2005 ዓ.ም. ግብርና ናሙና ጥናት (ግ.ና.ጥ.) በአገር አቀፍ ደረጃ ለጥናቱ በተመረጡ በ2290 የቆጠራ ቦታዎች ይከናወናል። ጥናቱም በአራት ዋና ዋና የጥናት ዓይነቶች ተከፋፍሎ ይካሄዳል። እነርሱም የሰብል ትንበያ ጥናት (ሲ.ት.ጥ.)፣ የዋናው መክር ወቅት ግብርና ናሙና ጥናት፣ የበልግ ወቅት ግብርና ናሙና ጥናት እና የቤት እንስሳት ጥናት ናቸው። ከበልግ ወቅት ግብርና ናሙና ጥናት በስተቀር ሌሎች ጥናቶች በሙሉ ለ2005 ዓ.ም. ግ.ና.ጥ. ሲባል በተመረጡት የቆጠራ ቦታዎች በሙሉ ይከናወናሉ። የበልግ ወቅት ጥናት ግን የበልግ ወቅት ሰብሎች ይገኙባቸዋል በሚባሉና ለበልግ ወቅት ግ.ና.ጥ. ተብለው በተመረጡ የተወሰኑ የቆጠራ ቦታዎች ብቻ ይከናወናል።

ለ2005 ዓ.ም. ግብርና ናሙና ጥናት በእያንዳንዱ ለጥናቱ በተመረጡ የቆጠራ ቦታዎች ውስጥ ከሚገኙት ቤተሰቦች መሀከል 30 በቤተሰባቸው ውስጥ የግብርና የግል ባለይዘታ ያላቸው ቤተሰቦች በናሙና ይመረጣሉ። ተፈላጊዎቹን ቤተሰቦች ለመምረጥም ከዚህ ቀጥሎ በዝርዝር የቀረበውን አሠራር መከተል ይገባል።

የቆጠራ ቦታ ካርታ አጠቃቀም

ለጥናቱ በተመረጠው የቆጠራ ቦታ የሚመደብ መረጃ ሰብሳቢ ጥናቱ ከመጀመሩ በፊት በተቆጣጣሪው አማካኝነት የተመደበበት የቆጠራ ቦታ ካርታ እና ስለ ቆጠራ ቦታው የሚገልጽ የቆጠራ ቦታ መግለጫ ጽሁፍ ይደርስዋል። በተጨማሪም ከዚህ በታች በተዘረዘሩት መግለጫዎች መሠረት ስለቆጠራ ቦታው ካርታ ዝርዝር ማወቅ ይገባዋል።

1. መረጃ ሰብሳቢው የተመደበበትን የቆጠራ ቦታ በሚገባ ለማወቅ ይችል ዘንድ በመጀመሪያ የተሰጠውን የቆጠራ ቦታ ካርታ ማጥናት ይኖርበታል። ለዚህም የተመደበበት የቆጠራ ቦታ ካርታ ይዘት ምን እንደሆነ በሚቀጥሉት ገጾች ውስጥ የተዘረዘሩትን ማጥናት አለበት።
2. መረጃ ሰብሳቢው ከካርታው ጋር የተያያዘውን የካርታ መግለጫ ጽሁፍ በሰሜን፣ በምሥራቅ፣ በደቡብ እና በምዕራብ አቅጣጫዎች የቆጠራ ቦታውን የወሰነ መግለጫ ደጋግሞ በማንበብ በካርታው የሚታዩትን ሰው ሰራሽና ተፈጥሮአዊ ነገሮች መሬት ላይ ካሉት ጋር ማገናከብ ይኖርበታል።

3. በቆጠራ ቦታ ካርታው ላይ ከሚገኙ ዓብይ ነጥቦች ውስጥ አንዱ የቆጠራ ቦታው ድንበር ነው። የድንበሩ ዓላማ መረጃ ሰብሳቢው ከተወሰነለት ክልል እንዲይወጣ እና በክልሉ ውስጥ ያሉትን ቤተሰቦችና ቤቶች ለመመዝገብ እንዲችል ነው። መረጃ ሰብሳቢው ይህን በመረዳት በቆጠራ ቦታ ካርታው ላይ የተገለጸውን ድንበር ጠንቅቆ ማወቅና በመሬት ላይም ለመለየት መቻል አለበት። በአንዳንድ የቆጠራ ቦታ ካርታ ላይ የተገለጸው ድንበር ምናልባት በአካባቢው ያሉትን ቋሚ ነገሮች ሳይጠቅስ ሊቀር ይችላል። ይህን እና ይህን የመሳሰሉ ችግሮች ለማስወገድ መረጃ ሰብሳቢው የቆጠራ ቦታውን እየተዘዋወረ በሚያጠናበት ወቅት የቀበሌ ሊቀመንበር ወይም ተወካይ አብሮ መዞርና ዳር ድንበሩን ማሳየትና ማረጋገጥ አለበት።

4. መረጃ ሰብሳቢው የቆጠራ ቦታውን ድንበር በአመቺ መንገድ ለማወቅ ይችል ዘንድ ከቆጠራ ቦታ ካርታው ጋር አብሮ ከሚሰጠው የካርታ መግለጫ ላይ በተገለጸው መሠረት ከሰሜን በመነሳት ጉዞውን ይጀምራል። ይህን ለማድረግ ለመረጃ ሰብሳቢው በካርታው ላይ የሰፈሩትን የሕንጻ፣ የት/ቤት፣ የቤተክርስቲያን፣ የመስጊድ፣ የመንገድና የመሳሰሉት ስሞች፣ የወንዝ ስም /ካለ/፣ ለምልክትነት የተጻፉ የግለሰቦች ቤት፣ የቆጠራ ቦታውን የሚያዋስኑ ቀበሌ፣ ወረዳ፣ የቆጠራ ቦታ . . . ወዘተ. እየጠየቀና እያገናዘበ ቦታዎቹን ለይቶ ማወቅ አለበት።

አንድ መረጃ ሰብሳቢ በተመደበበት የቆጠራ ክልል በሚዘዋወርበት ወቅት ልዩ ልዩ ችግሮች ሊያጋጥሙት ይችላሉ። ይኸውም የካርታው ሥራ በሚሠራበት ወቅት ምንም ያልተሸፈነ ቦታ ሳይተው ወይም ቦታዎች ሳይደራረቡ እንዲሠሩ ከፍተኛ ሙከራ ቢደረግም አንዳንድ ጊዜ በቆጠራ ቦታው እና በአዋሳኝ የቆጠራ ቦታ መሀከል ያልተሸፈኑ ቦታዎች ሊኖሩ ይችላሉ። እንዲሁም በሁለት የቆጠራ ቦታዎች መሀከል ያለ ቦታ በሁለት የቆጠራ ቦታዎች ውስጥ ሊደራረብ ይችላል።

የዚህ ዓይነት ችግር በሁለት የቆጠራ ቦታዎች ድንበር ላይ በሚያጋጥምበት ወቅት መረጃ ሰብሳቢው ይህን ችግር ለተቆጣጣሪው በማስታወቅ እና እቦታው ድረስ በአንድ ላይ በመሄድ ድንበሩን ማስተካከል ይኖርባቸዋል። ይህ ዓይነቱ ሥራ የሚከናወነው መረጃ ሰብሳቢው የቤተሰብ ምዝገባ ከማድረጉ በፊት መሆን አለበት። መረጃ ሰብሳቢው በሚሰጠው የቆጠራ ቦታ ካርታ በመጠቀም የቆጠራ ቦታዎችን ድንበር በሚገባ አውቆ ከለየ በኋላ የቤተሰብ ምዝገባ ሊጀምር ይችላል።

ካርታው የጎላ ስህተት ከታየበት እርማት ማድረግ የሚቻለው ከተቆጣጣሪው ጋር በመወያየት ብቻ ነው። ስለ ቆጠራ ካርታ ይዘት በሚገባ ለመረዳት በሚከተሉት ገጾች ተያይዞ የቀረበውን ካርታና መግለጫ መመልከት ያስፈልጋል።

የቆጠራ ቦታ ካርታ ይዘት፡-

አንድ የቆጠራ ቦታ ካርታ የሚከተሉትን ያካትታል፡-

1. የቆጠራ ቦታው የሚገኝበት የክልል፣ የዞን ፣ የወረዳ እና የቀበሌ ስም
2. የቆጠራ ቦታው የሚገኝበት ቀበሌ ሊቀመንበር ስም
3. የቆጠራ ቦታ መለያ/ኮድ/ ለምሳሌ የቆጠራ ቦታ መለያ 031-03 በቀበሌ 031 ውስጥ የሚገኝ የቆጠራ ቦታ 03 ነው ።
4. በቆጠራ ቦታው ውስጥ የሚገኙ ቤተሰቦች ብዛት
5. የቆጠራ ቦታው ግምታዊ ስፋት
6. የቆጠራ ቦታው ትክክለኛ ድንበር የድንበሩ ዓላማ ቆጣሪው ከተወሰነለት ክልል እንዳይወጣ እና በክልሉ ውስጥ ያሉትን ቤተሰቦች ብቻ ለመመዝገብ እንዲችል ነው።
7. የካርታው ስሜናዊ አቅጣጫ መረጃ ሰብሳቢው የቆጠራ ቦታ ድንበሩን በአመቺ መንገድ ለማወቅ ይችል ዘንድ ከቆጠራ ቦታ ካርታው ጋር አብሮ ከሚሰጠው የካርታ መግለጫ ላይ በተገለጸው መሠረት ከሰሜን በመነሳት ከዚያ ወደ ምሥራቅ ከዚያ ወደ ደቡብ ከዚያ ወደ ሰሜን እየተጓዘ የቆጠራ ቦታውን ዙሪያ ያካልላል።
8. በካርታው ውስጥ በስዕላዊ መልክ የተሰጡ ምልክቶች በካርታው ውስጥ የሚታዩትን ሰው ሰራሽና ተፈጥሮአዊ ነገሮች ብሎክ/ሕንጻ፣ ወንዝ፣ መንገድ፣ ለምልክትነት የተሞሉ የግለሰቦች ቤት . . . ወዘተ መረጃ ሰብሳቢው መሬት ላይ ካሉት ጋር ማገናዘብ ይኖርበታል።
9. የካርታው መስፈርት አንድ ሴንቲሜትር በወረቀት ላይ ምን ያህል ሴንቲሜትር በመሬት ላይ እንዲወክል ተደርጎ ካርታው እንደተዘጋጀ ያሳያል።
10. የቆጠራ ቦታውን የሚያዋስኑ የክልል፣ የዞን፣ የወረዳ፣ የቀበሌ . . . ወዘተ ስም ወይም ቁጥር።

በተጨማሪም እያንዳንዱ የቆጠራ ቦታ የድንበር መግለጫ ፅሁፍ ያለው በመሆኑ ይህ ፅሁፍ ካርታውን በበለጠ ስለሚያብራራ መረጃ ሰብሳቢው ከካርታው ጋር በአንድነት መረዳት አለበት። ለአብነት ያህል አንድ የገጠር ካርታ ከመግለጫው ከዚህ ቀጥሎ ተሰጥቷል።

የቆጠራ ቦታ ካርታ

መግለጫ

VIII. የጂ.ፒ.ኤስ (G.P.S) አጠቃቀም

መግቢያ

የሳተላይት ኢሜጂሪን በመጠቀም የተዘጋጀው ንዑስ ካርታ በበቂ እውቀትና በአስተማማኝ መንገድ ጥቅም ላይ ለማዋል እንዲረዳ የጂ.ፒ.ኤስ (Global Positioning System) መሠረታዊ ኃሳቦችና የጀርሚን (72) ጂ.ፒ.ኤስ መቀበያ መሣሪያ አጠቃቀም በስፋት ይብራራል። ስለዚህ እያንዳንዱ ተቆጣጣሪ እና መረጃ ሰብሳቢ በጥናቱ ወቅት ለሚያከናውነው የዕለት ክስተት ተግባር የጂ.ፒ.ኤስ መሣሪያ አጠቃቀምን ጠንቅቆ ማወቅ ይኖርበታል።

ጂ.ፒ.ኤስ (G.P.S) ምንድነው?

ጂ.ፒ.ኤስ ማለት ምድርን በቀን ሁለት ጊዜ የሚዞሩና መረጃዎችን ወደ መሬት የሚያስራጩ ከ24 በላይ ሳተላይቶችን የያዘ ሲስተም ነው።

የጂ.ፒ.ኤስ መቀበያ መሣሪያዎች /Receivers/ በአሜሪካ መንግስት (USA) የመከላከያ ዲፓርትመንት (መ/ቤት) አማካይነት ወደ ጠፈር በተላኩና ምድርን በሚዞሩ ከ24 በላይ ሳተላይቶች የሚልካቸውን መልዕክቶች (Signals) በመቀበል በመሬት ያለን የአንድ ነጥብ ቦታ (Position) በትክክል ለማመልከት የሚረዳ መሣሪያ ነው። የጂ.ፒ.ኤስ መረጃ መቀበያ መሣሪያዎች (Receivers) የሳተላይት መረጃውን ከተቀበሉ በኋላ የአንድን ሥፍራ ከምድር ወገብና ከመካከለኛ ሜሪዲያን ርቀት (Positioning) ላቲትዩድና ሎንግቲዩድ ለማወቅና ከአንድ ቦታ ወደ ሌላ አስቀድሞ በታወቁና በተለኩ አቅጣጫዎች ለመንገዝ (NAVIGATION) ያስችላሉ። በአሁኑ ጊዜ የመሣሪያዎቹ ጠቀሜታ እየጎላ በመምጣቱ ለሲቪል አገልግሎቶች (ለቆጠራ ካርታ ሥራ፣ ለመዝናኛ ፣ ለንግድ . . . ወዘተ) መዋል ጀምረዋል።

በመሠረቱ ጂ.ፒ.ኤስ በማንኛውም ሥፍራ ጥቅም ላይ ሊውል ይችላል። ነገር ግን በምድር ዋልታዎች አካባቢና የሳተላይት መልዕክቶችን ለመቀበል በማይቻልባቸው ቦታዎች ለምሳሌ በህንጻዎች፣ በዋሻዎችና በባህር ውስጥ የጂ.ፒ.ኤስ መሣሪያን መጠቀም አይቻልም።

ለዚህ ሥራ አገልግሎት ስለሚውሉ GARMIN GPS (72) መሣሪያ ባህሪያትና አጠቃቀም በተመለከተ ዘርዘር ያሉ መሠረተ ኃሳቦች ከዚህ በታች ቀርበዋል። የGarmin GPS (72) መሣሪያዎች የሚሰሩት በጠፈር ላይ መሬትን ከሚዞሩ 24 ሳተላይቶች ጋር ግንኙነት በመፍጠር ናቸው። የእዚህም ሳተላይቶች ግልጋሎት የአንድን ነጥብ ቦታ በመሬት ላይ ለማመልከት የሚያስችሉ የሬዲዮ ግንኙነት (Radio Signals) መፍጠር ነው። በእነዚህም አማካኝነት በመጠቀም የአንድን ነጥብ ቦታ የላቲትዩዲና ሎንግቲዩድ ንባብ መፈለግ ይቻላል።

በጋርሚን ጂ.ፒ.ኤስ (72) መሣሪያዎች የሚሰበሰበው መረጃ አስተማማኝነት በሳተላይቶች አማካኝነት በሚፈጠረው የሬዲዮ ግንኙነት (Radio Signals)

ጥንካሬና ደካማነት የተወሰነ ከመሆኑም በተጨማሪ የዚህ መሣሪያ መረጃ አስተማማኝነት በ15 ሜትር ርቀትና በ49 ጫማ ከፍታ የተወሰነ ነው።

የአንድ ነጥብ ቦታ የላቲትዩድ፣ የሎንግቲዩድ እና ከፍታ (Latitude, Longitude & Altitude) ንባብ ጥሩ ነው የሚባለው የሬዲዮ ግንኙነቱ በጣም ጠንካራ ሲሆን ነው። ይህም ማለት የጀርሚን ጂ.ፒ.ኤስ (72) መሳሪያዎች 3 ወይም /እና ከዚያ በላይ በህዋ ላይ ካሉት ላተላይቶች ጋር ግንኙነት ከፈጠሩ ነው።

በጋርሚን ጂ.ፒ.ኤስ (72) መሣሪያዎች የተሰበሰበው መረጃ፡-

- ✱ የአስተዳደርና የቆጠራ ክልሎችን ድንበር ለመከለል፤
- ✱ በቆጠራ ቦታው (ንዑስ ቆጠራ ቦታ) ውስጥ የሚገኙ ሰው-ሰራሽና ተፈጥሮአዊ ቦታዎችን አንጻራዊ ስፍራ (Location) በሎንግቲዩድና ላቲትዩድ ለማወቅ፤
- ✱ በዚህም የንዑስ የቆጠራ ቦታ ካርታ ክልሎችን ውስጣዊ ይዘትና ድንበር በእርግጠኝነት ለማካለል
- ✱ የማሳ ስፋት አለካክ

የጂ.ፒ.ኤስ መቀበያ መሣሪያ መሠረታዊ ባህሪያትና አጠቃቀም

የጀርሚን ጂ.ፒ.ኤስ (72) መሣሪያ በዛ ያሉ ባህሪያት(features) አሉት ። ነገር ግን ለዚህ ሥራ መሠረታዊ የሆነና አጠቃቀማቸውን በደንብ ማወቅ የሚገባን ባህሪያት (features) የሚከተሉት ናቸው።

- ✱ የጂ.ፒ.ኤስ መሣሪያውን ኃይል እንዲያገኝ ማድረግ (Powering the receiver)
- ✱ የጂ.ፒ.ኤስ መሣሪያውን ፕሮግራም ማድረግና ለስራ ማዘጋጀት (Programming and Initializing the receiver)

1. የመቀበያ መሣሪያውን ኃይል እንዲያገኝ ማድረግ፣ (Powering the receiver)

የጀርሚን ጂ.ፒ.ኤስ (72) መቀበያ መሣሪያዎች ሁለት ባለ AA መጠን አልካላይን ባትሪ ድንጋይ በአንድ ጊዜ ይጠቀማል። ባትሪ ድንጋዮችን ወደ መሣሪያው ለመጨመር መጀመሪያ የባትሪውን መክደኛ በመክፈት ሁለት የባትሪ ድንጋይ ማስገቢያ ቀዳዳዎች ከፖዘቲቭ (+) እና ኔጋቲቭ (-) ምልክቶቻቸው ጋር ይገኛሉ። ስለዚህ የፖዘቲቭ (+) ምልክት ባለበት እና የኔጋቲቭ (-) ምልክት ባለበት ቀዳዳ የሁለቱን ባትሪ ድንጋዮች በመጨመር መክደን ያስፈልጋል።

ማሳሰቢያ፡- ትክክለኛ ያልሆነ የባትሪ ድንጋዮች አቀማመጥ በተጠቃሚው ሰው ላይ አደጋ እና በመሣሪያው ላይ ውድመት ያስከትላል። ስለዚህ የባትሪ ድንጋዮች በሚጨመሩበት ጊዜ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ተገቢ ነው።

ሁለቱ ባትሪ ድንጋዮች በተገቢው ቦታ መግባታቸውን ካረጋገጡ በኋላ በባትሪ ድንጋዩ መክደኛ ላይ የምትገኘውን ቀለበት በመያዝ ወደታች ተጭኖ ወደ ቀኝ በማዞር መግጠም ያስፈልጋል። የመሣሪያውን የባትሪ ድንጋዮች መሸፈኛ

ለመክፈት በመሣሪያው መሀከለኛው አካል ላይ የሚገኘውን ቀለበት በመያዝ ወደ ታች ተጭኖ ወደ ግራ በማዞር መክፈት ይቻላል።

ባትሪ ድንጋጆችን ለመቆጠብ እንዲረዳ መሣሪያው በሥራ ላይ ካልሆነ ማጥፋት (turned off) ያስፈልጋል። ሁልጊዜ ተለዋጭ ባትሪ ድንጋጆችን ይዞ መገኘት ተመራጭ ነው። ምክንያቱም " Battery Power is low" የሚል ምልክት በ Screen ላይ ስናይ አሮጌውን ባትሪ ድንጋጆ በማውጣት አዲሱን ባትሪ ድንጋጆ መተካት ያስችለናል። ሆኖም ግን የባትሪ ድንጋጆን ኃይል ለመቆጠብ መሣሪያውን ስናጠፋ ባትሪ ድንጋጆን ከውስጡ ማውጣት አስፈላጊ አይደለም።

መሣሪያውን ለማብራት (on) እና ለማጥፋት (off) በመሣሪያው ላይ የሚገኘውን ቀይ የአምፑል ምልክት ያለበት ቁልፍ (button) መጫን ያስፈልጋል። መሣሪያውን ለማብራት ይህንን ቁልፍ ስንጫን በ Screen ላይ የእንኳን ደህና መጡ " Welcome" መልዕክት እናያለን። መሣሪያውን ለማጥፋት ግን ይህንን ቁልፍ (button) ለ3 ሴኮንዶች ያህል ተጭኖ መቆየት ያስፈልጋል።

የጂ.ፒ.ኤስ መቀበያ መሣሪያን (Germin GPS 72) ፕሮግራም ማድረግ (Programming the receiver)

ይህን መሣሪያ በመጠቀም መረጃዎችን ለመሰብሰብ መሣሪያው ለኢትዮጵያ በሚያመች መልኩ ፕሮግራም እና Initialize መደረግ አለበት። ይህም የሚደረገው መሣሪያውን ለመጀመሪያ ጊዜ ጥቅም ላይ የምናውለው ከሆነ ብቻ ነው። ይህ መሣሪያ ከዚህ በፊት ጥቅም ላይ ውሎ ከሆነ በድጋሚ ፕሮግራም ማድረግ አያስፈልግም።

መሣሪውን ፕሮግራም ለማድረግ በመጀመሪያ Power የሚለውን ቁልፍ ጫን ብሎ ለጥቂት ሰከንድ ያዝ በማድረግ መሣሪያውን ማብራት (Turn on) ያስፈልጋል። ከዚያም Page የሚለውን ቁልፍ መጫን፤

ዋናውን ሜኑ (Main Menu) ለማግኘት Menu የሚለውን ቁልፍ ሁለት ጊዜ በመጫን የRocker (Up/down) ቁልፍን በመጠቀም Setup የሚለውን Highlight አድርጎ "Enter" የሚለውን ቁልፍ መጫን። በዚህ ጊዜ Setup menu ይመጣል።

Setup menu :ይህ Setup menu በ6 ክፍሎች የተደራጀ ነው። እነሱም General, Time, Units, Location, Alarms and Interface ናቸው። ከአንዱ ክፍል (Section) ወደ ሌላኛው ክፍል ለመቀየር የRocker (Left/Right) ቁልፍ መጠቀም ያስፈልጋል። በተጨማሪም Setting ለመቀየር የምንፈልገውን Field በ Rocker(Up/down) ቁልፍ በመጠቀም ማቅለም Highlight ከዛም "Enter" ቁልፉን መጫን እና የምንፈልገውን ከመረጥን በኋላ በድጋሚ "Enter" ቁልፉን መጫን።

Setting :The following settings must be sued:
General:

Mode: Normal
WAAS: Disabled
Backlight time out: 15 Seconds
Beeper: Off
Language: English

Time:

Time format: 24 Hr
Time zone: Other UTC offset: + 03:00
Daylight savings time:
Current date (shows current date automatically)
Current time(Shows current time automatically)

Units:

Elevation: Meters Depth: Meters
Distance and speed: Metric
Temperature: Celsius
Direction display: Cardinal letters
Speed filter: Auto

Location

Location format: UTM UPS
Map Datum: Adindan
North reference: grid
Magnetic variation: 000⁰

Alarms:

Anchor drag: off
Approach and arrival: On
Off course: Off
Deep water: Off

Interface:

Serial data format: none

መሣሪያውን ለሥራ ዝግጁ ማድረግ (Initializing the receiver)

የጂ.ፒ.ኤስ.(GPS) መቀበያ መሣሪያውን ጥቅም ላይ ከማዋላችን በፊት መሣሪያውን ለኢትዮጵያ በሚያመች መልኩ Initialize/Program ማድረግ አስፈላጊ ነው። ይህን ለማድረግ መሣሪያውን ግልፅ የሆነ የለማይ ዕይታ ወዳለበት ይዞ በመውጣት መጀመሪያ መሣሪያውን ማብራት (Turn on) ከዚያ Page የሚለውን ቁልፍ ስንጫን GPS Information page የሚለው ይመጣል። በዚህ ጊዜ መሣሪያው የSatellite signal እስኪያገኝ ድረስ መጠበቅ ያስፈልጋል። ይህ ሂደት (Initialization Process) በቂ የሆኑ Satellite ለማግኘት ከ5-10 ደቂቃ ሊወስድ ይችላል እንጂ አይበልጥም።

በቂ የሆኑ ሳተላይቶችን ሲያገኝ መሣሪያው ላይ በሚገኘው Receiver status field ላይ 2D GPS location ወይም 3D GPS location የሚል መልዕክት ያሳያል። ስለዚህ በተቻለ መጠን 3D GPS location የሚለው እስኪመጣ ድረስ መጠበቅ አስፈላጊ ነው ምክንያቱም የተሻለ እና ትክክለኛ መረጃ ለማግኘት ስለሚያስችለን።

Note: - If you move the GPS to another region and having problems locking onto satellite signals, an option menu will be displayed. Select “New Location” and then “Automatic”. The GPS will then switch to Auto locate mode and begin searching for satellites.

የጂ.ፒ.ኤስ.(GPS) መሣሪያን በመጠቀም ወደ ንዑስ ቆጠራ ቦታ መግባት እና ንዑስ የቆጠራ ቦታውን ደንበር ማካለል (Navigation using GPS receiver)

ወደ ንዑስ ቆጠራ ቦታው ለመግባትም ሆነ ድንበሩን ለማካለል የሚያስችሉ የGPS ኮከርዲኔት Points ንዑስ በቆጠራ ካርታው ላይ በግልፅ ተቀምጠዋል። እነዚህን ነጥቦች ወደ ጂ.ፒ.ኤስ.(GPS) መሣሪያው በማስገባት Way paints መፍጠር ከመቻሉም በላይ GPS መሣሪያው ወደ እያንዳንዱ Waypoints እየመራን ሊወስድን ይችላል።

Way points መፍጠር

በንዑስ ቆጠራ ቦታ ካርታው ላይ የተቀመጡትን የGPS ኮከርዲኔት በመጠቀም Way points ለመፍጠር በመጀመሪያ ENTER/MARK የሚለው ቁልፍ ጫን አድርጎ በመያዝ “Make way points page” የሚለው እስኪመጣ መጠበቅ፣ በርግጥ በዚህ ጊዜ መሣሪያው ያለበትን Current location አንብቦ ይይዛል። ስለሆነም Location የሚለውን Field ካቀለሙ (highlight) በኋላ Enter የሚመለውን ቁልፍ በመጫን ቆጠራ ካርታው ላይ የሚገኘውን ኮከርዲኔት ማስገባት ነው። አዲሱን Location ስናስገባ Rocker ቁልፉን እንጠቀማለን። ከዛም “Enter” የሚለውን ቁልፍ በመጫን ለውጡን እንቀበላለን። በዚህ መሠረት ሁሉንም ‘Waypoints’ እንፈጥር እና memory ላይ Save እናደርጋለን። ይህን ለማድረግ ‘Ok’ የሚለውን ካቀለምን በኋላ “Enter” እንጫናለን።

Editing waypoints

‘Waypoints’ ስንፈጥርም ሆነ ከፈጠርን በኋላ ስህተት ካለ ማስተካከል (Edit) ይቻላል።

አሠራሩም ዋናውን Menu(main menu) ለማግኘት ‘Menu’ የሚለውን ቁልፍ ሁለቱ መጫን ከዛም ‘Points’ የሚለውን በማቅለም ‘Enter’ መጫን፣ ‘Way points’ የሚለውን በማቅለም ‘Enter’ በመጫን የምንፈልገውን Way point መምረጥ እና ‘Enter’ በመጫን ‘Way point page’ ማምጣት ከዚያም አስፈላጊው ማስተካከያ ማድረግ፣ ስንጨርስ Save ማድረግ።

Navigating using the go to key

Go to a waypoint: ወደምፈልገው ቦታ (Way points) ለመሄድ Go to ቁልፉን በመጫን Go to selection page ሲመጣልን waypoints አቅልመን Enter መጫን፣

በዚህ ጊዜ A list of way points by name የሚለው ስለሚመጣ ከሊሰቱ ላይ የምንፈልገውን Waypoints መምረጥ እንችላለን። ይህ የመረጥነው Waypoints መድረስ(መሄድ) የምንፈልገው ቦታ መሆን አለበት፤ ይህ ከሆነ መሣሪያው Map page ወይም Pointer page ወይም Highway page ያመጣል። እነዚህ ገጾች ካለንበት ቦታ ወደምንፈልግበት ቦታ እስከምንደርስ ድረስ ልክ እንደ መንገድ መሪ የሚመሩን ናቸው።

Using Garmin 72 GPS for area calculation

1. Power on press power for three seconds.
2. Select page and press enter. Will get satellite page.
3. Double click the menu button. Main menu page will appear.
4. Select track and press enter. Will get tracks.
5. Select clear and press enter. To clear the previous point and to start.
6. Select yes. Will get tracks.
7. Click page button till we get map (area) page.
8. Start walking around corners of the field.
9. When we arrive at the starting point. Double click menu button. Main menu will appear.
10. Select track and press enter.
11. Select save and press enter. Will get the time.
12. Press enter. Will get the area page. Here we get the area of the field.
13. Select map to see the map of the filed.
14. To change the unit, click at the unit we get and select the unit we want and press enter.

To see the way point press zoom in repeatedl

IX. የቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 የቤተሰቦች መመዝገቢያና መምረጫ ቅጽ አሞላል

ይህ ቅጽ በተመረጠው የቆጠራ ቦታ ውስጥ የሚኖሩትን ቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች በሙሉ ለመመዝገብ ያገለግላል። ምዝገባው የሚካሄደው በቆጠራ ቦታው ክልል ውስጥ ከቤት ወደ ቤት በመሄድ ስለሆነ በምዝገባው ጊዜ ቤተሰቦች እንዳይረሱና ወይም በድጋሚ እንዳይመዘገቡ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል። በተመሳሳይ ሁኔታ ቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች በተሟላ አኳኋን መመዝገብ ይኖርባቸዋል። የአመዘጋገቡ ተግባር እንደ ቤቶቹ አቀማመጥ ሳይዘበራረቅ መሆን አለበት።

የቤተሰቦች አመዘጋገብ ሁኔታ

በተመረጠው የቆጠራ ቦታ ውስጥ የሚገኙ ቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች በሚከተለው ሁኔታ መመዝገብ አለባቸው።

- ሀ. በመጀመሪያ ለጥናቱ የተመረጠውን የቆጠራ ቦታ ክልል ከሚያውቅ ሰው ጋር በመሆን ድንበሩን/ክልሉን ዞሮ ማየትና ማጥናት፤

ለ. የቤቶችን፣ የመንገዶችንና የመንደሮችን አቀማመጥ ማየት፤

ሐ. ምዝገባውን ከቆጠራ ቦታው ሰሜን ምዕራብ ከሚገኘው መንደር/አካባቢ/ በመነሳት ወደ ምሥራቅ ከዚያ ወደ ምዕራብ/ጥምዝምዘሽ/ ሥርዓት ባለው መንገድ በመጓዝ እያንዳንዱን ቤተሰብና በስራቸው የሚገኙትን የግብርና የግል ባለይዞታዎች በቅደም ተከተል መመዝገብ፡፡ በቤቱ በር ወይም ሊጠፋ በማይችል ቦታ ላይም ለቤተሰቡ የተሰጠው የቤተሰብ ተራ ቁጥር በቾክ/ጠመኔ/ “AG 2005/001, AG 2005/002 ... ወዘተ” እየተባለ መፃፍ ይኖርበታል፡፡ በተጨማሪም ከተመረጠው የቆጠራ ቦታ በመውጣት ምዝገባ እንዳይካሄድ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል፡፡

ክፍል 1 የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 ክልል፡ ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ የሚገኝበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 2 ዞን፡ ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ ዞን ስም/ቁጥር/ በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 3 ወረዳ፡ ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ የሚገኝበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 4 ቀበሌ ፤ ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ የሚገኝበት ቀበሌ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 5 የቆጠራ ቦታ፡ ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ መለያ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ማሳሰቢያ፡- ከዓምድ 1-5 በተሰጡት ንዑስ ዓምዶች ተገቢው ኮድ ከቅ/ጽ/ቤቱ ተወስዶ በጥንቃቄ መሞላት ይኖርበታል፡፡

ክፍል 2 የቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች ዝርዝርና የምርጫ ቅደም ተከተል

ዓምድ 1 የቤተሰብ መለያ ቁጥር
በተመረጠው የቆጠራ ቦታ ለሚገኙ ቤተሰቦች በሙሉ በዚህ ዓምድ ከ001 በመጀመር 002፣ 003፣ ...ወዘተ በማለት የቤተሰብ መለያ ቁጥር በመስጠት ይሞላል፡፡

ዓምድ 2 የቤተሰብ ኃላፊ ስም ከነአያት
በዓምድ 1 በተሰጠው ተራ ቁጥር አንፃር ለእያንዳንዱ ቤተሰብ የቤተሰቡ ኃላፊ ስም ከነአያት በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 3 በቤተሰቡ ውስጥ የግብርና የግል ባለይዞታ /አለ = 1፣ የለም = 2/

32

የግብርና የግል ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች አመራረጥ ዘዴ

በቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 የሚመዘገቡት ቤተሰቦች ምዝገባ በተሟላ ሁኔታ መጠናቀቁን፤ ቤተሰቦች ሳይዘለሉ ወይም ሳይረሱና የግብርና የግል ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች ምዝገባ ሳይምታታና በትክክል መከናወኑን ደጋግሞ በማረጋገጥ የግብርና የግል ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያላቸው 30 ቤተሰቦች የሚከተለውን የአመራረጥ ዘዴ በመከተል ይመረጣሉ፡፡

በቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል 2 ዓምድ 6 የግብርና የግል ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ላላቸው ቤተሰቦች የተሰጠውን የመጨረሻ ተራ ቁጥር በመውሰድ ለሚመረጡት ቤተሰቦች ብዛት ይካፈላል፡፡ በዚህ ስሌት የተገኘው ቁጥር/ኢንቲጀር/ ካልሆነ ክፍልፋይን ትቶ ሙሉው ቁጥር ይወሰዳል፡፡ ይህ ቁጥር “መ” ነው እንበል፡፡ ከዚህ በኋላ “መ”ን በመያዝ የራንደም ሠንጠረዥ በመጠቀም ከ1-መ ካሉት ቁጥሮች መካከል በመጀመሪያ የተገኘው ቁጥር /“1” እና “መ”ን ጨምሮ/ ይመረጣል፡፡ ይህም የተመረጠው ቁጥር በመጀመሪያ የተመረጠውን ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያለውን ቤተሰብ ያመለክታል፡፡ በዚህም መሠረት ቤተሰቡ መጀመሪያ መመረጡን ለማመልከት በቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል 2 ዓምድ 6 ላይ የቤተሰቡ ተከታታይ ተራ ቁጥር ይከበብና በዚሁ ቅጽ ክፍል 2 ዓምድ 7 በተመረጠው ቤተሰብ አንጻር “01” ተብሎ የምርጫ ተራ ቁጥሩ ይጻፋል፡፡

በሁለተኛ ደረጃ የሚመረጠውን የግብርና የግል ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያለውን ቤተሰብ ለማግኘት በመጀመሪያ ለተመረጠው ቤተሰብ በዓምድ 6 የተከበበው ተራ ቁጥር ላይ “መ” ይደመራል፡፡ ተደምሮ የተገኘውን ቁጥር በዓምድ 6 ከተዘረዘሩት ተራ ቁጥሮች መሀከል የያዘው ቤተሰብም ሁለተኛው ተመራጭ ይሆናል፡፡ ተራ ቁጥሩም ይከበብና በዓምድ 7 “02” ይጻፋል፡፡ ይህ አሰራርም በቆጠራ ቦታው የሚሸፈኑ 30 የግብርና የግል ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያላቸው ቤተሰቦች እስኪመረጡ ድረስ ይቀጥላል፡፡

ምሳሌ

በአንድ ለዚህ ግ.ና.ጥ. በተመረጠ የቆጠራ ቦታ የተመዘገቡና በቤተሰባቸው ውስጥ የግብርና የግል ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያላቸው ቤተሰቦች ጠቅላላ ብዛት (በዓምድ 6 ተከታታይ ተራ ቁጥር የተሰጣቸው) 191 ቢሆኑ፤ ለጥናቱ የሚመረጡት ቤተሰቦች ብዛት ደግሞ 30 ስለሆነ፡-

$$\text{መ} = 191/30 = 6.36 \text{ ይሆናል}$$

ከነጥብ በኋላ ያለው ቁጥር ይተውና መ=6 ተብሎ ይወሰዳል፡፡ የራንደም ቁጥር ሠንጠረዥ በመጠቀምም ከ1-6 ካሉት ቁጥሮች ውስጥ በቅድሚያ የተገኘው ቁጥር ይመረጣል፡፡ ይህን በማድረግ የተገኘው ቁጥር 2 ቢሆን በመጀመሪያ የተመረጠውን ይህን ቁጥር የያዘው በዓምድ 6 ላይ 002 የቤተሰብ ተራ ቁጥር የተሰጠው የግብርና ቤተሰብ ይሆናል ማለት ነው፡፡ 002 የቤተሰብ ተራ ቁጥርም በዓምድ 6 ይከበብና በአንጻሩ በዓምድ 7 “01” ይጻፋል፡፡

በሁለተኛ ደረጃ የሚመረጠው የግብርና የግል ባለይዞታ ያለው ቤተሰብ ደግሞ $2+6=8$ በስሌቱ መሠረት በዓምድ 6 ላይ 008 ተከታታይ ተራ ቁጥር የያዘው የግብርና ቤተሰብ ይሆናል ማለት ነው። ይህ ቁጥር በዓምድ 6 ይከበብና በአንጻሩ በዓምድ 7 “02” ይጻፋል። ይህ አሠራር 30 የግብርና ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች እስኪመረጡ ድረስ ይቀጥላል። ከዚህ ቀጥሎ የተሰጠውንም የቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 አሠራር ምሳሌ በመመልከት ስለአሠራሩ የበለጠ ግንዛቤ ለማግኘት ይቻላል።

ምርጫው እንደተጠናቀቀም ምዝገባውን ያካሄደው መረጃ ሰብሳቢ የመስክ ሥራ ተቆጣጣሪና የቅ/ጽ/ቤት ኃላፊው ወይም ወኪሉ ስለ ስራው ትክክለኛነት ስማቸውን ፊርማቸውንና ሥራው የተጠናቀቀበትን ቀን በተሰጠው ቦታ ማስፈር አለባቸው።

በየጥናቶቹ የሚሸፈኑ ቤተሰቦች ብዛትና ማንነት

ከላይ በተገለጸው አሰራር መሠረት ከተመረጡት 30 ቤተሰቦች መሀከል በየጥናቶቹ መካተት የሚገባቸው ቤተሰቦች ሁኔታ እንደሚከተለው ይሆናል።

1. የሰብል ትንበያ ጥናት የሚከናወነው ከላይ በተገለጸው አሰራር ከተመረጡት 30 የግብርና የግል ባለይዞታ ካላቸው ቤተሰቦች መሀከል በ10 ሩ ብቻ ይሆናል። ጥናቱ የሚካሄድላቸውም በአመራረጥ ቅደም ተከተላቸው መሠረት በ 2ኛ፣5ኛ፣8ኛ፣11ኛ፣14ኛ፣17ኛ፣20ኛ፣23ኛ፣26ኛ እና 29ኛ ደረጃ ላይ የተመረጡት ቤተሰቦች ብቻ መሆን ይኖርባቸዋል።
2. የመክር ወቅት ግብርና ናሙና ጥናት ደግሞ ከላይ በተራ ቁጥር 1 ከተዘረዘሩት ውጭ ባሉትና የቀሩት 20ዎቹ ተመራጭ ቤተሰቦች ላይ ብቻ መከናወን ይኖርበታል።
3. የበልግ ወቅት ግብርና ናሙና ጥናት እና የቤት እንስሳት ጥናት ግን ለጥናቱ በተመረጡት 30ዎቹ ቤተሰቦች በሙሉ መከናወን ይኖርባቸዋል።

ቅጽ ፯.ና.ፑ. 2005/0

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ
በብሔራዊ የተቀናጀ የቤተሰብ ስርጌይ ፕሮግራም
የግብርና ናሙና ጥናት 2005 ዓ.ም.

ክፍል 1 - የአካባቢ መለያ

1	2	3	4	5
ክልል	ዞን	ወረዳ	ቀበሌ	ቆጠራ ቦታ
አማራ	ሰሜን ሸዋ	አሳግርት	ገደራ	ዜሮ ሶስት
03	05	14	011	03

ክፍል 2 - የቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች ዝርዝርና የምርጫ ቅደም ተከተል

1	2	3	4	5	6	7	8
የቤተሰብ መለያ ቁጥር	የቤተሰብ ኃላፊ ስም ከነአያት	በቤተሰቡ ውስጥ የግብርና የግል ባለይዞታ አለ = 1 የለም = 2	በቤተሰቡ ውስጥ የግብርና የግል ይዞታ ያላቸው ባለይዞታዎች ተከታታይ ተራ ቁጥር	የባለይዞታው ስም	የግብርና የግል ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች ተከታታይ ቁጥር	የግብርናው ዓይነት ስብል 1 ከብት 2 ሁለቱም 3	የአመራረጥ ቅደም ተከተል
001	አቶ ከበደ ታደሰ ታየ	አለ 1	1	አቶ ከበደ ታደሰ	001	ሁለቱም 3	
002	» ዳምጤ ጎሹ ታየ	አለ 1	1	» ዳምጤ ጎሹ	002	ሁለቱም 3	01
003	ወ/ሮ ዙፋን አማረ	የለም 2	-	-	-		
004	አቶ ጋሻው ከበደ አበበ	አለ 1	1	አቶ ጋሻው ከበደ	003	ሁለቱም 3	
			2	» ታደሰ ጋሻው	-	ስብል 1	1

005	አቶ ተሰማ አሳምነው	አለ	1		1	አቶ ተሰማ አሳምነው	004	ከብት	2	
006	» አሰፋ መልካሙ	አለ	1		1	» አሰፋ መልካሙ	005	ሰብል	1	
007	» ጋሻው ደመላሽ	አለ	1		1	» ጋሻው ደመላሽ	006	ሁለቱም	3	
008	ወ/ሮ እልፌ ጥሩነህ	አለ	1		1	ወ/ሮ እልፌ ጥሩነህ	007	ሁለቱም	3	
009	አቶ ታደሰ ደስታ ወዳጆ	አለ	1		1	አቶ ታደሰ ደስታ	008	ሁለቱም	3	02
063	አቶ ብርሀኑ ዘሩ በላይ	አለ	1		1	አቶ ብርሀኑ ዘሩ	062	ሰብል	1	11
100	አቶ ደጉ በላይ ዘሩ	አለ	1		1	አቶ ደጉ በላይ ዘሩ	098	ሁለቱም	3	17
193	አቶ ከፍያለው ዳኘ	አለ	1		1	አቶ ከፍያለው ዳኘ	191	ሁለቱም	3	

	ስም	ፊርማ	ቀን
መረጃ ሰብሳቢ	ታደሰ መኮንን		5/13/2004
መስክ ተቆጣጣሪ	ጥሩነህ አሸናፊ		5/13/2004
የቅጽ/ቤት ኃላፊ	ዳንኤል አያሌው		10/1/2004

1. ጠቅላላ የግብርና ቤተሰቦች ብዛት 191

2. ራንደም ኢንተርቫል 6

3. ራንደም ስታርት 002

ገጽ 1 ከ 6 ገጾች

X. የቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/1 የናሙና ቤተሰቦች ዝርዝር መመዝገቢያ ቅጽ አምላል

በዚህ ቅጽ ላይ ለግ.ና.ጥ. የተመረጡት 30 ቤተሰቦች እንደየአመራረጥ ቅደም ተከተላቸው ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ላይ በማወራረስ ይመዘገባሉ። በተጨማሪም በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ የሚገኙ የግብርና ባለይዞታዎች የሚያከናውኑትን የግብርና ዓይነት መረጃ ሰብሳቢው ከቤት ወደ ቤት ተዘዋውሮ በመጠየቅ በዚሁ ቅጽ ላይ ይመዘገባል።

ክፍል 1 የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 ክልል፡ በዚህ ዓምድ ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስም እና ኮድ ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል 1 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 2 ዞን፡ በዚህ ዓምድ ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስም እና ኮድ ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል 1 ዓምድ 2 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 3 ወረዳ፡ በዚህ ዓምድ ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስም እና ኮድ ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል 1 ዓምድ 3 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 4 ቀበሌ፡ በዚህ ዓምድ ጥናቱ የሚካሄድበት ቀበሌ ስም እና ኮድ ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል 1 ዓምድ 4 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 5 የቆጠራ ቦታ
በዚህ ዓምድ ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል 1 ዓምድ 5 በመውሰድ ይሞላል።

ክፍል 2 የተመረጡ ቤተሰቦችና የግብርና ባለይዞታዎች ዝርዝር

ዓምድ 1 የቤተሰብ መለያ ቁጥር
የቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 የቤተሰብ ኃላፊ ስም
በዚህ ዓምድ ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል 2 ዓምድ 2 በመውሰድ ይመዘገባል።

ዓምድ 3 የባለይዞታው መለያ ቁጥር
ይህ ዓምድ ለጥናቱ በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች የተሰጠውን ተራ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል 2 ዓምድ 4 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 4 የባለይዞታው ሙሉ ስም
ይህ ዓምድ ለጥናቱ በተመረጠ ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች የእያንዳንዱን የግል ባለይዞታ ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል 2 ዓምድ 5 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 5 የግብርና ዓይነት/ሰብል = 1፣ ከብት = 2፣ ሁለቱም = 3/
በዓምድ 4 ስሙ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሰማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ የተሰማራበት የግብርና ዓይነት በሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ሰብል ተብሎ ኮድ “1” በከብት ማርባት/ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ከብት ተብሎ ኮድ “2” በሁለቱም ከሆነ ሁለቱም ተብሎ ኮድ “3” በዚህ ዓምድ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ይሞላል።

ዓምድ 6 የአመራረጥ ቅደም ተከተል
የግብርና የግል ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች የአመራረጥ ቅደም ተከተል

ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል 2 ዓምድ 7 በመውሰድ በቅደም ተከተል በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 7 አስተያየት
በዚህ ዓምድ ለሲ.ት.ጥ. የተመረጡ ቤተሰቦች በየአንፃራቸው ሲ.ት.ጥ. ተብሎ የሚፃፍ ሲሆን ቅጹን ለመሙላት ያጋጠሙ ችግሮችና ሌሎች አስፈላጊና መገለጽ ያለባቸው አስተያየቶችም ይሰፍራሉ።

ማስታወሻ፡- ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ወደ ቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/1 የተመረጡ ቤተሰቦችና ባለይዞታዎች እንዴት እንደሚተላለፉ የሚቀጥለውን ምሳሌ ይመልከቱ።

ሁለቱም ቅጾች (ቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 እና ግ.ና.ጥ. 2005/1) በ3 ቅጽ ተዘጋጅተው አንዱ ቅጽ በቅ/ጽ/ቤቱ ይቀርና ቀሪዎቹ ሁለት ቅጂዎች ደግሞ አንዱ ለሜቶዶሎጂ አገልግሎት፣ ቀሪው አንዱ ደግሞ ለመረጃ ማቀነባበሪያ መምሪያ በወቅቱ መድረስ ይኖርባቸዋል።

በመጨረሻም የመረጃ ሰብሳቢው፣ የመስክ ሥራ ተቆጣጣሪውና የቅ/ጽ/ቤት ኃላፊው ወይም ወኪሉ ስለሰራው ትክክለኛነት ስማቸውን፣ ፊርማቸውንና ስራው የተጠናቀቀበት ቀን በተገቢው ቦታ ማስፈር አለባቸው።

ቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/1

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኢጂንሲ
በብሔራዊ የተቀናጀ የቤተሰብ ስርጌይ ፕሮግራም
የግብርና ናሙና ጥናት 2005 ዓ.ም.

ክፍል 1 - የአካባቢ መለያ

1	2	3	4	5
ክልል	ዞን	ወረዳ	ቀበሌ	ቆጠራ ቦታ
አማራ	ሰሜን ሸዋ	አሳግርት	ገደራ	ዜሮ ሶስት
03	05	14	011	03

ክፍል 2 - የተመረጡት ቤተሰቦች እና የግብርና የግል ባለይዞታዎች ዝርዝር

1	2	3	4	5	6	7
የቤተሰብ መለያ ቁጥር (ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል2 ዓምድ 1)	የቤተሰቡ ኃላፊ ስም (ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል2 ዓምድ 2)	የባለይዞታው መለያ ቁጥር (ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል2 ዓምድ 4)	የግል ባለይዞታው ሙሉ ስም (ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል2 ዓምድ 5)	የግብርናው ዓይነት ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3	የአመራረጥ ቅደም ተከተል (ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/0 ክፍል2 ዓምድ 7)	አስተያየት
002	አቶ ዳምጤ ጎሽ	1	አቶ ዳምጤ ጎሽ	ሁለቱም	3	01
009	አቶ ታደሰ ደስታ ወዳጆ	1	አቶ ታደሰ ደስታ	ሁለቱም	3	02

063	አቶ ብርሃኑ ዘሩ በላይ	1	አቶ ብርሃኑ ዘሩ	ሰብል	1	11	ሲ.ት.ጥ
100	አቶ ደጉ በላይ ዘሩ	1	አቶ ደጉ በላይ ዘሩ	ሁለቱም	3	17	ሲ.ት.ጥ

	ስም	ፊርማ	ቀን
መረጃ ሰብሳቢ	ታደሰ መኮንን		5/13/2004
መስክ ተቆጣጣሪ	ጥሩነህ አሸናፊ		5/13/2004
የቅ/ጽ/ቤት ኃላፊ	ዳንኤል አያሌው		10/1/2005

ገጽ _____ 1 ከ 2 ገጾች

XI. የቅፅ ግ.ና.ጥ ማጠ/2005 (የጠቅላላና የግብርና ቤተሰቦች ብዛት መመዝገቢያ ቅጽ) አሞላል

ይህ ቅጽ በእያንዳንዱ ተቆጣጣሪ ስር ባሉ የቆጠራ ቦታዎች የተመዘገቡ ጠቅላላ ቤተሰቦች ብዛትና የግብርና የግል ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያላቸው ቤተሰቦች ብዛት የሚመዘገቡበት ነው። ቅጹ የሚሞላው በቅ/ጽ/ቤቱ ስር ያሉ ጠቅላላ የቆጠራ ቦታዎች መረጃ ሥራ ተጠናቅቆ ከተሰበሰበ በኋላ ሲሆን በስታቲስቲሽያን/አስተባባሪ ወይም ተቆጣጣሪ አማካኝነት በጥንቃቄ መሆን ይኖርበታል። በመጨረሻም ቅጹን ያዘጋጀው እና የቅ/ጽ/ቤት ኃላፊው/ወኪሉ ለመረጃው ትክክለኝነት ፊርማቸውን ማስቀመጥ ይኖርባቸዋል። የቅጹም ይዘት ከዚህ በታች በቀረበው መሠረት ነው።

ቅጽ ግ.ና.ጥ ማጠ/2005

በተቀናጀ የቤተሰብ ሰርቪይ ንግግራም የ2005 ዓ.ም

የግብርና ናሙና ጥናት በየቆጠራ ቦታው የተመዘገቡ ጠቅላላ ቤተሰቦች ማስተላለፊያ ቅጽ

1	2	3	4	5	6	7	8
ተ.ቁ	ክልል(ከቅጽ 2005/0 ክፍል1 ዓምድ1)	ዞን (ከቅጽ 2005/0 ክፍል 1 ዓምድ2)	ወረዳ (ከቅጽ 2005/0 ክፍል1 ዓምድ3)	ቀበሌ (ከቅጽ 2005/0 ክፍል1 ዓምድ4)	የቆጠራ ቦታ (ከቅጽ 2005/0 ክፍል 1 ዓምድ5)	የጠቅላላ ቤተሰቦች ብዛት (ከቅጽ 2005/0 ክፍል 2 ዓምድ1)	የግብርና የግል ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያላቸው ቤተሰቦች ብዛት (ከቅጽ 2005/0 ክፍ 2 ዓምድ 6)
	ኮድ	ኮድ	ኮድ	ኮድ	ኮድ		

	ሥም	ፊርማ	ቀን
ቅጹን የሞላው			
የቅ/ጽ/ቤት ኃላፊ			

XII. በጊዜያዊ የቋሚና ድብልቅ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎችና ሌላ የመሬት አጠቃቀም የፓርስልና ማሣ ቁጥር አሰጣጥና አመዘጋገብ ምሣሌ

አንድ ለዚህ ጥናት በተመረጠ ቤተሰብ ውስጥ ያለ ባለይዞታ ዙሪያውን ከሌሎች ባለይዞታዎች ይዞታ ጋር ከሚዋሰን ቦታ ላይ በበቆሎ፣ ነጭ ሽንኩርት፣ጤፍ፣በቡናና ማሽላ ድብልቅ የተያዙ አራት ማሣዎችና የራሱ ቤት ሲኖሩት አንድ ትልቅ አውራ ጎዳናን ተሻግሮ ደግሞ በእኩል አራሽነት የያዛቸው አንድ የቲማቲም ፣አንድ የብርቱካን፣አንድ የጌሾና ጫት ድብልቅ የያዙ ኩታ ገጠም ማሣዎች፣አንድ እዳሪ መሬት እና አንድ የበቆሎ ማሣ አሉት። በአንድ ዙሪያውን በመንግሥት ደን ከሚዋሰን ይዞታው ላይ ደግሞ በገብስና ስንዴ ድብልቅ የተያዘ ማሣ በጤፍ የተያዘ አንድ ማሣ፣በጫት የተያዘ አንድ ማሣ ፣በአበሻ ጎመን የተያዘ አንድ ማሣ በቃሪያ የተያዘ አንድ ማሣ እንዲሁም ወንዝ ተሻግሮ አንድ የአተርና ማሽላ ድብልቅ የያዘ ማሣ አሉት። እነዚህን ማሳዎች በሙሉ ለመረጃ ሰብሳቢው በመስክ ተዘዋውሮ ቢያሳየው፣መረጃ ሰብሳቢውም ይዞታውን ተዘዋውሮ ከተመለከተ በኋላ ጠቅላላ ይዞታው እንደሚከተለው የፓርስልና ማሣ ቁጥር በመስጠት በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/20 ለእያንዳንዱ ማሳ (ሰብል/ሌላ መሬት አጠቃቀም) በተናጠል ምዝገባውን ያከናውናል።

በመጀመሪያ ለተመለከተው ይዞታ 01 የፓርስል ቁጥር በሁለተኛ ደረጃ ለተመለከተው አውራ ጎዳናውን ተሻግሮ ለሚገኘው 02 የፓርስል ቁጥር በመንግሥት ደን ለተከበበው ይዞታ 03 የፓርስል ቁጥር እንዲሁም ወንዝ ተሻግሮ ለሚገኘው ይዞታ 04 የፓርስል ቁጥር እና በአራቱ ፓርስሎች ውስጥ ለሚገኙ ማሣዎች ደግሞ የማሳ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/20 ክፍል 2 ኅምድ 17 እንደሚከተለው ይሰጣል።

- በ01 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የበቆሎ ማሣ 01 የማሣ ቁጥር
- በ01 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የነጭ ሽንኩርት ማሣ 02 የማሣ ቁጥር
- በ01 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የጤፍ ማሣ 03 የማሣ ቁጥር
- በ01 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የቡናና ማሽላ ድብልቅ ማሣ 04 የማሣ ቁጥር በ01 በፓርስል ላይ ለሚገኘው የባለይዞታው ቤት ለሚገኝበት ቦታ 05 የማሣ ቁጥር
- በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የቲማቲም ማሣ 01 የማሣ ቁጥር
- በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የብርቱካን ማሣ 02 የማሣ ቁጥር
- በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የጌሾና ጫት ድብልቅ ማሣ 03 የማሣ ቁጥር
- በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የእዳሪ መሬት 04 የማሣ ቁጥር
- በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የበቆሎ ማሣ 05 የማሣ ቁጥር
- በ03 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የገብስና ስንዴ ድብልቅ ማሣ 01 የማሳ ቁጥር
- በ03 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የጤፍ ማሣ 02 የማሣ ቁጥር
- በ03 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የጫት ማሣ 03 የማሣ ቁጥር
- በ03 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የአበሻ ጎመን ማሣ 04 የማሳ ቁጥር
- በ03 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የቃሪያ ማሣ 05 የማሣ ቁጥር

በ04 ፓርስል ላይ ለሚገኘው አተርና ማሽላ ድብልቅ ማሣ 01 የማሣ ቁጥር በመስጠት ለፓርስልና ማሣ ቁጥሮች መጻፊያ በተሰጡት ቦታዎች ላይ መስፈር ይኖርበታል።

XIII. የቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/20 አሞላልና የማሳ/ሌላ የመሬት አጠቃቀም አለካክ መመሪያ

ይህ ቅጽ በቆጠራ ቦታው በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች በሙሉ የሚሞላ ነው። በዚህ ቅጽ በዋናው መኸር ወቅት በጊዜያዊ፣ በቋሚና በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሳና ሌላ የመሬት አጠቃቀም የሚመዘገብበት፣ የእርሻ ሥራ ሁኔታው ክትትል የሚደረግበትና የማሳው/ሌላ የመሬት አጠቃቀሙ ስፋት ልክ ውጤት የሚሞላበት ነው።

ክፍል 1 የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1- ክልል፡ ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 -ዞን፡ ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስምና ኮድ ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3- ወረዳ፡ ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4- ገበሬ ማህበር፡ ጥናቱ የሚካሄድበት የገበሬ ማህበር ስም (ቁጥር) እና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5- ቆጠራ ቦታ፡ ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ማስታወሻ፡-

ከክልል እስከ ቆጠራ ቦታ መለያ ኮድ ከቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በሚሰጠው ዝርዝር መሠረት ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7- የቤተሰቡ ኃላፊ-ጾታ

ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ጾታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

በቆጠራ ቦታው በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ የግል ባለይዞታዎች የተሰጠውን መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 9 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/1 ክፍል 2 ዓምድ 5 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 10 - ዕድሜ

የባለይዘታው ትክክለኛ ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት (የጨረሰው ዓመት) በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ምሳሌ :- የአንድ ሰው ዕድሜ 8 ዓመት ከ 11 ወር ከ29 ቀን ቢሆን መመዝገብ ያለበት ዕድሜ 08 ዓመት ብቻ ይሆናል፡፡ የአንድ ህጻን ዕድሜ ከ 1 ዓመት በታች ከሆነ “00” ይመዘገባል፡፡ አንዲሁም የአንድ ሰው ዕድሜ 97 እና ከዚያ በላይ ከሆነ “97” ብቻ ይመዘገባል፡፡ ዕድሜያቸውን በትክክል የማያውቁ ወይም ለመናገር ፈቃደኛ ያልሆኑ ሰዎች እንደሚያጋጥሙ ይታወቃል፡፡ ስለዚህ የእያንዳንዱን ቤተሰብ አባል ትክክለኛ ዕድሜ ለማግኘት በተቻለ መጠን ባለመስልቸት የተለያዩ ዘዴዎችንና የታሪካዊ ድርጊቶችን ዝርዝር በመጠቀም ጥረት ማድረግ ያስፈልጋል፡፡

ዓምድ 11- ጾታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

ባለይዘታው ወንድ ከሆነ ኮድ « 1 » ሴት ከሆነች ኮድ «2 » በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 12- የትምህርት ሁኔታ (የፈጸሙት ክፍተኛ ክፍል)

በዚህ ዓምድ የባለይዘታው የትምህርት ሁኔታ(የፈጸሙት ክፍተኛ ክፍል) ተጠይቆ ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ኮዶች ትክክለኛው ተመርጦ ይሞላል፡፡ በመጀመሪያ ባለይዘታው ማንበብና መፃፍ የሚችል መሆኑ ከተጠየቀ በኋላ የሚችል ከሆነ ተምሮ የጨረሰው ክፍተኛ ክፍል ይጠየቃል፡፡ አንድ ባለይዘታ የማንበብና የመፃፍ ችሎታ አለው የሚባለው በማንኛውም ባለይዘታው በሚያውቀው ቋንቋ አንብቦ መረዳትና መጻፍ ሲችል ብቻ ነው፡፡ የራሳቸውን ስም ወይም ቁጥሮችን ብቻ ማንበብና መፃፍ የሚችሉ ባለይዘታዎች ማንበብና መጻፍ እንደሚችሉ አይቆጠሩም፡፡ በተጨማሪም የፈጸመው ክፍል ሲባል በጥናቱ ወቅት የሚገኝበት ክፍል ሳይሆን ተምሮ የጨረሰው ክፍተኛ ክፍል ማለት ነው፡፡

የትምህርት ሁኔታ (የፈጸሙት ክፍተኛ ክፍል) አመዳደብ ኮድ

ክፍል I:- ለሁለቱም ሥርዓተ ትምህርቶች

<u>የክፍል ደረጃ መግለጫ</u>	<u>ኮድ</u>
ማንበብና መጻፍ የማይችሉ	01
መደበኛ ያልሆነ ትምህርት	02
1ኛ ክፍል ያጠናቀቁ	03
2ኛ ” ” ” ”	04
3ኛ ” ” ” ”	05
4ኛ ” ” ” ”	06
5ኛ ” ” ” ”	07
6ኛ ” ” ” ”	08
7ኛ ” ” ” ”	09

8ኛ „ „ „ „ 10

ማስታወሻ:- የ8ኛ ክፍል ብሔራዊ ፈተና ወስዶ ውጤት ላልሰማ ባለይዞታ
7ኛ ክፍል እንዳጠናቀቀ ይቆጠራል።

ክፍል 2:- ለቀድሞው ሥርዓተ ትምህርት

<u>የክፍል ደረጃ መግለጫ</u>				<u>ኮድ</u>
9ኛ	ክፍል	„ „	ያጠናቀቁ 11
10ኛ	„ „	„ „	„ 12
11ኛ	„ „	„ „	„ 13
12ኛ	„ „	„ „	„ 14
ከ12ኛ ክፍል በላይ			„ 15

ክፍል 3:- ለአዲሱ ሥርዓተ ትምህርት

የክፍል ደረጃ መግለጫ ኮድ

9ኛ	ክፍል	ያጠናቀቁ. 16
10ኛ	ክፍል	ያጠናቀቁ.	17
10ኛ	ክፍል	አጠናቆ ቴክኒክና ሙያ ትምህርት በመማር ላይ ያሉ .	18
ቴክኒክና ሙያ አጠናቆ ሰርተፊኬት/ዲፕሎማ ያገኘ			19
11ኛ	ቅድመ ዝግጅት	ያጠናቀቁ (ወደ ከፍተኛ ት/ተቋም ለመግባት) .	20
12ኛ	ቅድመ ዝግጅት	ያጠናቀቁ (ወደ ከፍተኛ ት/ተቋም ለመግባት). . .	21
ከ12ኛ ቅድመ ዝግጅት በላይ.			22

ማሳሰቢያ :-

1. መደበኛ ያልሆነ ትምህርት ማለት በመደበኛ የትምህርት ደረጃ አመዳደብ ሊመደብ በማይችል የትምህርት መስጫ ድርጅት ትምህርት ተከታትለው ያጠናቀቁትን ለምሳሌ በቁስና በቁርኣን ት/ቤት ፣ በመሠረተ ትምህርት ... ወዘተ ማለት ነው።
- 2 . ኮድ 14 የሚሞላላቸው የሚከተሉት ናቸው
 - ሀ) የ12ኛ ክፍልን መልቀቂያ ፈተና የወሰዱ ነገር ግን ከዚያ ያለፈ መደበኛ ትምህርት የሌላቸው።
 - ለ) 12ኛ ከጨረሱ በኋላ አንዳንድ የሙያ ትምህርት የተከታተሉ ለምሳሌ/የታይፕ ጽህፈት/
 - ሐ) በሙያ ትምህርት ቤቶች ተምረው ከ12ኛ መልቀቂያ ሰርተፊኬት ሌላ ተጨማሪ ዲፕሎማ ያገኙ ባለይዞታዎችም ዲፕሎማው የከፍተኛ ትምህርት ኮሚሽን ከ12ኛ ክፍል

በላይ የሆነ ትምህርት ብሎ እስካልመደበው ድረስ ኮድ 14 ይመዘገባላቸዋል።

ዓምድ 13- የባለይዘታው ቤተሰብ አባላት ብዛት

የባለይዘታው ቤተሰብ አባላት ብዛት ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል። በተጨማሪም በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ከአንድ በላይ ባለይዘታ ካለ የቤተሰብ አባላት ብዛት በሚጠይቅበት ጊዜ ብዛቱ ለእያንዳንዱ ባለይዘታ ተደጋግሞ ይሞላል።

ዓምድ14 - የግብርናው ዓይነት /ሰብል = 1 እንስሳት =2 ሁለቱም= 3/

በዓምድ 8 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዘታ የተሰማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ «1» እንስሳት ማርባት /ማደለብ/ ንብ ማነብ ብቻ ከሆነ ኮድ « 2 » ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ « 3 » በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. በሰብል የተያዘ ማሳ / ሌላ የመሬት አጠቃቀም ዝርዝር ሁኔታ

ይህ ክፍል የሚያገለግለው ባለይዘታው በ 2005 ዓ.ም. መኸር ወቅት ያለውን በጊዜያዊ ፣በቋሚ፣ በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሳ እና ሌላ የመሬት አጠቃቀም ዝርዝር ሁኔታ ለመመዝገብ ነው ።

ዓምድ 15- ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ « 01 » በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል

ዓምድ 17. የፓርስል ቁጥር ፣የማሳ ቁጥር ፣ ማሳው አንድ ዓይነት ሰብል ነው፤

ድብልቅ ሰብል ነው ፣ሌላ ነው ፣ የሰብል /ሌላ የመሬት አጠቃቀም ስምና ኮድ

የፓርስል ቁጥር

መረጃ የሚሰበሰብለት በጊዜያዊ / በቋሚ/ በድብልቅ ሰብል የተያዘ ማሳ/ሌላ የመሬት አጠቃቀም የሚገኝበት ፓርስል የፓርስል ትርጉምን በጠበቀ መልኩ ተከታታይነቱን ጠብቆ የተሰጠው ቁጥር በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

የማሳ ቁጥር

መረጃ የሚሰበሰብለት በጊዜያዊ /በቋሚ/ በድብልቅ ሰብል የተያዘ ማሳ/ ሌላ የመሬት አጠቃቀም የማሳ ትርጉምን በጠበቀ መልኩ ተከታታይነቱን ጠብቆ የተሰጠው ቁጥር በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ማሳው አንድ ዓይነት ሰብል ነው = 1 /ድብልቅ ሰብል ነው= 2 / ሌላ ነው=3

ባለይዞታው በዓምድ 17 ያስመዘገበው ማሳ በአንድ ዓይነት ሰብል የተያዘ ከሆነ ኮድ«1» በድብልቅ ሰብል የተያዘ ከሆነ ኮድ «2» ሌላ መሬት አጠቃቀም (መስክ/ግጦሽ/ደን/ቤት ያረፈበት/ረግረግ ዕዳሪ ... ወዘተ) ከሆነ ኮድ «3» በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

የሰብል/ሌላ ስም

ባለይዞታው ያስመዘገበው ማሳ በአንድ ዓይነት ሰብል የተያዘ ወይም ሌላ የመሬት አጠቃቀም ከሆነ በዓምድ 17 በሚገኘው የመጀመሪያው ንዑስ ዓምድ በተሰጠው ባዶ ቦታ የሰብል/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ስም ይጻፋል ተስማሚው ኮድም በመረጃ አሰባሰብ መመሪያው ገጽ 17-18 ካለው ዝርዝር ተወስዶ ይሞላል። በሌሎቹ ንዑስ ዓምዶች ያሉትና የማይመለከቱት ባዶ ቦታዎች በሰረዝ ይዘጋሉ። ማሳው የያዘው ሁለት ዓይነት ድብልቅ ሰብሎች ከሆነ በዓምድ 17 በሚገኙት በመጀመሪያዎቹ ሁለት ንዑስ ዓምዶች የሚገኙትን ክፍት ቦታዎች በመጠቀም ተፈላጊውን መረጃ መሙላት ይገባል። በሦስተኛው ንዑስ ዓምድ የሚገኙት ክፍት ቦታዎች በሠረዝ ይዘጋሉ። ማሳው የያዘው ሦስት ዓይነት ድብልቅ ሰብሎችን ከሆነ በዓምድ 17 በሚገኙት ሦስት ንዑስ ዓምዶች የተሰጡትን ክፍት ቦታዎች በመጠቀም አስፈላጊው መረጃ ይሞላል። ሆኖም በማሳው ላይ ተደባልቀው የሚገኙት ሰብሎች ከ«3» በላይ ከሆኑ እያንዳንዱ ሰብል ከጠቅላላው የማሳ ስፋት የያዘውን ድርሻ በማወዳደር ክፍተኛውን የማሳ ድርሻ የያዙትን ሦስት ሰብሎች ብቻ በመውሰድ በዓምድ 17 በሚገኙት ንዑስ ዓምዶች ውስጥ በተሰጠው ክፍት ቦታ የሦስቱ ድብልቅ ሰብሎች ስም ይጻፋል። በእያንዳንዱ ሰብል ስም ግርጌ ተስማሚው ኮድ ከገጽ 17 እና 18 ካለው ዝርዝር ተወስዶ ይሞላል።

ዓምድ 16 ለባለይዞታ የሚቀርቡ ጥያቄዎች

በዚህ ዓምድ የባለይዞታውን የእርሻ ሥራ ሁኔታ የሚመለከቱ ጥያቄዎች በቅደም ተከተል ቀርበዋል። ሁሉንም ጥያቄዎች ለባለይዞታው በማቅረብ የተሟላ መረጃ መሰብሰብ ይገባል።

ጥያቄ1:- የይዞታው ዓይነት:-

ባለይዞታው በዓምድ 17 ያስመዘገበው ማሳ የባለይዞታው የራሱ ከሆነ ኮድ «1» በኪራይ ወይም በኮንትራት የተገኘ ከሆነ ኮድ «2» ከእነዚህ ከሁለቱ ውጭ የተገኘ ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 17 በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ2:- ማሳው በኢክስቴንሽን ፕሮግራም ታቅፋል?

(አዎ = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው በዓምድ 17 ያስመዘገበው በሰብል የተያዘ ማሳ በኢክስቴንሽን መታቀፍ አለመታቀፉ ተጠይቆ መልሱ

አዎን ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ደግሞ ኮድ «2 »
በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ3:- የመስኖ ዘዴ ተጠቅመዋል? (አዎን = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው በማሳው ላይ ያሉትን ሰብሎች ለማምረትም ሆነ ምርቱን ለማሻሻል በዘንድሮው ዓመት የመስኖ ዘዴ መጠቀም አለመጠቀሙ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ4:- የመስኖ ዘዴ ከተጠቀሙ ውሃው የተገኘው

ባለይዞታው በማሳው ላይ የመስኖ ዘዴ ከተጠቀመና በጥያቄ 3 መልሱ አዎን ከሆነ ለመስኖ የተጠቀመበትን ውሃ ከየት እንዳገኘ ተጠይቆ ከወንዝ ከሆነ ኮድ «1» ከሃይቅ ከሆነ ኮድ «2» ከኩሬ ከሆነ ኮድ «3» ከታቆረ ውሃ ከሆነ ኮድ «4» ከተጠቀሱት ውጭ ሌላ ከሆነ ደግሞ ኮድ «5» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ5:- የአፈር መሽርሽርን ይከላከላሉ? (አዎን =1 የለም = 2)

ባለይዞታው የአፈር መሽርሽርን መከላከል አለመከላከሉ (ልምዱ) ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ማስታወሻ:-

ይህ ጥያቄ ለቤት ፣ ለበረት ፣ ለወድማ፣ ለጎተራ አይጠየቅም ። ለደን ፣ ለግጦሽ፣ ለዕዳሪ እና ለበልግ ለተዘጋጁ ማሳዎች የሚጠየቅ መሆኑን ጭምር መገንዘብ የስፈልጋል።

ጥያቄ6:- የአፈርን መሽርሽርን የሚከላከሉ ከሆነ በአብዛኛው የሚጠቀሙት ዘዴ

ባለይዞታው በጥያቄ 6 ላይ የአፈር መሽርሽርን የሚከላከል መሆኑን ገልጾ ኮድ «1» ከተሞላ በአብዛኛው የሚጠቀመው ዘዴ እርከን ሥራ ከሆነ ኮድ «1» ክትር ከሆነ ኮድ «2» ዛፍ ተክላ ከሆነ ኮድ «3» አግድመት እርሻ ከሆነ ኮድ «4» ከላይ ከተዘረዘሩት ውጭ ሌላ ከሆነ ኮድ «5» በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ7:- በማሳወ ላይ የተዘራው ሰብል አዘራር ዓይነት ምንድነው 2

ባለይዞታው በዓምድ 17 ሥር የገለጸው ማሳ በሰብል የተሸፈነ ከሆነ በማሳወ ላይ የሚገኘው ሰብል አዘራር ዓይነት/ዘዴ ምን እንደሆነ ተጠይቆ በብትን የተዘራ ከሆነ ኮድ 1 በመስመር የተዘራ ከሆነ ደግሞ ኮድ 2 በተገቢው ቦታ ላይ ይሞላል።

ጥያቄ8:- በማሣው ላይ ያሉ ሰብሎች የያዙት ስፋት በመቶኛ (ለድብልቅ ሰብሎች

ብቻ)

ማሳው በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ከሆነ እያንዳንዱ የሰብል ዓይነት ከጠቅላላ የማሣው ስፋት የያዘው ድርሻ በመቶኛ ምን ያህል እንደሆነ ባለይዘታው ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል። ከ«3» ሰብሎች የበለጠ ድብልቅ ካጋጠመ የማሣውን ከፍተኛ ድርሻ ለያዙት «3» ሰብሎች ብቻ ድርሻቸው በመቶኛ ተጠይቆ ይመዘገባላቸዋል። የቀሪዎቹም ድርሻ ለሶስቱ ዋና ዋና ሰብሎች ይከፋፈላል። ድምሩም መቶ መሆን ይኖርበታል።

ጥጫቁ9:- የቋሚ ሰብል እግሮች ብዛት(ጫት ፣ሽንኩራ አገዳና አናናስን ሳይጨምር)

ማሳው በቋሚ ሰብል የተያዘ ከሆነ የቋሚ ሰብል እግሮች ብዛት ተቆጥረው ብዛታቸው በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል። ይህ ጥያቄ ጫትን፣ ሽንኩራ አገዳናና አናናስን አይመለከትም።

ጥጫቁ10:- ፍሬ/ምርት ለመስጠት የደረሱ ቋሚ ሰብል እግሮች ብዛት(ጫት፣ሽንኩራአገዳና አናናስን ሳይጨምር)

ባለይዘታው በጥያቄ 9 ላይ ካስመዘገበው የቋሚ ሰብል እግሮች ብዛት መካከል በምርት ዘመኑ ፍሬ ወይም ምርት የለጡ ወይም ሊሰጡ ይችላሉ የሚላቸውን እንዲሁም አሁን ምርት/ፍሬ/ባይታይም ቀደም ሲል ምርት ሊሰጡ የነበሩና ያልመከኑ እግሮች ብዛት ተቆጥሮ ብዛቱ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል። ብዛቱም በዓምድ «8» ከተሞላው ቁጥር መብለጥ የለበትም።

ማስታወሻ:-

ጥያቄ ቁጥር 9 እና 10 ለችግኝ አይጠየቅም ።

ጥያቄ 11 ፍሬ / ምርት ለመስጠት የደረሱ ቋሚ ሰብሎች የያዙት የማሳ ድርሻ በመቶኛ

ባለይዘታው በጥያቄ 10 ፍሬ/ምርት ለመስጠት ከደረሱት ቋሚ ሰብሎች መካከል በጥናቱ አመት ምረታቸው የሚሰበስብላቸው ቋሚ ሰብሎች እግር ድርሻ በመቶኛ ምን ያህል እንደሆነ ተጠይቆ ይሞላል ።

ጥያቄ12:- የዘር/ችግኝ/ዓይነት (ምርጥ ዘር = 1 ምርጥ ዘር ያልሆነ =2)

ባለይዘታው ባስመዘገበው ማሳ ላይ የተጠቀመው የዘር /የችግኝ ዓይነት ተጠይቆ ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ «1» ምርጥ ዘር ካልሆነ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል። (ለቋሚ ሰብሎች ምርጥ ዘር ማለት የተሻሻሉ ችግኞችን ማለት

እንደሆነ ማስታወስ ይገባል) ፡፡ እንዲሁም ለቋሚ ሰብሎች የዘር ወይም የችግኝ ዓይነት ሲጠየቅ ሰብሎ መጀመሪያ ሲዘራ ወይም ሲተከል የተጠቀመውን የዘር ዓይነት መሆኑን ማስታወስ ይገባል፡፡

ማስታወሻ፡-

1. ምርጥ ዘር ሲባል ከኢትዮጵያ ምርጥ ዘር ድርጅት ወይም ከሌሎች የምርጥ ዘር አዘጋጅ ድርጅቶች የተገኘውን ዘር ነው፡፡ ከገበያ የተገዛ ፤ ከዓምና የተረፈ እንዲሁም ከሌሎች ካልታወቁ ምንጮች የተገኘውን አይመለከትም፡፡
2. ሰብል ተመርቶበት እንደገና መዝራት ሳያስፈልግ ለቀጣይ ዓመት ምርት የሚሰጥ ከሆነ ማናኛውም መረጃ ከተሰበሰበለት በኋላ የዘር መጠን በሠረዝ ይዘጋል፡፡

ጥያቄ13:- የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ከሆነ መጠን በኪሎ ግራም

በጥያቄ 12 ባለይዞታው ምርጥ ዘር መጠቀሙን ገልጾ ኮድ «1» ከተሞላ በዚህ ጥያቄ ደግሞ የተጠቀመው የምርጥ ዘር መጠን ተመዝኖ ክብደቱ በኪሎ ግራም በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል፡፡ ጥያቄው የብርዕ፣ አገዳ ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎችን ብቻ ይመለከታል፡፡

ጥያቄ14:- የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ከሆነ ዋጋ

ባለይዞታው በጥያቄ 12 ምርጥ ዘር ተጠቅሜአለው ብሎ ኮድ «2» ከተሞላ እንዲሁም የተጠቀመው የዘር መጠን በጥያቄ 11 ክብደቱ ተመዝኖ ከተሞላ በዚህ ዓምድ ለተመዘነው የምርጥ ዘር መጠን ብቻ ዋጋ ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡ ጥያቄው የሚመለከተው የብርዕ አገዳ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎችን ብቻ ነው፡፡

ጥያቄ15:- የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ካልሆነ (የአካባቢ ዘር) መጠን በኪ.ግራም

ባለይዞታው በጥያቄ12 ላይ ምርጥ ዘር ያልሆነ ተጠቅሜአለሁ ብሎ ኮድ «2» ከተሞላ በዚህ ጥያቄ ደግሞ የተጠቀመው ምርጥ ዘር ያልሆነ መጠን በኪሎ ግራም ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል፡፡ ጥያቄው የሚመለከተው የብርዕናአገዳ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎችን ብቻ መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል፡፡

ጥያቄ16:- የሰብል ብልሽት / ምርት እንዲቀንስ የሚያደርግ ሁኔታ ደርሷል ወይ ?

(አዎን = 1 የለም = 2)

እያንዳንዱን የሰብል ዓይነት አስመልክቶ የሰብል መበላሸት/ምርት እንዲቀንስ የሚያደርግ ሁኔታ መድረሱ ባለይዞታው ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል፡፡ ለቋሚ ሰብል ብልሽት ደርሷል የሚባለው በዘንድርው

ዓመት ከታየና ቀደም ሲል ደርሶ እስከ ጥናቱ ወቅት ብልሽቱ የቀጠለ ከሆነ ነው።

ጥያቄ17:- የሰብል ብልሽት/ ምርት እንዲቀንስ የሚያደርግ ሁኔታ ደርሶ ከሆነ የብልሽቱ/የምርት መቀነሱ አንድ ዋና ምክንያት

በጥያቄ 16 የሰብል መበላሸት/ምርት እንዲቀንስ የሚያደርግ ሁኔታ ደርሷል ተብሎ ኮድ «1» ከተሞላ ብቻ ለሰብል መበላሸት/ምርት መቀነስ አንድ ዋና ምክንያት ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይጻፋል። ከዱም በገጽ 19 ከተሰጠው ዝርዝር ተወስዶ ይሞላል።

ጥያቄ18:- የብልሽት መጠን በመቶኛ

በጥያቄ 17 በተገለጸውና በሌሎችም ምክንያቶች በሰብል ላይ ብልሽት/የምርት መቀነስ የደረሰ ከሆነ በማላው ላይ የሚገኙትን እያንዳንዱን ሰብል አስመልክቶ የደረሰው የጉዳት መጠን ተጠይቆ በመቶኛ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይጻፋል። ለድብልቅ ሰብሎች የብልሽት መጠን በመቶኛ የሚጤቀው በተናጠል መሆኑን መገንዘብ አስፈላጊ ነው።

ጥያቄ19:- ብልሽቱን ለመከላከል /ለጥንቃቄ የተወሰደ እርምጃ አለ ?

(አለ=1 የለም =2)

በዚህ ዓምድ ባለይዞታው የደረሰበትን የሰብል ብልሽት /ምርት የሚቀንስ ሁኔታ ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም ለጥንቃቄ አስቀድሞ የተወሰደ እርምጃ መኖር አለመኖሩን ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ20:- የተወሰደው እርምጃ ዓይነት(ኬሚካል=1 ኬሚካል ያልሆነ =2 ሁለቱም=3)

ባለይዞታው የሰብሉን ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም አስቀድሞ ለጥንቃቄ እርምጃ ወስዶ በጥያቄ 19 ኮድ «1» ከተሞላ የወሰደው የእርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ ኮድ «1» ኬሚካል ያልሆነ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 21 ኬሚካል ከተጠቀሙ ዓይነቱ

ባለይዞታው በጥያቄ 20 የወሰደው እርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ (በጥያቄ 20 ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ) ዓይነቱ ተጠይቆ ፀረ-ተባይ ከሆነ ኮድ «1» ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «2» ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «3» ፀረ-ተባይና ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «4» ፀረ-ተባይና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «5» ፀረ-አረምና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «6» እንዲሁም ሁሉንም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «7» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 22:- የተፈጥሮ /የኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅመዋል?

ባለይዘታው በሰብል በተያዘ ማሳው ላይ የሚገኘውን ምርት ለማሻሻል የተፈጥሮ ወይም ኬሚካል ማዳበሪያ መጠቀም አለመጠቀሙ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ከድ «1» የለም ከሆነ ከድ «2» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ23:- ማዳበሪያ ከተጠቀሙ ዓይነቱ

በጥያቄ 22 ባለይዘታው ማዳበሪያ ተጠቅሞ ከድ «1» ከተሞላ የማዳበሪያው ዓይነት ተጠይቆ ጥቅም ላይ የዋለው የማዳበሪያ ዓይነት የተፈጥሮ ከሆነ ከድ «1» ኬሚካል ከሆነ ከድ «2» ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ከድ «3» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ24:- ኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 23 ከድ «2» ወይም «3» ከተሞላ)

ጥያቄ24.1:-ዓይነት

ባለይዘታው ማዳበሪያ ተጠቅሞ በጥያቄ 23 ከድ «2» ወይም «3» ከተሞላ የተጠቀመው ማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ ዩሪያ ብቻ ከሆነ ከድ «1» ዳፕ ብቻ ከሆነ ከድ «2» የሁለቱም ቅልቅል ከሆነ ደግሞ ከድ «3» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 24.2 የዩሪያ መጠን በኪሎ ግራም

በጥያቄ 24.1 ዓይነቱ የተገለጸው ማዳበሪያ ዩሪያ ብቻ ነዉ ካለ መጠኑን ባለይዘታው ተጠይቆ በኪሎ ግራም በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 24.3 የዳፕ መጠን በኪሎ ግራም

በጥያቄ 24.1 ዓይነቱ የተገለጸው ማዳበሪያ ዳፕ ብቻ ነዉ ካለ መጠኑን ባለይዘታው ተጠይቆ በኪሎ ግራም በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 24.4 የዳፕና ዩሪያ መጠን በኪሎ ግራም

በጥያቄ 24.1 ዓይነቱ የተገለጸው ማዳበሪያ የዩሪያ እና ዳፕ ቅልቅል ነዉ ካለ መጠኑን ባለይዘታው ተጠይቆ በኪሎ ግራም የዩሪያን መጠን ዩሪያ በሚለዉ ኮለም ዉስት የዳፕን ደግሞ ዳፕ በሚለዉ ኮለም ዉስጥ ከፋፍሎ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ዉስት መሙላት ያስፈልጋል።

ባለይዘታው የማዳበሪያውን መጠን በኪሎ ግራም መግለጽ ካልቻለ ማዳበሪያውን ሲገዛ ወይም ጥቅም ላይ ሲያውል መጠኑን ለመለካት የተጠቀመበትን የመለኪያ ዕቃ (ጣቶሜትር ፣ ሳህን፣ . . . ወዘተ) በመጠቀም ባለይዘታው ማዳበሪያ ካለው የራሱን በመውሰድ ከሌለው ደግሞ በአካባቢው ማዳበሪያ ያለውን ቤተሰብ በማፈላሰግ ይህም ካልሆነ ማዳበሪያ ሊገኝ ከሚችልበት ማለትም ከገበያ፣ ከልማት ወኪሎች፣ ከግብርና መ/ቤቶች . . .

ወዘተ ለጊዜው በትውስት በመውሰድ በመጀመሪያ ባደውን ዕቃ ቀጥሎ ደግሞ ማዳበሪያውን አሲዞ ከመዘነ በኋላ የዕቃውን ክብደት በመቀነስ የሚገኘውን ክብደት በጥቅም ላይ የዋለውን ማዳበሪያ መጠን ስለሚገልጽ ውጤቱን በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ መሙላት አስፈላጊ ነው። ለበለጠ ማብራሪያ የሚከተለውን ምሳሌ ይመልከቱ፡-

ምሳሌ፡- ባለይዘታውን አንድ ሣህን ማዳበሪያ በጤፍ ማሳው ላይ እንደተጠቀመና በኪሎ ግራም ምን ያህል እንደሆነ የማያውቅ መሆኑን ቢገልጽ መረጃ ሰብሳቢው በጥቅም ላይ የዋለውን ማዳበሪያ መጠን በኪሎ ግራም በጥያቄ 22.2 ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ማስፈር ስለሚገባው መጠኑን በኪሎ ግራም ለማግኘት የሚከተለውን አሠራር መከተል ይኖርበታል፡፡

1. ባለይዘታው በጥቅም ላይ ያዋለውን ማዳበሪያ መጠን የለካበትን ዕቃ ባደውን ይመዝናል፡፡ በዚህ መሠረት የዕቃው ክብደት 500 ግራም (0.5 ኪ.ግ) ቢሆን ፤
2. በመቀጠልም ከባለይዘታው ወይም ከሌሎች ቤተሰቦች ወይም ደግሞ ከገበያ፤ ወይም ከልማት ወኪሎች . . . ወዘተ ያገኘውን ማዳበሪያ በዕቃ ውስጥ በማድረግ መዝኖ የተገኘውን ክብደት 9.5 ኪሎ ግራም ቢሆን ፤
3. በመጨረሻም ማዳበሪያውን ከነዕቃው መዝኖ ከተገኘው ክብደት ዕቃው ባደውን ተመዝኖ ያገኘውን ክብደት ይቀንሳል፡፡ በዚህ መሠረት 9.5 ኪሎ ግራም ላይ 500 ግራም (0.5 ኪሎ ግራም) ሲቀነስ 9 ኪሎ ግራም ይሆናል፡፡

(9.5 ኪ.ግ - 0.5 ኪ.ግ=9 ኪሎ ግራም) ይህ መጠን በጥቅም ላይ የዋለውን

የማዳበሪያ መጠን ስለሚገልጽ በጥያቄ 24.2 ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡

ማስታወሻ 1 ፡- የማዳበሪያ መጠን የሚሞላው ባለይዘታዉ የተጠቀመውን የዳፕ/የዶሪያ መጠን ለያይቶ ለየብቻ በየዓምዳቸው ዉስጥ በየዓይነታቸው ሥር በኪሎግራም መሙላት ይገባል ።ሁለቱም ሲባል የዶሪያና የዳፕ ድምር ሳይሆን ባለይዘታዉ ዶሪያናና ዳፕን መጠናቸውን መለየት በማይችልበት ሁኔታ ተጠቅሞ እንደሆነ ብቻ ነዉ። ዶሪያናና ዳፕን ቀላቅሎ በአንድ ማሳ ላይ ተጠቅሞ ከሆነና የዶሪያና የዳፕ መጠን የሚታወቅ ከሆነ በየዓይነታቸው ተላያይተዉ መሞላት እንዳለባቸዉ መገንዘብ ያስፈልጋል ።

ማስታወሻ 2፡-

ነጭ የማዳበሪያ ዓይነት «ዶሪያ» ሲሆን ቡላ ወይም (ግሬይ) ደግሞ «ዳፕ » ነው። ከዚህም በተጨማሪ ከቅፅ ፖ.5.ፖ 2ለ ጥያቄ ቁጥር 9 ከሚገለፀዉ ቁጥር ጋር ማመሳከር ያስፈልጋል፡፡

ጥያቄ 25:- የተፈጥሮ ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 23 ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ) ዓይነት

ባለይዘታው በጥያቄ 23 የተፈጥሮ ማዳበሪያ መጠቀሙን ገልጾ ኮድ «1» ወይም ሁለቱንም ዓይነት ተጠቅመው ኮድ «3» ከተሞላ የተጠቀመው የማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ የከብቶች ፍግ ከሆነ ኮድ «1» የተለያየ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2» ኦርጋኒክ ከሆነ ኮድ «3» የከብቶች ፍግ እና የተለያየ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «4» የከብቶች ፍግ እና ኦርጋኒክ ከሆነ ኮድ «5» የተለያየ ብስባሽ እና ኦርጋኒክ ከሆነ ኮድ «6» ሁሉንም ዓይነት ከሆነ ኮድ «7» ከነዚህ ውጪ ሌሎች ከሆነ ደግሞ ኮድ «8» በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 26:- ማሳው በአሁኑ መኸር ወቅት ስንት ጊዜ ሰብል ተመረተበት/ ይመረትበታል?

ባለይዘታው በአሁኑ መኸር ወቅት ማሳው ስንት ጊዜ ሰብል እንደተመረተበት/ እንደሚመረትበት ተጠይቆ ብዛቱ በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል። ማሳው በተያዘው መኸር ወቅት አንድ ጊዜ ተመርቶበት ለሁለተኛ ጊዜ በሰብል የሚያዝ መሆኑ ከተረጋገጠ ወይም ከተያዘ እንደተመረተበት/ እንደሚመረትበት ተቆጥሮ መመዝገብ ይኖርበታል።

ጥያቄ 27:- ማሳው ሁለት ጊዜ የሚመረትበት ከሆነ/ ከተመረተበት/የሰብሉ ዓይነት ምን ነበር?

ባለይዘታው በዓምድ 17 ያስመዘገበውን ማሳ በዚሁ የመኸር ወቅት ሁለት ጊዜ ያመረተበት ከሆነ ወይም አንድ ጊዜ አምርቶ ለሁለተኛ ጊዜ ሊያመርትበት መሬቱን ካዘጋጀ የሰብሉ ዓይነት ምን እንደነበር ወይም ምን ሊዘራበት እንዳዘጋጀው ተጠይቆ በዓምድ 17 ባዘጋጀው ባዶ ቦታ የሰብሉ ስም ይጻፋል ኮዱም በገጽ 17 እና 18 ዝርዝር ተወስዶ ይሞላል። ማሳው ለሁለተኛ ጊዜ የተያዘውና የሚያዘው በድብልቅ ሰብል ከሆነ እስከ ሶስት ሰብሎች የሚያስመዘግብ ባዶ ቦታ ተዘጋጅቷል። ነገር ግን በሁለት ጊዜ የተመረቱት ሰብሎች ዓይነት ከሶስት በላይ ከሆነ የሶስቱ ዋና ዋና ሰብሎች ስም ብቻ ተወስዶ ይመዘገባል።

ጥያቄ 28:- ማሳው ከአሁን በፊት ምን ነበር

ባለይዘታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ ማሳ ከአሁኑ በፊት በምን ዓይነት የአገልግሎት ሁኔታ ላይ እንደነበር ተጠይቆ ለእዳሪ ከሆነ ኮድ «1» በሰብል ተይዞ ከነበረ ኮድ «2» በመስክ/ግጦሽ/ጫካ/ጠፍ መሬት/ረግረግ ከሆነ ኮድ «3» በሰብል ተይዞ የነበረ የሌላ ሰው ከሆነ ኮድ «4» ከተጠቀሱት ውጪ ሌላ ከሆነ ኮድ «5» በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ማስታወሻ:- ጥያቄ 28 ለሁሉም ማሳዎች መጠየቅ እንዳለበት መገንዘብ ያስፈልጋል

ክፍል 3ሀ

በዚህ ክፍል ማሳወ ከተለካ የተለካበትን የልኪ ዓይነት መሞላት አለበት በ GPS የተለካ ከሆነ ኮድ 1 በ ኮምፓስ ከሆነ ደግሞ ኮድ 2 ይሞላል። ኮድ 1 ከተሞላ በክፍል 3ሀ ኮድ 2 ከተሞላ ደግሞ በክፍል 3ለ የማሳ ልኪ መደረግ እንዳለበት መገንዘብ ያስፈልጋል ።

ክፍል- 3ሀ GPS ን በመጠቀም የተገኘ የማሳ/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ስፋት

በዚህ ክፍል GPS በመጠቀም የተለካው ማሳ ስፋት በስኳየር ሜትር ተለክቶ የሚሰፍርበት ነው።

ዓምድ 18:- የ GPS Accuracy አንብቦ በተሠጠው ክፍት ቦታ ላይ ይሞላል። ይህ GPS ላይ አንብቦ የሚሞላው የGPS Accuracy ከ 9 መብለጥ የለበትም። ከ9 ከበለጠ ግን በቂ የሆነ የሳታላይት ሽፋን ስላልገባለት ሊሆን ስለሚችል 9 እስኪመጣ ድረስ መጠበቅ ያስፈልጋል።

ዓምድ19ና20: GPS በመጠቀም የተለካው ማሳ ስፋት የሚመዘግብበት ነው። መጀመሪያ ከቀኝ ወደ ግራ/ clockwise direction / እየዞሩ የሚለካው ስፋት ከተመዘገበ በኋላ ከግራ ወደ ቀኝ (anti-clockwise direction) በመዞር ከተለካ በኋላ ስፋቱ በስኳየር ሜትር ይቀመጣል።

ማስታወሻ:

በ clockwise direction የተለካው ማሳ ስፋት እና በ anti-clockwise direction የተለካው ማሳ መካከል ሰፊ ልዩነት የሚታይ ከሆነ የ GPS Accuracy በትክክል ካለመጠበቅ የተነሳ ስለሆነ Accuracy መጠበቅ አስፈላጊ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል።

ዓምድ21ና22: የማሳው አቀማመጥ ሁኔታ የሚመዘግብበት ሲሆን ማሳው አቀማመጡ ሜዳማ ከሆነ ኮድ 1 መለስተኛ ተዳፋት ከሆነ ኮድ 2 እንዲሁም ተዳፋት ከሆነ ኮድ 3 ይሞላል።

ዓምድ 23ና24: ባለይዞታው ያስመዘገበው ማሳ ከለላ እንዳለው እና እንደሌለው ተጠየቆ የሚሞላበት ነው። በዚሁም መሠረት ማሳው ገላጣማ ከሆነ ኮድ 1 በዛፍ/በቋሚ ሰብል የተከለለ ከሆነ ኮድ 2 በቤት/በግቢ የተከለለ ከሆነ ኮድ 3 በክፊል የተከለለ ከሆነ ኮድ 4 እንዲሁም ከተጠቀሰው ውጪ ከሆነ ደግሞ ተጠቅሶ ኮድ 5 ይሞላል።

የማሳወቅ ስፋት በሄክታር/ በአካባቢው መለኪያ ስንት ነው?

ባለይዞታው ያስመዘገባቸው እያንዳንዱ ማሳወቂያ ስፋታቸውን በሄክታር ወይም በአካባቢው መለኪያ ስንት እንደሆነ ተጠይቆ በጂ.ፒ.ኤስ ለሚለኩ ማሳወቂያ በተዘጋጀው ቦታ ሥር ይሞላል ። ማሳወቂያው በኮምፓስም ሆነ በጂ.ፒ.ኤስ ቢለካ ይህ ጥያቄ ባለይዞታውን ጠይቆ መሙላት እንደሚገባ መገንዘብ ያስፈልጋል

ዓምድ 25: አስተያየት ቅጹን ለመሙላት ጠቃሚ ነው የሚሉት ካለ በሙሉ ይሞላሉ

ማሳሰቢያ: አነስተኛ ማሳወቂያ(ከ----- ስኩዋር ሜትር በታች) በ GPS ለመለካት የሚያስችግር ሁኔታ ያጋጥማል። በዚህን ጊዜ ማሳወቂያው በኮምፓስ ዘዴ በመጠቀም መለካትና ዝርዝር መረጃውን በቅጹ 2005/2ሀ ክፍል 3 ላይ ማስፈር ያስፈልጋል።

ማስታወሻ:1

ለጥያቄው መሬት ከሆነ ማሳ የሚገኘው ውጤትና ተዳፋት ከሆነ መሬት የሚገኘው ውጤት የሚሰራበት መንገድ የተለያየ በመሆኑ ይሄው የመሬት አቀማመጥ በመረጃው ላይ አውንታዊ/አሉታዊ ተጽዕኖ ሊኖረው እንደሚችል መገንዘብ ያስፈልጋል።

ማስታወሻ:2

ከ ጂ.ፒ.ኤስ.(GPS) የሚገኙት ውጤቶች አስተማማኝ እንዲሆኑ ከሚያደርጉት ምክንያቶች አንዱ በወቅቱ መረጃ ሲሰበሰብ የነበረው የአየር ሁኔታ ደመናማ የመሆኑ እና አለመሆኑን ጉዳይ ነው። የአየር ሁኔታ ደመናማ ከሆነ በቂ የሆነ የሳተላይት ሽፋን ለይገቡለት ይችላሉ። በመሆኑም በቂ የሆነ የሳተላይት ሽፋን እስኪገባ ድረስ መጠበቅ ያስፈልጋል

የቋሚ ሰብል ማሣ አለካክ ተጨማሪ መመሪያ (ሜት፣ሽንኩራ አገዳጅና አናናስን አይጨምርም)

የቋሚ ሰብሎች በአንድ ዓይነት ወይም በድብልቅ የተወሰነ ቅርጽ ያለው ማሣ ከያዙ ቀደም ሲል የተሰጠውን የማሣ አለካክ መመሪያ በመከተል የማሣ ልኪ ይደረግላቸዋል። ሆኖም ተራርቀውና ተበታትነው የተተከሉ ቋሚ ሰብሎች ለምሳሌ ከባለይዞታው ቤት ፊትና ጀርባ ሁለት የቋሚ ሰብል ዛፎች ወይም በባለይዞታው የግጦሽ መሬት ላይ ተራርቀው (ተበታትነው) ቢገኙ የተወሰነ ቅርጽ ያለው ማሣ ይዘዋል ለማለት ስለሚያስችግር የማሳ ልኪውን አፈጻጸም አስቸጋሪ ያደርገዋል።

የዚህ ዓይነት ሁኔታ ሲያጋጥም ለአንድ ዓይነት ቋሚ ሰብል ከዛሬቹ መካከል በመጠን መሀከለኛ(Average) የሆነውን ዛፍ በመምረጥ ዛፉ በሚገኝበት ቦታ ሁሉንም የዛፉን ቅርንጫፎች የሚያካትት አራት ማዕዘን ቅርጽ ያለው መሬት ከልሎ በማሣ አለካክ መመሪያ መሠረት GPS በመጠቀም መለካትና የልኪውን ውጤት በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሐ ክፍል 2 መመዝገብ ያስፈልጋል። ለቀሪዎቹ ዛፎች ግን እንደገና መለካት ሳያስፈልግ ይህንኑን ውጤት ለእያንዳንዱ ዛፍ እየደጋገሙ በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሐ ላይ ለየብቻ መመዝገብ ያስፈልጋል። የቋሚ ሰብል ዛፎች ዓይነት የተለያየ ከሆነ ግን ከየዓይነቱ ከላይ በተሰጠው መመሪያ መሠረት አንድ ዛፍ ብቻ ለክቶ ይኸው ውጤት ለቀሪዎቹ ተመሳሳይ ቋሚ ሰብል ዛፎች ለእያንዳንዳቸው በሙሉ ተደጋግሞ በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሐ ላይ ለየብቻ ይሞላል።

ይህ ሁኔታ በማሣ ቁጥር አሰጣጥ ላይም ከተለመደው አሰራር ለየት ያለ መሆኑን ከወዲሁ መገንዘብ ያስፈልጋል። ከላይ በተጠቀሰው ሁኔታ የሚገኙ የቋሚ ሰብል ዛፎች በሚገኙበት ፓርስል እያንዳንዳቸው የየራሳቸው ማሳ ቁጥር ተሰጥቷቸው በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሐ ለየብቻ ከተመዘገቡ በኋላ አስፈላጊው መረጃ የሚሞላላቸው መሆኑ መዘንጋት የለበትም።

የቋሚ ሰብል ዛፎች አበቃቀል የተለያየ በመሆኑ አንዳንዶቹን የቋሚ ሰብል ዛፎች ለመቁጠር አስቸጋሪ ይሆናል። ለምሳሌ፡- ማንኛውንም አኮካዶ የመሳሰሉት ዛፎች አንዳንድ ብቻ ሆነው ስለሚበቅሉ ለመቁጠር አያስቸግሩም እንደ እንሰትና ሙዝ የመሳሰሉት ተክሎች ግን እጅግ ተጠጋግተው ስለሚበቅሉ ለመቁጠር ያስቸግራሉ። ስለዚህ ለመለየት የሚያስቸግሩትንና ተጠጋግተው የሚበቅሉትን እንደ አንድ ዛፍ መቁጠር ይገባል። የቋሚ ሰብል ችግኞች የተወሰነ ቅርጽ ያለው ማሳ ከያዙ ብቻ በመመሪያው መሠረት የማሳ ልኪ ይካሄድላቸዋል። ሌሎች አስፈላጊ መረጃዎችም ይሰበሰቡላቸዋል ሆኖም ችግኞቹ አይቆጠሩም። በሌላ ሰብል ውስጥ ተበታትነው የሚገኙ ከሆነ ይታለፋሉ። ሌሎቹ ቋሚ ሰብሎች ለምሳሌ፡- ኮክ ፣እንሰት ፣መንደሪን የመሳሰሉትና በዚህ መመሪያ በገጽ 18 የተዘረዘሩት ቋሚ ሰብሎች በሙሉ ሌሎች መረጃዎች እንደሚሰበሰቡላቸውና የማሳ ልኪ እንደሚካሄድላቸው መዘንጋት የለበትም።

ማስታወሻ፤

በጥናቱ መሸፈን ያለበት አንድ ይዞታ ከተመረጠው ቆጠራ ቦታ ክልል ውጪ ቢገኝ ይዞታው የተመረጠው ቆጠራ ቦታ ከሚገኝበት ገበሬ ማህበር ክልል ውጭ እስካልሆነ ድረስ ለይዞታው የስፋት ልክቶሽና ከተመረጠም የሰብል አጨዳ ይካሄድለታል። ሆኖም ይዞታው የቆጠራ ቦታው ከሚገኝበት ገበሬ ማህበር ውጪ ከሆነ አስፈላጊው መረጃ በቃለ መጠይቅ ብቻ ይሰበሰባል።

ክፍል-3ሰ-Compass- Ropeን በመጠቀም የተገኘ የማሳ/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ስፋት መለኪያ

ይህ ክፍል ባለይዘታው ያስመዘገባቸው ማሳዎች/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ልኪ ውጤት የሚመዘገብበት ነው።

ዓምድ 18-26 የማሳ ልኪ ውጤት

በዚሁ ቅጽ በክፍል 2 ዓምድ 17 የተመዘገበው ማሳ/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ልኪ ተካሂዶለት የልኪው ውጤት (የማሳው ቤሪንግ እና የጎን ርዝመት) በክፍል 3 ከዓምድ 19 - 26 በተዘጋጀው ቦታ ከተሞላ በክፍል 3 ሁለተኛው መስመር ዓምድ 26 ኮድ «1» ይሞላል። ልኪ ካልተካሄደለት ደግሞ በዚሁ ዓምድ ኮድ 2 ይሞላል።

የጎን መለያ፡- በዚሁ ቃል ትይዩ ከዓምድ19-26 ሥር 1-2፣2-3፣3-4፣ 4-5. . . እያለ እስከ 32 ድረስ ለማሳው ጎኖች መለያ ቁጥር የተሰጠ ስለሆነ ምንም ነገር አይሞላበትም። ከ32 የበለጠ ጎን ያለው ማሳ ካጋጠመ ተጨማሪ ቅጽ መጠቀምና የጎኖቹን ቁጥር በተጨማሪው ቅጽ ላይ ከቀዳሚው ቅጽ ጋር በሚስማማ መልኩ ማስተካከል ይገባል።

ቤሪንግ(ፀ) በዚሁ ቃል ትይዩ ከዓምድ 19-26 በተሰጠው ክፍት ቦታ

በክፍል 2 ዓምድ የተመዘገበው ማሳ ወይም ሌላ መሬት አጠቃቀም ጎኑ በኮምፓስ ተለክቶ የሚገኘው ቤሪንግ ይሞላበታል። ሁሉም የማሳው ጎኖች ተራ በተራ በኮምፓስ ቤሪንግ ይነበብላቸዋል። ውጤቱም ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው ቦታ በቅደም ተከተል ይመዘገባል።

ርዝመት (ሜትር)

በዚሁ ቃል ትይዩ ከዓምድ 19-26 በተሰጠው ክፍት ቦታ በክፍል 2 በዓምድ 17 የተመዘገበው ማሳ ወይም ሌላ መሬት አጠቃቀም እያንዳንዱ ጎን ርዝመት በሜትር ተለክቶ የሚገኘው ውጤት ለሜትርና ለሴንቲ ሜትር በተዘጋጀው ቦታ ይሞላል። ሁሉም የማሳው ጎኖች ርዝመታቸው ተራ በተራ በሜትር ይለካል። ውጤቱም ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ በቅደም ተከተል ይመዘገባል።

ዓምድ19-20 ማሳው የተለካበት ቀንና ወር

በዓምድ 19 እና 20 ግርጌ በተሰጠው ክፍት ቦታ ማሳው የተለካበት ቀንና ወር ይሞላል። ለምሳሌ ማሳው የተለካው ህዳር 6 ቀን ቢሆን በተሰጠው ባዶ ቦታ ቀን በሚለው ሥር 06 ወር በሚለው ሥር ደግሞ 03 ይሞላል ቀኑና ወሩ የሚሞላው ግን የማሳው ልኪ ከተጠናቀቀ በኋላ ሆኖ በተለካበት ዕለት መሆኑ አለበት።

ዓምድ21-22 Closure error- ማሳው በትክክል ተለክቶ ከተጠናቀቀና ስፋቱ በካልኩሌተር ተሰልቶ ከተገኘ በኋላ ካልኩሌተሩ የሚያሳየው

Closure error ከ5% በታች ሆኖ ሲገኝ መጠኑ በዓምድ 22 እና 23 ግርጌ በተዘጋጀው ቦታ ይሞላል። የተሰጠው ቦታ ለሙሉና ለክፍልፋይ ቁጥሮች መጻፊያ እንዲሆን የተመቻቸ መሆኑን ማስተዋል ይገባል።

ዓምድ 23-26 የማሳው ስፋት በስኩዌር ሜትር

የማሳ ልኪው በትክክል ከተጠናቀቀ በኋላ በካልኩሌተር ተሰልቶ የተገኘው ስፋት በስኩዌር ሜትር ከዓምድ 24 - 27 ግርጌ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል። የስፋቱ መጠን በሙሉ ቁጥርና በክፍልፋይ ሊሆን ስለሚችል የተሰጠው ቦታ ለሁለቱም ተስማሚ ሆኖ መዘጋጀቱን ማስተዋል ይገባል።

ጥያቄ 27:- ልኪ ካልተካሄደ ምክንያት

በኮምፓስም ሆነ በጂ.ፒ.ኤስ በመጠቀም በማሳው ላይ ልኪ ካልተካሄደ ምክንያቱ በተዘጋጀው ቦታ ላይ መገለጽ ይኖርበታል ። የኮድ ቦታ ባይ ይተዋል ።

የማሳ /ሌላ መሬት አጠቃቀም አሰካክ መመሪያ

አስፈላጊው የአካባቢ መለያና የማሳው ዝርዝር ሁኔታ በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ክፍል 1 እና 2 ከተሞላ በኋላ ወደ ባለይዞታው በመሄድ ይዞታውን መለካት አስፈላጊ መሆኑን ካስረዱ በኋላ ለመለካት ፈቃድ ማግኘት ተገቢ ነው። ከዚያም ከዚህ በታች በተሰጠው መመሪያ መሠረት ማሳው/ሌላ የመሬት አጠቃቀሙ ይለካል። ማሳው/ሌላ የመሬት አጠቃቀሙ /ከመለካቱ በፊት ቅርጹንና ማዕዘኖቹን ዞሮ ማየትና መለየት ያስፈልጋል። ከዚያም ወደ ማሳው እምብርት/መሐል/በመግባት በኮምፓሱ የማሳው/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ሰሜናዊ ምዕራብ /North-western/ ማዕዘኑን ወይም ለዚህ የሚቀርበውን በመፈለግ እዚህ ማዕዘን ላይ ችካል ይተክላል። ይህም ማዕዘን 1 ይባላል። ልኪውን ለማከናወን የተመደበው ረዳት ወደ ቀኝ /Clock wise/ ወዳለው ቀጣይ ማዕዘን (ጎን) በመሄድ ማዕዘኑ ላይ ችካል ይተክላል። ይህም ማዕዘን 2 ይባላል። ይህ ከሆነ በኋላ መረጃ ሰብሳቢው ከቆመበት ማዕዘን 1 ወደ ማዕዘን 2 ያለውን አንግል/ Angle / ኮምፓስ በመጠቀም ማንበብና የጎን ርዝመቱንም ማለትም ከማዕዘን 1 እስከ ማዕዘን 2 ያለውን ርቀት በሜትር በመለካት ውጤቱን በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ክፍል 3 ላይ ለቤሪንግ እና ርዝመት መሙያ በተሰጡት ቦታዎች ማስፈር ያስፈልጋል።

የአንግል አነባበብ

ማዕዘን 1 ላይ በመቆም ፊትን ወደ ማዕዘን 2 በመመለስ የማዕዘን 2ትን ቤሪንግ ከማዕዘን 1 ማንበብና የተገኘውን ቁጥር

ቤሪንግ /0/ በሚለው ጽሑፍ ትይዩ የጎን መለያ 1-2 ከሚለው ሥር በሚገኘው ባዶ ቦታ መመዝገብ ያስፈልጋል። አንግል/ቤሪንግ ሲነበብ የኮምፓሉ መርፌ መንቀጥቀጥ /መወዛወዝ/ ማቆሙን ማረጋገጥ ይገባል። ማንኛውም ማግኔት ሊስብ የሚችል ብረት ነክ ነገር ሁሉ ንባቡን ሊያበላሽ ስለሚችል ኮምፓሉ በሚነበብበት ጊዜ ከኮምፓሉ ማራቅ ያስፈልጋል። ምክንያቱም በጣም ትንሽ የሆነ የአንግል ስህተት የማሳውን ስፋት ሊያዛባ ስለሚችል ነው።

የርዝመት አለካክ

ከማዕዘን 1 በመጀመር ከማዕዘን 1 እስከ ማዕዘን 2 ያለው የጎን ርዝመት በሜትር ይለካል። የሚለካበት ሜትር ማዕዘን 2 ላይ ሳይደርስ የቀረ እንደሆነ ከደረሰበት በመቀጠል እስከ ማዕዘን 2 ያለውን በመለካት ጠቅላላ ርዝመቱን ማለት ከማዕዘን 1 እስከ ማዕዘን 2 ያለውን ቁርጥራጮችን በመደመር የተገኘውን የርዝመት ውጤት ርዝመት (ሜትር) ከሚለው ጽሑፍ ትይዩ ባለው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ከላይ በተገለጸው መመሪያ መሠረት አሁን ደግሞ ማዕዘን 2 ላይ በመቆም ማዕዘን 3 ላይ የቆመውን ረዳት በመመልከትና የአንግሉን ቤሪንግ ንባብ በኮምፓስ በማንበብ የተገኘውን ውጤት ቤሪንግ /0/ በሚለው ትይዩ ባለው ባዶ ቦታ በትክክል ማስፈርና ከዚያም ከማዕዘን 2 እስከ ማዕዘን 3 ያለውን ርዝመት በመለካት የተገኘውን ውጤት በተገቢው ቦታ ማስፈር ያስፈልጋል። በዚህ ቅደም ተከተል መሠረት አንግል በማንበብና ርዝመት በመለካት መነሻ ከሆነው ማለትም ማዕዘን 1 እስከሚደርስ (እስከሚገጥም) ሁልጊዜ ወደቀኝ / Clock wise / በመሄድ ሥራው መከናወን አለበት።

ማሳሰቢያ፦ የሂሳብ ማሽኑን አያያዝና አጠቃቀም እንዲሁም የቤሪንግና ርዝመት መጠን ወደ ማሽኑ ማስገባት፣ የማላ ስፋትና የስህተት መጠን (Closure error) እንዴት በማሽኑ እንደሚሰላ በስልጠና ወቅት በሚገባ መረዳት አስፈላጊ ነው።

የቋሚ ሰብል ማሣ አለካክ ተጨማሪ መመሪያ (በሜት፣ሽንኩራ አገጻገና አናናስን አይጨምርም)

የቋሚ ሰብሎች በአንድ ዓይነት ወይም በድብልቅ የተወሰነ ቅርጽ ያለው ማሣ ከያዙ ቀደም ሲል የተሰጠውን የማሣ አለካክ መመሪያ በመከተል የማሣ ልኪ ይደረግላቸዋል። ሆኖም ተራርቀውና ተበታትነው የተተከሉ ቋሚ ሰብሎች ለምሳሌ ከባለይዘታው ቤት ፊትና ጀርባ ሁለት የቋሚ ሰብል ዛፎች ወይም በባለይዘታው የግጦሽ መሬት ላይ ተራርቀው (ተበታትነው) ቢገኙ የተወሰነ ቅርጽ ያለው

ማሣ ይዘዋል ለማለት ስለሚያስችግር የማሳ ልኪውን አፈጻጸም አስቸጋሪ ያደርገዋል።

የዚህ ዓይነት ሁኔታ ሲያጋጥም ለአንድ ዓይነት ቋሚ ሰብል ከዛሬቹ መካከል በመጠን መሀከለኛ(Average) የሆነውን ዛፍ በመምረጥ ዛፉ በሚገኝበት ቦታ ሁሉንም የዛፉን ቅርንጫፎች የሚያካትት አራት ማዕዘን ቅርጽ ያለው መሬት ከልሎ በማሣ አለካክ መመሪያ መሠረት ከምፓስና ሜትር በመጠቀም መለካትና የልኪውን ውጤት በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ክፍል 3 መመዝገብ ያስፈልጋል። ለቀሪዎቹ ዛፎች ግን እንደገና መለካት ሳያስፈልግ ይህንን ውጤት ለእያንዳንዱ ዛፍ እየደጋገሙ በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ላይ ለየብቻ መመዝገብ ያስፈልጋል። የቋሚ ሰብል ዛፎቹ ዓይነት የተለያየ ከሆነ ግን ከየዓይነቱ ከላይ በተሰጠው መመሪያ መሠረት አንድ ዛፍ ብቻ ለክቶ ይኸው ውጤት ለቀሪዎቹ ተመሳሳይ ቋሚ ሰብል ዛፎች

ለእያንዳንዳቸው በሙሉ ተደጋግሞ በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ላይ ለየብቻ ይሞላል።

ይህ ሁኔታ በማሣ ቁጥር አሰጣጥ ላይም ከተለመደው አሰራር ለየት ያለ መሆኑን ከወዲሁ መገንዘብ ያስፈልጋል። ከላይ በተጠቀሰው ሁኔታ የሚገኙ የቋሚ ሰብል ዛፎች በሚገኙበት ፓርስል እያንዳንዳቸው የየራሳቸው ማሳ ቁጥር ተሰጥቷቸው በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ለየብቻ ከተመዘገቡ በኋላ አስፈላጊው መረጃ የሚሞላላቸው መሆኑ መዘንጋት የለበትም።

የቋሚ ሰብል ዛፎች አበቃቀል የተለያየ በመሆኑ አንዳንዶቹን የቋሚ ሰብል ዛፎች ለመቁጠር አስቸጋሪ ይሆናል። ለምሳሌ፡- ማንኛውንም ተክሉን አገኝቶ የመሳሰሉት ዛፎች አንዳንድ ብቻ ሆነው ስለሚበቅሉ ለመቁጠር አያስችግሩም እንደ እንሰትና ሙዝ የመሳሰሉት ተክሎች ግን እጅግ ተጠጋግተው ስለሚበቅሉ ለመቁጠር ያስቸግራሉ። ስለዚህ ለመለየት የሚያስችግሩትንና ተጠጋግተው የሚበቅሉትን እንደ አንድ ዛፍ መቁጠር ይገባል። የቋሚ ሰብል ችግኞች የተወሰነ ቅርጽ ያለው ማሳ ከያዙ ብቻ በመመሪያው መሠረት የማሳ ልኪ ይካሄድላቸዋል። ሌሎች አስፈላጊ መረጃዎችም ይሰበሰቡላቸዋል ሆኖም ችግኞቹ አይቆጠሩም። በሌላ ሰብል ውስጥ ተበታትነው የሚገኙ ከሆነ ይታለፋሉ። ሌሎቹ ቋሚ ሰብሎች ለምሳሌ፡- ኮክ ነጋሰት ፣መንደሪን የመሳሰሉትና በዚህ መመሪያ በገጽ 19 የተዘረዘሩት ቋሚ ሰብሎች በሙሉ ሌሎች መረጃዎች እንደሚሰበሰቡላቸውና የማሳ ልኪ እንደሚካሄድላቸው መዘንጋት የለበትም።

ማስታወሻ 1

በጥናቱ መሸፈን ያለበት አንድ ይዘታ ከተመረጠው ቆጠራ ቦታ ክልል ውጪ ቢገኝ ይዘታው የተመረጠው ቆጠራ ቦታ ከሚገኝበት ገበሬ ማህበር ክልል ውጭ እስካልሆነ ድረስ ለይዘታው የሰፋት ልክቶሽና ከተመረጠም የሰብል አጨዳ ይካሄድለታል። ሆኖም ይዘታው የቆጠራ ቦታው ከሚገኝበት ገበሬ ማህበር ውጪ ከሆነ አስፈላጊው መረጃ በቃለ መጠይቅ ብቻ ይሰበሰባል።

ማስታወሻ 2. የተመዘገበው ማሳ በልዩ ልዩ ምክንያቶች ካልተለካ ያልተለካበት ምክንያት በተቆጣጣሩው ተራጋግጦ መገለጽ ይኖርበታል ።

XIV. የቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ለ አሞላል

በዚህ ቅጽ በባለይዘታ ደረጃ የሚጠየቁ አጠቃላይ ይዘታውን የሚመለከቱ የተለያዩ ጥያቄዎች በክፍል 2 ተዘርዝረዋል። በመሆኑም ለጥናቱ በተመረጠ ቤተሰብ ውስጥ የሚገኙትን ባለይዘታዎች በዝርዝር የቀረቡትን ጥያቄዎች በመጠየቅ የሚገኘው መረጃ መሞላት ይኖርበታል።

ክፍል 1:- የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1- ክልል: ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን: ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስምና ኮድ ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ: ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም (ቁጥር) እና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ: ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ማስታወሻ:- ከክልል እስከ ቆጠራ ቦታ መለያ ኮድ ከቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በሚሰጠው ዝርዝር መሠረት ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/1 ክፍል 2

ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የቤተሰቡ ኃላፊ ጾታ

ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ጾታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዘታው መለያ ቁጥር

በቆጠራ ቦታው/መንደር በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ የግል ባለይዘታዎች የተሰጠውን መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 9 - የባለይዘታው ስም

የባለይዘታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/1 ክፍል 2 ዓምድ 5 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 10 - ዕድሜ

የባለይዘታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት (የጨረሰው ዓመት) በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 11- የታ(ወንድ = 1 ሴት=2)

ባለይዘታው ጾታው ወንድ ከሆነ ኮድ «1 » ሴት ከሆነች ኮድ « 2 » በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 12- የትምህርት ሁኔታ(የፈጸሙት ክፍተኛ ክፍል)

በዚህ ዓምድ የባለይዘታው የትምህርት ሁኔታ /የፈፀሙት ክፍተኛ ክፍል/ ተጠይቆ ተገቢው ኮድ በገጽ 45 እና 46 ከተሰጠው ዝርዝር ተወስዶ ይሞላል።

ዓምድ 13- የባለይዘታው ቤተሰብ አባላት ብዛት

የባለይዘታው ቤተሰብ አባላት ብዛት ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል። በተጨማሪም በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ከአንድ በላይ ባለይዘታ ካለ የቤተሰብ አባላት ብዛት በሚጠየቅበት ጊዜ ብዛቱ ለእያንዳንዱ ባለይዘታ ተደጋግሞ ይሞላል።

ዓምድ 14- የግብርናው ዓይነት(ሰብል=1 እንስሳት=2 ሁለቱም = 3)

በዓምድ 8 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው ባለይዘታ የተሠማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ « 1 » እንስሳት ማርባት/ማደለብ / ንብ ማነብ ብቻ ከሆነ ኮድ « 2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ « 3 » በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ15:- ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ1 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 16 :- በዚህ ዓምድ ባለይዘታውን የሚመለከቱ የተለያዩ ጥያቄዎች በዝርዝር ቀርበዋል።

ጥያቄ 1:- ባለይዘታው የመሬቱን ይዞታ ላይ አዝርዕትን አፈራርቀው ይዘራሉን?
 ባለይዘታው የመሬቱን ለምነት ለማሻሻል ሆን ብሎ በጥናቱ ዓመትም ሆነ ባለፉት የሰብል ዓመታት አዝርዕትን በማፈራረቅ መዝራቱን በመጠየቅ/ አዝርዕት አፈራርቆ የዘራ ከሆነ ኮድ «1» አፈራርቆ የማይዘራ ከሆነ ኮድ «2» በዓምድ 17 ይሞላል። አዝርዕት ማፈራረቅ ሲባል ለምሳሌ ባለይዘታው አምና ገብስ የዘራበትን መሬት ዘንድሮ ስንዴ ወይም ጤፍ ... ወዘተ ቢዘራበት ማለት ነው።

ጥያቄ 2:- በማንኛውም ማሳዎት ላይ ኬሚካል ማዳበሪያ ካልተጠቀሙ አንድ ዋና

ምክንያት
 ባለይዘታው በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ባስመዘገባቸው ማናቸውም ማሳ ላይ ኬሚካል ማዳበሪያ ካልተጠቀመ ያልተጠቀመበትን አንድ ዋና ምክንያት እንዲገልጽ ተጠይቆ የምክንያቱ ኮድ በዓምድ 17 ይሞላል።

ኬሚካል ማዳበሪያ ካልተጠቀሙ

<u>ዋና ዋና ምክንያቶች</u>	<u>ኮድ</u>
ጥቅሙን ካለማወቅ.	1
ውድ ስለሆነ	2
የገንዘብ እጥረት	3
የአቅርቦት ችግር	4
የብድር አገልግሎት አለመኖር	5
ውጤታማነቱ አጠራጣሪ ስለሆነ	6
ሌላ (ይገለጽ)	7

ማስታወሻ:- ባለይዘታው ካስመዘገባቸው ማሳዎች ቢያንስ በአንድ ማሳው ላይ የኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀመ ይህ ጥያቄ አይመለከተውም።

ጥያቄ 3:- ባለይዘታው በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ካስመዘገባቸው በሰብል የተያዙ ማሳዎች በማንኛውም ማሳ በኤክስቴንሽን ካልታቀፈ ያልታቀፈበትን አንድ ዋና ምክንያት እንዲገልጽ ተጠይቆ የምክንያቱ ኮድ በዓምድ 17 ይሞላል።

ማስታወሻ:- ባለይዘታው ካስመዘገባቸው በሰብል የተያዙ ማሳዎች ቢያንስ በአንዱ በኤክስቴንሽን ከታቀፈ ይህ ጥያቄ አይመለከተውም።

በኤክስቴንሽን ካልታቀፉ
ዋና ዋና ምክንያቶች ኮድ

ጥቅሙን ካለማወቅ	1
የገንዘብ እጥረት	2
ውጤታማነቱ አጠራጣሪ ስለሆነ	3
ፕሮግራሙ በአካባቢው ስለሌለ	4
በቂ የእርሻ መሬት ስለሌለ	5
ሌላ /ይገለጽ/	6

ጥያቄ 4:- የብድር አገልግሎት ተጠቃሚ ነዎት?

ባለይዞታው በጥናቱ ዓመት ለግብርና ሥራው የብድር አገልግሎት ተጠቃሚ መሆን አለመሆኑ ተጠይቆ ተጠቃሚ ከሆነ ኮድ «1» ተጠቃሚ ከልሆነ ኮድ «2» በዓምድ 17 ይሞላል።

ጥያቄ 5:- የብድር አገልግሎት ተጠቃሚ ካልሆኑ ምክንያት

ባለይዞታው በጥያቄ 4 የብድር ተጠቃሚ አለመሆኑን ገልጾ ኮድ «2» ከተሞላ ተጠቃሚ ያልሆነበት አንድ ዋነኛ ምክንያት ተጠይቆ ኮዱ በዓምድ 17 ይሞላል።

<u>የብድር አገልግሎት ተጠቃሚ ካልሆነ</u>	
<u>ዋና ዋና ምክንያቶች</u>	<u>ኮድ</u>
አገልግሎቱ በአካባቢው ስለሌለ	1
ብድሩን ለመክፈል አቅም ስለሌለኝ.	2
በቂ አገልግሎት ስለማይቀርብ	3
ጥቅሙን ካለማወቅ	4
ውጤት ስለማያመጣ	5
ሌላ (ይገለጽ)	6

ጥያቄ 6:- የምክር አገልግሎት ተጠቃሚ ነዎት?

ባለይዞታው በጥናቱ ዓመት ለግብርና ሥራው የምክር አገልግሎት ተጠቃሚ መሆን አለመሆኑ ተጠይቆ ተጠቃሚ ከሆነ ኮድ «1» ተጠቃሚ ከልሆነ ኮድ «2» በዓምድ 17 ይሞላል።

ጥያቄ 7:- የምክር አገልግሎት ተጠቃሚ ካልሆኑ ምክንያት

ባለይዞታው በጥያቄ 6 ላይ የምክር አገልግሎት ተጠቃሚ አለመሆኑን ገልጾ ኮድ «2» ከተሞላ ተጠቃሚ ያልሆነበት አንድ ዋና ምክንያት ተጠይቆ ኮዱ በዓምድ 17 ይሞላል።

<u>የምክር አገልግሎት ተጠቃሚ ካልሆኑ</u>	
<u>ዋና ዋና ምክንያቶች</u>	<u>ኮድ</u>
አገልግሎቱ በአካባቢው ስለሌለ	1
በቂ አገልግሎት ስለማይቀርብ	2
ጥቅሙን ካለማወቅ	3
ውጤት ስለማያመጣ	4
ሌላ (ይገለጽ)	5

ጥያቄ 8:- የኬሚካል ማዳበሪያ በአብዛኛው ከየት ይገዛሉ?

ባለይዞታው ኬሚካል (የኢንዱስትሪ ውጤት) የሆነ ማዳበሪያ በአብዛኛው ከየት እንደሚገዛ ተጠይቆ ከመንግሥት ድርጅቶች

ከሆነ ኮድ «1» ከግል ድርጅት ከሆነ ኮድ «2» ከግል ነጋዴዎች ከሆነ ኮድ «3» ከእነዚህ ውጭ ሌላ ከሆነ የተገዛበትን በመግለጽ ኮድ «4» አልገዛውም ካለ ደግሞ ኮድ «5» በዓምድ 17 ይሞላል።

ጥያቄ 9:- ለጥናቱ የተመረጠው ባለይዞታ ለ2005 ዓም (መኸር ወቅት) ጠቅላላ የገዙት(በሰጦታም በአርዳታ ሆነ በብድር ሊሆን ይችላል) የኬሚካል ማዳበሪያ(ዳፕ እና ዩሪያ) መጠን በኪሎ ግራም በተዘጋጀለት ቦታ በትክክል መሞላት የኖርበታል።

9.1 ኬሚካል ማዳበሪያ የገዙት(በሰጦታም በአርዳታ ሆነ በብድር ሊሆን ይችላል) አጠቃላይ የማዳበሪያ ዓይነት ዳፕ ብቻ ከሆነ መጠኑ በኪ.ግ ይገለጻል።

9.2 ኬሚካል ማዳበሪያ የገዙት(በሰጦታም በአርዳታ ሆነ በብድር ሊሆን ይችላል) አጠቃላይ ዓይነት ዩሪያ ብቻ ከሆነ መጠኑ በኪ.ግ ይገለጻል።

9.3 ኬሚካል ማዳበሪያ የገዙት(በሰጦታም በአርዳታ ሆነ በብድር ሊሆን ይችላል) አጠቃላይ ዓይነት ዩሪያ እና ዳፕ ቅልቅል ከሆነ መጠኑ በኪ.ግ ይገለጻል።

ማስታወሻ 1. በጥያቄ 9 በአርዳታ ያገኙት በሰጦታ ወይም በብድር ያገኙትን ጭምር እንደሚያጠቃልል መገንዘብ ያስፈልጋል።

ማስታወሻ 2:- ባለይዞታዎች ኬሚካል ማዳበሪያ ማለትም ዩሪያና ዳፕን በተናጠል ገዝተው አንዱን ከዘሩት በኋላ ሌላኛውን በላዩ ላይ ሊዘሩት ይችላሉ ። በዚህ ጊዜ መረጃውን በተናጠል መሰብሰብ ስላለበት በተቻለ መጠን የተጠቀሙትን የዩሪያና እና ዳፕ መጠን ለየብቻ በጥያቄ 9.3 ሥር መሞላት እንዳለበት መታወቅ አለበት ።

ማስታወሻ 3 ባለይዞታዉ ዩሪያ ብቻ ወይም ዳፕ ብቻ ተጠቅሟል የሚባለው ማሳወ ላይ ሰብሉ ከተዘራበት ጊዜ ጀምሮ ምርቱ እስከሚሰበሰብበት ባለው ጊዜ ዩሪያ ብቻ ወይም ዳፕ ብቻ የተጠቀመ እንደሆነ ነው

ጥያቄ 10:- በአሁኑ መኸር ወቅት የግልዎ የሆነ ስንት የእርሻ በሬዎች አሉዎት?

ባለይዞታው በአሁኑ መኸር ወቅት በግሉ ያሉት የእርሻ በሬዎች ስንት እንደሆኑ ተጠይቆ ብዛታቸው በዓምድ 17 ይሞላል።

ማስታወሻ :- ምናልባትም መረጃ ሰብሳቢው ሲሄድ ባለይዞታው በሬውን ሽጦ ወይም ሞቶበት ሊሆን ይችላል በዚህ ጊዜ ባለይዞታው በሬ የለውም ማለት ነው ። በመሆኑም መረጃ ሰብሳቢው ሲሄድ ባለው ሁኔታ መሆን አለበት

ጥያቄ 11:- በቂ የእርሻ በሬዎች ከሌለዎት በምን ያርሳሉ?

ባለይዘታው በቂ የእርሻ በሬ ከሌለው በምን መልኩ እንደሚያርስ ተጠይቆ በሬ በመከራየት ከሆነ ኮድ «1» ከሌላ ባለይዘታ ጋር በማቀናጀት ከሆነ ኮድ «2» ከሌላ እንስሳ ጋር በማቀናጀት ከሆነ ኮድ «3» በሌሎች እንስሳት ከሆነ ኮድ «4» በእጅ ቁፋሮ ከሆነ ኮድ «5» በትውስት ከሆነ ኮድ «6» እና እንደሁም ከላይ ከተዘረዘሩት ውጭ ሌላ ከሆነ ደግሞ ኮድ «7» በዓምድ 17 ይሞላል።

በቂ የእርሻ በሬ የለውም የሚባለው አንድ ብቻ ካለው ወይም ምንም ከሌለው ከሆነ ነው

ጥያቄ 12:- ባለይዘታው ያስመዘገባቸው ጠቅላላ የማሳዎች ብዛት

ባለይዘታው በቅጽ 2005/2ሀ በጊዜያዊ ትኩረት፣ በድብልቅ ሰብል ወይም በሌላ የመሬት አጠቃቀም ጠቅላላ ያስመዘገባቸው ማሳዎች ስንት እንደሆኑ መረጃ ሰብሳቢው ቆጥሮ ብዛታቸውን በዓምድ 17 መሞላት አለበት።

ጥያቄ 13:- ባለይዘታው ያስመዘገባቸው ጠቅላላ በሰብል የተያዙ ማሳዎች ብዛት

ባለይዘታው በቅጽ 2005/2ሀ በጊዜያዊ ትኩረት፣ በድብልቅ ሰብል ጠቅላላ ያስመዘገባቸው ማሳዎች ስንት እንደሆኑ መረጃ ሰብሳቢው ቆጥሮ ብዛታቸውን በዓምድ 17 መሞላት አለበት።

ጥያቄ 14:- ባለይዘታው አምና ከነበረው የእርሻ መሬት ተጨማሪ መሬት አርሳል ወይ?

ባለይዘታው አምና ከነበረው የእርሻ መሬት በተጨማሪ በዘንድሮ የመኸር ወቅት ሌላ ተጨማሪ መሬት ማረሱን በመጠየቅ ተጨማሪ መሬት አርሶ ከሆነ ኮድ «1» ተጨማሪ መሬት ያላረሰ ከሆነ ኮድ «2» በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 15:- በጥያቄ 14 መልሱ አዎን ከሆነ ተጨማሪው መሬት አምና በምን ጥቅም ላይ ነበር ?

ባለይዘታው አምና ከነበረው የእርሻ መሬት ተጨማሪ ካረሰ እና በጥያቄ 13 ኮድ «1» ከተሞላ ተጨማሪው መሬት አምና በምን ጥቅም ላይ እንደነበር ተጠይቆ የባለይዘታው ግጦሽ/ጠፍ መሬት/ ደን/ ጫካ ከሆነ ኮድ «1» የመንግሥት /የጋራ/የሌላ ባለይዘታ ግጦሽ/ ጠፍ መሬት/ ደን/ ጫካ ከሆነ ኮድ «2» በሌላ ባለይዘታ በሰብል የተያዘ ከሆነ ኮድ «3» ከነዚህ ውጭ ሌላ ከሆነ በምን ጥቅም ላይ እንደነበር በመግለጽ ኮድ «4 » በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 16:- በአካባቢዎ የተደረገው የተፋሰስ ሥራ ላይ ተሳታፊ ነበሩ ?

ባለይዘታው በአካባቢው በተደረገው የተፋሰስ ሥራ ላይ ተሳትፎ ከነበረ አዎ ተብሎ ኮድ 1 ተሳታፊ ካልነበረ ደግሞ የለም ተብሎ ኮድ 2 ለኮድ መሞያው በተዘጋጀው ቦታ ላይ ይሞላል ።

ጥያቄ 17:- በተፋሰሱ ሥራ የተሳተፉት መቼ ነበር ?

ባለይዞታው በተፋሰሱ ሥራ ላይ ተሳታፊ ነበርኩኝ ካለ መቼ ወር እና ዓ.ም እንደተሳተፈ ተጠይቆ ወር እና ዓ.ም መሙላት ያስፈልጋል ::

በጥያቄ 18:- ተሳታፊ ከነበሩ ለምን ያክል ቀናት ተሳትፈው ነበር?

ባለይዞታው በጥያቄ 16 በአካባቢው በተደረገው ተፋሰስ ሥራ ላይ ተሳታፊ ነበርኩ ብሎ ኮድ 1 ከተሞላ ለምን ያክል ቀናት በተፋሰሱ ሥራ ላይ እንደተሳተፉ ተጠይቆ የቀናቱ ብዛት ለዚሁ በተዘጋጀው ሳትን ውስጥ መሞላት ይኖርበታል ::

ጥያቄ 19:- በተፋሰስ ሥራ ተሳትፎዎ ወቅት ያከናወኑት ሶስት ዋና ዋና ተግባር ምን ነበር?

ባለይዞታው በተፋሰስ ሥራው ላይ ተሳታፊ በነበረበት ወቅት ያከናወናቸውን ሶስት ዋናዋና ተግባራት ምን እንደነበሩ በመጠየቅ መልሱን በተዘጋጀው ክፍት ቦታ ላይ መሙላት ያስፈልጋል :: ባለይዞታው ከአንድ በላይ ሥራዎችን በተፋሰስ ወቅት ሊሰራ ስለሚችል እያንዳንዱን ሥራ በተናጠል (በአንድ መስመር አንድ አይነት ሥራ ብቻ) ዘርዝሮ መመዝገብ ያስፈልጋል ::

የ2005 ዓ/ም የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት የሰብል ሁኔታ ግምገማ

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ በየዓመቱ በሀገር አቀፍ ደረጃ ለሚያካሂደው የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት የሚያገለግሉ ጥራ መረጃዎችን ከመስክ ለመሰብሰብ ይጠቀምባቸው የነበሩ መጠይቆችና የመረጃ አሰባሰብ ዘዴዎች ላይ መሠረታዊ ለውጥ በማድረግ ወቅታዊ የትንበያ መረጃዎችን ለመንግስትና ለሌሎች ተጠቃሚዎች በማቅረብ ላይ ይገኛል። ከ1998 ዓ/ም ጀምሮ ደግሞ ቀደም ሲተገበሩ ከነበሩት የአሰራር ለውጦች በተጨማሪ ደረጃቸውን የጠበቁ አስተማማኝ መረጃዎችን ከመስክ መሰብሰብ የሚያስችሉ ተጨማሪ መጠይቆችን ከነአሞላል መመሪያቸው አዘጋጅቶ ጥቅም ላይ እንዲውሉ አድርጓል። ስለሆነም ከ2001 ዓ.ም ደግሞ ተጨማሪ መጠይቅ ከነአሞላል መመሪያው ተዘጋጅተው የነበር ቢሆንም በ2005 ዓ.ም ደግሞ የተጨመሩት አዳዲስ መመሪያዎች ይህን የሰብል ምርት ትንበያ ግምገማ ጥናትን መረጃ የበለጠ አስተማማኝና የተሟላ ሊያደርገው እንደሚችል ይጠበቃል፡ ፡ በዚህ መሠረት ለትንበያ የሚያገለግሉ በተለይ የሰብል ምርታማነት ለውጥን የሚመለከቱ መረጃዎችን በቅጽ

2005/3/1ሀ - 3/1ሐ ከጥቅምት 1 - 15/2005 ዓ/ም ባለት 15 ቀናት በመሰብሰብ ከጥቅምት 16-20/2005 ዓ/ም ባለት አምስት ቀናት የተሞሉ መረጃዎች ወደ ዋናው መ/ቤት እንዲሰበሰቡ ተወስኗል። ሌሎች ቋሚ ሰብሎች እና አትክልትና ሥራ/ሥር ሰብሎች ደግሞ በቅጽ 2005/3/2ሀ፣ 2005/3/2ለ እና 2005/3/2ሐ ላይ ከህዳር 16 እስከ ታህሳስ 20 ባለው ጊዜ ይተነበያሉ። ከላይ የተጠቀሰውን ቀን ገደብ ተግባራዊ ለማድረግ ከዚህ በታች የቀረቡትን የአሰራር መመሪያዎች በ2005 ዓ.ም የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት ክቅ/ጽ/ቤት ሀላፊዎች ጀምሮ እስከ መረጃ ሰብሳቢዎች ድረስ ያሉ በስራው የሚሳተፉ የኤጀንሲው ሠራተኞች ተግባራዊ እንዲያደርጓቸው በማሰብ የአሰራር መመሪያዎቹ ከዚህ አንደሚከተለው ቀርበዋል።

ማስታወሻ: ለእንሰት፣ ለጎደሬ፣ ለድንች፣ እና ለስኳር ድንች የሰብል ትንበያ በ2001 ዓ.ም ጀምሮ በሰብል ትንበያ ጥናት ለመጀመሪያ ጊዜ እንዲካተት የተደረገ ሲሆን በዘንድሮም በ2004 ዓ.ም ጥናት ደግሞ የብርዕና አገዳ የጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ድንች ስኳር ድንች ጎደሬ እና እንሰት ሰብሎች ብቻ በቅፅ 2005/3/1ሀ፣ 2005/3/1ለ እና 2005/3/1ሐ ከጥቅምት 1 እስከ ጥቅምት 15 ባለት 15 ቀናት ውስጥ ተተንብየው ወደዋና መ/ቤት የሚለኩ ሲሆን የተቀሩቱ የቋሚ ሰብሎች እና አትክልትና ሥራ/ሥር ሰብሎች ደግሞ በቅጽ 2005/3/2ሀ፣ 2005/3/2ለ እና 2005/3/2ሐ ላይ ከሕዳር 16 እስከ ታህሳስ 20/2005 ዓ.ም ባለው ጊዜ ውስጥ ተተንብየው ከዋናው መሀር ወቅት መረጃ (ከመሀር ማሳ ልኪ ወ.ጤት) ጋር ይላካሉ ማለት ነው።

ቋሚ ሰብሎች (ከመንደሪን ብርቱካን ሙዝ ሎሚ ፓያያ ማንጎ ዘይቱን አቮካዶ ወ.ጨ) እና አትክልትና ሥራ/ሥርን በተመለከተ የሰብል ትንበያ መረጃ አሰባሰብ ሁኔታ ከሌሎች ሰብሎች ማትም ከብርዕና አገዳ ክቅባት እና ጥራጥሬ ሰብሎች ጋር ተመሳሳይ በመሆኑ ይህንኑ መመሪያ በመጠቀም ተፈላጊውን መረጃ መሰብሰብና መሙላት ያስፈልጋል። መንደሪን ብርቱካን ሙዝ ሎሚ ፓያያ ማንጎ ዘይቱን እና አቮካዶ ሰብሎችን በተመለከተ ግን የትንበያ መረጃ አሰባሰብ ሁኔታ ዓምና ከአንድ አማካይ ዛፍ/ተክል የተገኘው ምርታማነት ዘንድሮ ከአንድ አማካይ ዛፍ/ተክል የተገኘው/የሚገኘው ምርታማነት ተነጻጽሮ መሆን እንዳለበት መታወቅ አለበት ።

XV. በ2005 ዓ.ም የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት የሚሸፈኑ ሰብሎችና ከመስክ መረጃዎችን የመሰብሰብ ሥራ የአሰራር መመሪያ

ከዚህ በታች በዝርዝርና በቅደም ተከተል የቀረቡ የመስክ ስራ የአሰራር መመሪያዎች ከመስከረም ወር 2005 ዓ/ም መጀመሪያ ጀምሮ ለ1 ወር በመላ ሀገሪቱ በተመረጡ ቆጠራ ቦታዎች በሚካሄደው የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት ለትንበያ የሚያገለግሉ መረጃዎችን ከመስክ የመሰብሰብ ሥራ ላይ ተግባራዊ ይሆናል።

1ኛ. በ2005 ዓ.ም በሚካሄደው የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት / የዋናውን መኸር ጥናት አይጨምርም/

በሠንጠረዥ 1 የተዘረዘሩት የሰብል አይነቶች ብቻ እንዲሸፈኑ የተወሰነ ሲሆን ጥናቱ እንዲካሄድበት በሚመረጠው ቆጠራ ቦታና ለጥናቱ በሚመረጡ 10 ቤተሰቦች ውስጥ የሚገኙ ባለይዞታዎች በሰብል ከተያዙ ማሳዎቻቸው በሠንጠረዥ 1 በተገለፁት ሰብሎች የተያዙትን ብቻ በማስመልከት ለትንበያ የሚያገለግሉ መረጃዎችን በቅጽ 2005/2ሀ እና 2005/3ሀ ከእያንዳንዱ ባለይዞታ በቃለ መጠይቅና በተግባራዊ መረጃ አሰባሰብ ዘዴ መሰብሰብና የተሰበሰቡትን መረጃዎች በሚመለከተው ቅጽ መሙላት የመረጃ ሰብሳቢው ዋነኛ ተግባር ይሆናል።

2ኛ. በጥናቱ በሚሸፈን ቆጠራ ቦታ የተመደበ አንድ መረጃ ሰብሳቢ ከላይ በተጠቀሱት ቅጾች በጥናቱ ከሚሸፈኑ እያንዳንዱ ባለይዞታ መረጃዎችን ከመሰብሰቡ በፊት መረጃ ሰብሳቢው በእያንዳንዱ ቅጽ ክፍል 1 የሚሞሉ የአካባቢ መለያ ስሞችንና ኮዶቻቸውን እንዲሁም ተዛማጅ መረጃዎችን በቅድሚያ በመሙላት ማዘጋጀት ይኖርበታል። ለዚህም እንዲረዳው የተመደበበት ቆ/ቦታ የሚገኝበት ክልል ፣ ዞን ፣ ወረዳ ፣ ገ/ማህበር ስሞችንና ኮዶች እንዲሁም የቆጠራ ቦታውን መለያ ቁጥር ወደ ምድብ ሥራ ቦታው ከመንቀሳቀሱ በፊት ከቅ/ጽ/ ቤት ኃላፊው / የመስክ ተቆጣጣሪ/ ጠይቆ መያዝ ይኖርበታል።

በ2005 ዓ.ም በሚካሄደው የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት የማሳ ልክቶሽ፣ የሰብል ሁኔታ ግምገማና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ መረጃዎች ከመስክ የሚሰበሰቡላቸው ሰብሎች ስምና ኮድ ዝርዝር

ሠንጠረዥ 1:- በቅጽ 2005/3/1ሀ፣2005/3/1ለ እና 2005/3/1ሐ ላይ የሚተነበዩ ሰብሎች ዝርዝር እና ኮድ

ተ.ቁ	የሰብል ስም	ኮድ	ተ.ቁ	የሰብል ስም	ኮድ
1	ገብስ	01	15	ጓዖ	16
2	ጤፍ	07	16	አብሽ	36
3	ሲንዴ	08	17	ግብጦ	17
4	በቆሎ	02	18	ኑግ	25
5	ማሸላ	06	19	ተልባ	23
6	ዳጉሳ	03	20	ለውዝ	24
7	አጃ	04	21	ሠፍ	28
8	ሩዝ	05	22	ሰሊጥ	27
9	ባቂላ	13	23	ጎመን ዘር	26
10	አተር	15	24	ድንች	60
11	አደንጓሬ	12	25	ስኳርድንች	62
12	አኩሪ አተር	18	26	ጎደሬ	64
13	ሽምብራ	11	27	እንሰት	74
14	ምስር	14			

ማስታወሻ1:- በሰንጠረዥ 1 ላይ ለተገለጹት ሰብሎች የትንበያ መረጃ የሚሰበሰብላቸው ከጥቅምት 1 — 15/2005 ዓ.ም ባለው ጊዜ ውስጥ በ30 ግብርና ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች ነው ።

ሠንጠረዥ2:- በቅጽ 2005/3/2ሀ፣2005/3/ለ እና 2005/3/2ሐ ላይ የሚተነበዩ ሰብሎች ዝርዝር እና ኮድ

ተ.ቁ	የሰብል ስም	ኮድ	ተ.ቁ	የሰብል ስም	ኮድ
1	ብርቱካን	47	17	ቡና	72
2	መዝ	42	18	መንደሪን	45
3	ሎሚ	44	19	ትርንጎ	50
4	ፓፓያ	48	20	ወይን	43
5	ማንጎ	46	21	ክርቡሽ/ሀብሀብ	83
6	ዜይቱን	65	22	እንጆሪ	113
7	ጫት	71	23	አቨካዶ	84
8	ጌሾ	75	24	አናናስ	49
9	ሸንኮራ-አገዳ	76	25	ኮክ	66
10	የአበሻ ጎመን	56	26	ሠላጣ	57
11	ጥቅል ጎመን	52	27	ቆስጣ	69
12	በርበሬ	38	28	አበባ ጎመን	54
13	ቃሪያ	59	29	ፎሶፊያ/ፋጆሊ	70
14	ቲማቲም	63	30	ዱባ	61
15	ቀይ ሽንኩርት	58	31	ካሮት	53
16	ነጭ ሽንኩርት	55	32	ቀይ/ሥር	51

ማስታወሻ2:- በሰንጠረዥ 2 ላይ ለተገለጹት ሰብሎች የትንበያ መረጃ የሚሰበሰብላቸው ከጥቅምት 16 — ታህሳስ20/2005 ዓ.ም ባለው ጊዜ ውስጥ በ30 ግብርና ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች ነው ።

ሀ. ከላይ በተጠቀሱት በእያንዳንዱ ቅጽ መረጃ ለተሰበሰበለት እያንዳንዱ የሰብል አይነት የሰብሉ ስም ከተመዘገበበት መስመር ትይዩ በተዘጋጀው ኮድ የመመዝገቢያ ቦታ በሠንጠረዥ 1. ለየሰብሉ ከተሰጠው ኮድ ትክክለኛውን በመምረጥ በተገቢው ቦታ ማስፈር/መሙላት / የመረጃ ሰብሳቢው ተጨማሪ ሥራ ይሆናል።

ለ. በሠንጠረዥ 1 የተዘረዘሩና በቅጽ 2005/2ሀ እና 2005/3/1ሀ በጥናቱ ላይ ተካተው በእያንዳንዱ ባለይዞታ ማሣ ላይ ለሚገኙና ብልሽት ለደረሰባቸው ሰብሎች የሚመዘገበው የብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያትና

ኮድ በገጽ 19 የተመዘገቡትን ምክንያቶችና የተሰጣቸውን ትክክለኛ ኮድ በመምረጥ በየቅጾቹ በተዘጋጀው የኮድ መመዝገቢያ ቦታ መመዝገብ የመረጃ ሰብሳቢው ተግባር ይሆናል ። እዚህ ላይ አንዳንድ ጊዜ በገጽ 19 ከተገለፁት ምክንያቶች የተለዩ ምክንያቶች በመልስ ሰጭው ሊቀርቡ ይችላሉ ። በዚህ ጊዜ የተሰጠውን ምክንያት እንዳለ መመዝገብና ኮድ በሚለው ዓምድ ሥር ለሌሎች የተሰጠውን ኮድ «15» መሙላት አስፈላጊ መሆኑን ማስታወስ ተገቢ ይሆናል።

ሠንጠረዥ 3 የምርት መወንጋጃት ምክንያቶችና ኮድ፣ ዝርዝር

ተ.ቁ	የምርት /ምርታማነት መጨመር ምክንያት	ኮድ
1	ማዳበሪያ መጠቀም	01
2	የተሻለ የአየር ሁኔታ መኖር	02
3	የተሻለ/ምርጥ ዘር መጠቀም	03
4	ዘመናዊ/የተሻሻለ የእርሻ መሣሪያ መጠቀም	04
5	ዘመናዊ የአሰራር/የአስተራረስ ዘዴ መጠቀም	05
6	ሌሎች ምክንያቶች	06

ማስታወሻ

በ2005 ዓ.ም በሚካሄደው የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት በተመረጡት ቆጠራ ቦታዎች የሰብል ትንበያ ጥናት በሚሸፍናቸው 10 ቤተሰቦች ውስጥ የሚገኙ ባለይዞታዎች በሠንጠረዥ 1 ከተዘረዘሩት ሰብሎች በተጨማሪ ሌሎች ሰብሎችና ሌሎች የመሬት አጠቃቀሞች በማሳወቃቸው ላይ እንደሚገኙ ይታወቃል ። ስለሆነም እነዚህን ሰብሎችና ሌላ የመሬት አጠቃቀሞችን በተመለከተ ተገቢው መረጃዎች በቅጽ 2005/2ሀ እና 2005/2ለ የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታና ማሳሰቢያ ልክቶሽን የተመለከቱ መረጃዎች መሰብሰብ እንዳለበት መዘንጋት የለበትም።

XVI. ቅጽ ሲ.ት.ጥ 2005/3/1ሀ የሰብል ሁኔታ ግምገማ አሞላል

ይህ ቅጽ ለሰብል ትንበያ ጥናት የሚያገለግል ሲሆን በናሙና ለተመረጡት 30 ቤተሰቦች በሙሉ በሠንጠረዥ 1 ለተጠቀሱት ሰብሎች ብቻ የሰብል ሁኔታ ግምገማ መረጃ የሚሰበሰብበት ነው።

ይህ ቅጽ ሁለት ክፍሎች ሲኖሩት ክፍል 1 ጥናቱ የሚካሄድበት የአካባቢ መለያ የሚሞላበት ሲሆን ክፍል 2 ደግሞ ትንበያ ለሚደረግላቸው ሰብሎች የሰብል ሁኔታ ግምገማ መረጃ የሚሰበሰብበት ነው።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 ክልል

ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 2 ዞን

ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስም ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 3 ወረዳ

ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 4 ገበሬ ማህበር

ጥናቱ የሚካሄድበት የገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 5 ቆጠራ ቦታ

ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ ስም ወይም ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 6 የሰብል ስም

በዚህ ዓምድ ውስጥ የሰብል ሁኔታ ግምገማ የሚደረግለት የአንድ ሰብል ስም ብቻ ይሞላል፡፡

ክፍል 2 የሰብል ሁኔታ ግምገማ (የዋናው መኸር ወቅትን በተመለከተ)

ዓምድ 1 ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል፡፡

ዓምድ 2 የባለይዘታው ስም

በክፍል 1 ዓምድ 6 ላይ የተመዘገበው ሰብል ያላቸው ባለይዘታዎች በሙሉ በዚህ ዓምድ ይመዘገባሉ፡፡

ዓምድ 3 የቤተሰብ መለያ ቁጥር

ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ክፍል 1 ዓምድ 6 በመውሰድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 4 የባለይዘታው መለያ ቁጥር

የባለይዘታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ክፍል 1 ዓምድ 8 በመውሰድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 5 የማሳዎች ብዛት

በዚህ ክፍል በዓምድ 2 ለተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዘታ በክፍል 1 ዓምድ 6 በተሞላው የሰብል ዓይነት የተያዙ ማሳዎች ብዛት ብቻ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይሞላል፡፡ በዚህ ዓምድ የሚሞላው በባለይዘታው ሥር ያሉት በተለያዩ የሰብል ዓይነቶች የተያዙ ማሳዎች ብዛት አለመሆኑ መታወቅ አለበት፡፡

ማስታወሻ ድብልቅ ሰብሎችን በሚመለከት በዚህ ዓምድ የማሳወቅ ብዛት አመዘጋገብ እንደሚከተለው ይሆናል ። ለምሳሌ አንድ ለዚህ ጥናት የተመረጠ ባለይዘታ አንድ በበቆሎ ብቻ የተያዘ፤ አንድ በበቆሎና ማሽላ ድብልቅ ሰብሎች የተያዘ፤ አንድ ደግሞ በበቆሎና አደንጓሬ ድብልቅ የተያዘ በድምሩ ሦስት ማሳወቅ ቢኖረው በተጠቀሰው ቅጽ በሰብል ግምገማ መረጃ የሚሰበሰበው የበቆሎን ሰብል በሚመለከት ቢሆን በሦስቱም ማሳወቅ የሚገኘውን በቆሎ በጥቅል በመውሰድ ይሆናል ። በቅጹ ክፍል ሁለት ዓምድ 5 የማሳወቅ ብዛት በሚለው ሥር የበቆሎ ሰብል በሦስት ማሳወቅ ላይ ስለሚገኝ ሦስት ይመዘገባል። ማሽላን በተመለከተ የሚሰበሰብ የትንቢያ መረጃ ደግሞ ከበቆሎ ጋር በድብልቅ የሚገኘውን ማሽላ ብቻ ይሆናል። በዚህም መሰረት በቅጹ ክፍል 2 ዓምድ 5 የማሳወቅ ብዛትን በተመለከተ ደግሞ አንድ ተብሎ ይመዘገባል። ከዚህ ምሳሌ ለመረዳት የሚቻለው በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሳወቅ ሁለት ጊዜና ከሁለት ጊዜ በላይ ደግሞ መቁጠርና መመዝገብ አስፈላጊ እንደሆነ ነው።

ዓምድ 6-10 የሰብሎ ምርታማነት ካለፈው ዓመት (2005) መኸር ወቅት ጋር ሲነፃፀር

ማስታወሻ፡ ከዓምድ 6 - 10 የቀረቡትን ጥያቄዎች ባለይዘታው በትክክል ተረድቶ እንዲመልስ መረጃ ሰብሳቢው ምርታማነት ምን ማለት እንደሆነ በሚገባ በምሳሌ ጭምር ማስረዳት ይኖርበታል። ምርትና ምርታማነትን ለይቶ ማወቅ ያስፈልጋል። ምርታማነት ማለት ከአንድ ሄክታር/ጥማድ/ቦይ. . . ወዘተ ስፋት ካለው መሬት ላይ የተገኘ የምርት መጠን ማለት ነው።

ምሳሌ1:- ባለፈው ዓመት አንድ ባለይዘታ 2 ሄክታር ስንዴ ዘርቶ 100 ኩንታል ስንዴ አግኝቻለሁ ቢል ምርት 100 ኩንታል ስንዴ ሲሆን ምርታማነት ግን $50 = (100/2)$ ኩንታል ስንዴ በሄክታር ይሆናል ማለት ነው። መረጃ ሰብሳቢው ይህን በሚገባ መረጃ ሰጪውን ካስረዳ በኋላ በዘንድሮው ዓመት የሚጠበቀው የሰብሎ ምርታማነት ከአለፈው ዓመት ጋር ለማወዳደር እንዲችል ባለፈው ዓመትና በዘንድሮው ዓመት ጥቅም ላይ የዋለውን ማዳበሪያ ፣ ፀረ ተባይ መጠን . . . ወዘተ እና የዝናቡ አጀማመር ወቅታዊ መሆንና አለመሆን እንዲሁም መጠኑ በሰብሎ ላይ የነበራቸውንና ያላቸውን ተፅዕኖ ግምት ውስጥ እንዲያስገባ ማስታወስ ይኖርበታል። ከዚህ በተጨማሪ መረጃ ሰብሳቢው ትክክለኛ መረጃ ለማግኘት ሌሎች አስፈላጊ መስለው የታዩትን የማውጣጣት ጥያቄዎች ማቅረብ ይችላል። አምና/ዘንድሮ በገበሬ ማህበሩ ለሚገኙ ገበሬዎች ማዳበሪያ ተሰራጭቷል። እርስዎስ አግኝተው ነበር? ባለፈው ዓመት ዝናቡ በወቅቱ/ዘገይቶ መዝነብ መጀመሩን . . . ወዘተ በማስታወስ በምርታማነት ላይ የነበራቸውን ተፅዕኖ አስታውሶ እንዲናገር ማድረግና መርዳት ከመረጃ ሰብሳቢው ይጠበቃል።

ምሳሌ2 :- በዛፍ/በተክል የሚተነበዩ ቋሚ ሰብሎችን(እንሰት ብርቱካን ሙዝ ሎሚ ፓፓያ ማንጎ ዘይቱን እና አቮካዶ) በሚመለከት ዓምና ከአስር አማካይ የብርቱካን ዛፍ 60 ኪሎ ግራም አግኝቻለሁ ቢል ዘንድሮ ደግሞ ከ 5 መካከለኛ ብርቱካን ዛፍ 40 ኪ.ግራም አግኝቻለሁ ቢል ምርት ከ60 ኪ.ግ ወደ 40 ኪ.ግ ቀንሰዋል ምርታማነት ግን ከ 6ኪ.ግ (60/10) ወደ 8ኪ.ግ(40/5) አድጓል :: ይህ በፕሮሰንት ሲሰላ ደግሞ

$8ኪ.ግ - 6ኪ.ግ) \times 100 = 33.33\%$ ጨምሯል ማለት ነው

6ኪ.ግ

ሌሎች ቋሚ ሰብሎች ግን ልክ እንደ ጊዚያዊ ሰብል ተመሳሳይ ስፋት ካላቸው የሚገኝ ወይም ሊገኝ የሚችለው ምርት ማለት ነው ::

ዓምድ 6 የሰብል ምርታማነት(ይጨምራል =1 እኩል ይሆናል /ለውጥ

የለውም/ = 2

ይቀንሳል = 3)

በክፍል 1 ዓምድ 6 የተመዘገበውን የሰብል ዓይነት አስመልክቶ የዘንድሮው የሰብል ምርታማነት (productivity/) ካለፈው ዓመት የሰብል ምርታማነት ጋር ሲነፃፀር የዚህ ዓመት ምርታማነት ይጨምራል የሚል መልስ ከባለይዞታው ከተገኘ በዓምድ 6 ኮድ «1» እኩል ይሆናል / ለውጥ የለውም/ የሚል መልስ ከተገኘ በዓምዱ ኮድ «2» እንዲሁም ይቀንሳል የሚል መልስ ከተገኘ በዓምዱ ኮድ «3»ይሞላል ማለት ነው::

ዓምድ 7-8 የሚጨምር ከሆነ

ዓምድ 7 የሚጨምረው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «1» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው:: ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር በማነጻጸር ባለይዞታው የዘንድሮው የሰብል ምርታማነት ይጨምራል የሚል ከሆነ ባለይዞታው የሚናገረው በመቶኛ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል:: ለምሳሌ ባለይዞታው ለአንድ የሰብል ዓይነት የዚህ ዓመት የሰብል ምርታማነት ካለፈው ዓመት የሰብል ምርታማነት ጋር ሲነጻጸር እጥፍ ይሆናል ካለ በዚህ ዓምድ ውስጥ «100» ይሞላል ማለት ነው::

ዓምድ 8 የምርታማነት መጨመር አንድ ዋና ምክንያት

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «1» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው:: ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር በማነጻጸር ባለይዞታው ለሰብሉ ምርታማነት መጨመር አንድ ዋና ምክንያት ነው የሚለው ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ሥር ባለው ክፍት ቦታ ውስጥ ይፃፋል:: ለአንድ የሰብል ዓይነት ምርታማነት መጨመር ከአንድ በላይ የሆኑ ምክንያቶች ሊኖሩ ይችላሉ:: የሰብል ምርታማነት

እንዲጨምር የሚያደርጉ ዋና ዋና ምክንያቶችን በሠንጠረዥ 2 የቀረበውን ይመልከቱ።

ማሳሰቢያ ፦ ምርትና ምርታማነትን ለይቶ ማወቅ ያስፈልጋል። ለምሳሌ ባለፈው ዓመት አንድ ባለይዞታ ሁለት ጥማድ በቆሎ ዘርቶ 10 ቁና ቢያገኝና ዘንድሮ ደግሞ 1 ጥማድ ዘርቶ 8 ቁና አገኛለሁ ቢል በዚህ ምሳሌ ምርት ከ10 ወደ 8 ቁና ቢወርድ ምርታማነት ግን $h5 = (10/2)$ ወደ $8 = (8/1)$ ቁና በጥማድ አደገ ማለት ነው። ስለዚህ በማንኛውም ምርታማነትን ሊያስጨምር በሚችል ምክንያት የተነሳ ምርታማነት 60 በመቶ $= (8-5)/5 \times 100$ አደገ ማለት ነው። ስለዚህ ለዚህ ባለይዞታ በዓምድ 6 ኮድ «1» በዓምድ 7 ደግሞ 060 መጻፍ አለበት።

የምርታማነትን ለውጥ በመቶኛ የሚገልጹ መረጃዎችን ከባለይዞታው ከራሱ ለመሰብሰብ መረጃ ሰብሳቢው ከዚህ በታች በተሰጠው ምሳሌ የቀረበውን አሠራር ማጤን ይገባዋል

ምሳሌ፦ በ 2005 ዓ.ም በሚካሄደው የሰብል ትንበያ ናሙና ጥናት በተመረጠ ቆጠራ ቦታ ለጥናቱ ከተመረጡ 30 ቤተሰቦች በመጀመሪያው የሚገኝ አንድ ባለይዞታ ከሌሎች ሰብሎች በተጨማሪ የበቆሎ ሰብልን በ5 ማሣዎች ላይ ዘርቶ ቡቃያው በሁሉም ማሣዎች ይታያል እንበል። በቆጠራ ቦታው የተመደበ መረጃ ሰብሳቢ ከላይ ወደ ተጠቀሰው ባለይዞታ በመሄድ የትንበያ መረጃዎችን የመሰብሰብ ሥራ በበቆሎ ሰብል ከተያዙ ማሣዎች ይጀምራል። ለትንበያ ስታቲስቲክስ ከሚያገለግሉ መረጃዎች ዋነኛው ሰብሉን በማስመልከት በአምናና በዘንድሮ ዓመት ሊኖር የሚችለውን የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ የሚገለጽ መረጃዎችን መሰብሰብ ነው። ይህን መረጃ ለማግኘት መረጃ ሰብሳቢው የሚከተሉትን የአሰራር ዘዴዎች በሚገባ ተረድቶ ትክክለኛ መረጃ ለመሰብሰብ የሚያስችል ግንዛቤ ሊያገኝ ይገባል።

1. አምና ማለትም (በ2005 ዓ.ም የሰብል ዘመን) የበቆሎ ሰብል አምርቶ እንደነበር ይጠይቃል። ለዚህ ጥያቄ የባለይዞታው መልስ አዎን ከሆነ ወደ ቀጣይ ጥያቄዎች ይሸጋገራል። መልሱ አላመረተኩም ከሆነ ቀጣይ ጥያቄዎችን ከአካባቢ ሁኔታ ጋር በማገናዘብ እንዲመልስ ማድረግ ተገቢ ይሆናል።
2. መልሱ አዎ ከሆነ በሰብል ተይዞ የነበረውን ጠቅላላ የመሬት ስፋት በአካባቢ /ስታንዳርድ መለኪያ ምን ያህል እንደሆነ ይጠይቃል። ለዚህ ጥያቄ ባለይዞታው 10 ጥማድ ብሎ መልሶ ቢሆን።
3. በመቀጠልም ከአንድ ጥማድ ምን ያህል ምርት አግኝቶ እንደነበር ይጠይቃል (እዚህ ላይ ከ10 ጥማድ የተገኘውን ጠቅላላ የምርት መጠን

አለመሆኑን ለባለይዞታው ማስረዳት ከመረጃ ሰብሳቢው ይጠበቃል) ለዚህ ጥያቄ መረጃ ሰጭው 6 ቁጥር ብሎ መልስ ቢሰጥ፡፡

4. ዘንድር በዚሁ ሰብል ማለትም በበቆሎ የተያዘው መሬት ጠቅላላ ስፋት የአምናውን በገለጸበት ተመሳሳይ መለኪያ ስንት እንደሆነ ይጠይቃል፡፡ ለዚህ ጥያቄ የባለይዞታው መልስ 8 ጥማድ ቢሆን፡፡
5. ዘንድር በበቆሎ ሰብል ከተሸፈነው አንድ ጥማድ መሬት ሊገኝ ይችላል ተብሎ የሚገምተውን ምርት መጠን (የአምናውን የመሬት ስፋት ለመግለጽ በተጠቀመበት ተመሳሳይ መለኪያ) እንዲገልጽ ይጠይቃል፡፡ (እዚህ ላይ ባለይዞታው በዘንድር ዓመት ሊገኝ የሚችለውን የምርት መጠን የአምናውን ለመግለጽ በተጠቀመበት ተመሳሳይ መለኪያ ተጠቅሞ መግለጽ እንደሚገባው ማስታወስ ከመረጃ ሰብሳቢው ይጠበቃል) ለዚህ ጥያቄ ባለይዞታው የሰጠው መልስ 10 ቁጥር ነው፡፡
6. በመጨረሻም ተመሳሳይ የመሬት ስፋት ካላቸው የዘንድር (2005 ዓ.ም) እና የአምና (2004 ዓ.ም) የበቆሎ ሰብል ሊገኝ የሚችለውን የተገኘውን በተመሳሳይ መለኪያ የተገለጸውን ምርት መጠን አወዳድሮ ልዩነቱን በመቶኛ ወይም ባለይዞታው ይህን ልዩነት ሊገልጽ በሚችልበት የአካባቢ መለኪያ ለምሳሌ በእጅ፣ በአሥረኛ... ወዘተ አወዳድሮ እንዲገለጽ በማበረታታት በመረጃ ሰብሳቢው በሚደረግ ተደጋጋሚ ጥረት መረጃዎችን ከራሱ ከባለይዞታው ማግኘት ይቻላል፡፡
መረጃ ሰብሳቢው ተደጋጋሚ ጥረት አድርጎ ከመልስ ሰጭው አመርቂ መልስ ማግኘት ካልቻለ ከላይ በቅደም ተከተል ከባለይዞታው ያገኛቸው መረጃዎችን የሚከተለውን ቀመር (ፎርም) በመጠቀም የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ የሚገልጽ መረጃችን በማግኘት በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/3ሀ ክፍል 2 በተገቢው ዓምድ ማስፈር ይጠበቅበታል፡፡

በዘንድር ዓመት (በ2005ዓ.ም) መኸር
ከአንድ የአካባቢ /ስታንዳርድ
መለኪያ ስፋት ካለው መሬት
ሊገኝ የሚችለው ምርት መጠን
/ስታንዳርድ መለኪያ

ያለፈው ዓመት (በ2004 ዓ.ም) መኸር
ከአንድ የአካባቢ / ስታንዳርድ
ስፋት ካለው መሬት የተገኘ
ምርት መጠን በአካባቢ / በአካባቢ
ስታንዳርድ መለኪያ

የምርታማነት
ለውጥ
በመቶኛ =

X 100

ያለፈው ዓመት (በ2004 ዓ.ም) ከአንድ
የአካባቢ/ ስታንዳርድ መለኪያ
ስፋት ካለው መሬት የተገኘ
ምርትመጠንበአካባቢ/
ስታንዳርድ መለኪያ

ማስታወሻ፦

1. በዘንድሮ (በ2005 ዓ.ም) እና በአምናው (በ2004 ዓ.ም) የስፋት መጠኑ አንድ በሆነ የአካባቢ/ስታንዳርድ መለኪያ የሚገለጸው በሰብሉ የተሸፈነ መሬት ስፋት በሁለቱም ዓመት በተመሳሳይ መለኪያ ስም የተገለጸ መሆኑን አለበት ይህም ማለት ዓምና በጥማድ የተገለጸ ከሆነ ዘንድሮም በጥማድ መገለጽ ይኖርበታል። ይህ ካልሆነ በቀመሩ የሚገኘው መረጃ ፍጹም የተሳሳተ ይሆናል።
2. በተመሳሳይ በዘንድሮው ዓመት (በ2005 ዓ.ም) ከላይ በተራ ቁጥር 1 በተጠቀሰው የአካባቢ /የስታንዳርድ መለኪያ ስፋቱ አንድ ከሆነ መሬት ሊገኝ እንደሚችል የተገመተው የምርት መጠን አምና (በ2005 ዓ.ም)ተመሳሳይ ስፋት ካለው መሬት የተገኘው የምርት መጠን ከተገለጸበት የአካባቢ/የስታንዳርድ መለኪያ ተመሳሳይ መሆኑን ይኖርበታል። ይህም ማለት በዘንድሮ ዓመት መጠኑ አንድ ከሆነ የመሬት ስፋት ሊገኝ እንደሚችል የተገመተው ምርት በቁና የተገለጸ ከሆነ የዓምናውም በቁና መገለጽ ይኖርበታል። ይህ ካልሆነ በቀመሩ የሚገኘው መረጃ የተሳሳተ ይሆናል።

ከላይ የቀረበውን ቀመር (ፎርሙላ) በመጠቀም የቀረበው ምሳሌ የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ እንደሚከተለው ይሰላል።

$$\text{የምርታማነት ለውጥ መቶኛ} = \frac{10\text{ቁና/ጥማድ} - 6\text{ቁና/ጥማድ}}{6\text{ቁና/ጥማድ}} \times 100 =$$

$$\frac{400}{6} = 66.67\%$$

በዚህ ስሌት መሠረት ምርታማነት 66.67 በመቶ አደገ ማለት ነው። ስለሆነም ለዚህ ባለይዞታ በዓምድ 6 ኮድ «1» በዓምድ 7 ደግሞ 067 መፃፍ ይኖርበታል ማለት ነው።

3. ከላይ 1-6 የተሰጡት ዝርዝር የአሰራር ዘዴዎች የቀረቡት መረጃ ስብሰባው በምርታማነት ጽንሰ ሃሳብ ላይ ስፋ ያለ ግንዛቤ ለማግኘት እንዲረዳው እንጂ በቅደም ተከተል የቀረቡትን አሠራሮች ለባለይዞታው በማቅረብ መረጃ ይሰበሰባል ለማለት አይደለም።

ዓምድ 9-10 የሚቀንስ ከሆነ

ዓምድ 9 የሚቀንሰው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «3» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው። ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር በማነጻጸር ባለይዞታው የዘንድሮ የሰብል ምርታማነት ይቀንሳል የሚል ከሆነ ባለይዞታው ለአንድ የሰብል ዓይነት የዚህ ዓመት

ምርታማነት ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር ሲነፃፀር በሲሦ ይቀንሳል ቢል በዚህ ዓመድ ውስጥ «033» ይሞላል ማለት ነው።

ዓምድ 10

የምርታማነት መቀነስ አንድ ዋና ምክንያት

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «3» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው። ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር በማነፃፀር ባለይዞታው ለሰብሉ ምርታማነት መቀነስ አንድ ዋና ምክንያት ነው የሚለው ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ሥር ባለው ክፍት ቦታ ውስጥ ይፃፋል። ለአንድ የሰብል ዓይነት ምርታማነት መቀነስ ከአንድ በላይ የሆኑ ምክንያቶች ሊኖሩ ይችላሉ። የሰብል ምርታማነት እንዲቀንስ የሚያደርጉ ዋና ዋና ምክንያቶችን በገጽ 19 የቀረበውን ለሰብል ብልሽት ምክንያቶችና ኮዶች ዝርዝር የሚለውን በመመልከት ይጠቀሙ።

ማስታወሻ :-

በዚህ ክፍል ዓምድ 6 ይቀንሳል ተብሎ ከተሞላ የምርታማነቱ መቀነስ ምክንያት በዚህ ዓምድ ሥር የግዴታ መሞላት ይኖርበታል።

ዓምድ 11

የተገኘው ለውጥ መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ በዓምድ 6 ኮድ «1» ከተሞላ በዓምድ 7 በተሞላው መጠን ላይ መቶ በመደመር የተገኘው ውጤት የሚመዘገብበት ሲሆን በዓምድ 6 ኮድ «2» ከተሞላ ደግሞ በዚሁ ዓምድ 100 ይመዘገባል። እንዲሁም በዓምድ 6 ኮድ «3» ከተሞላ በዓምድ 9 የተገለጸውን መጠን ከመቶ ላይ በመቀነስ የተገኘውን ውጤት በዚሁ ዓምድ ይመዘገባል።

ማስታወሻ 1:-

የሰብል ትንበያ ናሙና ጥናት የሰብል ሁኔታ ግምገማ (የቅጽ 2005/3ሀ) መረጃ የሚሰበሰበው ከጥቅምት 1 - 15/2005 ዓ/ም መሆን እንዳለበት ማስታወስ ተገቢ ነው።

ማስታወሻ 2:- የባለፈው ዓመት ሰብል ሙሉ በሙሉ ጠፍቶ ከነበረና ዘንድሮ ባለይዞታው ካመረተ/ከዘራ በ100 % ይጨምራል ተብሎ በዓምድ 11 የተገኘው ለውጥ 200 ይሞላል

ማስታወሻ 3:- የዘንድሮ ዓመት ሰብል ሙሉ በሙሉ ከጠፋ በ100 % ይቀንሳል ተብሎ በዓምድ 11 ላይ ደግሞ 00 ይሞላል

XVII. የቅጽ ሲ.ት.ጥ. 2005/3/1ለ፤ ቅጽ ሲ.ት.ጥ. 2005/3/1ሐ ፤ አሞላል

እነዚህ ቅጾች ለሰብል ትንበያ ጥናት የሚያገለግሉ ሲሆኑ በሠንጠረዥ 1 ለተጠቀሱት ሰብሎች ብቻ የሰብል ሁኔታ ግምገማ መረጃ የሚሰበሰብባቸው ናቸው።

እነዚህ ቅጾች (ቅ.ሲ.ት.ጥ 2005/3ሰ እና 2005/3ሐ የሚሞሉት ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ የሚገኝበት ገበሬ ማህበር ተመድቦ ከሚሰራ የግብርና ልማት ሠራተኛ እና በገበሬ ማህበሩ ውስጥ ያሉትን አምስት የግብርና ልማት ቡድን መሪዎች በአንድነት በማወያየት በቅደም ተከተል ይሆናል።

ማስታወሻ :-

መረጃ ሰብሳቢው ቃለ መጠይቁን ሲያቀርብ የጥናቱን ዓላማ በመግለጽና ለበለጠ ግንዛቤ በጥናቱ ጥቅም ላይ የዋሉ የቃላቶችን ፍቺ በተለይ ምርታማነትንና ምርት ያላቸውን ልዩነት በምሳሌ በማስደገፍ ማስረዳት ይጠበቅበታል።

ምርታማነት ማለት ከአንድ ሄክታር/ጥማድ/ቦይ. . . ወዘተ ስፋት ካለው መሬት ላይ የተገኘ የምርት መጠን ማለት ነው።

ለምሳሌ:-

ባለፈው ዓመት አንድ ባለይዘታ ሁለት ጥማድ በቆሎ ዘርቶ 10 ቁና በቆሎ አግኝቻለሁ ቢልና በዘንድሮው ዓመት ደግሞ አንድ ጥማድ በቆሎ ዘርቶ 8 ቁና አግኝቻለው ቢለን፡ የአምናው ምርት 10 ቁና በቆሎ ሲሆን የዘንድሮው ምርት ግን 8 ቁና በቆሎ ይሆናል ማለት ነው። ምርታማነትን በተመለከተ የአምናው 5=(10/2) ቁና በጥማድ ሲሆን የዘንድሮው ምርታማነት ግን 8=(8/1) ቁና በጥማድ ይሆናል ማለት ነው።

ቅጾቹ ሁለት ክፍሎች ሲኖራቸው ክፍል 1 ጥናቱ የሚካሄድበት የአካባቢ መለያ የሚሞላበት ሲሆን ክፍል ሁለት ደግሞ ትንበያ ለሚደረግላቸው ሰብሎች የሰብል ሁኔታ ግምገማ መረጃ የሚሰበሰብበት ነው።

ክፍል 1 የአካባቢ መለያ

- ዓምድ 1 ክልል
ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።
- ዓምድ 2 ዞን
ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።
- ዓምድ 3 ወረዳ
ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ በዚህ ዓምድ ይሞላል።
- ዓምድ 4 ገበሬ ማህበር
ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።
- ዓምድ 5 የቆጠራ ቦታ
ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. የሰብል ሁኔታ ግምገማ (በመኸር ወቅት)

ዓምድ 1 የሰብል ስም

በ2005 ዓ/ም የሚጠበቀው የምርታማነት ለውጥ ግምገማ የሚደረግላቸው ሰብሎች በዚህ ዓምድ ተዘርዘረዋል። ከተዘረዘሩት የሰብል ዓይነቶች በወረዳው ውስጥ የማይዘሩና ያልተለመዱ ከሆነ ተፈላጊ መረጃዎችን መሰብሰብ የማይቻል በመሆኑ ሁኔታውን በአስተያየት ዓምድ መግለጽ አስፈላጊ ነው።

ዓምድ 2 የሰብል ኮድ

በዓምድ አንድ ለተዘረዘሩት ሰብሎች እያንዳንዳቸው በዚህ ዓምድ ኮድ ተሰጥቷቸዋል።

ከዓምድ 3-7 በዘንድሮው ዓመት የሚጠበቀው የሰብል ምርታማነት ካለፈው ዓመት መኸር ወቅት ጋር ሲወዳደር በመቶኛ

ማስታወሻ ከዓምድ 3 - 7 የቀረቡትን ጥያቄዎች የልማት ሠራተኛውና የግብርና ልማት ቡድን መሪዎች በትክክል ተረድተው እንዲመልሱ መረጃ ሰብሳቢው ምርታማነት ምን ማለት እንደሆነ በሚገባ በምሳሌ ጭምር ካስረዳ በኋላ በዘንድሮው ዓመት የሚጠበቀው የሰብል ምርታማነት ካለፈው ዓመት ጋር ለመወዳደር እንዲችል ገበሬዎች ባለፈው ዓመትና በዘንድሮው ዓመት እያንዳንዱ ሰብልን በተመለከተ ጥቅም ላይ ያዋሉትንና የማዳበሪያ (የተፈጥሮ/ኬሚካል) ፣ ፀረ ተባይ፣ ፀረ አረም መጠን . . . ወዘተ በገበሬ ማህበሩ የዝናብ አጀማመር ወቅታዊ መሆንና አለመሆን እንዲሁም መጠኑ በሰብል ላይ የነበራቸውንና ያላቸውን ተፅዕኖ ግምት ውስጥ እንዲያስገባ ማስታወስ ይኖርበታል። ከዚህ በተጨማሪ መረጃ ሰብሳቢው ትክክለኛ መረጃ ለማግኘት ሌሎች አስፈላጊ መስለው የታዩትን የማውጣት ጥያቄዎች ማቅረብ ይችላል።

ለምሳሌ :- አምና/ዘንድሮ በገበሬ ማህበሩ ለሚገኙ ገበሬዎች ማዳበሪያ ስለመሰራጨቱ ፣ እያንዳንዱ ገበሬ ማግኘቱን ፣ ባለፈው ዓመት ዝናቡ ወቅቱን ጠብቆ ወይም ዘግይቶ መዝነብ መጀመሩን . . . ወዘተ በማስታወስ በምርታማነት ላይ የነበረውን ተፅዕኖ አስታውሶ እንዲናገር ማድረግና መረዳት ከመረጃ ሰብሳቢው ይጠበቃል።

ዓምድ 3 የሰብል ምርታማነት (ይጨምራል =1 ለውጥ የለውም =2 ይቀንሳል=3)

በክፍል 2 ዓምድ 1 የተመዘገቡትን እያንዳንዱ የሰብል ዓይነት አስመልክቶ በዘንድሮው የመኸር ወቅት የሚጠበቀው የሰብል ምርታማነት (Productivity) ባለፈው ዓመት መኸር ወቅት ከተገኘው የሰብል ምርታማነት ጋር ሲወዳደር ይጨምር ወይም ይቀንስ ወይም እኩል መሆኑን በመጠየቅ የተገኘው መልስ ይጨምራል

ከሆነ ኮድ«1»፣ይቀንሳል ከሆነ ኮድ «3» ለውጥ የለውም የሚል ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» በዚህ ዓምድ በሚገኘው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ዓምድ 4 የሚጨምር ከሆነ የሚጨምረው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 3 ኮድ«1» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው። በዘንድሮው መኸር ወቅት የሚጠበቀው የሰብሉ ምርታማነት ባለፈው ዓመት ተመሳሳይ ወቅት ከተመዘገበው የሰብሉ ምርታማነት ጋር በማወዳደር ለውጡን በመቶኛ እንዲገልጽ መረጃ ሰጪውን በመጠየቅ የተገኘው መልስ ይጨምራል ከሆነ የሚጨምረው መጠን በመቶኛ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል። **ለምሳሌ** በዚህ ዓመት (መኸር ወቅት) የአንድ የሰብል ዓይነት የሚጠበቀው ምርታማነት ካለፈው ዓመት (መኸር ወቅት) የሰብሉ ምርታማነት ጋር ሲወዳደር በአጥፍ እንደሚጨምር መልስ ሰጪው ከገለጸ የሚጠበቀው የሰብሉ ምርታማነት በዚህ ዓምድ «100» ይሞላል ማለት ነው። በተጨማሪም መረጃ ሰጪው የዚህ ዓመት (መኸር ወቅት) ምርታማነት ካለፈው ዓመት (መኸር ወቅት) ምርታማነት ጋር ሲወዳደር በሲሶ ይጨምራል ካለ «033» በዚህ ዓምድ ይሞላል ማለት ነው። በዘንድሮው ዓመት የሚጠበቀው የሰብሉ ምርታማነት አምና ከተመዘገበው ጋር እኩል እንደሚሆን ከተገለጸ ግን ይህ ዓምድ **በሠረዝ** መታለፍ ይኖርበታል ማለት ነው።

ዓምድ 5- የምርታማነት መጨመር አንድ ዋነኛ ምክንያት

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 3 ኮድ ፣1፣ የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው። ካለፈው ዓመት ምርታማነት የዘንድሮውን በማነጻጸር ባለይዞታው ለሰብሉ ምርታማነት መጨመር አንድ ዋነኛ ምክንያት ነው የሚለውን ጠይቆ በዚህ ዓምድ ስር ባለፈው ክፍት ቦታ ውስጥ ይጻፋል። ለአንድ የሰብል ዓይነት ምርታማነት መጨመር ከአንድ በላይ ሆኑ ምክንያቶች ሊኖሩ ይችላሉ። የሰብሉ ምርታማነት እንዲጨምር የሚያደርጉ ዋና ዋና ምክንያቶችን በገፅ **72** በሠንጠረዥ 3 የቀረበውን ይመለከቱ።

ዓምድ 6 የሚቀንስ ከሆነ የሚቀንሰው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 3 ኮድ ፣3፣ የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው። ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር በማነጻጸር ባለይዞታው የዘንድሮው የሰብል ምርታማነት ይቀንሳል የሚል ከሆነ ባለይዞታው ለአንድ የሰብል ዓይነት የዚህ ዓመት ምርታማነት ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር ሲነፃፀር በሲሦ ይቀንሳል ቢል በዚህ ዓምድ ውስጥ 033 ይሞላል ማለት ነው ። በዘንድሮው ዓመት የሚጠበቀው የሰብሉ ምርታማነት አምና ከተመዘገበው ጋር እኩል እንደሚሆን ከተገለጸ ግን ይህ ዓምድ **በሠረዝ** መታለፍ ይኖርበታል ማለት ነው።

ዓምድ 7- የምርታማነት መቀነስ አንድ ዋነኛ ምክንያት

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 3 ኮድ 3 የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር የዘንደሮውን በማነጻጸር ባለይዘታው ለሰብሉ ምርታማነት መቀነስ አንድ ዋና ምክንያት ነው የሚለው ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ስር ባለው ክፍት ቦታ ውስጥ ይጻፋል፡፡ ለአንድ የሰብል ዓይነት ምርታማነት መቀነስ ከአንድ በላይ የሆኑ ምክንያቶች ሊኖሩ ይችላሉ፡፡ የሰብል ምርታማነት እንዲቀንስ የሚያደርጉ ዋና ዋና ምክንያቶችን በገጽ **19** የቀረበውን ለሰብል ብልሽት ምክንያቶችና ኮዶች ዝርዝር የሚለውን በመመልከት ይጠቀሙ፡፡

ዓምድ 8 - የሚጠበቀው ምርታማነት ለውጥ መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ በዓምድ 3 ኮድ 1፣ ከተሞላ በዓምድ 4 በተሞላው መጠን ላይ መቶ በመደመር የተገኘው ውጤት የሚመዘገብበት ሲሆን በዓምድ 3 ኮድ 2፣ ከተሞላ ደግሞ በዚሁ ዓምድ 100 ይመዘገባል፡፡ እንዲሁም በዓምድ 3 ኮድ 3 ከተሞላ በዓምድ 6 የተገለጸውን መጠን ከመቶ ላይ በመቀነስ የተገኘውን ውጤት በዚሁ ዓምድ ይመዘገባል፡፡

ማሳሰቢያ

- 1- የግብርና ልማት ሠራተኛው በ2003 ሰብል ዘመን በቆጠራ ቦታው/ገብራ ማህበሩ ያልነበረ ከሆነ በወቅቱ የነበሩ በአቅራቢያው የሚገኙ የልማት ሠራተኞችን ወይም የወረዳ ግብርና ጽ/ቤት ባለሙያዎች ወይም የልማት ቡድን መሪዎችን የግብርና ልማት ሠራተኛው በመጠየቅና በማነጋገር አሰፈላጊውን መረጃ እንዲሰጥ ማድረግ ያስፈልጋል፡፡
- 2- በቅጽ ሲ.ት.ጥ. 2005/3ለ የሚሰበሰበው መረጃ ጥናቱ የሚካሄድባቸው ቆጠራ ቦታዎች የሚገኝበት ገበሬ ማህበራት ውስጥ የተመደቡ የግብርና ልማት ሠራተኞችን በመጠየቅ የሚገኙ መልሶች ብቻ ይሆናሉ፡፡
 - በቅጽ ሲ.ት.ጥ. 2005/3ሐ የሚሰበሰበው መረጃ ጥናቱ የሚካሄድባቸው ቆጠራ ቦታዎች የሚገኝበት ገ/ማህበር ውስጥ ያሉትን የግብርና ልማት ቡድን መሪዎችን በአንድነት በማወያየት የሚገኙ መልሶች ብቻ ይሆናሉ፡፡
- 3 ቅጹ ከተሞላ በኋላ መረጃ ሰጪው መረጃውን የሰበሰበ እና ሥራውን ያስተባበረው ስለ ሥራው ትክክለኛነት ስማቸውን ፣ ቀኑ እና ፊርማቸውን በተጨማሪም የመረጃ ሰጪው የሥራ ሀላፊ በወረዳው ግብርና ቢሮ ያለውን የሥራ ድርሻ በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ማስፈር አለባቸው፡፡

4 ምርትና ምርታማነትን ለይቶ ማወቅ ያስፈልጋል። ለምሳሌ ባለፈው ዓመት ከአንድ ገ/ማህበር 20,000 ጥማድ በበቆሎ የተያዘ የመሬት ስፋት ላይ 50,000 ኩንታል ቢመረትና በዘንድሮው ማለትም በ2005 ዓ.ም 30,000 ጥማድ ስፋት በበቆሎ ከተያዘ መሬት ላይ 60,000 ኩንታል በቆሎ ሊመረት እንደሚችል የሚጠበቅ ቢሆን የምርት መጠን 50,000 ኩንታል ወደ 60,000 ኩንታል በማደጉ ምርት 10,000 ኩንታል ጨምሯል። የምርታማነት ለውጥ ግን እንደሚከተለው ይሰላል፡-

$$\text{ምርታማነት} \quad \frac{50,000 \text{ ኩንታል}}{20,000 \text{ ጥማድ}} = \frac{5}{2} \text{ ኩንታል/ በጥማድ}$$

$$\text{ወደ} \quad \frac{60,000}{30,000} = 2.00 \quad \frac{\text{ኩንታል}}{\text{ጥማድ}} = 2.5 \text{ ኩንታል በጥማድ}$$

ቀነሰ ማለት ነው።

$$\begin{aligned} \text{የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ} &= \frac{\frac{2 \text{ ኩንታል}}{\text{ጥማድ}} - \frac{2.5 \text{ ኩንታል}}{\text{ጥማድ}}}{2.5 \text{ ኩንታል/ ጥማድ}} \times 100 \\ &= \frac{-0.5}{2.5} = -20 \end{aligned}$$

= 20% ቀንሷል ማለት ነው።

በገበሬ ማህበሩ በዘንድሮው ዓመት የሚጠበቀው የበቆሎ ሰብል ምርታማነት በ20 ይቀንሳል ማለት ነው።

5 ከላይ በተራ ቁጥር አራት በተሰጠው ምሳሌ መሠረት የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ በዓምድ 3 ኮድ «3» ፣ በዓምድ 6 «020 ከተሞላ በኋላ በዓምድ 8 ደግሞ ከ«100» ላይ «20» ተቀንሶ «080» ይሞላል ማለት ነው።

ከላይ 4 የተሰጡት ዝርዝር የአሰራር ዘዴዎች የቀረቡት መረጃ ሰብሳቢው በምርታማነት ለውጥ በመቶኛ ጽንሰ ሀሳብ ስፋ ያለ ግንዛቤ እንዲኖረው እንጂ በቅደም ተከተል ያሉትና የቀረቡትን አሰራሮች ለመረጃ ሰጪው በማቅረብ ይሰበሰባል ለማለት አይደለም።

ማስታወሻ፡- የቅጽ 2005/3/2ሀ፣2005/3/2ለ እና 2005/3/2ሐ አሞላልን በተመለከተ ከላይ ለቅጽ 2005/3/1ሀ የተገለጸው አሰራር ለቅጽ 2005/3/2ሀም ይሰራል። ለቅጽ 2005/3/1ለ የተገለጸው አሰራር ደግሞ ለቅጽ 2005/3/2ለ እንደሚሰራ እንዲሁም ለቅጽ 2005/3/1ሐ የተገለጸው አሰራር ለቅጽ 2005/3/2ሐ እንደሚሰራ መታወቅ አለበት ።

XX. የቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/4 ለሰብል አጨዳ የማሳዎች መምረጫ አሞላል

ባለይዞታው ካሉት የሰብል ዓይነቶች ውስጥ አጨዳ በሚመለከታቸው ሰብሎች የተያዙ ማሳዎች ብቻ ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ወደ ቅጽ 2005/4 ተላልፈው ይመዘገባሉ። ምዝገባው ከተከናወነ በኋላ ከእያንዳንዱ የሰብል አይነት አምስት ማሳ ለሰብል አጨዳ በራንደም የመምረጥ ተግባር በዚሁ ቅጽ ላይ ይከናወናል። አጨዳ የሚከናወንላቸው ጊዚያዊ ሰብሎች በገጽ 17 ሀ፣ለ ና ሐ ተዘርዝረዋል ። በዚህ ቅጽ ላይ ምርጫ ከተደረገ በኋላ የተመረጠው ማሳ የሰብል አጨዳ ተደርጎለት ውጤቱ በቅጽ ግ.ና.መ.ጥ 2005/5 ይሞላል ።

ክፍል 1 የአካባቢ መለያ

አምድ 1 ክልል ፡ ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስምና ኮድ በዚህ አምድ ይሞላል ።

አምድ 2 ዞን ፡ ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስምና ኮድ በዚህ አምድ ይሞላል ።

አምድ 3 ወረዳ ፡ ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስምና ኮድ በዚህ አምድ ይሞላል ።

አምድ 4 ገበሬ ማኅበር ፡ ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማኅበር ስምና ኮድ በዚህ አምድ ይሞላል ።

አምድ 5 ቆጠራ ቦታ ፡ ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ አምድ ይሞላል ።

ማስታወሻ ከአምድ 1 እስከ አምድ 5 ላሉት የአካባቢ መለያ ኮድ በሚሰጠው ዝርዝር መሰረት መሞላት ይኖርበታል ።

ክፍል 2 ለሰብል አጨዳ የማሳዎች መምረጫ

አምድ 1 የቤተሰብ መለያ ቁጥር

ለተመዘገበውና የሰብል አጨዳ ለሚመለከተው በአምድ 3 ለተጠቀሰው ሰብል የቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ከክፍል 1 አምድ 6 በመውሰድ በዚህ አምድ ይሞላል ።

አምድ 2 የባለይዞታው መለያ ቁጥር

ለተመዘገበውና የሰብል አጨዳ ለሚመለከተው በአምድ 3 ለተጠቀሰው ሰብል የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ

2005/20 ክፍል 1 አምድ 8 በመወሰድ በዚህ አምድ ይሞላል ::

አምድ 3 ፓርስል ቁጥር:

በቅጽ ፖ.ና..ጥ 2005/20 የተመዘገቡትንና የሰብል አጨዳ የሚመለከታቸው የሰብል አይነቶች የሚገኙባቸው ማሳዎችን በሙሉ የፓርስል ቁጥራቸው በትክክል ወደዚህ ቅጽ ይገለበጣል

አምድ 4 የማሳ ቁጥር

በቅጽ ፖ.ና..ጥ 2005/20 የተመዘገቡትንና የሰብል አጨዳ የሚመለከታቸው የሰብል አይነቶች የሚገኙባቸው ማሳዎችን በሙሉ ቁጥራቸው በትክክል ወደዚህ ቅጽ ይገለበጣል:: ወደዚህ ቅጽ የሚተላለፉ ማሳ ቁጥሮች የሰብል አጨዳ የሚመለከታቸውና በዚህ መመሪያ ገጽ 17 የተዘረዘሩትን ሰብሎች ብቻ ይሆናል ::

አምድ 5 የሰብሉ ስምና ኮድ

ባለይዞታው ካሉት የሰብል ዓይነቶች ውስጥ አጨዳ የሚመለከታቸው ሰብሎች የተያዙ ማሳዎች ብቻ ከቅጽ ፖ.ና.ጥ 2005/20 ወደዚህ ክፍል 2 አምድ 3 በተቀመጠው ክፍት ቦታ ስማቸው ይሞላል :: ኮዳቸውም በገጽ 17 የተሰጠውን የኮድ ዝርዝር በማየት ይሞላል ::

አምድ6 እና 7:- የተመረተው/የሚመረተው ምርት መጠን

ባለይዞታው በመሀር ወቅት ከእያንዳንዱ ማሳ ላይ ምን ያክል እንዳመረተ /ሊያመርት እንደሚችል ተጠይቆ መጠኑ በአካባቢው መለኪያ ስም መሞለት እንዳለበት መገንዘብ ያስፈልጋል ::

አምድ 8- 12 የሰብሉ ስም

በእነዚህ አምዶች ጊዚያዊ ለሆኑት የሰብል አይነቶች ስም መጻፊያ ክፍት ቦታዎች በአምድ 8ና 9 : 10 ና 11 : 12 ና 13 : 14 ና 15 : 16 ና 17 ተሰጥተዋል:: በተሰጡት በነዚህ ክፍት ቦታዎች በአምድ 5 የሰብል አይነቶች አመዘጋገብ ቅደም ተከተል መሰረት የሰብሎቹ ስም ይዘረዘራል :: በክፍት ቦታው መጻፍ ያለበት የአንድ ሰብል ስም ብቻ መሆኑ መዘንጋት የለበትም :: ቀጥሎም የማሳው ተራ ቁጥር በሚለው አምድ በተሰጠው ቦታ በአምድ 5 ከተዘረዘሩት በአንድ አይነት ሰብል የተያዙ ማሳዎች በአምድ 8 10 12 14 እና 16 ከ 01 በመጀመር ተራ ቁጥር ይሰጣቸዋል :: ማሳዎች በሰብል አይነት ተለይተው ተራ ቁጥር ከተሰጣቸው በኋላ የራንደም ቁጥር ሰንጠረዥ (Random table) በመጠቀም ከእያንዳንዱ የሰብል

አይነት አምስት ማሳ ብቻ ለሰብል አጨዳ ይመረጣል ። በአንድ ሰብል አይነት የተያዙት ማሳዎች አምስትና ከአምስት በታች ከሆኑ ሁሉም ማሳዎች በቀጥታ ለሰብል አጨዳ ይመረጣሉ ። የተመረጡት ማሳዎችም በአምድ 8 : 12 : 14 : 16 የተሰጡዋቸዉ ተራ ቁጥሮች ይከበባሉ ። በእነዚህ በተከበቡት ቁጥሮች አንጻርም (ትይዩ) በአምድ 4 የተዘረዘሩት የማሳ ቁጥሮችም ይከበባሉ ። በአምድ 4 የተከበቡት ቁጥሮች ደግሞ በቀጥታ ወደ አምድ 9 : 11 : 13 : 15 እና 17 ይተላለፋሉ / ይገለበጣሉ ።

ማስታወሻ፦

1. በዚህ ቅጽ በክፍል 2 ለሰብል አጨዳ የተመረጡ ማሳዎች የሰብል አጨዳ ውጤታቸው በቅጽ ሚ.ና.ጥ. 2005/5 ክፍል 2 ይመዘገባል።
2. የአመራረጡን ሁኔታ በይበልጥ ለመረዳት በሚቀጥለው ገጽ የቀረበውን ምሳሌ እንዲሁም ዝርዝር ማብራሪያውን መመልከትና ማጥናት ያስፈልጋል።

ምሳሌ፦

በምእራብ ሸዋ ዞን በጨሊያ ወረዳ አንድ ለጥናቱ በተመረጠ የቆጠራ ቦታ የሚከተሉት ቤተሰቦች ለምሳሌ የቤተሰብ መለያ ቁጥር፡ የባለይዘታ መለያ ቁጥር፡ የባለይዘታው ስም፡ የፓርስልና ማሳ ቁጥር፡ የሚያመርቱት ሰብል ስም ተቀምጧል።

020 01 አቶ ከበደ ለማ	0201 ተልባ	073 01 አቶ ታክሰ ሰቦቃ	01 02 ገብስ
	0302 አተር		
	0402 አተር	073 02 ፊቃዱ ታክሰ	0103 ባቂላ
027 01 አቶ ጫላ መገርሳ	0103 ስንዴ	081 01 ጥላዬ በቀለ	02 01 ተልባ
	0205 ገብስ		0203 ስንዴ
	0301 ገብስ		0301 አተር
027 02 አቶ የደታ ጫላ	0101 አተር		0402 ተልባ
055 01 አቶ በራ ዴሬሳ	0104 አተር	092 01 ገቢሳ ጉደታ	01 03 ስንዴ
	0105 ባቂላ		01 05 ስንዴ
	0201 ባቂላ		02 01 አተር
	0203 ተልባ	092 02 ምርከና ዴሬሳ	0201 ባቂላ
	0204 ባቂላ		
	03 02 ስንዴ		
110 01 ደጊቱ ከፊ	01 03 ስንዴ	143 01 ጉቱ ገመቹ	01 02 ስንዴ
	01 06 አተር		01 03 ገብስ
	02 02 ባቂላ		0202 ባቂላ
	03 02 ስንዴ		03 01 ስንዴ
	03 03 ገብስ		04 02 ገብስ
	03 05 ስንዴ		
120 01 ደረጀ ነገራ	01 02 ገብስ	151 01 አጋ ወርቁ	01 04 ገብስ
	02 04 ገብስ		02 05 ገብስ
	03 02 ስንዴ		03 01 አተር
135 01 ኢራና ጉታ	01 02 ገብስ	151 02 ደረጀ አጋ	01 01 ገብስ
	03 03 ገብስ		

ለሰብል አጨዳ የማሣ አመራረጥ

ለግብርና ናሙና ጥናት ከተመረጡት በግብርና የሚተዳደሩ ቤተሰቦች ውስጥ ባሉት ባለይዞታዎች ሥር ካሉት ማሣዎች ከእያንዳንዱ ጊዜያዊ የሰብል ዓይነት (አትክልትና ሥራ ሥርን) ሣይጨምር ለሰብል አጨዳ በቆጠራ ቦታው አምስት ማሣ ይመረጣል፡፡

የማሳ አመራረጡ ዝርዝር ሁኔታ እንደሚከተለው ይሆናል

- ሀ. በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/4 በክፍል 2 አጨዳ የሚመለከታቸው ጊዜያዊና ድብልቅ ሰብሎች በሙሉ በዓምድ 3 እና 4 የፓርሰልና የማሳ ተራ ቁጥራቸው ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ተላልፎ ይመዘገባል ስማቸውም በዚሁ ቅጽ በዓምድ 5 ይጻፋል። ኮዳቸውም የኮድ ዝርዝሩን ከገጽ 17-18 በማየት በዚሁ ዓምድ ይሞላል።
- ለ. በዓምድ 1 ና 2 የበተሰብ መለያ ቁጥር በሶስት ዲጂት ና የባለይዘታው መለያ ቁጥር በሁለት ዲጂት ይጻፋል።

ሐ. ከዓምድ 8 እስከ 17 « የሰብሉ ስም » በሚለው ርዕስ ሥር አምስት ክፍት ቦታዎች ተሰጥተዋል። በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/4 ክፍል 2 ዓምድ 5 የተዘረዘሩት የሰብል ዓይነቶች በሙሉ በእነዚህ ክፍት ቦታዎች የዓምድ 5ን ቅደም ተከተል ጠብቀው ይመዘገባሉ። የተሰጡት ክፍት ቦታዎች አምስት የተለያዩ የሰብል ስሞችን ብቻ ለመጻፍ የሚያስችሉ ስለሆነ ከዚህ ቁጥር በላይ በዓምድ 5 የተመዘገቡ የሰብል ዓይነቶች ካሉ ሌላ ተጨማሪ ቅጽ መጠቀም ያስፈልጋል።

መ. በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/4 በዓምድ 8ና9፣ 10ና11፣ 12ና13፣ 14ና15፣ 16ና17 ግርጌ በተጻፉት የሰብል ዓይነቶች ለተያዙ ማሳዎች ለእያንዳንዳቸው ከ01 በመጀመር ተራ ቁጥር ከተሰጠ በኋላ ለሰብል አጨዳ በሚከተለው ሁኔታ ማሳ ይመረጣል።

1. በቆጠራው ቦታ ውስጥ በአንድ የሰብል ዓይነት የተያዙ ከአምስት በላይ ማሳዎች ካሉት ባለአንድ/ባለሁለት ቤት የራንደም ሠንጠረዥ/በመጠቀም ከአምስት በላይ ከሆኑት ማሳዎች ውስጥ አምስት ማሳዎች ለሰብል አጨዳ ይመረጣሉ።
2. በቆጠራው ቦታ ውስጥ በአንድ የሰብል ዓይነት የተያዙ አምስትና ከአምስት በታች ማሳ ብቻ ካል እነዚህ ማሳዎች በቀጥታ ለሰብል አጨዳ ይመረጣሉ።ከምሳሌው ላይ ለመረዳት ተልባ አራት ማሳዎች ብቻ ስላሉ በቀጥታ ሁሉም ተከበው ተመርጠዋል።
3. በተሰጠው መመሪያ መሠረት ለሰብል አጨዳ የተመረጡ ማሳዎች ተራ ቁጥር በዓምድ 8 ፣ 10 ፣ 12 ፣ 14 ፣ 16 መከበብ አለበት። በእነዚህ በተከበቡት ማሳዎች ተራ ቁጥር አንጻር በዓምድ 4 የሚገኘው የማሳ ቁጥር በተመሳሳይ ሁኔታ ተከቦ ወደ ዓምድ 9፣11፣13 15፣17 ይተላለፋል ።

ለሰብል አጨዳ የማሳዎች አመራረጥ ምሳሌ

ሀ. ከዓምድ 8-17 ያለው ቦታ በአንድ ቅጽ አምስት የሰብል ዓይነቶች መጻፊያ ስለሆነ ከስምንት በላይ የሰብል ዓይነት ሲያጋጥም ተጨማሪ ቅጽ መጠቀም ያስፈልጋል። በምሳሌው ገጽ 87 እና 88 እንደሚታየው በቆጠራ ቦታው ያሉትና አጨዳ የሚመለከታቸው 5 የሰብል ዓይነቶች ስለሆኑ አምስቱን የሰብል ዓይነቶች (ተልባ፣ አተር፣ ስንዴ ፣ ጉብስ፣ እና ባቄላ) በቅጽ 2005/4 ከዓምድ 8-17 በቅደም ተከተል ተሞልተዋል።

ለ. በምሳሌው እንደሚታየው ስንዴ የተያዙ 11 ማሳዎች አሉ። ከእነዚህም ውስጥ ባለ ሁለት ቤት የራንደም ሠንጠረዥ /Random Table/ በመጠቀም ማሳዎች አምስቱ በራንደም ለሰብል አጨዳ ይመረጣሉ። ያሉትን ማሳዎች ለ 5 ስናካፍል 2.2 ይመጣል ኢንቲጀትን በመተቀም ከ 1 ና 2 መካከል በራንደም ቁጥሮች ለንጠረዥ መሠረት ሁለተኛው ተራ ቁጥር የተመዘገበው ቢደርሰው በፓርስል 03 ማሳ 02 የተመዘገበው ማሳ ተመረጠ ማለት ነው። በተመሳሳይ መልኩ ባለው ቁጥር ላይ 2 በመደመር አምስት ማሳዎች እስኪመረጡ ይቀጥላሉ።

ሐ. አተርን አስመልክቶ አስመልክቶ 7 ማሳዎች ስላሉ የመጀመሪያ አምስቱ ለሰብል አጨዳ ተመርጠዋል።

መ. በዓምድ 8 ፣ 10 ፣ 12፣ 14፣ 16 ለአጨዳ የተመረጡት የተለያዩ ማሳዎች ይከበቡና በእነዚህ ዓምዶች ከተከበቡት ማሳዎች አንጻር ደግሞ በዓምድ 4 የሚገኙት የማሳ ቁጥሮች ይከበባሉ። በዓምድ 4 የተከበቡት ቁጥሮችም በቀጥታ ወደ ዓምድ 9፣ 11፣ 13፣ 15፣ 17 ይተላለፋሉ። ከዚህ በኋላ በዓምድ 2 የማሳ ቁጥራቸው ለተከበቡት ማሳዎች የሰብል አጨዳ በተሰጠው መመሪያ መሠረት ተካሄዶ ውጤቱ በቅጽ 2005/5 ይሞላል።

ሠ. በቆጠራ ቦታ ውስጥ አምስት ማሳዎችና በታች ድብልቅ ማሳ ካጋጠመ ና አማራጭ ማሳ ከሌላቸው የድብልቅ ማሳው በመሬት ስፋቱ ትልቅ ድርሻ ያለው ስም ለአጨዳ ይመረጣል።

የሰብል አጭዳ ማሳ አመራረጥ ፖሊሲ

ድብልቅ ሰብሎች ሲያጋጥሙ

1. አንድ ሰብል አምስትና በላይ ማሳዎች አማራጭ ማሳዎች ካለው የድብልቁን ማሳ ከምርጫ አስወግደን ለሰብሎች ምርጫ በተቀሩት ማሳዎች እናካሂዳለን። ለምሳሌ በ ቅጽ 2005/4 የተመዘገቡት አምስት የጤፍ ማሳ ፣ ሰባት የበቆሎ ማሳዎች፣ አንድ የጤፍና የበቆሎ ድብልቅ ማሳ ቢኖረው ለጤፍ በጤፍ ብቻ የተያዙት ማሳዎች በቀጥታ ለሰብል አጨዳ ይመረጣሉ በቆሎ ደግሞ በድብልቅ የተያዘው ማሳ ቀርቶ በበቆሎ ብቻ ከተያዙ ስድስት ማሳዎች ውስጥ አምስት በራንደም ተመርጦ የሰብል አጨዳ ይካሄድላቸዋል። በዚህም መሠረት በጤፍና በበቆሎ ድብልቅ የተያዘው ከምርጫው ተወገደ ማለት ነው።
2. ከሁለት ሰብሎች አንደኛው ሰብል ከድብልቁ ማሳ የተለየ አምስትና በላይ አማራጭ ማሳ ካለውና ሌላው ሰብል አንድ የድብልቁን ማሳና ሌላ ከአምስት ያነሰ ማሳ ብቻ ከያዘ ለአንደኛው ሰብል አማራጩ ማሳ ተመርጦ ለሌላው የድብልቁ ማሳ ይመረጣል። ምሳሌ ባለይዞታው አንድ የገብስ ማሳና አንድ ሌላ በገብስና በስንዴ ድብልቅ የተያዘ ማሳ ቢኖረው እነዚህን ሰብሎች በተመለከተ ለገብስ፣ በገብስ፣ ብቻ የተያዘው ማሳ ለስንዴ ደግሞ በድብልቁ የተያዘው ማሳ በቀጥታ ለሰብል አጨዳ ይመረጣል።
3. ሁለቱም ሰብሎች የድብልቅ ማሳ ብቻ ካላቸው ከሁለቱ ሰብሎች የያዘው የመሬት ስፋት በበለጠው ሰብል ስም ምርጫው ይደረጋል። እኩል በእኩል ከሆኑ ግን በቆጠራ ቦታው በአብዛኛው በሚመረተው ሰብል ስም ምርጫው ይደረጋል። ለምሳሌ ባለይዞታው ገብስና ስንዴን በተመለከተ አንድ የሁለቱ ሰብሎች ድብልቅ ማሳ ብቻ ካለው ከሁለቱ ሰብሎች የያዘው የመሬት ስፋት በዛ ባለበት ሰብል ምርጫው ይደረጋል። ሆኖም የማሳ ድርሻው እኩል ከሆነ በቆጠራ ቦታው በብዛት በሚመረተው ሰብል ስም ማሳው ለሰብል አጨዳ ይመረጣል።

ማሳሰቢያ፡-

ሀ. በግብርና ናሙና ጥናት መጀመሪያ ወቅት በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/2ሀ ላይ ማሳዎች ከተመዘገቡ በኋላ ባለይዞታዎች በተለያየ ምክንያት በማሳዎቻቸው ላይ የሰብል ዓይነት ወይም የማሳ ስፋት /መጠን/ ለውጥ የሚያደርጉበት ሁኔታ ሊያጋጥም ስለሚችል ለውጡን እየተከታተለ አስፈላጊውን መረጃ መሙላት ያስፈልጋል።

ምሳሌ፡- ባለይዞታው በመጀመሪያው የዘር ወቅት በአንድ ማሳ ላይ ጤፍ ዘርቶ መረጃ ሰብሳቢውም ማሳውን ከለካና አንዳንድ ተፈላጊ መረጃዎችን ከሰበሰበ በኋላበተለያየ ምክንያት /በተባይ፣ በዝናብ...ወዘተ/ ጤፍ ወይም በበላሽ ይህን ማሳ ገልብጦ እንደገና በማረስ ሌላ የሰብል ዓይነት ወይም ከአንድ በላይ የሆነ የሰብል ዓይነት ማሳውን በመከፋፈል ሊዘራበት ይችላል።

በመሆኑም መረጃ ሰብሳቢው ለሰብል አጨዳ ሲሄድ በጤፍ ፈንታ ሌላ የሰብል ዓይነት ወይም ዓይነቶች በማሳየት ላይ ሊያገኝ ይችላል። በዚህን ጊዜ ለጤፍ የተሞላው እንዳለ ሆኖ አዲስ ለተዘራው /ሩት ሰብሎች አስፈላጊው መረጃ በተገቢዎች ቅጾች ተከታታይ የማሳ ቁጥር በመስጠት እንደሚሞላ መገንዘብ ያስፈልጋል።

- ለ. በግብርና ናሙና ጥናት ወቅት በአንዳንድ አካባቢ በመሽር ሰብል መሰብሰቢያ ወቅት በአንድ ማሳ ከአንድ ጊዜ ምላይ ምርት መሰብሰብ ሊያጋጥም ይችላል። ይህ ሁኔታ ባለበት አካባቢ መረጃ ሰብሳቢው ተከታታይ የማሳ መለያ ቁጥር በመስጠትና ተገቢውን አስተያየት በመግለጽ የሰብል አጨዳውንና የማሳ ልኪውን ይህ ሁኔታ ባጋጠመበት ማሳ ላይ ወቅቱን እየጠበቀ ማከናወን ይኖርበታል። በሌላ አነጋገር ይህ ዓይነት ሁኔታ ሲያጋጥም የማሳ ልክቶሽም ሆነ የሰብል አጨዳው ከአንድ ጊዜ በላይ መካሄድ አለበት ማለት ነው።

ማስታወሻ፦

ድጋሚ ለተዘራው ሰብል አጨዳ የሚደረገው ሰብሎ ቀደም ሲል ለአጨዳ ያልተመረጠ እንደሆነ (አዲስ የሰብል ዓይነት ከሆነ) ነው።

- ሐ. ለሰብል አጨዳ ከተመረጠው ማሳ ላይ የሚገኘው ሰብል በአንዳንድ ምክንያቶች ጤፍቶ የሰብል አጨዳ ሳይካሄድ ቢቀር ማሳው በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/4 ክፍል 2 ብቻ ተመዝግቦ መቅረት አይኖርበትም። ለሰብል አጨዳ ውጤት መመዝገቢያ በተዘጋጀው ቅጽ ማለትም በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/5 አስፈላጊው መረጃ ተመዝግቦ በውጤት መመዝገቢያው ቦታ/0/ መሞላት ይኖርበታል። በተጨማሪም በአስተያየት ዓምድ ላይ የሰብል መበላሸት ደርሷል ወይ በሚለው ዓምድ ውስጥ የብልሽቱ ምክንያትና መጠን መገለጽ ይኖርበታል።

መ. ለሰብል አጨዳ የተመረጠ ሰብል ቀደም ከታጨደ ወይም በእሸትነቱ ከተበላ የሰብል አጨዳ ውጤት መመዝገቢያ ቦታ በሠረዘ (-) ይታለፋል።

ለሰብል አጨዳ የማሳ አካል/ Plot /አዘገጃጀትና የአጨዳ ውጤት አመዘጋገብ መመሪያ

2 ሜትር X 2 ሜትር የሆነ የማሳ አካል በተመረጠው ማሳ ላይ ስለማዘጋጀት (በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/20 ለተመዘገቡት ጊዜያዊና ድብልቅ ሰብሎች ብቻ)

በቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/20 ከተመዘገቡት በጊዜያዊ ሰብሎችና ድብልቃቸው ከተያዙ ማሳዎች ውስጥ በሰብል ዓይነት አምስት ማሳዎች ለአጨዳ በመምረጥና 2 ሜትር X 2 ሜትር የሆነ የማሳ አካል / Plot / በያንዳንዱ ማሳ ላይ በራንደም በማዘጋጀት ሰብሎን በማጨድ፣በመውቃትና በመመዘን የተገኘውን ውጤት በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/5 ክፍል 2 ላይ በትክክል መመዝገብ ያስፈልጋል። የሰብል አጨዳ የሚካሄድበት የማሳ አካል / Plot / በሚከተለው አኳኋን በማሳው ላይ ይዘጋጃል።

ሀ. መረጃ ሰብሳቢው በመጀመሪያ ለአጨዳ የተመረጠውን ማሣ ዙሪያውን በመዘር ዋና ዋና የማሳውን ማዕዘናት ይለያል በመቀጠልም ወደ ማሳው እንብርት በመግባት ኮምፖስት ተጠቅሞ ወደ ሰሜናዊምዕራብ የሚቀርበውን የማሣውን ማዕዘን ይለያል። ይህም በምሳሌው ገጽ 94 ማዕዘን “1” ተብሎ የተሰየመውን ማለት ነው። ቀጥሎም ከማዕዘን 1 በመጀመር የማሳውን ማዕዘናት በሙሉ ዞር በመቁጠር ብዛቱን ማስታወሻ ይመዘግባል። የማሳው ማዕዘኖች ብዛት ከ10 በታች ከሆነ ባለ አንድ ቤት ራንደም ሠንጠረዥ 10 እና ከዚያ በላይ ከሆነ ግን ባለሁለት ቤት ራንደም ሠንጠረዥ በመጠቀም አንዱን ማዕዘን ይመርጣል። የተመረጠውን ማዕዘን ቁጥርም በቅጽ 2005/2ሀ ላይ በተሰጠው ቦታ ይጥላል። በምስሉ መሠረት የተመረጠው ማዕዘን 5 ነው እንበል።

ለ. መረጃ ሰብሳቢው በተመረጠው ማዕዘን ላይ በመቆም ከዚህ ማዕዘን የሚነሱ ሁለት ጎኖችን ይለያል። ይህም በምሳሌው እንደሚታየው ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 6 ረጅሙ ጎን ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 4 ደግሞ አጭሩ ጎን ናቸው።

ሐ. ከማዕዘን “5” በመነሳት ረጅሙን የማሣ ጎን ማለትም ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 6 ያለው ርዝመት በሜትር ይለካል። በምሳሌው እንደሚታየው ይህ ርዝመት 40 ሜትር ነው። ይህንኑ ርዝመት በቅጽ 2005/2ሀ ክፍል 2 እና በማስታወሻ ከመዘገብ በኋላ የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ በመጠቀም ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 6 ያለውን ርዝመት ማለትም ከ40 ሜትር እኩል የሆነ ወይም ያነሰ ቁጥርን በመፈለግ በመጀመሪያ የተገኘውን ቁጥር በቅጽ 2005/2ሀ በተሰጠው ቦታ ይመዘግባል። በምሳሌው መሠረት ከራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ የተገኘው ቁጥር 10 ነው ። አጭሩን የማሳ ጎን በምሳሌው እንደሚታየው ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 4 ያለውን ርዝመት ከ ማዕዘን 5 በመነሳት በሜትር ለክቶ ውጤቱን ለዚሁ በተሰጠው ቦታ መመዝገብና ከዚሁ ውጤት ጋር እኩል የሆነ ወይም ያነሰ ቁጥር ከራንደም ሠንጠረዥ ፈልጎ በተዘጋጀለት ቦታ መመዝገብ ያስፈልጋል በምሳሌው መሠረት ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 4 ያለው ርዝመት በሜትር ተለክቶ የተገኘው 20 ሜትር በራንደም የተገኘውም ቁጥር 15 ነው።

መ. ከላይ በ “ሐ” በሜትር ተለክተው የተገኙትን የማሳው ረጅምና አጭር ጎኖች ርዝመቶችና የራንደም ሠንጠረዥ (Random Number Table) ተጠቅመን ያገኘናቸው ቁጥሮች ወደ ማሳው ለመግባት የሚያስችለውን አቅጣጫ ያስገኛሉ። ለአጭሩና ረጅሙ ጎኖች ርዝመት ባለስንት ቤት ራንደም ሠንጠረዥ መጠቀም እንደሚያስፈልግ የሚወስኑት ከላይ በሜትር ተለክተው የተገኙት የረጅምና አጭር ጎኖች ርዝመቶች ናቸው። ስለዚህ የራንደም ሠንጠረዥን በመጠቀም አንድ የራንደም ቁጥር ለረጅሙና አንድ

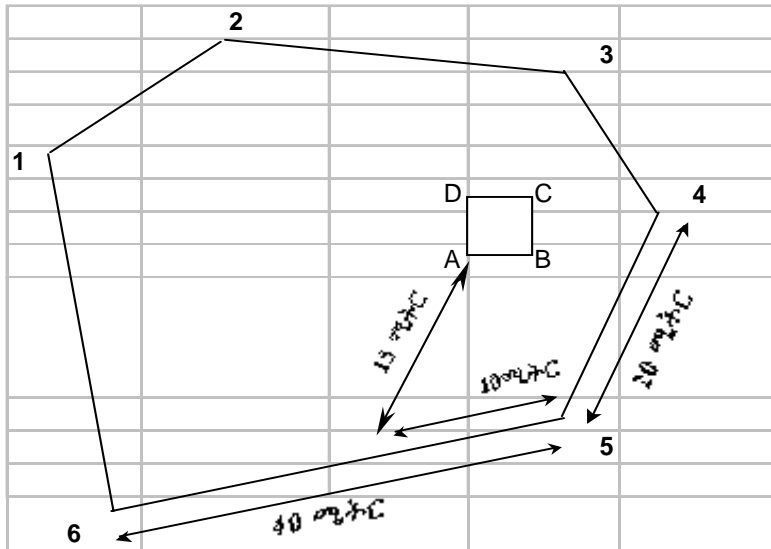
ሌላ የራንደም ቁጥር ደግሞ ለአጭሩ ጎን ከላይ በሜትር ተለክቶ ከተገኘው መጠን ያልበለጠ መምረጥ ያስፈልጋል ።

ሠ. በመቀጠልም ለሰብል አጨዳ የማሳ አካል / Plot / መነሻ ነጥብ ለማግኘት የሚከተሉትን በቅደም ተከተል ማከናወን ያስፈልጋል። በተመረጠው የማሳው ማዕዘን ላይ ቆሞ ፊትን ወደ አጭሩ ጎን በማዞር የአጭሩንጎን በምሳሌው መሠረት ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 4 በኮምፓስ ቤሪንጉን ማንበብና የተገኘውን ውጤት በቅጽ 2005/2ሀ ክፍል 2 ዓምድ 4 ና 5 እንዲሁም በማስታወሻ መመዝገብ። አሁንም በተመረጠው የማሳው ማዕዘን ላይ በመቆምና ፊትን ወደ ረጅሙ ጎን (በምሳሌው ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 6 በማዞር ለረጅሙ ጎን በራንደም የተገኘውን ቁጥር መጠን ያህል በሜትር መለካትና ችካል መትከል ከዚያም ከዚሁ ቦታ ላይ ሆኖ ፊትን ወደ ማሳው ውስጥ በማዞር በኮምፓስ ለአጭሩ ጎን (ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 4) ቀደም ብሎ በኮምፓስ የተነበበውን ቤሪንግ ደግሞ ማንበብና በዚሁ አቅጣጫ ረዳቱ እንዲቆም ማድረግ ቀጥሎም ለአጭሩ ጎን ርዝመት በራንደም የተገኘውን ቁጥር መጠን ያህል ወደ ማሳው ውስጥ ረዳቱ በቆመበት አቅጣጫ ትክክል በሜትር ለክቶ መግባትና ቦታው ላይ ችካል መትከል ይህንንም « A » ብሎ መሰየም።

ማስታወሻ፤

በራንደም ሠንጠረዥ የተገኙትን የረጅሙና አጭሩ ጎኖች ራንደም ቁጥሮች ተጠቅመን ያገኘነው መነሻ ነጥብ በማሳው ቅርጽ ምክንያት በማሳ ውስጥ ካልወደቀ ለአጭሩና ለረጅሙ ጎኖች ርዝመቶች በራንደም የተገኙትን ሁለት ራንደም ቁጥሮች በመተው ሌላ ሁለት አዲስ ቁጥሮች እንደገና በራንደም መምረጥ ያስፈልጋል። እነዚህንም ቁጥሮች በመጠቀም አዲስ የፕሎት መነሻ የሚሆን ነጥብ ማግኘት ይገባል ። ይህ ሁሉ ሆኖ የማይቻል ከሆነ ሌላ ማዕዘን እንደገና በራንደም ሠንጠረዥ በመጠቀም መምረጥ ይገባል።

ለሰብል አጭዳ የማሣ አካል / Plot / አዘገጃጀት ምሳሌ

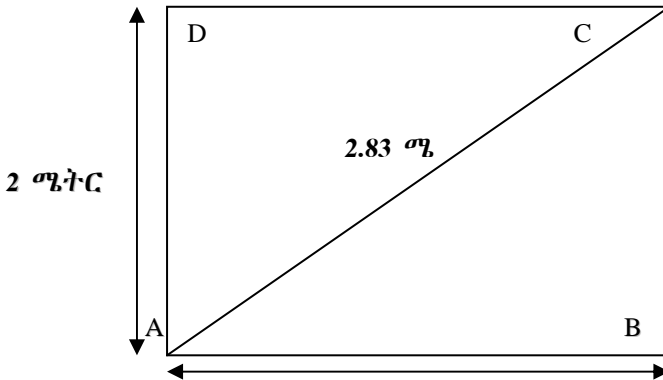

2 ሜትር X 2 ሜትር የማሣ አካል / Plot / አዘገጃጀት

2 ሜትር X 2 ሜትር የሆነውን የማሣ አካል በማሳው ላይ ለማዘጋጀት 8 ሜትር የሆነ ገመድና አራት ችካሎች ያስፈልጋሉ። በገመዱም ሁለት ጫፎች ላይ ቀለበቶች መኖር አለባቸው።

- ሀ. ማሣው ውስጥ « A » ተብሎ ችካል ከተተክለበት ቦታ ላይ ፊትን ወደ ምሥራቅ አዙሮ በመቆም በኮምፓስ 90 ዲግሪ በማንበብ በዚሁ አቅጣጫ ከ «A» 2 ሜትር መለካትና ሁለተኛውን ችካል መትከል ይህም በምሣሌው መሠረት «B» ይባላል።
- ለ. « B » ላይ ፊትን ወደ ሰሜን አዙሮ በመቆም በኮምፓስ 360 ወይም 0 ዲግሪ ይነበባል። በዚሁ አቅጣጫ ከ « B » በመነሳት 2 ሜትር ለክቶ ሦስተኛውን ችካል መትከል። ይህም በምሣሌው መሠረት « C » ይባላል።
- ሐ. « C » ላይ ፊትን ወደ ምዕራብ አዙሮ በመቆም በኮምፓስ 270 ዲግሪ ይነበባል። በዚሁ አቅጣጫ ከ « C » በመነሳት 2 ሜትር ለክቶ ሌላ አራተኛ ችካል መትከል። ይህም በምሣሌው መሠረት «D» ይባላል።

መ. « D » ላይ ፊትን ወደ ደቡብ አዙሮ በመቆም በኮምፓስ 180 ዲግሪ ይነበባል። በዚሁ አቅጣጫ ከ «d» በመነሳት 2 ሜትር ይለካና በገመድ ጫፍ ላይ ያለው ቀለበት በትክክል መነሻ ከነበረው ከ« A » ላይ ካለው የመጀመሪያ ችካል መግጠም አለበት። ይህ ካልሆነ የቤሪንግ ወይም የርዝመት ልኪ ስህተት ሊኖር ስለሚችል እንደገና መለካት ያስፈልጋል። የማሳው / Plot / በትክክል 2 ሜትር X 2 ሜትር መሆኑን ለማወቅ የማሳውን አካል አግዳሚ /Diagonal /AC/ በምሳሌው መሠረት በመለካት 2.83 ሜትር መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

አጨዳው በዚህ 2 ሜትር X 2 ሜትር በሆነው የማሳው አካል ውስጥ መሆን ይኖርበታል። ሰብሉ ታጭዶ ከተወቃ ከተፈለፈለ በኋላ በትክክል መመዘን አለበት። የታጨደው ሰብል ከተመዘነ በኋላ ክብደቱ በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/5 በክፍል 2 ዓምድ 6 ውስጥ መመዝገብ ይኖርበታል።

ማስታወሻ:-

እስፈላጊው መረጃ ተሞልቶ ከተጠናቀቀ በኋላ ሰብሉ ለባለይዞታው መመለስ እንዳለበት ማስታወስ ያስፈልጋል።

XXI. ቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/5 ጊዜያዊ ሰብሎች አጨዳ ውጤት ዝርዝር፣ አሞላል

ይህ ቅጽ በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/4 ለሰብል አጨዳ የተመረጡ የጊዜያዊ ሰብል (አትክልትና ሥራ-ሥር ሰብሎችን አይጨምርም) ማሳዎች መለያ የሚተላለፍበትና የአጨዳ ውጤት የሚመዘገብበት ነው። በዚህ ቅጽ የአጨዳ

ውጤት የሚመዘገበው ለጊዜያዊ ሰብሎች ማለትም የብርዕና አገዳጅ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ መሆኑን መገንዘብ ይገባል።

ክፍል 1:- የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1- ክልል: ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን : ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስምና ኮድ ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ : ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር : ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ
ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ማስታወሻ:- ከክልል እስከ ቆጠራ ቦታ ያለው መለያ ኮድ ከቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በሚሰጠው ዝርዝር መሠረት ይሞላል።

ክፍል 2. የሰብል አጨዳ ውጤት ዝርዝር- ለጊዜያዊ ሰብሎች ብቻ (አትክልትና ሥራ ሥርን አይጨምርም)

ይህ ክፍል የሚያገለግለው አትክልትና ሥራ ሥርን ሳይጨምር ለጊዜያዊ ሰብሎች ብቻ የሰብል አጨዳ ውጤት በሰብል ዓይነት ለመመዝገብ ነው። በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/4 ክፍል 2 ለሰብል አጨዳ የማሳያ ምርጫ ከተጠናቀቀ በኋላ ለአጨዳ የተመረጡ በጊዜያዊ ሰብል የተያዙ ማሳዎች የየራሳቸውን መለያ ማለትም የፓርስልና የማሳ ቁጥር እንዲሁም ማሳው የያዘውን ሰብል ስም በመያዝ በቀጥታ ወደዚህ ክፍል ይተላለፋሉ። አጨዳ የሚካሄደው በተመረጠው ማሳ ላይ በአንድ 2 ሜትር በ2 ሜትር በሆነ የማሳው አካል / plot /ላይ ነው።

ዓምድ 1- የፓርስል ቁጥር
የፓርስል ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/4 ክፍል 2 ዓምድ 1 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 2- የማሳ ቁጥር
የማሳ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/4 ክፍል 2 ዓምድ 2 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 3 የሰብል ስም
ለሰብል አጨዳ በተመረጠው ማሳ ላይ የሚገኘው ሰብል ስም ከቅጽ 2005/4 ክፍል 2 ዓምድ 3 ተወስዶ በዚህ

ቅጽ በዓምድ 3 ይሞላል ። የሰብሉ ኮድም በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

አምድ 4 የቤተሰብ መለያ ቁጥር

በአምድ 3 የተመዘገበውና አጨዳ የተካሄደበት ሰብል የሚመለከተው የቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ፖ.ና.ጥ 2005/2ሀ ከክፍል 1 አምድ 6 በመወሰድ በዚህ አምድ ይሞላል ።

አምድ 5 የባለይዞታው መለያ ቁጥር

በአምድ 3 የተመዘገበውና አጨዳ የተካሄደበት ሰብል የሚመለከተው የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ፖ.ና.ጥ 2005/2ሀ ከክፍል 1 አምድ 8 በመወሰድ በዚህ አምድ ይሞላል ።

ዓምድ 6 - አጨዳ የተካሄደበት ቀንና ወር

8 ስኪዌር ሜትር በሆነው የማሣው አካል ላይ የሰብል አጨዳ የተካሄደበት ቀንና ወር ይመዘገባል።

ዓምድ 7- ሰብሉ እንደታጨደ ተወቅቶ /ተፈልፍሎና ተመዝኖ ክብደቱ

2 ሜትር በ2 ሜትር (8 ስኪዌር ሜትር) ከሆነው የማሣ አካል ላይ የታጨደው ሰብል እንደተወቃ /እንደተፈለፈለ ተመዝኖ ክብደቱ በዚሁ ዓምድ ይሞላል። እንደተወቃ ሲባል ለምሳሌ እንደ ባቁላና አተር ዓይነት ሰብሎች ገለባው ከፍሬው ከተለየ በኋላ ሲሆን እንደ በቆሎና ለውዝ ያሉ ደግሞ ከተፈለፈሉ በኋላ መሆኑ መታወቅ አለበት።

ዓምድ 8 ሰብሉ ከደረቀ በኋላ የተመዘነበት ቀንና ወር የሞላል።

ዓምድ 9 - የደረቀው ሰብል ተመዝኖ ክብደቱ በ ኪ...ግ እና በ ግራም ማለት የመጀመሪያው ክብደት ከተወሰደ ከ ሁለት ሳምንት በኋላ በየጊዜው ተመዝኖ ምንም ለውጥ ሳያሳይ ሲቀር የተገኘው ክብደት ይመዘገባል።

ዓምድ10-11- የሰብል መበላሸት ደርሷል ወይ ?

ዓምድ 10 - አዎ = 1 የለም = 2

የሰብል ብልሽት መድረስ አለመድረሱ ባለይዞታው ተጠይቆ ብልሽት ካለ ኮድ « 1» ሲሞላ ከሌለ ደግሞ ኮድ « 2» ይሞላል። ይህ ዓምድ በአጨዳ ወቅት ለአጨዳ በተመረጠው ማሣ ላይ የሚገኘው ሰብል የደረሰበትን የብልሽት መጠንና ዓይነት በተመለከተ የሚጠየቅበት ነው።

ማሳሰቢያ ፡-

- የሰብል ብልሽት የሚጠየቀው በአጠቃላይ በማሣው ላይ ላለው/ለነበረው/ሰብል መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል። ከ 2X2 ላይ ለታጨደው ብቻ አይደለም።

- ለአጨዳ የተመረጠው ጊዜያዊ ሰብል ከቋሚ ጋር ተደባልቆ የሚገኝ ከሆነ ብልሽት (በአጨዳ ወቅት) የሚጠየቀው ለጊዜያዊ መሆን ይኖርበታል።

ዓምድ 11 - መልሱ አዎን ከሆነ ለብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 9 ብልሽት አለ ተብሎ ኮድ «1» የተሞላ እንደሆነ ብቻ ነው። ስለዚህ በዓምድ 9 ኮድ «1» ከተሞላ በዓምድ 10 በተሰጠው ክፍት ቦታ አንድ ዋና የሰብል ብልሽት ምክንያት በገጽ 21 የተሰጠውን ምክንያትና ኮድ ዝርዝር በማየት ይጻፋል። የብልሽቱ ምክንያት ኮድም በዚሁ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ12- የተበላሸው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 9 አዎን ተብሎ ኮድ «1» ተሞልቶ ከሆነ ብቻ ነው። በዚህ ዓምድ በብልሽት የተጎዳው (የጠፋው) ሰብል መጠን በመቶኛ ባለይዞታው ተጠይቆ መገለጽ አለበት።

ዓምድ 13- ማሣው የያዘው ሰብል (አንድ ዓይነት =1 ፣ ድብልቅ = 2)

በዚህ ቅጽ ክፍል 2 ዓምድ2 ቁጥሩ በተመዘገበውና የሰብል አጨዳ በተካሄደበት ማሣ የነበረው ሰብል አንድ ዓይነት ከነበረ ኮድ «1»፣ ድብልቅ ሰብል ከነበረ ኮድ «2» በዚሁ ዓምድ ይሞላል።

XXII. የቅጽ ግ.ና.ፕ. 2004/6 የሰብል ምርት እና የቤት እንስሳት ተዋጽዖ አጠቃቀም አሞላል

ይህ ቅጽ በጥናቱ በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች በሙሉ ይሞላል። ቅጹ እያንዳንዱ ባለይዞታ ያመረተውን የሰብል ምርትና የቤት እንስሳት ተዋጽዖ አጠቃቀም በሚመለከት መረጃ የሚሰበሰብበት ነው።

ይህ ቅጽ የሚሞላው ለሰብል ምርት ወጤቶች የመኸሩን ምርት ብቻ የሚመለከት ሲሆን ለቤት እንስሳት እና ለቋሚ ሰብል ግን የዓመቱን የምርት ወጤቶች መሆን እንዳለበት መታወቅ አለበት።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1- ክልል: ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2- ዞን: ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3- ወረዳ: ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4- ገበሬ ማህበር: ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5- ቆጠራ ቦታ: ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ ቁጥር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6- የቤተሰብ መለያ ቁጥር : የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7- የባለይዘታው መለያ ቁጥር

የባለይዘታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 8- የባለይዘታው ስም

የባለይዘታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 9- ዕድሜ

የባለይዘታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት ይሞላል።

ዓምድ 10- የታ (ወንድ= 1 ሴት = 2)

የባለይዘታው የታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ዓምድ 11- የግብርናው ዓይነት /ሰብል=1 ከብት= 2 ሁለቱም = 3/

ዓምድ 7 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዘታ የተሠማራበት የግብርና ዓይነት የሰብል ምርት ከሆነ ኮድ «1» ከብት ማርባት /ማድለብ/ ከሆነ ኮድ «2» በሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. በምርት ዘመኑ የሰብል ምርት አጠቃቀም (በመቶኛ)

ዓምድ 1- ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 2- የምርቱ ስም

የባለይዘታው በጥቅም ላይ ያዋላቸው የሰብል ምርት ስሞች በሙሉ ለየብቻ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባሉ። በተሰጠው ክፍት የኮድ መመያ ቦታ ተገቢው የሰብል ኮድ ተሞልቶ መምጣት አለበት።

ዓምድ 3-9 የምርት አጠቃቀም ክፍፍል (በመቶኛ)

ዓምድ 3- ለቤተሰብ ፍጆታ

ባለይዘታው ከሚያመርተው /ካመረተው ጠቅላላ የሰብል ምርት ውስጥ ለቤተሰቡ ፍጆታ ያዋለው /የሚያውለው መጠን ተጠይቆ በመቶኛ ይመዘገባል።

ዓምድ 4- ለዘር

ባለይዘታው ከሚያመርተው /ካመረተው ጠቅላላ የሰብል ምርት ውስጥ ለዘር የሚጠቀምበት /የተጠቀመበት በሰብል ዓይነት ተጠይቆ ድርሻው በመቶኛ ይሞላል፡፡

ዓምድ 5- ለሽያጭ

ባለይዘታው ከሚያመርተው /ካመረተው ጠቅላላ የሰብል ምርት ውስጥ ለሽያጭ ያዋለው /የሚያውለው መጠን በምርት ዓይነት ተጠይቆ መጠኑ በመቶኛ ይሞላል፡፡

ማስታወሻ :-

ለሽያጭ ሲባል ባለይዘታው ለግብአትና ለቤተሰብ ልብስ የመሳሰሉት መግዣ የሽጠው ወይም የሚሸጠውን ይመለከታል

ዓምድ 6- ለምንዳ (በዓይነት)

ባለይዘታው ከሚያመርተው /ካመረተው ጠቅላላ የሰብል ምርት ለሠራተኛ ጉልበት ክፍያ / ምንዳ በዓይነት የከፈለው / የሚከፍለው መጠን በመቶኛ ተጠይቆ ይሞላል፡፡

ዓምድ 7- ለእንስሳት መኖ

ባለይዘታው ከሚያመርተው /ካመረተው ጠቅላላ የሰብል ምርት ውስጥ ለእንስሳት መኖ ያዋለው/ የሚያውለው መጠን በሰብል ዓይነት ተጠይቆ መጠኑ በመቶኛ ይሞላል፡፡

ዓምድ 8- ሌሎች (በስጦታ ... ወዘተ)

ባለይዘታው ከሚያመርተው /ካመረተው ጠቅላላ የሰብል ምርት ውስጥ ሌላ ግልጋሎት (ለስጦታ ... ወዘተ) ያዋለው / የሚያውለው መጠን (ማለትም ከዓምድ 3 እስከ ዓምድ 7 ከተዘረዘረው ሌላ) በሰብል ዓይነት ተጠይቆ መጠኑ በመቶኛ ይሞላል፡፡

ዓምድ 9- ጠቅላላ

(ዓምድ 3 + ዓምድ 4 + ዓምድ 5 + ዓምድ 6 + ዓምድ 7 + ዓምድ 8 = ዓምድ 9)

በዚህ ዓምድ በዓምድ 2 ሥር የተዘረዘሩት የምርት ዓይነቶች በሰብል ዓይነት ከዓምድ 3-8 ተደምር ውጤቱ በዓምድ 9 ይሞላል፡፡ መረጃ ሰብሳቢው የእነዚህ ምርት አጠቃቀሞች ድምር መቶ መሆኑን ለእያንዳንዱ የምርት ዓይነት ማረጋገጥ አለበት

ዓምድ 10- አስተያየት

እያንዳንዱን የምርት አጠቃቀም ዓይነት አስመልክቶ የሚኖሩ አስተያየቶች በዚህ ዓምድ ይመዘገባል፡፡

ምሳሌ:-

ባለይዘታው ያመረተውን 80 ቁና የገብስ ምርት በሚከተለው ዓይነት ጥቅም ላይ ቢያውል፡፡

ለቤተሰብ ፍጆታ.....
ለዘር

በቁና
30
5

ለሽያጭ	25
ለምንዳ	5
ለእንስሳት መኖ	5
ሌሎች (መጠባበቂያ ለስጦታ)	10

ይህንኑ መረጃ ሰብሳቢው ከዚህ በታች በተጠቀሰው ዓይነት ወደ መቶኛ በመለወጥ በተገቢው ዓምዶች ውስጥ መሙላት አለበት፡፡

$$30 \text{ ቁና ለቤተሰብ ፍጆታ በመቶኛ ሲገለጽ} \Rightarrow \frac{(40 \times 100)}{80} = 37.5$$

$$\Rightarrow 38\%$$

$$5 \text{ ቁና ለዘር በመቶኛ ሲገለጽ} \Rightarrow \frac{(5 \times 100)}{80} = 6.25 \Rightarrow 6\%$$

$$25 \text{ ቁና ለሽያጭ በመቶኛ ሲገለጽ} \Rightarrow \frac{(25 \times 100)}{80} = 31.25 \Rightarrow 31\%$$

$$5 \text{ ቁና ለምንዳ በመቶኛ ሲገለጽ} \Rightarrow \frac{(5 \times 100)}{80} = 6.25 \Rightarrow 6\%$$

$$5 \text{ ቁና ለእንስሳት መኖ በመቶኛ} \Rightarrow \frac{(5 \times 100)}{80} = 6.25 \Rightarrow 6\%$$

$$10 \text{ ቁና ለሌላ በመቶኛ ሲገለጽ} \Rightarrow (10 \times 100)/80 = 12.5 \Rightarrow 13$$

$$\text{ጠቅላላ ድምር} \Rightarrow 100\%$$

ማስታወሻ፡-

ከዚህ በላይ የተሰጠው ምሳሌ መረጃ ሰብሳቢው የመቶኛን አሰላል እንዲረዳ ለማግኘት የቀረበና ባለይዞታው ሲሰራ ... ወዘተ ብሎ የሚገልጽባቸውን ክፍልፋዮች ወደ መቶኛ በቀላሉ ለመለወጥ እንዲቻላቸው ለመረዳት እንጂ በምሳሌው የተገለጸውን አሠራር በመጠቀም ከባለይዞታው መረጃ እንዲሰበሰብ አለመሆኑን መገንዘብ ተገቢ ነው፡፡

ክፍል 3. በምርት ዘመኑ የቤት እንስሳት ተዋጽኦ አጠቃቀም (በመቶኛ)

ዓምድ 1- ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል፡፡

ዓምድ 2- የቤት እንስሳት ተዋጽኦ ዓይነት

የቤት እንስሳት ተዋጽኦዎች ከነኩዳቸው ተሰጥተዋል፡፡

ዓምድ 3-7 የአጠቃቀም ክፍፍል (በመቶኛ)

ዓምድ 3- ለቤተሰብ ፍጆታ

ባለይዞታው ካለው ጠቅላላ የቤት እንስሳት ተዋጽኦ ውስጥ ለቤተሰብ ፍጆታ ያዋለው መጠን በዓይነት ተጠይቆ በመቶኛ ይሞላል፡፡

ዓምድ 4- ለሽያጭ

ባለይዞታው ካለው ጠቅላላ የቤት እንስሳት ተዋጽዖ ውስጥ ለሽያጭ ያዋለው መጠን በዓይነት ተጠይቆ በመቶኛ በተሰጠው ክፍል ቦታ ይሞላል።

ዓምድ 5- ለምንዳ (በዓይነት)

ባለይዞታው ካለው ጠቅላላ የቤት እንስሳት ተዋጽዖ ውስጥ ለምንዳ በዓይነት ያዋለው መጠን በዓይነት ተጠይቆ ድርሻው በመቶኛ ይሞላል።

ዓምድ 6- ሌሎች (ለስጦታ ... ወዘተ)

ባለይዞታው ካለው ጠቅላላ የቤት እንስሳት ተዋጽዖ ውስጥ ሌላ ግልጋሎት (ለስጦታ ... ወዘተ) ያዋለው መጠን በዓይነት ተጠይቆ በመቶኛ ይሞላል።

ዓምድ 7- ጠቅላላ (በዓምድ 3 + ዓምድ 4 + ዓምድ 5 + ዓምድ 6)

በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት የቤት እንስሳት ተዋጽዖ ከዓምድ 3-6 በመቶኛ የተሞላው በተዋጽዖ ዓይነት በመደመር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 8- አስተያየት

ይህ ክፍል አስመልክቶ የሚኖሩ ማንኛቸውም አስተያየቶች በሙሉ በዚህ ዓምድ ሊመዘገቡ ይችላሉ።

XXIII. የቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/7 የቤት እንስሳት፣ ንብ የያዙ ቀፎዎች ብዛትና የተዋጽዖ ምርት አሞላል

ይህ ቅጽ በቀጠራ ቦታው ለጥናቱ በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች በሙሉ የቤት እንስሳት፣ ንብ የያዙ ቀፎዎች፣ የወተት፣ የዕንቁላል፣ የማር ምርት መጠን፣ የቤት እንስሳት በሽታና የመኖ አጠቃቀምን፣ ... ወዘተ አስመልክቶ የሚሞላ ነው። የቤት እንስሳትና ዶሮዎች ጥናት የሚደረገው ህዳር 2/2005 ጀምሮ እስከ ህዳር 8/2005 ባለው ጊዜ ውስጥ ሲሆን ጥናቱ የሚመለከታቸው ህዳር 1/2005 የነበሩትን የቤት እንስሳት ነው። በተጨማሪም በባለይዞታው ቁጥጥር ሥር ሆነው በጥናቱ ወቅት በተለያዩ ምክንያቶች ከቤት የሌሉ (በመንገድ ላይ ያሉ ወይም ለምግብ ፍለጋ ወደ ሌላ ቦታ የሄዱ) የቤት እንስሳት በባለይዞታው ስም ጥናት ይደረግላቸዋል። አንድ የቤት እንስሳ በጋራ ከአንድ በላይ በሆኑ ባለይዞታዎች ቁጥጥር ሥር ከሆነ የቤት እንስሳው በሚገኝበት/ በሚኖርበት ባለይዞታ ይመዘገባል። የቤት እንስሳትን ብዛት አስመልክቶ መረጃ ሰብሳቢው ባለይዞታውን በሚጠይቅበት ጊዜ ከጠቅላላ ብዛታቸው በመጀመር መጠየቅ ይኖርበታል።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1- ክልል

ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3- ወረዳ

ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4- ገበሬ ማህበር/ቀበሌ

ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር/ቀበሌ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5- የቆጠራ ቦታ፡ ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6- የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/1 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዘታው መለያ ቁጥር

በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ የሚገኘው ባለይዘታ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/1 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዘታው ስም

የባለይዘታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/1 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዘታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት ይሞላል።

ዓምድ 10 - የታ (ወንድ= 1 ፡ ሴት =2)

የባለይዘታው የታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ደግሞ ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 11 - የትምህርት ሁኔታ የፈፀሙት ክፍተኛ ክፍል (አምስት ዓመትና በላይ ለሆኑ ባለይዘታዎች)

በዚህ ዓምድ ዕድሜያቸው 5 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆኑ ባለይዘታዎች የትምህርት ሁኔታ (የፈፀሙት ክፍተኛ ክፍል) ተጠይቆ ከዚህ በታች በተዘረዘሩት ክፍሎች ትክክለኛው ተመርጦ ይሞላል። በመጀመሪያ ባለይዘታው ማንበብና መፃፍ የሚችል መሆኑ ከተጠየቀ በኋላ የሚችል ከሆነ ተምሮ የጨረሰው ክፍተኛ ክፍል ይጠየቃል። አንድ ግለሰብ የማንበብና የመፃፍ ችሎታ አለው የሚባለው በማንኛውም ግለሰብ በሚያውቀው ቋንቋ አንበባ መረዳትና መፃፍ ሲችል ብቻ ነው። የራሳቸውን ስም ወይም ቁጥሮችን ብቻ ማንበብና መፃፍ የሚችሉ ግለሰቦች እንደተማሩ አይቆጠሩም። በተጨማሪም የፈፀመው ክፍል ሲባል በጥናቱ ወቅት የሚገኝበት ክፍል ሳይሆን ተምሮ የጨረሰውን ክፍተኛ ክፍል ማለት ነው ። ዝርዝር የትምህርት ሁኔታ (የፈፀሙት ክፍተኛ ክፍል) አመዳደብ ኮዶችን በገጽ 45-46 ከተሰጠው ዝርዝር ተወስዶ ይሞላል

ዓምድ 12 - የባለይዘታው የቤተሰብ አባላት ብዛት

የቤተሰብ አባላት ብዛት ምን ያህል እንደሆነ ተጠይቆ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይሞላል።

ዓምድ 13 - የግብርና ዓይነት (ሰብል 1 ከብት 2 ሁለቱም 3)

ባለይዘታው የሚያካሂደው የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ከሆነ ኮድ «1» እንስሳት ማርባት /ማድለብ/ንብ ማነብ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይሞላል።

ክፍል 2 :- የቤት እንስሳት ፣ንብ የያዙ ቀፎዎችና የተዋጸፀ ምርት መጠን

ሀ . ህዳር 1/2005 የቤት እንስሳት ነበረዎት፤

(አዎን = 1 አልነበረኝም = 2)

የባለይዘታው መልስ አዎን ከሆነ በተሰጠው ሣጥን ውስጥ ኮድ “1” በመሙላት መጠይቁን ማጠናቀቅ ያስፈልጋል። አልነበረኝም ከሆነ ግን በተሰጠው ሣጥን ውስጥ ኮድ «2» በመሙላት ወደ ቅጽ 2005/7 ገጽ 4 በማለፍ ይጠየቃል።

የዳልጋ ከብቶች ብዛት በጾታ፣በዕድሜና በአገልግሎት (ህዳር 1/2005 የነበሩትን)

ጥያቄ 1 :- ጠቅላላ የዳልጋ ከብቶች ብዛት

ህዳር 1/2005 ዓ.ም ባለይዘታው የነበሩት ጠቅላላ የዳልጋ ከብቶች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ለየብቻ በመጠየቅ በአንፃሩ ባሉት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ።

ሀ) ከ6 ወር በታች

በጥያቄ 1 ከተመዘገቡት ጠቅላላ የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ6 ወር በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴትን ብዛት ለየብቻ በመጠየቅ በአንፃሩ ባሉት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ።

ለ) 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች

በጥያቄ 1 ከተመዘገቡት ጠቅላላ የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ዕድሜያቸው 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች የሆኑትን ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴትን ብዛት ለየብቻ ባለይዘታውን በመጠየቅ በአንፃሩ ባሉት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ሐ) 1 ዓመትና ከ3 ዓመት በታች

በጥያቄ 1 ከተመዘገቡት ጠቅላላ የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ዕድሜያቸው 1 ዓመትና ከ3 ዓመት በታች የሆኑትን ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ለየብቻ ባለይዘታውን በመጠየቅ በአንፃሩ ባሉት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

መ) 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች

በጥያቄ 1 ከተመዘገቡት ጠቅላላ የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች የሆኑትን ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም የወንድና የሴትን ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በአንጻሩ በተሰጡት ቦታዎች ይመዘገባሉ። በተጨማሪም በ''መ'' የተመዘገበው ዳልጋ ከብቶች ብዛት የ''መ1'' የ''መ2'' የ''መ3'' የ''መ5 እና የ''መ6'' ድምር መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

መ1) የሥጋ

በ''መ'' ከተመዘገቡት ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች ከሆኑት የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ለዕርድ /ሥጋ/ የሚውሉትን ጠቅላላና በፆታ በመለየት ብዛታቸው በተሰጡት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ። የሥጋ ከብቶች ሲባል ባለይዞታው ለራሱ የሥጋ ፍጆታም ሆነ የሥጋ ከብት ነው ብሎ በማሰብ ለሽያጭ ያዘጋጀውን ወይም የሚያቀርበውን የሚያጠቃልል ነው።

መ2) የእርባታ

በ''መ'' ከተመዘገቡት ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች ከሆኑት የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ለእርባታ የሚውሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት

ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ። እርባታ

ሲባል ባለይዞታው ሆነ ብሎ እንዲባዙለት በማሰብ ያስቀመጣቸው ሴትም ሆነ ወንድ

የዳልጋ ከብቶችን ያጠቃልላል።

መ3) የወተት ላሞች

በ''መ'' ከተመዘገቡት ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች ከሆኑት የዳልጋ ከብቶች ውስጥ የወተት ላሞች ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ ይሞላል። የወተት ላሞች በጥናቱ ወቅት ወተት እየሰጡ የነበሩትን ፣ ወደፊት ሊሰጡ የሚችሉትንና ክበድ/እርጉዝ የሆኑትን ጊደሮች ያጠቃልላል።

መ4) ባለፉት 12 ወራት ወተት የሰጡ ላሞች ብዛት

በ''መ3'' ከተመዘገቡት ውስጥ ባለፉት 12 ወራት ከህዳር 2/2005 - ህዳር 1/2005 ድረስ ስንት ላሞች ወተት እንደሰጡ ተጠይቆ ይመዘገባል።

መ5) የእርሻ

በ''መ'' ከተመዘገቡት ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች ከሆኑት የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ባለይዞታው በእብዛኛው ለእርሻ ሥራ የሚጠቀምባቸው በጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ ባሉት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ። በእርሻ ሥራ ላይ ሴት የዳልጋ ከብቶችም ሊሰማሩ ስለሚችሉ ለሁለቱም ፆታዎች መረጃው መጠየቅ ይኖርበታል። በተጨማሪም የእርሻ ሥራ

ማረሰን ፣ መጠቅጠቅን ፣ መውቃትን ፣ ሌሎች ለእርሻ አጋዥ ሥራዎችን እንደሚያጠቃልል መገንዘብ ያስፈልጋል።

መ6) ለሌላ አገልግሎት

በ”መ” ከተመዘገቡት ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች ከሆኑት የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ከላይ ከተገለፁት /ለሥጋ፡ ለእርባታ፡ ለወተትና ለእርሻ ሥራ/ ከሚውሉት ውጭ ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ ካሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ ይመዘገባል።

ማስታወሻ፦

1. ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ ተብለው ከሚመዘገቡት ውስጥ ክብድ ወይም እርጉዝ ያልሆኑ ጊደሮች ይጠቃለላሉ። ለሌላ አገልግሎት የሚውሉት ግልጋሎታቸው መገለጽ ይኖርበታል።
2. አንዳንድ ጊዜ ባለይዞታው የልጆች ወይም የእናቶች ናቸው በሚል በቤተሰቡ ውስጥ ያሉትን የቤት እንስሳት፣ ዶሮዎች ወይም ንብ የያዙ ቀፎዎችን በትክክል ሳያስመዘግብ ይቀርና በቆጠራው ላይካተቱ ይችላሉ። ስለዚህ ይህን ሁኔታ እንዳያጋጥም ግልፅ አድርጎ በመጠየቅ በባለይዞታው ቁጥጥር ስር የሚገኙና በቤተሰቡ ውስጥ ያሉት የቤት እንስሳት ዶሮዎችና ንብ የያዙ ቀፎዎች በሙሉ መቁጠር ያስፈልጋል።

ሠ) 10 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 1 ከተመዘገቡት ጠቅላላ የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ረ) ጠቅላላ ብዛት

ባለይዞታው ያለው ጠቅላላ የዳልጋ ከብት እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በአንጻሩ በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይሞላል። ይህም ጠቅላላ ብዛት የ”ሀ” የለ ፣ የ”ሐ” የ”መ” ና የ”ሠ” ወይም የ”ረ” የ” ረ”2” ና የ”ረ3” ድምር ውጤት መሆኑንና በጥያቄ 1 ላይ ከተሞላው ጋር እኩል መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ረ1) ጠቅላላ የሀገር ውስጥ ዝርያ

ባለይዞታው ቁጥራቸውን በ”ረ” ካስመዘገባቸው የዳልጋ ከብቶች ውስጥ የሀገር ውስጥ ዝርያ የሆኑ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴትን ብዛት በመለየት ባለይዞታው ተጠይቆ በአንጻሩ በተሰጡት ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ።

ረ2) ጠቅላላ የውጭ ዝርያ

ባለይዞታው ቁጥራቸውን በ”ረ” ካስመዘገባቸው የዳልጋ ከብቶች ውስጥ የውጭ ዝርያ የሆኑ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴትን ብዛት በመለየት ባለይዞታው ተጠይቆ በአንጻሩ በተሰጡት ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ።

ፈ3) ጠቅላላ የተዳቀሉ

ባለይዘታው ቁጥራቸውን በ'ፈ' ካስመዘገባቸው የዳልጋ ከብቶች ውስጥ የተዳቀሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታው በመጠየቅ በአንጻሩ በተሰጡት ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ።

ማስታወሻ፦

1) የወንድና የሴት ድምሩ በአንጻራቸው ከተመዘገበው ጠቅላላ ብዛት ጋር እኩል መሆን ይኖርበታል።

2) ጥያቄ 1= ሀ+ ለ+ሐ+ መ+ ሠ

3) መ= መ1 + መ2+ መ3+ መ5+ መ6

4) ፈ= ሀ+ ለ+ ሐ+ መ+ ሠ= ፈ1+ ፈ2+ ፈ3 መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

የበጎች ብዛት በጾታ ፣ በዕድሜና በአገልግሎት (ህዳር 1/2005 የነበሩትን)

ጥያቄ 2፦ ጠቅላላ የበጎች ብዛት

ህዳር 1/2005 ዓ.ም ባለይዘታው የነበሩት ጠቅላላ በጎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በአንጻሩ ባሉት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ።

ሀ) ከ6 ወር በታች

በጥያቄ 2 ከተመዘገቡት ጠቅላላ በጎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ6 ወር በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በአንጻሩ በተሰጡት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ) 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች

በጥያቄ 2 ከተመዘገቡት ጠቅላላ በጎች ውስጥ ዕድሜያቸው 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ሐ) 1 ዓመትና ከ2 ዓመት በታች

በጥያቄ 2 ከተመዘገቡት ጠቅላላ በጎች ውስጥ ዕድሜያቸው 1 ዓመትና ከ2 ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

መ) 2 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 2 ከተመዘገቡት ጠቅላላ በጎች ውስጥ ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ። በተጨማሪም በ«መ» የተመዘገበው የበጎች ብዛት የ«መ1» ፣ የ«መ2»፣ የ«መ3» ፣ እና የ«መ4» ድምር መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

መ1) የሥጋ

ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ውስጥ ለሥጋ የሚውሉ በጎች ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ፡፡

መ2) የፀጉር

ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ውስጥ ለፀጉር ምርት የሚውሉ በጎች ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ፡፡

መ3) የእርባታ

ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ውስጥ ለእርባታ የሚውሉ በጎች ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይሞላል፡፡ እርባታ ሲባል ባለይዞታው እንዲራቡ በማሰብ ያስቀመጣቸውን ሴትም ሆነ ወንድ በጎች ያጠቃልላል፡፡

መ4) ለሌላ አገልግሎት

2 ዓመትና በላይ ከሆኑት በጎች ውስጥ ከላይ ከተጠቀሱት ውጭ ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ ካሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይሞላል፡፡ የአገልግሎቱ ዓይነት መገለጽ እንደሚገባው ማስታወስ ያስፈልጋል፡፡

ሠ) ጠቅላላ የበጎች ብዛት

ባለይዞታው ያለው ጠቅላላ የበጎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ተጠይቆ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ውስጥ ይሞላል፡፡ ይህም ጠቅላላ ብዛት የ«ሀ» የ«ለ» የ«ሐ» ና የ«መ» ወይም የ«ሠ1» የ«ሠ2» ና የ«ሠ3» ድምር ውጤት መሆኑንና በጥያቄ 2 ላይ ከተሞላው ጋር እኩል መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል፡፡

ሠ1) ጠቅላላ የሀገር ውስጥ ዝርያ

ባለይዞታው ቁጥራቸውን በ«ሠ» ካስመዘገባቸው በጎች ውስጥ የሀገር ውስጥ ዝርያ የሆኑ ጠቅላላ በጎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ውስጥ ይመዘገባሉ፡፡

ሠ2) ጠቅላላ የውጭ ዝርያ

ባለይዞታው ቁጥራቸውን በ«ሠ» ካስመዘገባቸው በጎች ውስጥ የውጭ ዝርያ የሆኑ በጎች ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ውስጥ ይመዘገባሉ፡፡

ሠ3) ጠቅላላ የተዳቀሉ

ባለይዞታው ቁጥራቸውን በ«ሠ» ካስመዘገባቸው በጎች ውስጥ የተዳቀሉ ጠቅላላ በጎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባሉ፡፡

ማስታወሻ :-

1) የወንድና የሴት ድምር በአንጻሩ ከተመዘገበው ጠቅላላ ብዛት ጋር እኩል መሆን ይኖርበታል፡፡

- 2) ጥያቄ 2 ፡ ሀ+ ለ+ ሐ+ መ
 - 3) መ= መ1+ መ2+ መ3+ መ4
 - 4) ሠ= ሀ+ ለ + ሐ+ መ = ሠ1+ ሠ2+ ሠ3
- መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል፡፡

የፍየሎች ብዛት በጾታ ፣ በዕድሜና በአገልግሎት (ህዳር 1/2005 የነበሩትን)

ጥያቄ 3:- ጠቅላላ የፍየሎች ብዛት

ህዳር 1/2005 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ ፍየሎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል፡፡

ሀ) ከ6 ወር በታች

በጥያቄ 3 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ፍየሎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ6 ወር በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል፡፡

ለ) 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች

በጥያቄ 3 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ፍየሎች ውስጥ ዕድሜያቸው 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል፡፡

ሐ) 1 ዓመትና ከ2 ዓመት በታች

በጥያቄ 3 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ፍየሎች ውስጥ ዕድሜያቸው 1 ዓመትና ከ2 ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል፡፡

መ) 2 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 3 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ፍየሎች ውስጥ ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል፡፡ በተጨማሪም በ«መ» የተመዘገበው የፍየሎች ቁጥር የ«መ1» ፣ የ«መ2» ፣ የ «መ3»ና «መ4» ድምር መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል፡፡

መ1) የሥጋ

ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ውስጥ ለሥጋ የሚውሉ ፍየሎች ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል፡፡

መ2) የወተት

ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ውስጥ ባለይዘታው ወተት ይሰጡኛል ብሎ ያስቀመጣቸው ፍየሎች ብዛት በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል፡፡

መ3) የእርባታ

ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ውስጥ ለእርባታ የሚውሉ ፍየሎች ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል፡፡ እርባታ ሲባል ባለይዘታው እንዲባዙለት በማሰብ ያስቀመጣቸውን ሴትም ሆነ ወንድ ፍየሎችን ያጠቃልላል፡፡

መ4) ለሌላ አገልግሎት

2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ፍየሎች ውስጥ ከላይ ከተጠቀሱት ውጭ ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ ካሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ፡፡ የአገልግሎቱም ዓይነት በአስተያየት መልክ መገለጽ ይኖርበታል፡፡

ሠ) ጠቅላላ የፍየሎች ብዛት

ባለይዘታው ያለው ጠቅላላ የፍየሎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ተጠይቆ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል፡፡ ይህም ጠቅላላ ብዛት የ''ሀ'' የ''ለ'' የ''ሐ'' ና የ''መ'' ወይም የ''ሠ₁'' የ''ሠ₂'' እና የ''ሠ₃'' ድምር ውጤት መሆኑንና በተራ ቁጥር 3 ላይ ከተሞላው ጋር እኩል መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል፡፡

ሠ1) ጠቅላላ የሀገር ውስጥ ዝርያ

ባለይዘታው ብዛታቸውን በ''ሠ'' ካስመዘገባቸው ፍየሎች ውስጥ የሀገር ውስጥ ዝርያ የሆኑ /ያልተዳቀሉ/ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡

ሠ2) ጠቅላላ የውጭ ዝርያ

ባለይዘታው ብዛታቸውን በ''ሠ'' ካስመዘገባቸው ፍየሎች ውስጥ የውጭ ዝርያ የሆኑ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይሞላል፡፡

ሠ3) ጠቅላላ የተዳቀሉ

ባለይዘታው ቁጥራቸውን በ''ሠ'' ካስመዘገባቸው ፍየሎች ውስጥ የተዳቀሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ተጠይቆ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይሞላል፡፡

ማስታወሻ፡-

1) የወንድና የሴት ድምር በአንጻሩ ከተመዘገበው ጠቅላላ ብዛት ጋር

እኩል

መሆን ይኖርበታል።

2) ጥያቄ 3, ሀ+ ለ+ ሐ+ መ

3) መ= መ1+ መ2+ መ3+ መ4

4) ሠ= ሀ+ ለ+ ሐ+ መ= ሠ1+ ሠ2+ ሠ3 መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

የፈረሶች ፤ በቅሎዎች፤ አህዮችና ግመሎች ብዛት በጾታ፤ በዕድሜና በአገልግሎት

(ህዳር 1/2005 የነበሩትን)

ጥያቄ 4:- የፈረሶች ብዛት

ህዳር 1/2005 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ የፈረሶች ብዛት እንዲሁም በፆታ በመለየት በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ሀ) ከ3 ዓመት በታች

በጥያቄ 4 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ፈረሶች ውስጥ ዕድሜያቸው ከሶስት ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ይመዘገባሉ።

ለ) 3 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 4 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ፈረሶች ውስጥ ዕድሜያቸው ሦስት ዓመትና በላይ የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ በመለየት በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ1) የእርሻ

ብዛታቸው በ «ለ» ከተመዘገበው ፈረሶች ውስጥ ባለይዞታው አብዛኛውን ጊዜ ለእርሻ ሥራ የሚጠቀሙባቸው ጠቅላላ ብዛትና እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ2) የትራንስፖርት

ብዛታቸው በ «ለ» ከተመዘገበው ፈረሶች ውስጥ ባለይዞታው አብዛኛውን ጊዜ ለትራንስፖርት የሚጠቀሙባቸው ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ3) ለሌላ አገልግሎት

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገበው ፈረሶች ውስጥ ባለይዞታው ከላይ ከተጠቀሱት ውጭ ለሌላ አገልግሎት የሚያውላቸው ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ። ለሌላ አገልግሎት ሲባል አገልግሎቱ ምን እንደሆነ መገለፅ አለበት።

ጥያቄ 5:- ጠቅላላ የበቅሎዎች ብዛት

ህዳር 1/2005 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ በቅሎዎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባሉ።

ሀ) ከ3 ዓመት በታች

በጥያቄ 5 ከተመዘገቡት ጠቅላላ በቅሎዎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ3 ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ) 3 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 5 ከተመዘገቡት ጠቅላላ በቅሎዎች ውስጥ ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ1) የእርሻ

ብዛታቸው በ «ለ» ከተመዘገቡት በቅሎዎች ውስጥ ባለይዞታው አብዛኛውን ጊዜ ለእርሻ ሥራ የሚጠቀምባቸው ጠቅላላ ብዛትና እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ2) የትራንስፖርት

ቁጥራቸው በ «ለ» ከተመዘገቡት በቅሎዎች ውስጥ ባለይዞታው አብዛኛውን ጊዜ ለትራንስፖርት የሚጠቀምባቸውን ጠቅላላ ብዛትና እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ3) ለሌላ አገልግሎት

ቁጥራቸው በ «ለ» ከተመዘገቡት በቅሎዎች ውስጥ ባለይዞታው ለሌላ አገልግሎት የሚያውላቸው ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ። የአገልግሎቱ ዓይነት መገለፅ ይኖርበታል።

ጥያቄ 6:- ጠቅላላ አህዮች ብዛት

ህዳር 1/2005 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ አህዮች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ሀ) ከ3 ዓመት በታች

በጥያቄ 6 ከተመዘገቡት ጠቅላላ አህዮች ውስጥ ዕድሜያቸው ከሶስት ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይቶ በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ) 3 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 6 ከተመዘገቡት ጠቅላላ አህዮች ውስጥ ዕድሜያቸው ሦስት ዓመትና በላይ የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ1) የእርሻ

ብዛታቸው በ «ለ» ከተመዘገቡት አህዮች ውስጥ ባለይዞታው አብዛኛውን ጊዜ ለእርሻ ሥራ የሚጠቀምባቸው ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ2) የትራንስፖርት

ብዛታቸውን በ «ለ» ካስመዘገባቸው አህዮች ውስጥ አብዛኛውን ጊዜ ለትራንስፖርት የሚጠቀምባቸውን አህዮች ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ3) ለሌላ አገልግሎት

ብዛታቸው በ «ለ» ከተመዘገቡት አህዮች ውስጥ ባለይዘታው ለሌላ አገልግሎት የሚጠቀምባቸውን ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ። አገልግሎቱ ምን እንደሆነ መግለፅ ይኖርበታል።

ጥያቄ 7- ጠቅላላ የግመሎች ብዛት

ህዳር 1/2005 ዓ.ም ባለይዘታው የነበሩት ጠቅላላ ግመሎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ሀ) ከ4 ዓመት በታች

በጥያቄ 7 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ግመሎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ4 ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ) 4 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 7 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ግመሎች ውስጥ ዕድሜያቸው 4 ዓመትና በላይ የሆኑ ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ1) የሥጋ

ብዛታቸው በ «ለ» ከተመዘገቡት ግመሎች ውስጥ ለሥጋ የሚውሉ ግመሎች ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ2) የእርሻ

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገቡት ግመሎች ውስጥ ባለይዘታው አብዛኛውን ጊዜ ለእርሻ ሥራ የሚጠቀምባቸው ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ3) የወተት

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገቡት ግመሎች ውስጥ ባለይዘታው ለወተት የሚጠቀምባቸውን ግመሎች ብዛት በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ4) የትራንስፖርት

ብዛታቸውን በ«ለ» ካስመዘገባቸው ግመሎች ውስጥ አብዛኛውን ጊዜ ለትራንስፖርት የሚጠቀምባቸው ጠቅላላ ብዛትና እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ5) ለሌላ አገልግሎት

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገቡት ግመሎች ውስጥ ባለይዞታው ከላይ ከተጠቀሱት ውጭ ለሌላ አገልግሎት የሚያውላቸውን ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ። አገልግሎቱ ምን እንደሆነ መግለፅ ይኖርበታል።

ማስታወሻ :- ፈረሶችን፣ በቅሎዎችን፣ አህዮችንና ግመሎችን

በሚመለከት

ለፈረሶች :-

ጥያቄ 4= ሀ+ ለ

ለ= ለ1+ ለ2 +ለ3

መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

ለበቅሎዎች :-

ጥያቄ 5= ሀ+ ለ

ለ= ለ1+ ለ2+ ለ3

መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

ለአህዮች:-

ጥያቄ 6= ሀ+ ለ

ለ= ለ1+ ለ2+ ለ3

መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

ለግመሎች :-

ጥያቄ 7 = ሀ+ ለ

ለ= ለ1+ ለ2+ ለ3+ ለ4+ ለ5

መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

ዶሮዎች

ጥያቄ 8:- ህዳር 1/2005 የነበሩት ጠቅላላ የዶሮዎች ብዛት

ህዳር 1/2005 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ የዶሮዎች ብዛት በዝርያ ዓይነት ተጠይቆ በተሠጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ሀ) ዕንቁላል የሚጥሉ እናት ዶሮዎች

በጥያቄ 8 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ዶሮዎች ውስጥ እንቁላል የሚጥሉ እናት ዶሮዎች (በጥናቱ ቀን ዕንቁላል ባይጥሉም) ብዛት በዝርያ ዓይነት ተጠይቆ ይሞላል።

ለ) ዕንቁላል የማይጥሉ እናት ዶሮዎች

በጥያቄ 8 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ዶሮዎች ውስጥ ዕንቁላል የማይጥሉ እናት ዶሮዎች ብዛት በዝርያ ዓይነት ተጠይቆ ይሞላል። ዕንቁላል የማይጥሉ እናት ዶሮዎች ሲባል ዕንቁላል መጣል ያቆሙና ለእናትነት ደርሰው ዕንቁላል ጥለው የማያውቁትን መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል።

ሐ) አውራ ዶሮዎች

በጥያቄ 8 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ዶሮዎች ውስጥ አውራ የሆኑ ዶሮዎች ብዛት በዝርያ ዓይነት ተጠይቆ ይሞላል።

መ) ለአውራነት ያልደረሱ ዶሮዎች

በጥያቄ 8 ከተመዘገቡ ጠቅላላ ዶሮዎች ውስጥ ለአውራነት ያልደረሱ ዶሮዎች ብዛት በዝርያ ዓይነት ተጠይቆ ይሞላል።

ሠ) ቁብ ዶሮዎች

በጥያቄ 8 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ዶሮዎች ውስጥ ቁብ ዶሮዎች ብዛት በዝርያ ዓይነት ተጠይቆ ይሞላል።

ረ) ጫጩቶች

በጥያቄ 8 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ዶሮዎች ውስጥ የጫጩቶች ብዛት በዝርያ ዓይነት ተጠይቆ ይሞላል።

ማስታወሻ፡-

ጥያቄ 8= ሀ+ ለ+ ሐ+ መ+ ሠ+ ረ መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ባለፉት 12 ወራት (ህዳር 2/2004 - ህዳር 1 / 2005) የቤት እንስሳት፣ ወይም ንብ የያዙ ቀፎዎች ነበረዎት ?

$$\begin{aligned} \text{አዎን} &= 1 \\ \text{አልነበረኝም} &= 2 \end{aligned}$$

የባለይዞታው መልስ አዎን ከሆነ በተሰጠው ቦታ ኮድ «1» በመሙላት በዚህ ክፍል ያሉትን ጥያቄዎች ማጠናቀቅ ያስፈልጋል። አልነበረኝም ካለ ኮድ «2» በመሙላት በጥያቄ 11 «ሐ» ና «ሰ» ብቻ በመጠየቅና መልሱን በመመዝገብ ጥያቄው ያቆማል።

ጥያቄ 9፡- ባለፉት 12 ወራት (ከህዳር 2/2004- ህዳር 1/2005) ቢያንስ አንድ ጊዜ የማር ምርት የሰጡ ቀፎዎች ብዛት

ባለፉት 12 ወራት ውስጥ ከህዳር 2/2004 - ህዳር 1/2005 ቢያንስ አንድ ጊዜ የማር ምርት የተመረተባቸው ቀፎዎች ጠቅላላ ብዛት ባለይዞታው ተጠይቆ ይሞላል።

ሀ) ባህላዊ ቀፎዎች

ከላይ በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ማር የተመረተባቸው ባህላዊ ቀፎዎች ብዛት ተጠይቆ ይሞላል።

ለ) የሽግግር ወይም ባለመረባረብ ቀፎዎች(መለስተኛ ዘመናዊ ቀፎዎች)

ከላይ በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ማር የተመረተባቸው የሽግግር ወይም ባለመረባረብ ቀፎዎች ብዛት ተጠይቆ ይሞላል።

ሐ) ዘመናዊ ቀፎዎች፡-

ከላይ በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ማር የተመረተባቸው ዘመናዊ ቀፎዎች ብዛት ተጠይቆ የሞላል።

ማስታወሻ፡-

1. ባህላዊ ቀፎ ማለት ከተለያዩ ነገሮች(ለምሳሌ 1- ከሸንቦቆ ፣ ከቀርከሃ ፣ እንጨት ፣ ከተባረባረ ዛፍ ፣ ከእንግራ) የተሰራና ማር የሚመረትበት ማለት ነው።

2. የሽግግር ወይም ባለመረባረብ/ መለስተኛ ዘመናዊ ቀፎ/ ማለት በግብርና ሚኒስቴር ወይም አግባብ ባላቸው መሥሪያ ቤቶች የሙያ ድጋፍ ተሰጥቶ ከባህላዊ ቀፎ የተሻለ ምርት የሚሰጥ ማለት ነው። ከዚህ በተጨማሪ

ሀ. ገበሬው በቀላሉ ሊሰራው የሚችል

ለ. በሳጥን መልክ የተሠራ አንድ ቀፎ ብቻ የሆነ

ሐ. በአንድ ዘንግ ጠረዝ ሰም በማጣበቅ በጎቦች የሰም እንጀራው ተሠርቶ ለእንቁላል መጣያና ማር መስሪያ እንዲገልገሉበት ወደ ቀፎ በመጨመር የሚዘጋጅ የቀፎ ዓይነት ነው።

3. ዘመናዊ ቀፎ ማለት በግብርና ሚኒስቴር ወይም አግባብ ባላቸው መሥሪያ ቤቶች ባለሙያ ተሰርቶ ከፍ ያለ ምርት የሚሰጥ ማለት ሲሆን በሳጥን መልክ የተሠራና ከ3-5 ቀፎዎች አደራርቦ ማስቀመጥ የሚችልበት ነው። በተጨማሪም የራሱ የሆነ በሽቦ የተሠራ የሰም የእንጀራ መጋገሪያ ፍሬም ያለውና የሰም እንጀራው በባለሙያ ከተሠራ በኋላ ወደ ቀፎው በመጨመር በቀጥታ ጎቦች እንቁላልና ማር እንዲሠሩበት ተደርጎ የተዘጋጀ የጎብ ቀፎ ነው።

4. በጥያቄ 9 የሚሞላው የጎብ ቀፎ መረጃ በተመለከተ ባለይዘታው ባለፉት 12 ወራት ውስጥ ቢያንስ አንድ ጊዜ ማር የቆረጠበት ወይም ያመረተበት መሆን አለበት። አለበለዚያ ግን ቀፎ ውስጥ ጎብ ኖሮ በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ማር ካላመረተ የጎብ ቀፎ መረጃ በመጠይቁ ላይ አይካተትም።

ጥያቄ 10፡- የማር ምርት መጠን (በኪሎ ግራም) በቀፎ በዓመት (ከህዳር 2/2004- ህዳር 1/2005)

ሀ) በአማካይ በአንድ ቆረጣ ወቅት ከአንድ ባህላዊ ቀፎ የተገኘ የማር ምርት

ባለይዞታው በአንድ ቆረጣ ወቅት ከአንድ ባህላዊ ቀፎ በዓመት በአማካይ የሚያገኘው

የማር ምርት መጠን በኪሎ ግራም ቀጥሎም በዓመቱ ውስጥ በአማካይ ከአንድ

ባህላዊ ቀፎ ምን ያህል ጊዜ ምርት እንደሚያገኝ ተጠይቆ ይሞላል።

ለ) በአማካይ በአንድ ቆረጣ ወቅት ከአንድ መለስተኛ ዘመናዊ ቀፎ የተገኘ የማር ምርት

ባለይዞታው በአንድ ቆረጣ ወቅት ከአንድ መለስተኛ ዘመናዊ ቀፎ በዓመት

በአማካይ የሚያገኘው የማር ምርት መጠን በኪሎ ግራምና በዓመቱ ውስጥ

በአማካይ ከአንድ መለስተኛ ዘመናዊ ቀፎ ምን ያህል ጊዜ ምርት እንደሚያገኝ

ተጠይቆ በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል።

ሐ) በአማካይ በአንድ ቆረጣ ወቅት ከአንድ ዘመናዊ ቀፎ የተገኘ የማር ምርት፡-

ባለይዞታው በአንድ ቆረጣ ወቅት ከአንድ ዘመናዊ ቀፎ በዓመት በአማካይ የሚያገኘው የማር ምርት መጠን በኪሎ ግራምና በዓመቱ ውስጥ በአማካይ ከአንድ ዘመናዊ ቀፎ ምን ያህል ጊዜ ምርት እንደሚያገኝ ተጠይቆ በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል።

ማስታወሻ፡-ጥያቄ 10 ከመሞላቱ በፊት በጥያቄ 9 መረጃ መኖሩን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ጥያቄ 11 ፡- የወተት ላሞችና ግመሎች

ሀ) ባለፉት 12 ወራት ውስጥ ወተት የሰጡ ላሞች ብዛት

ባለፉት 12 ወራት ውስጥ ወተት ሲሰጡ የነበሩ ላሞች ብዛት

ባለይዞታው ተጠይቆ ይመዘገባል። ባለፉት 12 ወራት ውስጥ ለአንድ ቀን እንኳን

ወተት የሰጠች ላም ብትኖር ምዝገባ እንደሚካሄድ ማስተዋል ያስፈልጋል።

ለ) በ«ሀ» ከተመዘገቡት ላሞች ውስጥ አንድ ላም በአማካይ በጥናት ዓመቱ

ውስጥ ለስንት ወራት ወተት ሰጠች ?

ከላይ በተጠቀሰው ዓመት(በ«ሀ» ከተመዘገቡት ላሞች) ውስጥ አንድ ላም በአማካይ ለስንት ወራት ወተት እንደሰጠች ባለይዞታው ተጠይቆ በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል። በዚሁ ዓመት ውስጥ ከአንድ ላም በላይ ወተት የሰጡ ላሞች እንዳሉ ባለይዞታው ቢገለጽ እያንዳንዳቸው ለስንት ወራት ወተት እንደሰጡ በመጠየቅ ከተደመረ በኋላ ለብዛታቸው ተካፍሎ የሚገኘው አማካይ ውጤት ይሞላል። ከ12 ወራት በላይ መፃፍ ወይም መሙላት አይቻልም።

ሐ) አንድ ላም በአማካይ በስንት ወሯ ትነጥፋለች/ለስንት ወራት ትታለባለች?

ባለይዘታው ካሉት ላሞች ውስጥ አንድ ላም በአማካይ ለስንት ወራት እንደምትታለብ ማለትም ወተት መስጠት ከጀመረችበት እስከምትነጥፍበት ያለውን ጊዜ በወራት በመጠየቅ በዚህ ጥያቄ አቅጣጫ ባለው ቦታ ይመዘገባል። ባለይዘታው ከአንድ ላም በላይ ካለው አማካዩን በመውሰድ ይሞላል።

መ) የወተት ምርት በቀን በላም (በሊትር)

አንድ ላም በአማካይ በቀን ስንት ሊትር ወተት እንደምትሰጥ ባለይዘታው ተጠይቆ መጠኑ በሊትር ይመዘገባል። ባለይዘታው ሁለትና ከዚያ በላይ የወተት ላሞች ካሉት እያንዳንዳቸው በቀን ስንት ሊትር ወተት እንደሚሰጡ ከተጠየቀ በኋላ ተደምሮ ለብዛታቸው በማካፈል የተገኘው ውጤት በተሠጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል።

ሠ) ወተት የሰጡ ግመሎች ብዛት

ባለፉት 12 ወራት ወተት ሲሰጡ የነበሩ ግመሎች ብዛት ባለይዘታው ተጠይቆ ይመዘገባል።

ረ) በ «ሠ» ከተመዘገቡት ግመሎች ውስጥ አንድ ግመል በአማካይ በጥናት ዓመቱ

ለስንት ወራት ወተት ሰጠች?

ከላይ በተጠቀሰው ዓመት ውስጥ በ«ሠ» ከተመዘገቡት ግመሎች ውስጥ አንድ ግመል በአማካይ ለስንት ወራት ወተት እንደሰጠች ተጠይቆ ይመዘገባል። ከአንድ ግመል በላይ ወተት የሰጡ መኖራቸውን ባለይዘታው ከገለጸ አማካዩን በመውሰድ ይሞላል።

ሰ) አንድ ግመል በአማካይ በስንት ወሯ ትነጥፋለች/ለስንት ወራት ትታለባለች?

ባለይዘታው ካሉት ግመሎች ውስጥ አንድ ግመል ለስንት ወራት እንደምትታለብ ማለትም ወተት መስጠት ከጀመረችበት እስከምትነጥፍበት ያለውን ጊዜ በወራት በመጠየቅ በዚህ ጥያቄ አቅጣጫ ባለው ቦታ ይመዘገባል። ባለይዘታው ከአንድ ግመል በላይ ካለው አማካዩን በመውሰድ ይሞላል።

ሸ) የወተት ምርት በቀን በግመል (በሊትር)

አንድ ግመል በአማካይ በቀን ስንት ሊትር ወተት እንደምትሰጥ ባለይዘታው ተጠይቆ መጠኑ በሊትር ይመዘገባል።

ማስታወሻ :- ባለይዘታው የወተቱን መጠን በአካባቢ መለኪያ የሰጠ እንደሆነ ወተት ከተገኘ በወተት ካልተገኘ ደግሞ ውሀ በሊትር ተለክቶ ወይም

በሚዛን ተመዝኖ መሞላት አለበት። (አንድ ሊትር = አንድ ኪሎ ግራም መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል።)

የእንቁላል ምርት (የአገር ውስጥ ዶሮ እና የውጭ አገር ዶሮ) በተመለከተ

ጥያቄ 12 :- የዕንቁላል ምርት/ ብዛት/ በዶሮ (በአንድ መጣያ ወቅት)

አንድ የአገር ውስጥ ዶሮ፡ የተዳቀለችና የውጭ አገር ዶሮ ለየብቻ በአማካይ በአንድ የዕንቁላል መጣያ ወቅት ስንት ዕንቁላል እንደምትጥል ባለይዞታው ተጠይቆ ይሞላል።

ጥያቄ 13 :- አማካይ የዕንቁላል መጣያ ወቅት (በቀን)

አንድ የአገር ውስጥ ዶሮ፡ የተዳቀለችና የውጭ አገር ዶሮ ለየብቻ አማካይ የዕንቁላል መጣያ ወቅት ምን ያህል ቀናች እንደሆነ ባለይዞታው ተጠይቆ ይመዘገባል።

ጥያቄ 14 :- ባለፉት 12 ወራት በአማካይ የአንድ ዶሮ የእንቁላል መጣያ ወቅት ብዛት

ባለፉት 12 ወራት (ከህዳር 2/2004 - ህዳር 1/2005) በአመት በአማካይ የአንድ የአገር ውስጥ ዶሮና፡ የተዳቀለች ዶሮ (ለየብቻ) የእንቁላል መጣያ ወቅት ብዛት ምን ያህል እንደሆነ ተጠይቆ በተሠጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል። ሆኖም ግን የእንቁላል መጣያ ወቅት ሲመዘገብ ጥንቃቄ ማድረግ የሚገባ ሲሆን አንዲት ዶሮ እንቁላል መጣል ከጀመረችበት ቀን አንስቶ ጭር እስከምትልበት ያለው ጊዜ መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል።

ማስታወሻ:-

1. የሚጠየቀው የዕንቁላል ብዛት በአንድ የዕንቁላል መጣያ ወቅት ተጥሎ ቤተሰቡ የተመገበውን ፣ የተሸጠውን ፣/ የተሰበረውንና ወደ ጫጩትነት የቀየረውን በሙሉ ያጠቃልላል።
2. በጥያቄ 12 እና 13 ላይ መረጃው ሲሞላ ማስተዋል የሚገባው ጥያቄ 12 ላይ የተሞላ መረጃ በጥያቄ 13 ከተሞላው ጋር እኩል መሆን አለበለዚያም ማነስ እንዳለበት መገንዘብ ያስፈልጋል።
3. በጥያቄ 14 ባለፉት 12 ወራት አማካይ የእንቁላል መጣያ ወቅት ብዛት ሲሞላ አንዲት ዶሮ በዓመቱ ውስጥ ስንት ጊዜ (ወቅት) እንቁላል እንደምትጥል ተጠይቆ መሞላት አለበት።

ጥያቄ 15:- የቤት እንስሳት በሽታና ሕክመና (ከህዳር 2/2004 - ህዳር 1/2005 ዓ.ም)

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

በዚህ ዓምድ በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት የቤት እንስሳት ተራ ቁጥር ተሠጥቷል።

ዓምድ 2 -የቤት እንስሳት ዓይነት

በዚህ ዓምድ የቤት እንስሳት ዓይነት የዳልጋ ከብዮች፣ በጎች፣ ፍየሎች፣ ፈረሶች፣

አህዮች፣ በቅሎዎች፣ ግመሎችና ዶሮዎች ተዘርዝረዋል።

ዓምድ 3 -በበሽታ የተጠቁ ብዛት

ባለይዞታው ካሉት የቤት እንስሳት ውስጥ በበሽታ የተጠቁ ካሉ ብዛታቸው በየዓይነታቸውና በጾታቸው ተጠይቆ ይሞላል።

ዓምድ 4 ሕክምና የተደረገላቸው ብዛት

ባለይዞታው በዓምድ 3 በበሽታ የተጠቁ ናቸው ብሎ ካስመዘገባቸው የቤት እንስሳት ውስጥ ሕክምና የተደረገላቸው ካሉ ብዛታቸው በየዓይነታቸውና በጾታቸው ተጠይቆ ይሞላል።

ጥያቄ 16:- ባለፉት 12 ወራት የተወለዱ፣ የተገዙ፣ በስጦታ የተገኘ ፣የተሸጡ፣ የታረዱናበስጦታ የተሰጡ እንደዚሁም በበሽታና በሌላ ምክንያት የሞቱ ቤት እንስሳት ዓይነትና ብዛት በጾታ

ዓምድ 1:ተራ ቁጥር:-

በዚህ ዓምድ በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት የቤት እንስሳት ተራ ቁጥር ተሰጥቷል።

ዓምድ 2:- የቤት እንስሳት ዓይነት

በዚህ ዓምድ የቤት እንስሳት ዓይነት የዳልጋ ከብቶች ፣ በጎች፣ ፍየሎች፣ ፈረሶች፣ አህዮች፣ በቅሎዎች ግመሎችና ዶሮዎች ተዘርዝረዋል።

ዓምድ 3:- የተወለዱ ብዛት

በባለይዞታው ቁጥጥር ሥር ከሚገኙት የቤት እንስሳት ባለፉት 12 ወራት ውስጥ የተወለዱት ጥጆች፣ ግልገሎች፣ ፈረሶች፣ ውርጭላዎች፣ በቅሎዎች፣ ግመሎችና ዶሮዎች ብዛት በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 4:- የተገዙ ብዛት

በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት የቤት እንስሳት ባለይዞታው ባለፉት 12 ወራት ውስጥ በግዢ መልክ ያገኛቸው /በገንዘብ/በዓይነት/ ካሉ ብዛታቸው በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 5:- በስጦታ/በሌላ የተገኙ ብዛት

በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት የቤት እንስሳት ዓይነት ባለይዞታው ባለፉት 12 ወራት ውስጥ በስጦታ/በሌላ (ከግዢና ስጦታ ውጪ) ያገኛቸው ካሉ ብዛታቸው በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 6:- የተሸጠው ብዛት

በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት የቤት እንስሳት ዓይነት ባለይዞታው ባለፉት 12 ወራት ውስጥ የሸጣቸው ካሉ ብዛታቸው በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 7:- የታረዱ ብዛት

በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት የቤት እንስሳት ዓይነት ባለይዞታው ባለፉት 12 ወራት ውስጥ አርዶ ለምግብነት የተጠቀመባቸው ካሉ

ብዛታቸው በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል፡፡

ዓምድ 8:- በስጦታ/በሌላ የተሰጠ ብዛት

በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት የቤት እንስሳት ዓይነት ባለይዞታው ባለፉት 12 ወራት ለሌላ ግለሰብ በስጦታ መልክ የሰጣቸው የቤት እንስሳት ካሉ ብዛታቸው በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል፡፡

ዓምድ 9:- በበሽታ የሞቱ ብዛት

ባለፉት 12 ወራት በበሽታ ተጠቅተው የሞቱ የቤት እንስሳት ብዛት በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል፡፡

ዓምድ 10:- በሌላ ምክንያት የሞቱ ብዛት

ባለፉት 12 ከበሽታ ውጪ በሌላ ምክንያት (በውሻ ተነክሰው፣ ገደል ጉብተው ፣ በአውሬ ተበልቶ ፣ ወዘተ) የሞተ የቤት እንስሳት ብዛት በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል፡፡

III. ባለፉት 12 ወራት የቤት እንስሳት አስከትበዋል ? (ከህዳር 2/2004 - ህዳር 1/2005)

አዎን ከሆነ ኮድ 1 ተሞልቶ ጥያቄ 17 ይቀጥላል
የለም ከሆነ ኮድ 2 ተሞልቶ ወደ ጥያቄ 18 ይታለፍ

ጥያቄ 17:- የቤት እንስሳት ክትባት በበሽታ ዓይነት

ዓምድ 1:- ተራ ቁጥር

በዚህ ህምድ በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት የቤት እንስሳት ተራ ቁጥር ተሰጥቷል፡፡

ዓምድ 2:- የቤት እንስሳት ዓይነት

ለዚህ ዓምድ የቤት እንስሳት ዓይነት የዳልጋ ከብቶች፣ በጎች፣ ፍየሎች፣ ፈረሶች፣ አህዮች፣ በቅሎዎች፣ ግመሎችና ዶሮዎች ተዘርዝረዋል፡፡

ዓምድ 3:- ክትባት የተደረገላቸው ጠቅላላ ብዛት

በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት የቤት እንስሳት ባለፉት 12 ወራት ክትባት ተደርጎ ከሆነ የተከተቡት ብዛት በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በየዓይነታቸው በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል፡፡

ዓምድ 4- 8 :- ክትባት በበሽታ ዓይነት

ዓምድ 4:- ለአባሰኝጋ በሽታ

በዓምድ 3 ክትባት ከተደረገላቸው የቤት እንስሳት ውስጥ በዚህ ዓምድ ለአባሰኝጋ በሽታ የተከተቡት ብዛት በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል፡፡

ዓምድ 5:- ለአባረርባ በሽታ

በዓምድ 3 ክትባት ከተደረገላቸው የቤት እንስሳት ውስጥ በዚህ ዓምድ ለአባረርባ በሽታ የተከተቡት ብዛት በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል፡፡

ዓምድ 6:- ለሣንባ በሽታ

በዓምድ 3 ክትባት ከተደረገላቸው የቤት እንስሳት ውስጥ በዚህ ዓምድ ለሣምባ በሽታ የተከተቡት ብዛት በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል፡፡

ዓምድ 7:- ለጎሮሮሳ በሽታ

በዓምድ 3 ክትባት ከተደረገላቸው የቤት እንስሳት ውስጥ በዚህ ዓምድ ለጎሮሮሳ በሽታ የተከተቡት ብዛት በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል፡፡

ዓምድ 8:- ለደስታ በሽታ

በዓምድ 3 ክትባት ከተደረገላቸው የቤት እንስሳት ውስጥ በዚህ ዓምድ ለደስታ በሽታ የተከተቡት የበግ የፍየልና የግመል ብዛት በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል፡፡

ማስታወሻ:-

ለዳልጋ ከብት ደስታ በሽታ ክትባት አይጠየቅም

ዓምድ 8:- ለሌላ በሽታ /ይገለፅ

በዓምድ 3 ክትባት ከተደረገላቸው የቤት እንስሳት ውስጥ ከዓምድ 4 - 7 ከተገለጹት የበሽታ ዓይነቶች ውጪ ለሆነ በሽታ የተከተቡት ብዛት በጠቅላላና በጾታ ተለይቶ በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል፡፡

ማስታወሻ:-

1. በዓምድ 8 ክትባት የተደረገለት የበሽታ ዓይነት ካለ የበሽታው ስም በእያንዳንዱ የቤት እንስሳት ትይዩ ባለው ቦታ መፃፍ ያስፈልጋል፡፡
2. ክትባት ሲባል ባለይዞታው በቆጠራው ቦታ ወይም በአካባቢው በወረርሽኝ መልክ ለሚከሰተው በሽታ አስቀድሞ ለመከላከል የሚደረግ ሲሆን ይኸውም ለሣንባ ፣ ለጎሮሮሳ፣ ለአባረርባ ለአባሠንጋና ለደስታ የመሳሰሉቱ በሽታዎች ነው፡፡
3. ክትባት የተደረገላቸው የቤት እንስሳት ህክምና እንደተደረገላቸው ተደርጎ መቆጠር የለባቸውም፡፡

4. በበሽታ የሞቱ ብዛት ሲጠየቅ ወድቆ የተሠበረ፣ ገደለ የገባ፣ የታረደ፣ በእባብ የተነደፈ፣ በአውሬ፣ የተበላና በውሻ የተነከሰ በዚህ ስር አይካተትም፡፡
5. ህክምና የተደረገላቸው የቤት እንስሳት ሲቆጠር በዘመናዊ የእንስሳት ህክምና መስጫ ጣቢያ ወይም በዘርፉ በሠለጠነ ባለሙያ የታከሙ መሆን አለበት፡፡

ጥያቄ 18 :- የቤት እንስሳት መኖ አጠቃቀም (ከህዳር 2/2004 - ህዳር 1/2005 ዓ.ም)

ዓምድ 1- ተራ ቁጥር

በዚህ ዓምድ በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት የመኖ ዓይነት ተራ ቁጥር ተሠጥቷል፡፡

ዓምድ 2- የመኖ ዓይነት

በዚህ ዓምድ የተለያዩ የመኖ ዓይነቶችና ኮዳቸው ተሰጥተዋል፡፡

ዓምድ 3- ለቤት እንስሳት መኖ ተጠቅመዋል? (አዎን =1 የለም= 2)

ባለይዞታው በዓምድ 2 የተጠቀሰውን የመኖ ዓይነት መጠቀም አለመጠቀሙ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል፡፡

ዓምድ 4 አዎን ከሆነ ድርሻ በመቶኛ

በዓምድ 3 ኮድ «1» ለተሞላለት የእያንዳንዱ መኖ ዓይነት ከጠቅላላው የመኖ አጠቃቀም ምን ያህል ድርሻ እንዳለው በመጠየቅና በመቶኛ በማስላት ይመዘገባል፡፡ በዓምድ 3 ኮድ «1» የተሞላላቸው የመቶኛ ድርሻዎቻቸው ተደምረው 100 መምጣት እንዳለባቸው ማስታወስ ያስፈልጋል፡፡

ዓምድ 5:- በዓምድ 3 አዎን ከሆነ ምንጩ ከየት ነው ?

በዓምድ 3 መኖ ተጠቅመዋል ለሚለው አዎን ተብሎ ኮድ «1» ከተሞላ ባለይዞታው የተጠቀመውን መኖ በየዓመቱ ከየት እንዳገኘው ተጠይቆ የሰጠው መልስ ከተሰጡት አማራጮች ጋር በማገናዘብ ተስማሚው ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 19:- »ባለፉት 12 ወራት በእንስሳት ኤክስቴንሽን ፓኬጅ ታቅፏል ?

ይህ ጥያቄ ባለይዞታው ቀርቦ የባለይዞታው መልስ አዎ ታቅፌያለሁ የሚል ከሆነ አዎን የሚለው ተሰምርበት በኮድ መስጫ ቦታው “ 1 ” ይሞላል አልታቀፍኩም የሚል ከሆነ ደግሞ የለም የሚለው ተሰምርበት በኮድ መስጫው “ 2 ” ይሞላል፡፡

ማስታወሻ:

ለጥያቄ 19 ለተዘረዘሩት የተለያዩ የእንስሳት ኤክስቴንሽን ፓኬጆች መጠነኛ ግንዛቤ ለማስጨበጥ የሚከተለውን አጭር መግለጫ ይመልከቱ:-

1. የወተት ሃብት ልማት ኤክስቴንሽን ፓኬጅ

ፓኬጁ አርሶ አደሩ ከአንድ ላም ያገኝ የነበረውን ዝቅተኛ የወተት ምርት ለማሻሻል ታስቦ የተዘጋጀ ሲሆን በውስጡም የሚከተሉትን ያጠቃልላል፡፡

ሀ. የክልስ ክበድ ጊደር ስርጭት

ለ. የሰው ሰራሽ ማዳቀል አገልግሎት

ሐ. የኮርማ አገልግሎት ናቸው፡፡

ከዚህ ጋር ተያይዞም ከሀ-ሐ ከተገለጹት አማራጮች ጋር የተሻሻሉ የእንስሳት መኖ ስርጭት/አጠቃቀም፣ የእንስሳት ጤና እንክብካቤ (ከበሽታዎችና ከጥገኛ ትሎች) የመጠለያ ዝግጅት፣ የጥጃ እንክብካቤ ወዘተ. . . በጣምራ መካሄድ ይኖርባቸዋል፡፡

2. የሥጋ ምርት ማሻሻያ ፓኬጅ

ፓኬጁ ገበሬው ያሉትን (ያረባቸውንም ሆነ በግዢ ያመጣቸውን) እንስሳት ለእርሻና ለእርባታ ከማዋል በተጨማሪ እንስሳቱን ለሥጋ ምርት ለመጠቀም እንዲያስችለው ታስቦ የተዘጋጀ ነው፡፡ በመሆኑም በዚህ ፓኬጅ ሥር የሚጠቃለሉት የሚከተሉት ይሆናሉ፡፡

ሀ. የዳልጋ ከብት ማድለብ ፓኬጅ

ለ. የበግና ፍየል ማድለብ ፓኬጅ ሲሆኑ

ከእነዚህም ጋር የተሻሻለ የእንስሳት መኖ መጠቀም ፣ የእንስሳት ጤና እንክብካቤ ወዘተ. . . በጣምራ ይካሄዳሉ፡፡

3. የዶሮ ምርት ማሻሻያ ፓኬጅ

በገበሬው ዘንድ እየተከናወነ ያለው የዶሮ አረባብ ጎላ ቀር በመሆኑ ከዘርፉ የሚገኘው የእንቁላል ምርትም ሆነ ሥጋ በጣም አናሳ ነው፡፡ ስለሆነም ይህን ለማሻሻል ፓኬጁ አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል፡፡ በዚህ ፓኬጅ የሚካተቱት፡-

ሀ/ ጥምር ፓኬጅ ፡- የተሻሻለ አንድ አውራና የሦስት ወር ቁብ ዶሮዎችን ለገበሬው በመስጠት ማርባትና የእንቁላል ምርት ማሻሻል ነው፡፡

ለ/ ነጠላ ፓኬጅ ፡- አንድ የተሻሻለ አውራ ዶሮን ለገበሬ በመስጠት ከሀገር ውስጥ እንቁላል ጣይ ዶሮ ጋር እነዲገናኝ በማድረግ የእንቁላል ምርትን ማሻሻል ነው፡፡

ሐ/ የአበሻ ዶሮ ማሻሻያ ፓኬጅ

መ/ የአንድ ቀን ጫጨት ፓኬጅ* ናቸው፡፡

ከላይ ከተዘረዘሩት ጋር በጣምራ የተሻሻለ የዶሮ መኖ አጠቃቀም የጤና እንክብካቤ ወዘተ. መከናወን ይኖርባቸዋል።

4. የማርና የሰም ልማት ፓኬጅ፡- ፓኬጁ ገበሬው ከባሕላዊ ፣ከሽግግር፣ ወይም ከዘመናዊ ቀፎ የሚያገኘውን የማርም ሆነ የሰም ምርት ከፍ ለማድረግ ታስቦ የተዘጋጀ ነው።

ጥያቄ 20፡- ከታቀፉ በየትኛው የእንስሳት ኢክስቴንሽን ፓኬጅ

በጥያቄ 19፣ ባለይዞታው ታቅፊያለሁ ብሎ ኮድ “1” ከተሞላለት የታቀፈበት ፓኬጅ ዓይነት ተጠይቆ ከተሰጡት አማራጮች በመምረጥ ኮዱ በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

* የአንድ ቀን ጫጩት ፓኬጅ፡ እንደተፈለፈሉ (ከእንኩቤተር እንደወጡ) በገበሬ ደረጃ ከተሠራ ማሞቂያ ጋር ለገበሬዎች በመስጠት አሳድገው እንዲጠቀሙ ማድረግ ነው።

XXIV. የቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/8.በጊዜያዊ ሰብል (አትክልትና ሥራ ሥርን ጨምሮ) የተያዘ ማሳ ገርገር ሁኔታና የስፋት ልኪ ውጤት በበልግ ወቅት አሞላል

ይህ ቅጽ በቆጠራ ቦታው በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች በሙሉ የሚሞላ ነው። በዚህ ቅጽ በ2005 ዓ/ም በልግ ወቅት በጊዜያዊ ሰብል ብቻ ፣ በጊዜያዊ ሰብል ድብልቅ እንዲሁም በጊዜያዊና ቋሚ ሰብል ድብልቅ የተያዘ ማሳ (አትክልትና ሥራ/ሥርን ጨምሮ) የሚመዘገቡበት፣ የበልግ እርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ ክትትል የሚደረግበትና የማሳው ስፋት ልኪ ውጤት የሚሞላበት ነው።

ክፍል 1 የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1-5 ፡ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ፣ ዞን ፣ ወረዳ ፣ ገበሬ ማህበር ቆጠራ ቦታ ስምና ኮድ ከዓምድ 1 - 5 በቅደም ተከተል ለስምና ኮድ መመዝገቢያ በተተውት ክፍት ቦታዎች ይሞላሉ።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ2005/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7- የቤተሰቡ ኃላፊ-ጾታ

ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ጾታ ወንድ ከሆነ ኮድ 1 ሴት ከሆነች ኮድ 2 በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

ይህ ዓምድ በቆጠራው ቦታ በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ የግል ባለይዞታዎች የተሰጠውን መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 9- የባለይዘታው ስም

የባለይዘታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 10- ዕድሜ

የባለይዘታው ትክክለኛ ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት (ያጠናቀቀው ዓመት) በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ምሳሌ :- የአንድ ሰው ዕድሜ 8 ዓመት ከ 11 ወር ከ29 ቀን ቢሆን መመዝገብ ያለበት ዕድሜ 08 ዓመት ብቻ ይሆናል ። የአንድ ህፃን ዕድሜ ከ 1 ዓመት በታች ከሆነ “00” ይመዘገባል። እንዲሁም የአንድ ሰው ዕድሜ 97 እና ከዚያ በላይ ከሆነ “97” ብቻ ይመዘገባል። ዕድሜያቸውን በትክክል የማያውቁ ወይም ለመናገር ፈቃደኛ ያልሆኑ ሰዎች እንደሚያጋጥሙ ይታወቃል ። ስለዚህ የእያንዳንዱን ቤተሰብ አባል ትክክለኛ ዕድሜ በተቻለ መጠን ለማግኘት ባለመሰልጠን ጥረት ማድረግ ያስፈልጋል።

ዓምድ 11-ጾታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

ባለይዘታው ወንድ ከሆነ ኮድ « 1 » ሴት ከሆነች ኮድ « 2 » በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 12- የትምህርት ሁኔታ (የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል)

በዚህ ዓምድ የባለይዘታው የትምህርት ሁኔታ (የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል) ተጠይቆ በዚህ በታች ከተዘረዘሩት ኮዶች ትክክለኛው ተመርጦ ይሞላል ። በመጀመሪያ ባለይዘታው ማንበብና መፃፍ የሚችል መሆኑ ከተጠየቀ በኋላ የሚችል ከሆነ ተምሮ የጨረሰው ከፍተኛ ክፍል ይጠየቃል። አንድ ባለይዘታ የማንበብና የመፃፍ ችሎታ አለው የሚባለው በማንኛውም ባለይዘታው በሚያውቀው ቋንቋ አንበባ መረዳትና መጻፍ ሲችል ብቻ ነው። የራሳቸውን ስም ወይም ቁጥሮችን ብቻ ማንበብና መፃፍ የሚችሉ ባለይዘታዎች እንደተማሩ አይቆጠሩም። በተጨማሪም የፈጸመው ክፍል ሲባል በጥናቱ ወቅት የሚገኝበት ክፍል ሳይሆን ተምሮ የጨረሰው ከፍተኛ ክፍል ማለት ነው። ዝርዝር የትምህርት ሁኔታ (የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል) አመዳደብ ኮዶችን **በገጽ 44-45** ከተሰጠው ዝርዝር ተወስዶ ይሞላል ፡-

ዓምድ 13- የባለይዘታው የቤተሰብ አባላት ብዛት

የባለይዘታው የቤተሰብ አባላት ብዛት ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል። በተጨማሪም በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ከአንድ በላይ

ባለይዞታ ካለ የቤተሰብ አባላት ብዛት በሚጠይቅበት ጊዜ ብዛት ለእያንዳንዱ ባለይዞታ ተደጋግሞ ይሞላል።

ዓምድ 14. የግብርናው ዓይነት /ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም 3/
በዓምድ 8 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሰማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ «1» ከብት ማርባት /ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ኮድ « 2 » ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ « 3 » በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. በሰብል የተያዘ ማሣ ዝርዝር ሁኔታና የስፋት ልኪ ውጤት

ይህ ክፍል የሚያገለግለው ባለይዞታው በ2005 ዓ.ም በበልግ ወቅት ያሉትን በጊዜያዊ ሰብል የተያዙ ማሳዎች ለመመዝገብና የእርሻ ሥራ ሁኔታን ለመከታተል ነው። በዚህ ቅጽ በጊዜያዊ ሰብል፣ በጊዜያዊ ሰብል ድብልቅ ፣ በጊዜያዊና ቋሚ ሰብሎች ድብልቅ (አትክልትና ሥራ/ሥርን ጨምሮ) የተያዙ አንድ ማሳዎችን ለመመዝገብና የእርሻ ሥራ ሁኔታን የሚመለከቱ መረጃዎች ለመሰብሰብ የሚያስችል ቦታ (ዓምድ 17) ተሰጥቷል።

ዓምድ 17. የፓርስል ቁጥር ፣ የማሳ ቁጥር ፣ ማሳው አንድ ዓይነት ሰብል ነው፣ ድብልቅ ሰብል ነው፣ ሌላ ነው፣ የሰብል /ሌላ የመሬት አጠቃቀም ስምና ኮድ

የፓርስል ቁጥር

መረጃ የሚሰበሰብለት በጊዜያዊና በጊዜያዊና ቋሚ በድብልቅ ሰብል የተያዘ ማሳ የሚገኝበት ፓርስል የፓርስል ትርጉምን በጠበቀ መልኩ ተከታታይነቱን ጠብቆ የተሰጠው ቁጥር በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

የማሳ ቁጥር

መረጃ የሚሰበሰብለት በጊዜያዊ በጊዜያዊና፣ ቋሚ ድብልቅ ሰብል የተያዘ ማሳ የማሣ ትርጉምን በጠበቀ መልኩ ተከታታይነቱን ጠብቆ የተሰጠው ቁጥር በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ማሳው አንድ ዓይነት ሰብል ነው = 1 /ድብልቅ ሰብል ነው= 2 / ሌላ ነው=3

ባለይዞታው በዓምድ 17 ያስመዘገበው ማሳ በአንድ ዓይነት ሰብል የተያዘ ከሆነ ኮድ «1» በድብልቅ ሰብል የተያዘ ከሆነ ኮድ «2» በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

የሰብል/ሌላ ስም

ባለይዞታው ያስመዘገበው ማሳ በአንድ ዓይነት ሰብል የተያዘ ከሆነ በዓምድ 17 በሚገኘው የመጀመሪያው ንዑስ ዓምድ በተሰጠው ባዶ ቦታ የሰብሉ ስም ይጻፋል ተስማሚው ኮድም በመረጃ አሰባሰብ መመሪያው **ገጽ 17 እና 18** ካለው ዝረዝር ተወስዶ ይሞላል። በሌሎቹ ንዑስ ዓምዶች ያሉትና የማይመለከቱት ባዶ ቦታዎች

በሰረዝ ይዘጋሉ። ማሳው የያዘው ሁለት ዓይነት ድብልቅ ሰብሎች ከሆነ በዓምድ 17 በሚገኙት በመጀመሪያዎቹ ሁለት ንዑስ ዓምዶች የሚገኙትን ክፍት ቦታዎች በመጠቀም ተፈላጊውን መረጃ መሙላት ይገባል። በሦስተኛው ንዑስ ዓምድ የሚገኙት ክፍት ቦታዎች በሠረዝ ይዘጋሉ። ማሳው የያዘው ሦስት ዓይነት ድብልቅ ሰብሎችን ከሆነ በዓምድ 17 በሚገኙት ሦስት ንዑስ ዓምዶች የተሰጡትን ክፍት ቦታዎች በመጠቀም አስፈላጊው መረጃ ይሞላል። ሆኖም በማሳው ላይ ተደባልቀው የሚገኙት ሰብሎች ከ«3» በላይ ከሆኑ እያንዳንዱ ሰብል ከጠቅላላው የማሳ ስፋት የያዘውን ድርሻ በማወዳደር ከፍተኛውን የማሳ ድርሻ የያዙትን ሦስት ሰብሎች ብቻ በመውሰድ በዓምድ 17 በሚገኙት ንዑስ ዓምዶች ውስጥ በተሰጠው ክፍት ቦታ የሦስቱ ድብልቅ ሰብሎች ስም ይጻፋል። በእያንዳንዱ ሰብል ስም ግርጌ ተስማሚው ኮድ **ከገጽ 17 እና 18** ካለው ዝርዝር ተወስዶ ይሞላል።

ዓምድ 15- ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 17 - የፓርስል ቁጥር፣ የማሳ ቁጥር፣ የሰብል ስምና ኮድ

መረጃ የሚሰበሰብለት በጊዜያዊ ሰብል ፣ በጊዜያዊ ሰብል ድብልቅና በጊዜያዊና ቋሚ ሰብል ድብልቅ የሚገኝበት ፓርስል ቁጥር ይጻፋል ። እንዲሁም በፓርስል ለሚገኝ ማሳ የተሰጠው ቁጥርና የሰብል ስምና ኮዱ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላሉ። በባለይዘታው ማሳ ላይ የሚገኙት ድብልቅ ሰብሎች ከሆኑ ስማቸው ለየብቻ ተዘርዝሮ የሰብል ስም በሚለው ሥር በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ይመዘገባሉ። በድብልቅ ሰብሎች ለተያዙ አንድ ማሳ በቅጹ ለ«3» የሰብል ስሞች ብቻ መመዝገቢያ የሚሆን ቦታ ተዘጋጅቷል። ሆኖም በማሳው ላይ ተደባልቀው የሚገኙት ሰብሎች ከ«3» በላይ ከሆኑ እያንዳንዱ ድብልቅ ሰብል ከጠቅላላው የማሳ ስፋት የያዘውን ድርሻ በማወዳደር ከፍተኛውን የማሳ ድርሻ የያዙትን «3» ድብልቅ ሰብሎች ብቻ በመውሰድ በዓምድ 3-5 የሰብል ስም በሚለው ግርጌ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች የ«3»ቱ ድብልቅ ሰብሎች ስም በዝርዝር ይመዘገባል። በእያንዳንዱ ሰብል ስም ግርጌ ተስማሚው ኮድ ይሞላል።

ማስታወሻ፡-

በአንድ ባለይዘታ ለተያዙ የተለያዩ ፓርስሎችና ማሳዎች የፓርስልና ማሳ ቁጥሮች አሠጣጥ ተከታታይነት ባለው መንገድ ሆኖ በየቅጹ ሊመዘገቡም በዓይነት በዓይነታቸው ከቅጾቹ ጋር በማገናዘብ መሆን አለበት።

ዓምድ 16: ለባለይዘታው የሚቀርቡ ጥያቄዎች

ጥያቄ 1:- የይዘታው ዓይነት:-ባለይዘታው በዓምድ 17 ያስመዘገበው ማሳ
የባለይዘታው የራሱ/የግል ከሆነ ኮድ «1»፣ በኢራይ ወይም
በኮንትራት የተገኘ ከሆነ ኮድ « 2 »፣ ከእነዚህ ውጭ በሆነ
መንገድ የተገኘ ከሆነ ኮድ « 3 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 17
በተሰጠው ክፍት ቦታ ኮዱ ይሞላል።

ጥያቄ 2:- ማሳው በኤክስቴንሽን መርሃ ግብር ታቅፏል? (አዎን= 1
አልታቀፈም =2)
ባለይዘታው በዓምድ 17 ያስመዘገበው ማሳ በኤክስቴንሽን መታቀፉ
ተጠይቆ ከታቀፈ ኮድ « 1 » ካልታቀፈ ደግሞ ኮድ «
2 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ኮዱ
ይሞላል።

ማስታወሻ:-
በተራ ቁር 2 የቀረበውን ጥያቄ ለመመለስ በገጽ 14 እና 15
ኤክስቴንሽንን በማስመልከት የቀረበውን ማብራሪያ በጥንቃቄ
አንብቦና በማብራሪያው መሰረት ለባለይዘታው የሚቀርቡ
ጥያቄዎችን በቅደም ተከተል ጠይቆ የሚገኘውን መልስ በዓምድ
17 መሙላት ይገባል።

ጥያቄ 3:- የመስኖ ዘዴ ተጠቅመዋል? (አዎን =1 የለም=2)
ባለይዘታው በዓምድ 17 ባስመዘገው ማሳ ላይ የመስኖ ዘዴ
መጠቀሙን ተጠይቆ የተጠቀመ ከሆነ ኮድ « 1 » ፣ ካልተጠቀመ
ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ኮዱ
ይሞላል።

ጥያቄ 4:-የመስኖ ዘዴ ከተጠቀመ ውሀው የተገኘው(ከወንዝ =1 ከሀይቅ = 2
ከኩሬ = 3 ከታቆረ ውሀ = 4 ሌላ = 5)
ባለይዘታው በዓምድ 17 ባስመዘገበው ማሳ ላይ
የመስኖ ዘዴ ከተጠቀመ እና በጥያቄ 3 መልሱ አዎን
ከሆነ ለመስኖ የተጠቀመበትን ውሀ ከየት እንዳገኘ ተጠይቆ
ከወንዝ =1 ከሀይቅ =2 ከኩሬ = 3 ከታቆረ ውሀ = 4 እንዲሁም
ከተጠቀሱት ውጭ ከሆነ ደግሞ ኮድ 5 በዓምድ 17 ባለው ክፍት
ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 5:- በማሳው ላይ ያሉ ሰብሎች የያዙት ስፋት (በመቶኛ):-
በድብልቅ ሰብሎች የተያዘው ማሳ እያንዳንዱ የሰብል ዓይነት
ከጠቅላላ የማሳው ስፋት የያዘው የመሬት ስፋት ድርሻ በመቶኛ
ምን ያህል እንደሆነ ባለይዘታው ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ
17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል። ከ«3» ሰብሎች የበለጠ ድብልቅ
ካጋጠመ የማሳውን ከፍተኛ ድርሻ ለያዙት«3» ሰብሎች ብቻ

ድርሻቸው በመቶኛ ተጠይቆ ይመዘገባላቸዋል። የቀሪዎቹም ድርሻ ለሦስቱ ዋና ዋና ሰብሎች ይከፋፈላል።

ጥያቄ 6:- በማሳወሻ ላይ የተዘራው ሰብል አዘራር ዓይነት ምንድነው 2
ባለይዞታው በዓምድ 17 ሥር የገለጸው ማሳ በሰብል የተሸፈነ ከሆነ በማሳወሻ ላይ የሚገኘው ሰብል አዘራር ዓይነት/ዘዴ ምን እንደሆነ ተጠይቆ በብትን የተዘራ ከሆነ ኮድ 1 በመስመር የተዘራ ከሆነ ደግሞ ኮድ 2 በተገቢው ቦታ ላይ ይሞላል።

ጥያቄ 7:- የዘር/ችግኝ ዓይነት (ምርጥ ዘር = 1 ምርጥ ዘር ያልሆነ= 2)
ባለይዞታው ባስመዘገበው ማሳ ላይ የተጠቀመውን የዘር ዓይነት ተጠይቆ ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ « 1 » ፣ ምርጥ ዘር ካልሆነ ደግሞ ኮድ « 2 » በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ባዶ ቦታ ኮዱ ይሞላል።

ጥያቄ 8:- የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ከሆነ (በጥያቄ 7 ኮድ 1 ከተሞላ) መጠን በኪሎ ግራም
ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው ለብርዕ ፣ አገዳ ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ ሲሆን ባለይዞታው ባስመዘገበው ማሳ ላይ ለሚገኘው ሰብል ለዘር የተጠቀመው ምርጥ ዘር ከሆነ መጠኑ በኪሎ ግራም ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3-5 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 9:- የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ከሆነ ዋጋ (በጥያቄ 7 ኮድ «1» ከተሞላ)
በጥያቄ 7 ኮድ «1» ተሞልቶ በጥያቄ 8 መጠኑ የተጠቀሰው ምርጥ ምርጥ ዘር ዋጋው ምን ያህል እንደሆነ ተጠይቆ የተገኘው መልስ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3-5 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 10:- የተጠቀሙት ምርጥዘር ካልሆነ (በጥያቄ 7 ኮድ 2 ከተሞላ) መጠን በኪሎ ግራም
ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው ለብርዕ፣ አገዳ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ ሲሆን ባለይዞታው ባስመዘገበው ማሳ ላይ ለሚገኘው ሰብል የተጠቀመው ዘር የአካባቢ ዘር ከሆነ መጠኑ በኪሎ ግራም ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3-5 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ11:- የሰብል ብልሽት ደርሷል ? (አዎን = የለም = 2)
ባለይዞታው ባስመዘገበው ማሳ ላይ በሚገኘው ሰብል ብልሽት (ጉዳት) መድረሱ ባለይዞታው ተጠይቆ ደርሶ ከሆነ ኮድ «1» ጉዳት ካልደረሰ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3-5 በተሰጠው ባዶ ቦታ ኮዱ ይሞላል።

ጥያቄ 12:- የሰብል ብልሽት (ጉዳት) ደርሶ ከሆነ ለብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት

በጥያቄ 11 የሰብል ብልሽት (ጉዳት) ደርሷል ተብሎ ኮድ «1» ከተሞላ ለጥያቄ 12 መልስ የሚሆን አንድ ዋና ምክንያት ተጠይቆ የተሰጠው መልስ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3-5 በተሰጠው ባዶ ቦታ ላይ ይጻፋል። ኮዱም ይሞላል። የብልሽቱ ምክንያት በዚህ የመረጃ ሰብሳቢዎች በተራ ቁጥር XI ለሰብል ብልሽት ምክንያቶች ተብለው ከተዘረዘሩት ውስጥ ዋነኛ የሆነው ምክንያት ይወሰዳል።

ጥያቄ 13:- የብልሽት መጠን በመቶኛ

በጥያቄ 11 በተገለጸው ምክንያት በእያንዳንዱ ሰብል ላይ ጉዳት የደረሰ ከሆነ ጉዳት(ብልሽት) የደረሰበት ሰብል ከማሣው ጠቅላላ ስፋት ምን ያህሉን እንደሚሸፍን በመቶኛ ባለይዞታው ተጠይቆ የተገኘው መልስ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3-5 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ለምሳሌ :- ባለይዞታው ማሣው ላይ ከሚገኘው ሰብል ከጠቅላላው የማሣ ስፋት ሩብ ያህሉን የሸፈነው ተበላሽቷል ቢል በተሰጠው ቦታ «25 » መሞላት አለበት።

ጥያቄ 14:- ብልሽቱን ለመከላከል /ለጥንቃቄ/ የተወሰደ እርምጃ
(አለ = 1 የለም =2)

ባለይዞታው በማላው ላይ የደረሰውን የሰብል ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም ለጥንቃቄ አስቀድሞ ለመከላከል የወሰደው እርምጃ ካለ ኮድ « 1 » ፣ ከሌለ ደግሞ ኮድ « 2 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3-5 በተሰጠው ባዶ ቦታ ኮዱ ይሞላል።

ጥያቄ 15:- የተወሰደው እርምጃ ዓይነት(ኬሚካል =1 ኬሚካል ያልሆነ= 2
ሁለቱም = 3

ባለይዞታው የሰብሉን ብልሽት ለማስወገድ ወይም አስቀድሞ ለመከላከል የተጠቀመው የእርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ ኮድ «1»፣ ኬሚካል ካልሆነ ኮድ «2» ፣ ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3-5 በተሰጠው ባዶ ቦታ ኮዱ ይሞላል።

ጥያቄ 16:- ለጥያቄ 15 ኮድ «1 » ወይም ኮድ « 3 » ከተሞላ ኬሚካል ከተጠቀሙ ዓይነቱ (ፀረ - ተባይ = 1 ፣ ፀረ - አረም = 2 ፣ ፀረ - በሽታ = 3 ፣ 1ና2 = 4 1ና3=5፣ 2ና3= 6 ሁሉም = 7)

ባለይዞታው በጥያቄ 15 የወሰደው የእርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ (ኮድ «1 » ወይም ኮድ « 3 » ከተሞላ) በማሣው ላይ ምን ዓይነት ኬሚካል እንደተጠቀመ ተጠይቆ ፀረ-ተባይ ከሆነ ኮድ «1»፣ ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ « 2 » ፣ ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ « 3 » ፣ ፀረ-

ተባይ እና ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «4» ፣ ፀረ-ተባይ እና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «5»፣ ፀረ-አረም እና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ « 6 »፣ ሁሉንም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «7» በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3-5 በተሰጠው ባዶ ቦታ ኮዱ ይሞላል።

ጥያቄ 17:- የተፈጥሮ /ኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅመዋል?(አዎ)=1የለም =2)

ባለይዞታው ባስመዘገበው ማሣሪያ ላይ ሊገኝ የሚችለውን ምርት ለማሻሻል ማዳበሪያ መጠቀም አለመጠቀሙ ተጠይቆ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ያልተጠቀመ ከሆነ ደግሞ ኮድ «2 »በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ኮዱ ይሞላል።

ጥያቄ 18:- ለጥያቄ 17 ኮድ «1» ከተሞላ ጥቅም ላይ የዋለው የማዳበሪያ ዓይነት (የተፈጥሮ = 1 ኬሚካል = 2 ሁለቱም = 3)

ባለይዞታው ማዳበሪያ ተጠቅሞ በጥያቄ 17 ኮድ « 1 » ተሞልቶ ከሆነ የማዳበሪያው ዓይነት ይጠየቃል። ጥቅም ላይ የዋለው የማዳበሪያ ዓይነት የተፈጥሮ ከሆነ ኮድ « 1 » ኬሚካል ከሆነ ኮድ « 2 » ፣ ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ « 3 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ኮዱ ይሞላል።

ጥያቄ 19 :- ኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀመ (በጥያቄ 18 ኮድ «2» ወይም ኮድ « 3» ከተሞላ)

ጥያቄ 19.1:- ዓይነት

ባለይዞታው የተጠቀመው ኬሚካል ማዳበሪያ ዓይነቱ ተጠይቆ ዩሪያ ብቻ ከሆነ «1»፣ ዳፕ ብቻ ከሆነ ኮድ « 2 » ፣ ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «3»በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ኮዱ ይሞላል።

ጥያቄ 19.2 የዩሪያ መጠን በኪሎ ግራም

በጥያቄ 24.1 ዓይነቱ የተገለጸው ማዳበሪያ ዩሪያ ብቻ ነዉ ካለ መጠኑን ባለይዞታው ተጠይቆ በኪሎ ግራም በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 19.3 የዳፕ መጠን በኪሎ ግራም

በጥያቄ 24.1 ዓይነቱ የተገለጸው ማዳበሪያ ዳፕ ብቻ ነዉ ካለ መጠኑን ባለይዞታው ተጠይቆ በኪሎ ግራም በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 19.4 የዳፕና ዩሪያ መጠን በኪሎ ግራም

በጥያቄ 24.1 ዓይነቱ የተገለጸው ማዳበሪያ የዩሪያ እና ዳፕ ቅልቅል ነዉ ካለ መጠኑን ባለይዞታው ተጠይቆ በኪሎ ግራም የዩሪያን መጠን ዩሪያ በሚለዉ ኮላም ዉስት የዳፕን ደግሞ

ዳፕ በሚለው ኮሎም ውስጥ ከፋፍሎ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 17 በተሰጠው ቦታ ውስጥ መሙላት ያስፈልጋል፡፡

ባለይዘታው የማዳበሪያውን መጠን በኪሎ ግራም መግለጽ ካልቻለ ማዳበሪያውን ሲገዛ ወይም ጥቅም ላይ ሲያውል መጠኑን ለመለካት የተጠቀመበትን የመለኪያ ዕቃ (ጣሳ፣ቁና፣ሳህን፣ . . . ወዘተ) በመጠቀም ባለይዘታው ማዳበሪያ ካለው የራሱን በመውሰድ ከሌለው ደግሞ በአካባቢው ማዳበሪያ ያለውን ቤተሰብ በማፈላላጥ ይህም ካልሆነ ማዳበሪያ ሊገኝ ከሚችልበት ማለትም ከገበያ ከልማት ወኪሎች ከግብርና መ/ቤቶች ...ወዘተ ለጊዜው በትውስት በመውሰድ በመጀመሪያ ባዶውን እቃ ቀጥሎ ደግሞ ማዳበሪያውን አስይዞ ከመዘነ በኋላ የዕቃውን ክብደት በመቀነስ የሚገኘው ክብደት በጥቅም ላይ የዋለውን ማዳበሪያ መጠን ስለሚገልጽ ውጤቱን በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ መሙላት አስፈላጊ ነው፡፡

ለበለጠ ማብራሪያ የሚከተለውን ምሳሌ ይመልከቱ፡-

ምሳሌ፡- ባለይዘታው አንድ ሃህን ማዳበሪያ በጤፍ ማሳው ላይ እንደተጠቀመና በኪሎ ግራም ምን ያህል እንደሆነ የማያውቅ መሆኑን ቢገልጽ መረጃ ሰብሳቢው በጥቅም ላይ የዋለውን ማዳበሪያ መጠን በኪሎ ግራም በጥያቄ 18.2 ማስፈር ስለሚገባው መጠኑን በኪሎ ግራም ለማግኘት የሚከተለውን አሠራር መከተል ይኖርበታል፡፡

1. ባለይዘታው በጥቅም ላይ ያዋለውን ማዳበሪያ መጠን የለካበትን ዕቃ ባዶውን ይመዝናል፡፡ በዚህ መሠረት የዕቃው ክብደት 500 ግራም ቢሆን
2. በመቀጠልም ከባለይዘታው ወይም ከሌሎች ቤተሰቦች ወይም ደግሞ ከገበያ፣ ወይም ከልማት ወኪሎች...ወዘተ ያገኘውን ማዳበሪያ በዕቃው ውስጥ በማድረግ መዝኖ የተገኘው ክብደት 9.500 ኪሎ ግራም ቢሆን፣
3. በመጨረሻም ማዳበሪያውን ከነዕቃው መዝኖ ከተገኘው ክብደት ዕቃው ባዶውን ተመዝኖ ያገኘውን ክብደት ይቀንሳል፡፡ በዚህም መሠረት 9.500 ኪሎ ግራም ላይ 500 ግራም ሲቀነስ 9 ኪሎ ግራም ይሆናል፡፡ (9.500 - 0.500=9.000) ይህ መጠን በጥቅም ላይ የዋለውን የማዳበሪያ መጠን ስለሚገልጽ በጥያቄ 16.2 ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡

ማስታወሻ፡-

ነጭ የማዳበሪያ ዓይነት « ዩሪያ » ሲሆን ቡላ (ግሬይ) ደግሞ «ዳፕ» ነው፡፡

ጥያቄ 20:-የተፈጥሮ ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 18 ኮድ 1 ወይም 3 ከተሞላ))ዓይነት

ባለይዞታው በጥያቄ 18 የተፈጥሮ ማዳበሪያ መጠቀሙን ገልጾ ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ የተጠቀመው የማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ የከብቶች ፍግ ከሆነ ኮድ «1» የተለያየ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2» ኦርጋ ከሆነ ኮድ 3 1ና2 ከሆነ ኮድ 4 1ና3 ከሆነ ኮድ 5 2ና3 ከሆነ ኮድ 6 ሁሉም ከሆነ ኮድ 7 ሌላ ከሆነ ዓይነቱ ተገልጾ ኮድ «8» በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3-5 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 21:- የምርት መጠን በስታንዳርድ/በአካባቢ መለኪያ

ባለይዞታው በዓምድ 3-5 ያስመዘገበው ሰብል ያመረተው ወይም ሊያመርት የሚችለው የምርት መጠን በስታንዳርድ/በአካባቢ መለኪያ ስንት እንደሆነ ተጠይቆ የመለኪያ ስምና የተመረተው ምርት መጠን በጥያቄው ትይዩ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ይሞላል፡፡ ባለይዞታው ያስመዘገበው ድብልቅ ሰብል ከሆነና ድብልቅ ሰብሉ የጊዜያዊና ቋሚ ሰብል ከሆነ ግን መረጃው ለጊዜያዊ ሰብል ብቻ ይሞላልና ለቋሚው በሰረዝ ይታሰፋል፡፡

ማስታወሻ:- የምርት መጠን በስታንዳርድ/በአካባቢ መለኪያ በጥያቄ 21 በሚሞላበት ወቅት በዓምድ 3-5 በተዘረዘሩት ሰብሎች ቅደም ተከተል መሰረት መጠኑ በጥያቄ 21 መሞላት አለበት፡፡

XXV. የቅጽ ግ.ኢ.ጥ 2005/8.AREA አሞላል መመሪያ

ጂ.ፒ.ኤስ.(GPS) በመጠቀም የሚከናወን የማሳ/ሌላ የመሬት አጠቃቀም የስፋትመጠን ልክቶሽ

ይህ ቅጽ በቆጠራ ቦታው በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ የሚገኙ ባለይዞታዎች ያሉቸው ማሳዎች በሙሉ የሚሞላ ነው፡፡ በዚህ ቅጽ በዋናው መኸር ወቅት በጊዜያዊ፣ በቋሚና በጊዜያዊ ድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሳና ሌላ የመሬት አጠቃቀም የሚመዘገብበትና የማሳው ስፋት በ ጂ.ፒ.ኤስ (GPS) ተለክቶ ውጤት የሚሞላበት ነው፡፡

ክፍል 3ሀ. :- ጂ.ፒ.ኤስ.(GPS)በመጠቀም የተገኘ የማሳ ስፋት መጠን

በዚህ ክፍል ማሳው ከተለካ የተለካበትን የልኪ ዓይነት መሞላት አለበት በ GPS የተለካ ከሆነ ኮድ 1 በ ኮምፓስ ከሆነ ደግሞ ኮድ 2 ይሞላል፡፡ ኮድ 1 ከተሞላ በክፍል 3ሀ ኮድ 2 ከተሞላ ደግሞ በክፍል 3ለ የማሳ ልኪ መደረግ እንዳለበት መገንዘብ ያስፈልጋል ፡፡

ይህ ክፍል የሚያገለግለው በተመረጠው ቆጠራ ቦታ ለተመረጡ ባለይዘታዎች በ2005 ዓ.ም. በልግ ወቅት ያላቸውን በጊዜያዊ ፡ በዜያዊና በቋሚ ድብልቅ ስብሎች የተያዘ ማሣ ጂ.ፒ.ኤስ.(GPS) በመጠቀም መለካት እና ዝርዝር ሁኔታ የሚመዘገብበት ነው ፡፡

ዓምድ 18:- የ GPS Accuracy አንብቦ በተሠጠው ክፍት ቦታ ላይ ይሞላል፡፡ ይህ GPS ላይ አንብቦ የሚሞላው የGPS Accuracy ከ 9 መብለጥ የለበትም፡፡ ከ9 ከበለጠ ግን በቂ የሆነ የሳታላይት ሽፋን ስላልገባለት ሊሆን ስለሚችል 9 እስኪመጣ ድረስ መጠበቅ ያስፈልጋል፡፡

ዓምድ19ና20: GPS በመጠቀም የተለካው ማሣ ስፋት የሚመዘገብበት ነው፡፡ መጀመሪያ ከቀኝ ወደ ግራ/ clockwiswe direction / እየዞሩ የሚለካው ስፋት ከተመዘገበ በኋላ ከግራ ወደ ቀኝ (anti-clockwiswe direction) በመዞር ከተለካ በኋላ ስፋቱ በስኳዩር ሜትር ይቀመጣል፡፡

ማስታወሻ:

በ clockwiswe direction የተላከው ማሣ ስፋት እና በ anti-clockwiswe direction የተለካው ማሣ መካከል ሰፊ ልዩነት የሚታይ ከሆነ የ GPS Accuracy በትክክል ካለመጠበቅ የተነሳ ስለሆነ Accuracy መጠበቅ አስፈላጊ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል፡፡

ዓምድ21ና22: የማሳው አቀማመጥ ሁኔታ የሚመዘገብበት ሲሆን ማሳው አቀማመጡ ሜዳማ ከሆነ ኮድ 1 መለስተኛ ተዳፋት ከሆነ ኮድ 2 እንዲሁም ተዳፋት ከሆነ ኮድ 3 ይሞላል፡፡

ዓምድ 23ና24: ባለይዘታው ያስመዘገበው ማሳ ከለላ እንዳለው እና እንደሌለው ተጠየቆ የሚሞላበት ነው፡፡ በዚሁም መሠረት ማሳው ገላጣማ ከሆነ ኮድ 1 በዛፍ/በቋሚ ሰብል የተከለለ ከሆነ ኮድ 2 በቤት/በግቢ የተከለለ ከሆነ ኮድ 3 በከፊል የተከለለ ከሆነ ኮድ 4 እንዲሁም ከተጠቀሰው ውጪ ከሆነ ደግሞ ተጠቅሶ ኮድ 5 ይሞላል፡፡

ዓምድ 25:- አስተያየት

በዚህ ዓምድ በማሳው/ሌላ የመሬት አጠቃቀሙ ላይ ሊተኮርበት የሚገባ ማንኛውም አስተያየት ካለ በዚህ ዓምድ ይጻፋል፡፡

ማስታወሻ

ሁለት ጊዜ መለካት ያስፈለገው ጂ.ፒ.ኤስ.(GPS) በተለያየ ሰዓት መረጃ የሚቀበልባቸው ሳተላቶች አንፃራዊ አቀማመጥ የሚገኘው የመሬት ስፋት ውጤት እንዲሁ

ይለዋወጣል። ስለዚህ ሁለት ጊዜያት በ 5 ደቂቃ ልዩነት ስንለካ ይህንኑ የሰፋት ለውጥ ለማግኘት እንድንችል ነው።

ዓምድ 26ና27:- የማሳወጥ ስፋት በሄክትር/ በአካባቢው መለኪያ ስንት ነው?

ባለይዞታው ያስመዘገባቸው እያንዳንዱ ማሳዎች ስፋታቸውን በሄክታር ወይም በአካባቢው መለኪያ ስንት እንደሆነ ተጠይቆ በጂፕኤስ ለሚለኩ ማሳዎች በተዘጋጀው ቦታ ሥር ይሞላል ። ማሳወጥ በኮምፓስም ሆነ በጂፒኤስ ቢለካ ይህ ጥያቄ ባለይዞታውን ጠይቆ መሙላት እንደሚገባ መገንዘብ ያስፈልጋል

ማስታወሻ:-

በደከመ ወይም ኃይሉ የቀነሰ ባትሪ ባለው GPS የሚለካ ማሳ ትክክለኛነቱ ዝቅተኛ ሊሆን እንደሚችል መታወቅ ይኖርበታል።

ክፍል-3ለ:- Compass- Ropeን በመጠቀም የተገኘ የማሳ/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ስፋት መለኪያ

ይህ ክፍል ባለይዞታው ያስመዘገባቸው በሰብል የተያዙ ማሳዎች ማለትም በጊዜያዊ፣ በጊዜያዊና ጊዜያዊ ድብልቅ እንዲሁም በጊዜያዊና ቋሚ ሰብሎች ድብልቅ የተያዙ ማሳዎች ልኪ ውጤት የሚመዘገቡበት ነው።

ዓምድ 18-26 የማሳ ልኪ ውጤት

በዚሁ ቅጽ በክፍል 2 ዓምድ 17 የተመዘገበው ማሳ ልኪ ተካሂዶለት የልኪው ውጤት (የማሳው ቤሪንግ እና የጎን ርዝመት) በክፍል 3ለ ከዓምድ 19 - 26 በተዘጋጀው ቦታ ከተሞላ በክፍል 3 ሁለተኛው መስመር ዓምድ 26 ኮድ «1» ይሞላል። ልኪ ካልተካሄደለት ደግሞ በዚሁ ዓምድ ኮድ 2 ይሞላል።

የጎን መለያ:- በዚሁ ቃል ትይዩ ከዓምድ19-26 ሥር 1-2፣2-3፣3-4፣ 4-5. . . እያለ እስከ 32 ድረስ ለማሳው ጎኖች መለያ ቁጥር የተሰጠ ስለሆነ ምንም ነገር አይሞላበትም። ከ32 የበለጠ ጎን ያለው ማሳ ካጋጠመ ተጨማሪ ቅጽ መጠቀምና የጎኖቹን ቁጥር በተጨማሪው ቅጽ ላይ ከቀዳሚው ቅጽ ጋር በሚስማማ መልኩ ማስተካከል ይገባል።

ቤሪንግ(0) በዚሁ ቃል ትይዩ ከዓምድ 19-26 በተሰጠው ክፍት ቦታ

በክፍል 2 ዓምድ 17 የተመዘገበው ማሳ ጎኑ በኮምፓስ ተለክቶ የሚገኘው ቤሪንግ ይሞላበታል። ሁሉም የማሳው ጎኖች ተራ በተራ በኮምፓስ ቤሪንግ ይነበብላቸዋል። ውጤቱም በዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው ቦታ በቅደም ተከተል ይመዘገባል።

ርዝመት (ሜትር)

በዚህ ቃል ትይዩ ከዓምድ 19-26 በተሰጠው ክፍት ቦታ በክፍል 2 በዓምድ 17 የተመዘገበው ማሳ እያንዳንዱ ጎን ርዝመት በሜትር ተለክቶ የሚገኘው ውጤት ለሜትርና ለሴንቲ ሜትር በተዘጋጀው ቦታ ይሞላል። ሁሉም የማሳው ጎኖች ርዝመታቸው ተራ በተራ በሜትር ይለካል። ውጤቱም ለዚህ ተብሎ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ በቅደም ተከተል ይመዘገባል።

ዓምድ19-20 ማሳው የተለካበት ቀንና ወር

በዓምድ 19 እና 20 ግርጌ በተሰጠው ክፍት ቦታ ማሳው የተለካበት ቀንና ወር ይሞላል። ለምሳሌ ማሳው የተለካው ግንቦት 6 ቀን ቢሆን በተሰጠው ባዶ ቦታ ቀን በሚለው ሥር 06 ወር በሚለው ሥር ደግሞ 09 ይሞላል ቀኑና ወሩ የሚሞላው ግን የማሳው ልኪ ከተጠናቀቀ በኋላ ሆኖ በተለካበት ዕለት መሆኑ አለበት።

ዓምድ21-22 Closure error- ማሳው በትክክል ተለክቶ ከተጠናቀቀና ስፋቱ በካልኩሌተር ተሰልቶ ከተገኘ በኋላ ካልኩሌተሩ የሚያሳየው Closure error ከ5% በታች ሆኖ ሲገኝ መጠኑ በዓምድ 21 እና 22 ግርጌ በተዘጋጀው ቦታ ይሞላል። የተሰጠው ቦታ ለሙሉና ለክፍልፋይ ቁጥሮች መጻፊያ እንዲሆን የተመቻቸ መሆኑን ማስተዋል ይገባል።

ዓምድ23-26 የማሳው ስፋት በስኩዌር ሜትር

የማሳ ልኪው በትክክል ከተጠናቀቀ በኋላ በካልኩሌተሩ ተሰልቶ የተገኘው ስፋት በስኩዌር ሜትር ከዓምድ 23 - 26 ግርጌ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል። የስፋቱ መጠን በሙሉ ቁጥርና በክፍልፋይ ሊሆን ስለሚችል የተሰጠው ቦታ ለሁለቱም ተስማሚ ሆኖ መዘጋጀቱን ማስተዋል ይገባል።

ጥያቄ 27: ልኪ ካልተካሄደ ማሳው ያልተለካበት ምክንያት

በዚህ ቦታ ላይ ከላይ ዝርዝር መረጃ የተሞላለት በሰብል የተያዘ ማሳ የማሳ ልኪ ያልተካሄደለት ከሆነ ያልተካሄደበት አንድ ዋና ምክንያት በመጠይቁ ግርጌ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

XXVI. የቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/8ሀ የበልግ ወቅት የሰብል ሁኔታ ግምገማ መጠይቅ አሞላል

ይህ ቅጽ ለበልግ ለሰብል ትንበያ ጥናት የሚያገለግል ሲሆን በናሙና ለተመረጡት 30 ቤተሰቦች በሙሉ በብርዕና አገዳጅ የጥራጥሬና ቅባት እንዲሁም በአትክልትና ሥራሥር ሰብሎች ብቻ (ቋሚ ሰብሎችን አይመለከትም) የሰብል ሁኔታ ግምገማ መረጃ የሚሰበሰብበት ነው።

ይህ ቅጽ ሁለት ክፍሎች ሲኖሩት ክፍል 1 ጥናት የሚካሄድበት የአካባቢ መለያ የሚሞላበት ሲሆን ክፍል 2 ደግሞ ትንበያ ለሚደረግላቸው ሰብሎች የሰብል ሁኔታ ግምገማ መረጃ የሚሰበሰብበት ነው።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 -ክልል

ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ2 -ዞን

ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥርና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3- ወረዳ

ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 ገበሬ ማህበር

ጥናቱ የሚካሄድበት የገበሬ ማህበር ኮድና ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5- ቆጠራ ቦታ

ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6- የሰብሉ ስም

በዚህ ዓምድ ውስጥ የሰብል ሁኔታ ግምገማ የሚደረግለት የአንድ ሰብል ስም ለሰብሉ የተሰጠው ኮድ ብቻ ይሞላል።

ክፍል 2 የሰብል ሁኔታ ግምገማ (ለበልግ ወቅትን በተመለከተ)

ዓምድ 1- ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 2- የባለይዘታው ስም

በክፍል 1 ዓምድ 6 ላይ የተመዘገበው ሰብል በማሣ ላይ ያላቸው ባለይዘታዎች በሙሉ በዚህ ዓምድ ይመዘገባሉ።

ዓምድ 3- የቤተሰብ መለያ ቁጥር

ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/8.AREA ክፍል 1 ዓምድ 6 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - የባለይዘታው መለያ ቁጥር፤ የባለይዘታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/8.AREA ክፍል 1 ዓምድ 8 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - የማሣዎች ብዛት

በዚህ ክፍል በዓምድ 2 የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዘታ በክፍል 1 ዓምድ 6 በተሞላው የሰብል ዓይነት የተያዙ

ማሣዎች ብዛት ብቻ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይሞላል። በዚህ ዓምድ የሚሞላው በባለይዞታው ሥር ያሉት በተለያዩ የሰብል ዓይነቶች የተያዙ ማሣዎች ብዛት አለመሆኑ መታወቅ አለበት።

ማስታወሻ፡ ድብልቅ ሰብሎችን በሚመለከት በዚህ ዓምድ የማሣዎች ብዛት አመዘጋገብ እንደሚከተለው ይሆናል ። ለምሳሌ አንድ ለዚህ ቆጠራ የተመረጠ ባለይዞታ አንድ በበቆሎ ብቻ የተያዘ አንድ በበቆሎና ማሽላ ብቻ ድብልቅ ሰብሎች የተያዘ አንድ ደግሞ በበቆሎና አደንጓዴ የተያዘ በድምሩ ሦስት ማሣዎች ቢኖረው በተጠቀሰው ቅጽ በሰብል ግምገማ መረጃ የሚሰበሰበው የበቆሎን ሰብል በሚመለከት ቢሆን በሦስቱም ማሣዎች የሚገኘውን በቆሎ በጥቅል በመውሰድ ይሆናል ። በቅጹ ክፍል ሁለት ዓምድ 5 የማሣዎች ብዛት በሚለው ሥር የበቆሎ ሰብል በሦስት ማሣዎች ላይ ስለሚገኝ ሦስት ይመዘገባል። ማሽላን በተመለከተ የሚሰበሰብ የትንቢያ መረጃ ደግሞ ከበቆሎ ጋር በድብልቅ የሚገኘውን ማሽላ ብቻ ይሆናል። በዚህም መሰረት በቅጹ ክፍል 2 ዓምድ 5 የማሣን ብዛትን በተመለከተ ደግሞ አንድ ተብሎ ይመዘገባል። ከዚህ ምሳሌ ለመረዳት የሚቻለው በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሣን ሁለት ጊዜና ከሁለት ጊዜ በላይ ደግሞ መቁጠርና መመዝገብ አስፈላጊ እንደሆነ ነው።

ዓምድ 6-10 - የዘንድሮው የበልግ ወቅት የሰብል ምርታማነት ከዓምና በልግ ወቅት ጋር ሲነፃፀር

ማስታወሻ

ከዓምድ 6 - 10 የቀረቡትን ጥያቄዎች ባለይዞታው በትክክል ተረድቶ እንዲመልስ መረጃ ሰብሳቢው ምርታማነት ምን ማለት እንደሆነ በሚገባ በምሳሌ ጭምር ማስረዳት ይኖርበታል። ምርትና ምርታማነትን ለይቶ ማወቅ ያስፈልጋል። ምርታማነት ማለት ከአንድ ሄክታር/ጥማድ/ቦይ . . . ወዘተ ስፋት ካለው መሬት ላይ የተገኘ የምርት መጠን ማለት ነው። ምሳሌ በዘንድሮ በልግ ወቅት አንድ ባለይዞታ 2 ሄክታር ስንዴ ዘርቶ 100 ኩንታል ስንዴ አግኝቶለሁ ቢል ምርት 100 ኩንታል ስንዴ ሲሆን ምርታማነት ግን $50 = (100/2)$ ኩንታል ስንዴ በሄክታር ይሆናል ማለት ነው። መረጃ ሰብሳቢው ይህን በሚገባ መረጃ ሰጪውን ካስረዳ በኋላ በዘንድሮው ዓመት የበልግ ወቅት የሚጠበቀው የሰብል ምርታማነት ከመሽር ወቅት ጋር ለማወዳደር እንዲችል በዘንድሮው ና በባለፈው ዓመት በልግ ወቅት ጥቅም ላይ የዋለውን ማዳበሪያ ፣ ፀረ ተባይ መጠን . . . ወዘተ እና የዝናቡ አጀማመር ወቅታዊ መሆንና አለመሆን መጠን በሰብል ላይ የነበራቸውንና ያላቸውን ተፅዕኖ ግምት ውስጥ እንዲያስገባ ማስታወስ ይኖርበታል። ከዚህ በተጨማሪ መረጃ ሰብሳቢው ትክክለኛ መረጃ ለማግኘት ሌሎች አስፈላጊ መስለው የታዩትን የማውጣጣት ጥያቄዎች ማቅረብ ይችላል። በዘንድሮውና በዓምና በልግ ወቅት በገበሬ ማህበሩ ለሚገኙ ገበሬዎች ማዳበሪያ

ተሰራጭቷል? እርስዎስ አግኝተው ነበር? ባለፈው በልግ ወቅት ዝናቡ በወቅቱ/ዘግይቶ መዝነብ መጀመሩን . . . ወዘተ በማስታወስ በምርታማነት ላይ የነበራቸውን ተፅዕኖ አስታውሶ እንዲናገር ማድረግና መርዳት አመረጃ ሰብሳቢው ይጠበቃል።

ዓምድ 6 የዘንድሮ የበልግ ሰብል ምርታማነ (ይጨምራል =1 እኩል ይሆናል /ለውጥ

የለውም/ = 2 ይቀንሳል=3)

በክፍል 1 ዓምድ 6 የተመዘገበውን የሰብል ዓይነት አስመልክቶ ዘንድሮው የበልግ ሰብል ምርታማነት /productivity/ ከባለፈው ዓመት በልግ ወቅት የሰብል ምርታማነት ጋር ሲነፃፀር የዚህ ዓመት በልግ ምርታማነት ይጨምራል የሚል መልስ ከባለይዞታው ከተገኘ በዓምድ 6 ኮድ «1» እኩል ይሆናል / ለውጥ የለውም/ የሚል መልስ ከተገኘ በዓምዱ ኮድ «2» እንዲሁም ይቀንሳል የሚል መልስ ከተገኘ በዓምዱ ኮድ «3» ይሞላል ማለት ነው።

ዓምድ 7-8 የሚጨምር ከሆነ

ዓምድ 7- የሚጨምረው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «1» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው። ከባለፈው ዓመት በልግ ወቅት ምርታማነት ጋር በማነጻጸር ባለይዞታው የዘንድሮው የሰብል ምርታማነት ይጨምራል የሚል ከሆነ ባለይዞታው የሚናገረው በመቶኛ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል። ለምሳሌ ባለይዞታው ለአንድ የሰብል ዓይነት የዚህ ዓመት የበልግ የሰብል ምርታማነት ከባለፈው ዓመት በልግ የሰብል ምርታማነት ጋር ሲነጻጸር እጥፍ ይሆናል ካለ በዚህ ዓምድ ውስጥ «100» ይሞላል ማለት ነው።

ዓምድ 8- የምርታማነት መጨመር አንድ ዋና ምክንያት

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «1» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው። ከባለፈው ዓመት በልግ ምርታማነት ጋር በማነጻጸር ባለይዞታው ለሰብል ምርታማነት መጨመር አንድ ዋና ምክንያት ነው የሚለው ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ሥር ባለው ክፍት ቦታ ውስጥ ይፃፋል። ለአንድ የሰብል ዓይነት ምርታማነት መጨመር ከአንድ በላይ የሆኑ ምክንያቶች ሊኖሩ ይችላሉ። የሰብል ምርታማነት እንዲጨምር የሚያደርጉ ዋና ዋና ምክንያቶችን በሠንጠረዥ 2 የቀረበውን ይመልከቱ።

ማሳሰቢያ :-

ምርትና ምርታማነትን ለይቶ ማወቅ ያስፈልጋል። ለምሳሌ ባለፈው ዓመት አንድ ባለይዞታ ሁለት ጥማድ በቆሎ ዘርቶ 10 ቁና ቢያገኝና ዘንድሮ ደግሞ 1 ጥማድ ዘርቶ 8 ቁና አገኛለሁ ቢል በዚህ ምሳሌ ምርት ከ10 ወደ 8 ቁና ቢወርድ ምርታማነት ግን $h5 = (10/2)$ ወደ 8 $= (8/1)$ ቁና በጥማድ አደገ ማለት ነው። ስለዚህ በማንኛውም ምርታማነትን ሊያስጨምር በሚችል ምክንያት የተነሳ ምርታማነት 60 በመቶ $= (8-5)/5 \times 100$ አደገ ማለት ነው። ስለዚህ ለዚህ ባለይዞታ በዓምድ 6 ኮድ «1» በዓምድ 7 ደግሞ 060 መጻፍ አለበት።

የምርታማነትን ለውጥ በመቶኛ የሚገልጹ መረጃዎችን ከባለይዞታው ከራሱ ለመሰብሰብ መረጃ ሰብሳቢው ከዚህ በታች በተሰጠው ምሳሌ የቀረበውን አሠራር ማጤን ይገባዋል

ምሳሌ:- በ2005 ዓ.ም በሚካሄደው የበልግ ወቅት የሰብል ትንበያ ናሙና ጥናት በተመረጠ ቆጠራ ቦታ ለጥናት ከተመረጡ 30 ቤተሰቦች በመጀመሪያው የሚገኝ አንድ ባለይዞታ ከሌሎች ሰብሎች በተጨማሪ የበቆሎ ሰብልን በ5 ማሣዎች ላይ ዘርቶ ቡቃያው በሁሉም ማሣዎች ይታያል እንበል። በቆጠራ ቦታው የተመደበ መረጃ ሰብሳቢ ከላይ ወደ ተጠቀሰው ባለይዞታ በመሄድ የትንበያ መረጃዎችን የመሰብሰብ ሥራ በበቆሎ ሰብል ከተያዙ ማሣዎች ይጀምራል። ለትንበያ ስታቲስቲክስ ከሚያገለግሉ መረጃዎች ዋነኛው ሰብሎን በማስመልከት በዘንድሮው መኸር ወቅትና በአምናና በዘንድሮ ዓመት በልግ ወቅት ሊኖር የሚችለውን የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ የሚገልጽ መረጃዎችን መሰብሰብ ነው። ይህን መረጃ ለማግኘት መረጃ ሰብሳቢው የሚከተሉትን የአሰራር ዘዴዎች በሚገባ ተረድቶ ትክክለኛ መረጃ ለመሰብሰብ የሚያስችል ግንዛቤ ሊያገኝ ይገባል።

1. ዓምና ማለትም (በ2004 ዓ.ም የበልግ ሰብል ዘመን) የበቆሎ ሰብል አምርቶ እንደነበር ይጠይቃል። ለዚህ ጥያቄ የባለይዞታው መልስ አዎን ከሆነ ወደ ቀጣይ ጥያቄዎች ይሸጋገራል። መልሱ አላመረጥኩም ከሆነ ቀጣይ ጥያቄዎችን ከአካባቢ ሁኔታ ጋር በማገናከብ እንዲመልስ ማድረግ ተገቢ ይሆናል።
2. መልሱ አዎ ከሆነ በሰብል ተይዞ የነበረውን ጠቅላላ የመሬት ስፋት በአካባቢ /ስታንዳርድ መለኪያ ምን ያህል እንደሆነ ይጠይቃል። ለዚህ ጥያቄ ባለይዞታው 10 ጥማድ ብሎ መልሶ ቢሆን።
3. በመቀጠልም ከአንድ ጥማድ ምን ያህል ምርት አግኝቶ እንደነበር ይጠይቃል (እዚህ ላይ ከ10 ጥማድ የተገኘውን ጠቅላላ የምርት

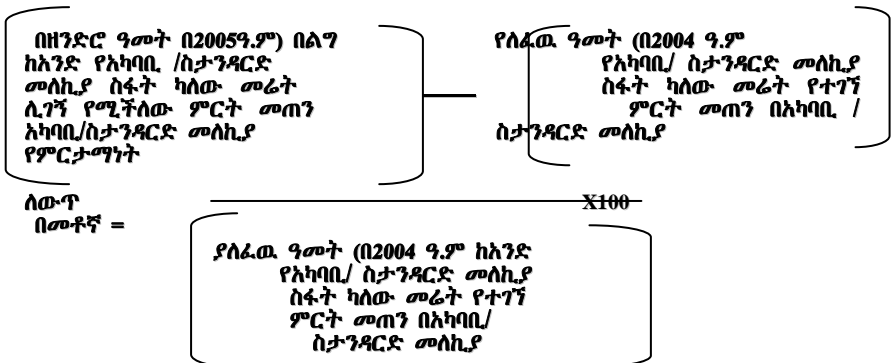
መጠን አለመሆኑን ለባለይዘታው ማስረዳት ከመረጃ ሰብሳቢው ይጠበቃል) ለዚህ ጥያቄ መረጃ ሰጭው 6 ቁና ብሎ መልስ ቢሰጥ፡፡

4. ዘንድሮ ማለትም (በ2005 ዓ.ም የበልግ ወቅት) በዚሁ ሰብል ማለትም በበቆሎ የተያዘው መሬት ጠቅላላ ስፋት የዓምና በልግ ወቅት በገለጸበት ተመሳሳይ መለኪያ ስንት እንደሆነ ይጠይቃል፡፡ ለዚህ ጥያቄ የባለይዘታው መልስ 8 ጥማድ ቢሆን፡፡

5. ዘንድሮ በበልግ ወቅት በበቆሎ ሰብል ከተሸፈነው አንድ ጥማድ መሬት ሊገኝ ይችላል ተብሎ የሚገምተውን ምርት መጠን (የዓምናን በልግ የመሬት ስፋት ለመግለጽ በተጠቀመበት ተመሳሳይ መለኪያ) እንዲገልጽ ይጠየቃል፡፡ (እዚህ ላይ ባለይዘታው በዘንድሮ በልግ ዓመት ሊገኝ የሚችለውን የምርት መጠን የዓምና በልግ ወቅት ለመግለጽ በተጠቀመበት ተመሳሳይ መለኪያ ተጠቅሞ መግለጽ እንደሚገባው ማስታወስ ከመረጃ ሰብሳቢው ይጠበቃል) ለዚህ ጥያቄ ባለይዘታው የሰጠው መልስ 10 ቁና ነው፡፡

6. በመጨረሻም ተመሳሳይ የመሬት ስፋት ካላቸው የዘንድሮ (2005 ዓ.ም በልግ ወቅትና) የዓምና (2004 ዓ.ም) በልግ ወቅት የበቆሎ ሰብል ሊገኝ የሚችለውንና የተገኘውን በተመሳሳይ መለኪያ የተገለጸውን ምርት መጠን አወዳድሮ ልዩነቱን በመቶኛ ወይም ባለይዘታው ይህን ልዩነት ሊገልጽ በሚችልበት የአካባቢ መለኪያ ለምሳሌ በእጅ፣ በአሥረኛ... ወዘተ አወዳድሮ እንዲገልጽ በማበረታታት በመረጃ ሰብሳቢው በሚደረግ ተደጋጋሚ ጥረት መረጃዎችን ከራሱ ከባለይዘታው ማግኘት ይቻላል፡፡

መረጃ ሰብሳቢው ተደጋጋሚ ጥረት አድርጎ ከመልስ ሰጭው አመርቂ መልስ ማግኘት ካልቻለ ከላይ በቅደም ተከተል ከባለይዘታው ያገኛቸው መረጃዎችን የሚከተለውን ቀመር (ፎርሙላ) በመጠቀም የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ የሚገልጽ መረጃችን በማግኘት በቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/8ሀ ክፍል 2 በተገቢው ዓምድ ማስፈር ይጠበቅበታል፡፡

ማስታወሻ፡-

1. በዘንድሮ (በ2005 ዓ.ም) በልግ ወቅትና የባለፈው ዓመት በልግ ወቅት የስፋት መጠኑ አንድ በሆነ የአካባቢ/ስታንዳርድ መለኪያ የሚገለጸው በሰብሉ የተሸፈነ መሬት ስፋት በሁለቱም ዓመት በተመሳሳይ መለኪያ ስም የተገለጸ መሆኑን አለበት ይህም ማለት ዓምና በጥማድ የተገለጸ ከሆነ ዘንድሮም በጥማድ መገለጽ ይኖርበታል፡፡ ይህ ካልሆነ በቀመሩ የሚገኘው መረጃ ፍጹም የተሳሳተ ይሆናል፡፡
2. . በተመሳሳይ በዘንድሮው ዓመት (በ2005 ዓ.ም) በልግ ወቅት ከላይ በተራ ቁጥር 1 በተጠቀሰው የአካባቢ /የስታንዳርድ መለኪያ ስፋቱ አንድ ከሆነ መሬት ሊገኝ እንደሚችል የተገመተው የምርት መጠን ዓምና (በ2004 ዓ.ም) በልግ ወቅት ተመሳሳይ ስፋት ካለው መሬት የተገኘው የምርት መጠን ከተገለጸበት የአካባቢ/የስታንዳርድ መለኪያ ተመሳሳይ መሆኑን ይኖርበታል፡፡ ይህም ማለት በዘንድሮ ዓመት በልግ ወቅት መጠኑ አንድ ከሆነ የመሬት ስፋት ሊገኝ እንደሚችል የተገመተው ምርት በቁና የተገለጸ ከሆነ የዓምና በልግ ወቅትም በቁና መገለጽ ይኖርበታል፡፡ ይህ ካልሆነ በቀመሩ የሚገኘውን መረጃ የተሳሳተ ይሆናል፡፡

ከላይ የቀረበውን ቀመር (ፎርሙላ) በመጠቀም የቀረበው ምሳሌ የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ እንደሚከተለው ይሰላል፡፡

የምርታማነት ለውጥ መቶኛ = $\frac{10 \text{ ቁና}}{\text{ጥማድ}}$

$\frac{6 \text{ ቁና}}{\text{ጥማድ}} \times 100 = \frac{400}{6} = 66.67\%$

6

6

በዚህ ስሌት መሠረት ምርታማነት 66.67 በመቶ አደገ ማለት ነው፡፡ ስለሆነም ለዚህ ባለይዞታ በዓምድ 6 ኮድ «1» በዓምድ 7 ደግሞ 067 መፃፍ ይኖርበታል ማለት ነው፡፡

4. ከላይ 1-6 የተሰጡት ዝርዝር የአሰራር ዘዴዎች የቀረቡት መረጃ ሰብሳቢው በምርታማነት ጽንሰ ሃሳብ ላይ ሰፊ ያለ ግንዛቤ ለማግኘት እንዲረዳው እንጂ በቅደም ተከተል የቀረቡትን አሠራሮች ለባለይዞታው በማቅረብ መረጃ ይሰበሰባል ለማለት አይደለም፡፡

ዓምድ 9-10 - የሚቀነስ ከሆነ

ዓምድ 9 - የሚቀንሰው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «3» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው፡፡ ከባለፈው ዓመት የመኸር ሰብል ምርታማነት ጋር በማነጻጸር ባለይዞታው የዘንድሮ የበልግ ሰብል ምርታማነት ይቀንሳል የሚል ከሆነ

ባለይዞታው ለአንድ የሰብል ዓይነት የዚህ ዓመት በልግ ምርታማነት ከባለፈው ዓመት በልግ ምርታማነት ጋር ሲነፃፀር በሲሦ ይቀንሳል ቢል በዚህ ዓመድ ውስጥ «033» ይሞላል ማለት ነው።

ዓምድ 9 - የሚቀንሰው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «3» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው። ከባለፈው ዓመት በልግ ምርታማነት ጋር በማነፃፀር ባለይዞታው የዘንድሮ የበልግ ሰብል ምርታማነት ይቀንሳል የሚል ሆነ ባለይዞታው ለአንድ የሰብል ዓይነት የዚህ ዓመት የበልግ ሰብል ምርታማነት ከባለፈው ዓመት የበልግ ሰብል ምርታማነት ጋር ሲነፃፀር በሲሦ ይቀንሳል ቢል በዚህ ዓመድ ውስጥ «033» ይሞላል ማለት ነው።

ዓምድ 10- የምርታማነት መቀነስ አንድ ዋና ምክንያት

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «3» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው። ከባለፈው ዓመት የበልግ ሰብል ምርታማነት ጋር በማነፃፀር ባለይዞታው ለሰብል ምርታማነት መቀነስ አንድ ዋና ምክንያት ነው የሚለው ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ሥር ባለው ክፍት ቦታ ውስጥ ይፃፋል። ለአንድ የሰብል ዓይነት ምርታማነት መቀነስ ከአንድ በላይ የሆኑ ምክንያቶች ሊኖሩ ይችላሉ። የሰብል ምርታማነት እንዲቀንስ የሚያደርጉ ዋና ዋና ምክንያቶችን በዚህ መመሪያ በገጽ 22 የቀረበውን ለሰብል ብልሽት ምክንያቶችና ኮዶች ዝርዝር የሚለውን በመመልከት ይጠቀሙ።

ማስታወሻ፡-

በዚህ ክፍል ዓምድ 6 ይቀንሳል ተብሎ ከተሞላ የምርታማነቱ መቀነስ ምክንያት በዚህ ዓምድ ሥር የግዴታ መሞላት ይኖርበታል።

ዓምድ 11- የተገኘው ለውጥ መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ በዓምድ 6 ኮድ «1» ከተሞላ በዓምድ 7 በተሞላው መጠን ላይ መቶ በመደመር የተገኘው ውጤት የሚመዘገብበት ሲሆን በዓምድ 6 ኮድ «2» ከተሞላ ደግሞ በዚሁ ዓምድ 100 ይመዘገባል። እንዲሁም በዓምድ 6 ኮድ «3» ከተሞላ በዓምድ 8 የተገለጸውን መጠን ከመቶ ላይ በመቀነስ የተገኘውን ውጤት በዚሁ ዓምድ ይመዘገባል።

ማስታወሻ፦

የዘንድሮው (የ2005 ዓ.ም) የበልግ ሰብል ትንበያ ናሙና ጥናት የሰብል ሁኔታ ግምገማ (የቅጽ 2005/8ሀ) መረጃ የሚሰበሰበው ከሰኔ 1 - 15/2005 ዓ/ም ባሉት 15 ቀናት ውስጥ ብቻ መሆኑን ማስታወስ ተገቢ ነው።

XXVII. የቅጽ ግ.ና.ጥ. 2005/8ለ አሞላል

ቅጽ ግ.ና.ጥ 2005/8ለ የሚሞላው ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ የሚገኝበት ገበሬ ማህበር ተመድቦ ከሚሰራ የክልል ግብርና ቢሮ የልማት ሠራተኛ ነው። በመሆኑም መረጃ ሰብሳቢው ቃለ መጠይቁን ሲያቀርብ የጥናቱን ዓላማ በመግለጽና ለበለጠ ግንዛቤ በጥናቱ ጥቅም ላይ የዋሉ የቃላቶችን ፍቺ በተለይ ምርታማነትንና ምርት ያላቸውን ልዩነት በምሳሌ በማስደገፍ ማስረዳት ይጠበቅበታል።

ምርታማነት ማለት ከአንድ ሄክታር/ጥማድ/ቦይ. . . ወዘተ ስፋት ካለው መሬት ላይ የተገኘ የምርት መጠን ማለት ነው።

ለምሳሌ ምባለፈው ዓመት በልግ ወቅት አንድ ባለይዞታ ሁለት ጥማድ በቅሎ ዘርቶ 10 ቁና በቅሎ ቢያገኝና በዘንድሮ በልግ ወቅት ዳግም አንድ ጥማድ በቅሎ ዘርቶ 8 ቁና በቅሎ አግኝቻለሁ ቢል የመኸር ምርት 10 ቁና በቅሎ ሲሆን በልግ ምርት ግን 8 ቁና በቅሎ ይሆናል ማለት ነው። ምርታማነትን በተመለከተ የዓምናዉ $5=(10/2)$ ቁና በጥማድ ሲሆን የዘንድሮ ምርታማነት ግን $8=(8/1)$ ቁና በጥማድ ይሆናል ማለት ነው።

እነዚህ ቅጾች ለበልግ ሰብል ትንበያ ጥናት የሚያገለግሉ ሲሆኑ በገጽ 70 ለተጠቀሱት ሰብሎች ብቻ የሰብል ሁኔታ ግምገማ መረጃ የሚሰበሰብበት ነው።

ቅጹ ሁለት ክፍሎች ሲኖሩት ክፍል 1 ጥናት የሚካሄድበት የአካባቢ መለያ የሚሞላበት ሲሆን ክፍል ሁለት ደግሞ ትንበያ ለሚደረግላቸው ሰብሎች የሰብል ሁኔታ ግምገማ መረጃ የሚሰበሰብበት ነው።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1- **ክልል**
ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2- **ዞን**
ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥርና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3- **ወረዳ**

ዓምድ 4 ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።
ገበሬ ማህበር

ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 የቆጠራ ቦታ
ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2-የሰብል ሁኔታ ግምገማ (ለበልግ ወቅት)

ዓምድ1- የሰብል ስም

በ2005 ዓ/ም የሚጠበቀው የምርታማነት ለውጥ ግምገማ የሚደረግላቸው ሰብሎች በዚህ ዓምድ ተዘርዝረዋል።ከተዘረዘሩት የሰብል ዓይነቶች በወረዳው ውስጥ የማይዘሩና ያልተለመዱ ከሆነ ተፈላጊ መረጃዎችን መሰብሰብ የማይቻል በመሆኑ ሁኔታውን በአስተያየት ዓምድ መግለጽ አስፈላጊ ነው።

ዓምድ 2- የሰብል ኮድ
በዓምድ አንድ ለተዘረዘሩት ሰብሎች እያንዳንዳቸው በዚህ ዓምድ ኮድ ተሰጥቷቸዋል።

ከዓምድ 3-5 በዘንድሮው ዓመት የበልግ ወቅት የሚጠበቀው የሰብል ምርታማነት ከባለፈው ዓመት በልግ ወቅት ጋር ሲወዳደር በመቶኛ

ማስታወሻ በዓምድ 3- 5 የቀረቡትን ጥያቄዎች የልማት ሠራተኛ/የገ/ማህበሩ ሊቀመንበር በትክክል ተረድቶ እንዲመልስ መረጃ ሰብሳቢው ምርታማነት ምን ማለት እንደሆነ በሚገባ በምሳሌ ጭምር ካስረዳ በኋላ በዘንድሮው ዓመት የበልግ ወቅት የሚጠበቀው የሰብሉ ምርታማነት በባለፈው ዓመት በልግ ወቅት ጋር ለመወዳደር እንዲችል ገበሬዎች በባለፈው ዓመት በልግ ወቅትና በዘንድሮው ዓመት የበልግ ወቅት እያንዳንዱ ሰብልን በተመለከተ ጥቅም ላይ ያዋሉትንና የማዳበሪያ (የተፈጥሮ/ኬሚካል) ፣ ፀረ ተባይ፣ ፀረ አረም መጠን . . . ወዘተ በገበሬ ማህበሩ የዝናብ አጀማመር ወቅታዊ መሆንና አለመሆን እንዲሁም መጠኑ በሰብሉ ላይ የነበራቸውንና ያላቸውን ተፅዕኖ ግምት ውስጥ እንዲያስገባ ማስታወስ ይኖርበታል። ከዚህ በተጨማሪ መረጃ ሰብሳቢው ትክክለኛ መረጃ ለማግኘት ሌሎች አስፈላጊ መስለው የታዩትን የማውጣት ጥያቄዎች ማቅረብ ይችላል። ለምሳሌ አምና/ዘንድሮ በገበሬ ማህበሩ ለሚገኙ ገበሬዎች ማዳበሪያ ስለመሰራጨቱ ፣ እያንዳንዱ ገበሬ ማግኘቱን ፣ ባለፈው ዓመት ዝናቡ ወቅቱን ጠብቆ ወይም ዘግይቶ መዝነብ መጀመሩን . . . ወዘተ በማስታወስ በምርታማነት ላይ የነበረውን ተፅዕኖ አስታውሶ እንዲናገር ማድረግና መረዳት ከመረጃ ሰብሳቢው ይጠበቃል።

ዓምድ 3- የሰብል ምርታማነት (ይጨምራል=1 ለውጥ የለውም=2 ይቀንሳል=3

በክፍል 2 ዓምድ 1 የተመዘገቡትን እያንዳንዱን የሰብል ዓይነት አስመልክቶ በዘንድሮው የበልግ ወቅት የሚጠበቀው የሰብል ምርታማነት (Productivity) በባለፈው ዓመት በልግ ወቅት ከተገኘው የሰብል ምርታማነት ጋር ሲወዳደር ይጨምር ወይም ይቀንስ ወይም እኩል መሆኑን የተገኘው መልስ ይጨምራል ከሆነ ኮድ «1»፣ ይቀንሳል ከሆነ ኮድ «3» ለውጥ የለውም የሚል ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» በዚህ ዓምድ በሚገኘው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ዓምድ 4- የሚጨምር/የሚቀንስ ከሆነ የሚጨምረው/የሚቀንሰው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 3 ኮድ «1» ወይም ኮድ «3» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው። በዘንድሮው የበልግ ወቅት የሚጠበቀው የሰብል ምርታማነት በባለፈው ዓመት በልግ ወቅት ከተመዘገበው የሰብል ምርታማነት ጋር በማወዳደር ለውጡን በመቶኛ እንዲገልጽ መረጃ ሰጪውን በመጠየቅ የተገኘው መልስ ይጨምራል ከሆነ የሚጨምረው መጠን በመቶኛ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል። ሆኖም የተገኘው መልስ ይቀንሳል ከሆነ የሚቀንሰው መጠን በመቶኛ በዚህ ዓምድ ይሰፍራል። ለምሳሌ በዘንድሮው የበልግ ወቅት የአንድ የሰብል ዓይነት የሚጠበቀው ምርታማነት በባለፈው ዓመት በልግ ወቅት የሰብል ምርታማነት ጋር ሲወዳደር በእጥፍ እንደሚጨምር መልስ ሰጪው ከገለጸ የሚጠበቀው የሰብል ምርታማነት በዚህ ዓምድ «100» ይሞላል ማለት ነው። በተቃራኒ መረጃ ሰጪው በዘንድሮው የበልግ ወቅት ምርታማነት በባለፈው ዓመት በልግ ወቅት ምርታማነት ጋር ሲወዳደር በሲቦ ይቀንሃል ካለ «033» በዚህ ዓምድ ይሞላል ማለት ነው። በዘንድሮው የበልግ ወቅት የሚጠበቀው የሰብል ምርታማነት ባለፈው ዓመት በልግ ከተመዘገበው ጋር እኩል እንደሚሆን ከተገለጸ ግን ይህ ዓምድ በሠረዝ መታለፍ ይኖርበታል ማለት ነው።

ዓምድ 5- የሚጠበቀው ምርታማነት ለውጥ መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ በዓምድ 3 ኮድ «1» ከተሞላ በዓምዱ ትይዩ በዓምድ 4 በተሞላው መጠን ላይ መቶ በመደመር የተገኘውን ውጤት የሚመዘገበበት ነው። በተቃራኒው በዓምድ 3 ኮድ 3 ከተሞላ ደግሞ በዓምዱ ትይዩ በዓምድ 4 የተገለፀውን መጠን ከመቶ ላይ በመቀነስ የተገኘው ውጤት በዚሁ ዓምድ ይመዘገባል። ሆኖም በዓምድ 3 ኮድ «2» ከተሞላ በዚሁ ዓምድ 100 መመላት ተገቢ ይሆናል።

ምሳሌ :- በዓምድ 3 ኮድ «1» ተሞልቶ በዓምድ 4 «025» ከተሞላ በዓምድ 5 የሚሞላው $100 + 025 = 125$ ይሆናል።

እንዲሁም በዓምድ 3 ኮድ «3» ተሞልቶ በዓምድ 4 «025» ከተሞላ በዓምድ 5 የሚሞላው 100 - 025 = 075 ይሆናል ማለት ነው።

ማስታወሻ ቅጹ ከተሞላ በኋላ መረጃ ሰጪው መረጃውን የሰበሰበና እና ሥራውን ያስተባበረው ስለ ሥራው ትክክለኛ ነት ስማቸውን ፤ ቀኑ እና ፊርማቸውን በተጨማሪም የመረጃ ሰጪው የሥራ ሀላፊ በወረዳው ግብርና ቢሮ ያለውን የሥራ ድርሻ በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ማስፈር አለባቸው።

ማሳሰቢያ: ምርትና ምርታማነት ለይቶ ማወቅ ያስፈልጋል። ለምሳሌ ባለፈው ዓመት በልግ ከአንድ ወረዳ 20,000 ጥማድ በበቆሎ የተያዘ የመሬት ስፋት 50,000 ኩንታል ሊመረት በዘንድሮው የበልግ ወቅት ማለትም በ2005 ዓ.ም ስፋቱ 30,000 ጥማድ ስፋት በበቆሎ ከተያዘ 60,000 ኩንታል በቆሎ ሊመረት እንደሚችል የሚጠበቅ ቢሆን የምርት መጠን 50,000 ኪንታል ወደ 60,000 ኪንታል በማደጉ ምርት 10,000 ኩንታል ጨምሯል። የምርታማነት ለውጥ ግን እንደሚከተለው ይሰላል፡-

$$\text{ምርታማነት} \quad \frac{50,000}{20,000} \quad \frac{\text{ኩንታል}}{\text{ጥማድ}} = \frac{5}{2} \quad \text{ኩንታል በጥማድ} = 2.5 \text{ ኩንታል በጥማድ}$$

$$\text{ወደ} \quad \frac{60,000}{30,000} = 2.00 \quad \frac{\text{ኩንታል}}{\text{ጥማድ}} \quad \text{ቀነሰ ማለት ነው።}$$

$$\begin{aligned} & \frac{\frac{2 \text{ ኩንታል}}{\text{ጥማድ}} - \frac{2.5 \text{ ኩንታል}}{\text{ጥማድ}}}{2.5 \text{ ኩንታል} / \text{ጥማድ}} \times 100 \\ & = \frac{-50}{2.5} = -20 \\ & = 20\% \text{ ቀንሷል ማለት ነው።} \end{aligned}$$

በወረዳው በዘንድሮው የበልግ ወቅት የሚጠበቀው የበቆሎ ሰብል ምርታማነት በ20% ይቀንሳል ማለት ነው።

ከላይ በተራ ቁጥር አንድ በተሰጠው ምሳሌ መሠረት የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ በዓምድ 3 ኮድ «3» ፤ በዓምድ 4 «020» ከተሞላ በኋላ በዓምድ 5 ደግሞ ከ«100» ላይ «20» ተቀንሶ «080» ይሞላል ማለት ነው።

ከላይ ከ1-2 የተሰጡት ዝርዝር የአሰራር ዘዴዎች የቀረቡት መረጃ ሰብሳቢው በምርታማነት ለውጥ በመቶኛ ጽንሰ ሀሳብ ሰፋ ያለ ግንዛቤ እንዲረዳው እንጂ በቅደም ተከተል ያሉትና የቀረቡትን አሰራሮች ለመረጃ ሰጪው በማቅረብ ይሰበሰባል ለማለት አይደለም።

ዕዝል - 1

XXV. ዋና ዋና ታሪካዊ ድርጊቶች ዝርዝር

ተራ ላፐር	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈጸመበት ዓመተ ምህረት	ድርጊቱ ከተፈጸመበት እስከ 2005 ዓ.ም ያሉት ዓመታት ብዛት
1	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የተወለዱበት	1884	121
2	ዝዋይ የተወረረበት/ክጅቡቲ እስከ አዲስ አበባ ያለው ባቡር መስመር የተዘጋበት	1886	119
3	የወላሞ ዘመቻ የተደረገበት	1887	118
4	ራስ መንገሻና ራስ አሉላ ከኢጣሊያ ወታደር ጋር በኩዳቲት ላይ ጦርነት የገጠመበት	1887	118
5	ራስ መንገሻ በኩዳቲትና በሰንዓፌ ላይ በኢጣሊያ ድል የሆኑበት	1887	118
6	የዓድዋ ድል የተገኘበት	1888	117
7	ንጉስ ተክለሃይማኖት ያረፉበት	1893	112
8	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በጋራ ሙሉታ ደጃዝማች ተብለው የተሾሙበት	1897	107
9	ልዑል ራስ መኮንን ያረፉበት	1898	107
10	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሲዳሞ የተሾሙበት	1900	105
11	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሐረርጌ የተሾሙበት	1902	103
12	አጼ ምኒሊክ ያረፉበት/ልጅ እያሉ የነገሱበት	1906	99
13	ራስ ሚካኤል በወሎ በትግራይና በጎጃም የነገሱበት	1907	95
14	ንግስት ዘውዲቱ የነገሱበት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አልጋ ወራሽ የሆኑበት	1909	93
15	የሰገሌ ጦርነት የተካሄደበት	1909	93
16	እቴጌ ጣይቱ ያረፉበት	1910	92
17	የሕዳር በሽታ የነበረበት	1911	91
18	ልጅ እያሉ የተያዙበት	1913	89
19	ኢትዮጵያ የዓለም መንግሥታት ማኅበር አባል የሆነችበት	1916	86
20	የባሪያ ነጻነት ደንብ የወጣበት	1916	86
21	ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ቤት	1917	85

ተራ ላፐር	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈጸመበት ዓመተ ምህረት	ድርጊቱ ከተፈጸመበት እስከ 2005 ዓ.ም ያሉት ዓመታት ብዛት
	የተቋቋመበት		
22	ፊታውራሪ ኃብተ ጊዮርጊስ ማተሚያ ቤት የተቋቋመበት	1918	87
23	አቡነ ማቴዎስ ያረፉበት	1919	86
24	ንግስት ዘውዲቱ ያረፉበት	1922	83
25	ራስ ጉግሳ ወሌ በጎንደር የሞቱበት	1922	83
26	ቀዳማዊ ኃይለ ስላሴ የነገሱበት	1923	82
27	የወልወል ግጭት የተደረገበት	1927	78
28	የማይጨው ጦርነት የተካሄደበት ኢጣልያ ወደ ኢትዮጵያ የገዛችበት	1928	77
29	የኢትዮጵያ ሰማዕታት ቀን	1929	76
30	በጅማ ገነቴ ላይ በአርበኞች ውጊያ የተደረገበት	1930	75
31	እንግሊዝ ኢጣልያን ከኢትዮጵያ ማስወጣት የመጣበት	1933	72
32	ኢጣልያን ድል የተመታችበት	1933	72
33	ለኢትዮጵያ ሰማዕታት ሀውልት የተሰራበት	1937	68
34	አቡነ ባስሊዎስ ሊቀ ጳጳስ የሆኑበት	1943	62
35	ኤርትራ ከኢትዮጵያ ጋር በፌዴሬሽን የተዋሃደችበት	1943	62
36	የሽንቁጤ ረሃብ በቀዳማዊ ኃ/ሥላሴ ዘመን የገባበት	1950	55
37	እነጄኔራል መንግሥቱ ነዋይ የቀዳማዊ ኃ/ሥላሴን መንግሥት ለመገልበጥ ሙከራ ያደረጉበት	1953	52
38	ኤርትራ ከኢትዮጵያ የተዋሃደችበት	1955	50
39	የአፍሪካ አንድነት ድርጅት የቋቋመበት	1955	50
40	ኮሌራ በሽታ የገባበት	1963	42
41	የኢትዮጵያ አብዮት የፈነዳበት	1966	39
42	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ከሥልጣን የወረዱበት	1967	38
43	የዕድገት በህብረት የዕውቀትና የሥራ ዘመቻ በዓል የተከበረበት	1967	38
44	የገጠርን መሬት የመንግሥት ያደረገው አዋጅ የታወጀበት	1967	38

ተራ ላፐር	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈጸመበት ዓመተ ምህረት	ድርጊቱ ከተፈጸመበት እስከ 2005 ዓ.ም ያሉት ዓመታት ብዛት
45	የከተማ ቦታና ትርፍ ቤት የመንግሥት ያደረገው አዋጅ የታወጀበት	1967	38
46	ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ያረፉበት	1967	34
47	የእናት አገር ጥሪ የተደረገበት	1969	36
48	ኢ.ሠ.ፓ.አ.ኮ የተመሰረተበት	1972	33
49	የመጀመሪያው የሕዝብና ቤት ቆጠራ የተካሄደበት	1976	29
50	የኢ.ሠ.ፓ. ምሥረታና የ10ኛው የአብዮት በዓል የተከበረበት	1977	28
51	የግንቦት 8 መፈንቅሌ መንግሥት መከራ	1981	24
52	ኢህአዴግ አዲስ አበባን የተቆጣጠረበት	1983	22

ዕዝል - 2

የ2005 ዓ.ም ሰብል ዘመን የተለያዩ የግብርና መረጃዎች
ከመስክ መስብሰቢያና መረጃ የተሞላባቸውን ቅጾች ወደ
ዋናው መ/ቤት መመለሻ ወቅት

ተራ ቁ	የቅጽ ዓይነት	ከመስክ መረጃ መስብሰብ የሚጀመርበት ወቅት	ከመስክ መረጃ መስብሰብ የሚጠናቀቅበት ወቅት	መረጃ የተሞላባቸው ቅጾች ወደ ዋናው መ/ቤት የሚደርሱበት ወቅት	አስተያየት
1	2005/0	ጳጉሜ 1/2004	ጳጉሜ 4/2004	መስከረም 25/2005	
2	2005/1	ጳጉሜ 5/2004	ጳጉሜ 5/2004	መስከረም 25/2005	
3	2005/2ሀ 2005/2ለ 2005/2ሐ	መስከረም 2/2005 “ “	መስከረም 20/2005 “ “	መስከረም 25/2005 “ “	ለሰብል ምርት ትንቢያ ጥናት የተመረጡ 10 ቤተሰቦች
4	2005/2ሀ 2005/2ለ	መስከረም 3/2005 “	ታህሳስ 20/2005 “	ታህሳስ 30/2005 “	ለዋናው መኸር ጥናት የተመረጡ 20 ቤተሰቦች
5	2005/3/1ሀ	ጥቅምት 1/2005	ጥቅምት 15/2005	ጥቅምት 20/2005	የሰብል ምርት ትንቢያ Condition Factor
6	2005/3/1ለ	ጥቅምት 1/2005	ጥቅምት 15/2005	ጥቅምት 20/2005	»
7	2005/3/1ሐ	ጥቅምት 1/2005	ጥቅምት 15/2005	ጥቅምት 20/2005	»
8	2005/3/2ሀ	ጥቅምት 16/2005	ታህሳስ 20/2005	ታህሳስ 30/2005	»
9	2005/3/2ለ	ጥቅምት 16/2005	ታህሳስ 20/2005	ታህሳስ 30/2005	»
10	2005/3/2ሐ	ጥቅምት 16/2005	ታህሳስ 20/2005	ታህሳስ 30/2005	»
10	2005/4	መስከረም 3/2005	መስከረም 30/2005	ታህሳስ 30/2005	ለዋናው መኸር
11	2005/5	መስከረም 3/2005	ጥር 30/2005	የካቲት 10/2005	ለዋናው መኸር
12	2005/6	የካቲት 1/2005	የካቲት 30/2005	መጋቢት 10/2005	
13	2005/7	ህዳር 2/2005	ህዳር 8/2005	ህዳር 20/2005	
14	2005/8	ሚያዝያ 15/2005	ግንቦት 30/2005	ሰኔ 10/2005	በልግ ወቅት
15	2005/8ሀ 8ለ	ሰኔ 1/2005	ሰኔ 15/2005	ሰኔ 20/2005	በልግ ወቅት

ልዩ ማስታወሻ1:-ለሰብል ምርት ትንበያ ጥናት የተመረጡ የ10 ግብርና ቤተሰቦች የሚገኙ የግብርና ባለይዞታዎች ማሣና ሌላ የመሬት አጠቃቀም የልኪ ውጤት የያዘው መጠይቅ (ቅጽ 2005/2ሀ) መረጃ መሰብሰቡ እስከ መስከረም 20/2005 ተጠናቆ ቅጹ መስከረም 25/2005 ዓ/ም ዋናው መ/ቤት መድረስ አለበት።

ማስታወሻ2:- የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት ሁሉም ሰብሎች የሚካተቱ ቢሆንም በቅድሚያ ከጥቅምት 1-15 ባሉት ቀናት ውስጥ ተተንብዋል ጥቅምት 20/2005 የሚላኩት በቅጽ 2005/3/1ሀ፣ 1ለ እና 1ሐ ላይ የተገለጹት ሰብሎች ብቻ ሲሆኑ ሌሎች አትክልትና ሥራሥር እና ቋሚ ሰብሎች ማለትም በቅጽ 2005/3/2ሀ 2005/3/2ለ እና 2005/3/2ሐ ላይ የተገለጹት ደግሞ ከጥቅምት 16 እስከ ታህሳስ 20 ባለዉ ጊዜ ተተንብዋል ከመህር ቅጽ 2005/2ሀ እና 2005/2ለ ጋር ታህሳስ 30/2005 እንደሚላኩ ማሳታወስ ያስፈልጋል ።